

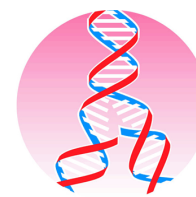
GYMNÁZIUM, ČESKÉ BUDĚJOVICE, JÍROVCOVA 8

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO NIŽŠÍ STUPEŇ OSMILETÉHO GYMNÁZIA
ZPRACOVANÝ PODLE RÁMCOVÉHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

1. 9. 2007

Při zpracování Školního vzdělávacího programu Gymnázia, České Budějovice, Jírovцова 8
byly využity zkušenosti a závěry získané v letech 2005 – 2007
při realizaci projektu Evropského sociálního fondu
CZ.04.1.03/3.1.15.1/0137

**VYTVOŘENÍ PARCIÁLNÍHO ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU
PRO PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA
A VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH a GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
PRO NIŽŠÍ STUPEŇ OSMILETÉHO GYMNÁZIA**

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1. NÁZEV ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Oficiální název:	ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO NIŽŠÍ STUPEŇ OSMILETÉHO GYMNÁZIA ZPRACOVANÝ PODLE RÁMCOVÉHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
Motivační název:	PŘÍMKA (PŘÍRODOVĚDNÉ PŘEDMĚTY + MATEMATIKA, KOMUNIKACE, AKTIVITA)

1.2. VZDĚLÁVACÍ PROGRAM, STUDIJNÍ FORMA VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program:	osmiletý
Forma vzdělávání:	denní

1.3. PŘEDKLADATEL:

Oficiální název školy:	Gymnázium, České Budějovice, Jírovцова 8
Adresa školy:	Jírovцова 8, 371 61 České Budějovice, Česká republika
Právní forma:	příspěvková organizace
IČO:	600 76 101
IZO:	0600 76 101
RED-IZO:	600 008 002
Ředitel školy:	RNDr.Karel Lichtenberg, CSc.
Telefon:	387 319 358
Fax:	387 319 358
E-mail:	gymji@gymji.cz
Internetová stránka:	http://www.gymji.cz

1.4. ZŘIZOVATEL:

Název : Jihočeský kraj
Adresa: U Zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice
Telefon: 386 720 111
Fax: 386 359 048
Internetová stránka: <http://www.kraj-jihocesky.cz>

1.5. PLATNOST DOKUMENTU:

od 1. 9. 2007

.....

RNDr. Karel Lichtenberg, CSc.
ředitel Gymnázia, České Budějovice, Jírovцова 8

1.6. VYJÁDŘENÍ ŠKOLSKÉ RADY:

Školská rada Gymnázia, České Budějovice, Jírovцова 8 projednala dne 27. 8. 2007 Školní vzdělávací program pro nižší stupeň osmiletého gymnázia zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a souhlasí s výukou podle tohoto dokumentu počínaje primou od školního roku 2007/2008.

.....

Mgr. Pavel Kavřík
předseda Školské rady
Gymnázia, České Budějovice, Jírovцова

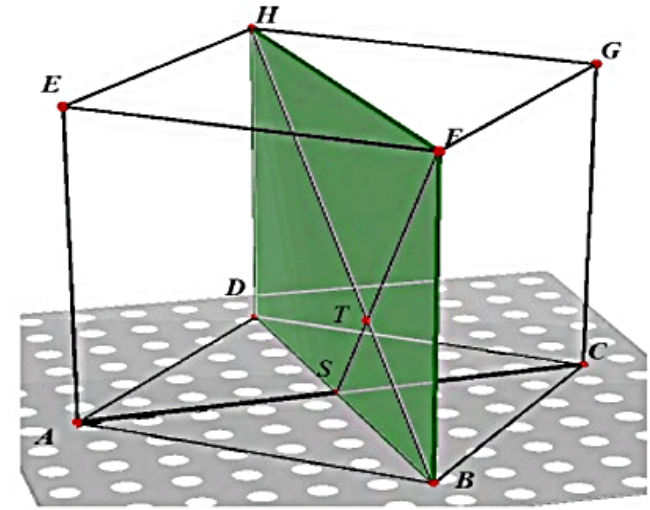
**PŘÍRODOVĚDNÉ
PŘEDMĚTY**

+
MATEMATIKA

KOMUNIKACE

AKTIVITA

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. VELIKOST ŠKOLY, JEJÍ UMÍSTĚNÍ

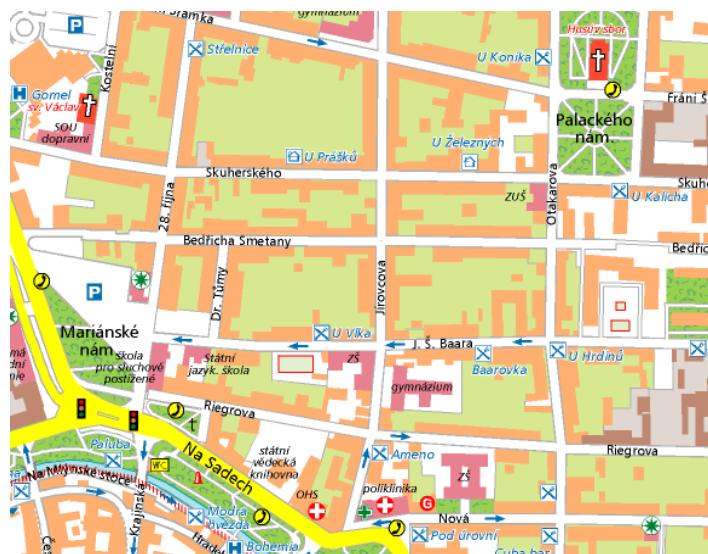
Gymnázium, České Budějovice, Jírovцова 8, zahájilo svou činnost ve školním roce 1971/72 v původním působišti v Jeronýmově ulici č. 8. Od počátku školního roku 1974/1975 sídlí v Jírovcově ulici, v poměrně klidné zóně blízko centra města.

Budovu školy tvoří tři nadzemní podlaží s učebnami a kabinety; v podzemním podlaží jsou umístěny šatny žáků a technické zázemí (výměňíková stanice, rozvody, dílna).

Budova z roku 1910 je po celou dobu sídlem vzdělávacích institucí (základní škola, gymnázium). Součástí areálu je školní hřiště a tělocvična, na podzim roku 2007 je plánováno dokončení rekonstrukce a rozšíření víceúčelového hřiště. Stravování zajišťuje Školní jídelna Střední školy a Vyšší odborné školy cestovního ruchu ve Šrámkově ulici č. 9 vzdálená asi 450 m od budovy gymnázia.

Škola neposkytuje žákům ubytování, případným zájemcům je vždy zajištěno v DM U Hvízdala nebo v Holečkově ulici v Českých Budějovicích.

Dopravní dostupnost školy je velmi dobrá, budova je vzdálena asi 250 m od stanice MHD; osm denních linek je vedeno přímo k autobusovému a vlakovému nádraží, doba jízdy je 6 - 8 minut.

Gymnázium patří ke středně velkým školám, výkonové ukazatele jsou dlouhodobě stabilní. Ve shodě se schváleným rozvojovým programem je na škole 15 tříd (z toho ve školním roce 2006/2007 4 třídy nižšího stupně osmiletého gymnázia, 8 tříd oboru vzdělání 79-41-K/401-Gymnázium všeobecné a 3 třídy vyššího stupně osmiletého gymnázia). Cílová kapacita školy - 450 žáků - je téměř zcela využita (v posledních pěti letech 444 - 450 žáků).

2.2. VYBAVENÍ ŠKOLY (MATERIÁLNÍ, PROSTOROVÉ, TECHNICKÉ, HYGIENICKÉ A JINÉ PODMÍNKY)

Škola poskytuje odpovídající podmínky ke studiu i k zájmové činnosti. Vedle kmenových tříd má k dispozici odborné učebny hudební výtvarné výchovy, jazykovou učebnu, žákovskou knihovnu s více než 5000 svazky, vyhovující podmínky pro výuku přírodovědných předmětů (laboratoře a odborné učebny biologie, fyziky a chemie). Vybavení učebními pomůckami je rozdílné, podle střednědobého plánu probíhá rekonstrukce areálu přírodopisu a biologie, následovat budou úpravy v odborné učebně fyziky a poté v laboratoři a odborné učebně chemie.

K prioritám školy patří zajištění nadstandardních podmínek pro výuku a využití informačních a komunikačních technologií. V roce 2006 byla uvedena do provozu multimediální učebna, která doplnila původní učebnu informatiky a výpočetní techniky a významně rozšířila možnosti implementace ICT do vyučovacího procesu. K jejich využívání ve výuce přispěla i realizace projektů SIPVZ a ESF (viz odd. 2.4.). Učebny jsou využívány zejména v hodinách matematiky, fyziky, německého jazyka, biologie, zeměpisu, tělesné a výtvarné výchovy.

Ve speciální počítačové učebně je instalováno 16 PC, v multimediální učebně 17. Obě jsou vybaveny počítači s procesory od firem Intel a AMD, DVD mechanikou a 17" LCD monitory, takže splňují výkonnostní, zdravotní a multimediální požadavky kladené na moderní PC. Učebny jsou dále vybaveny barevnou laserovou tiskárnou, scannerem, tabletem, reprosoustavou se zesilovačem a dostatečně výkonnými dataprojektory. V multimediální učebně je navíc instalována velkoformátová tiskárna Canon. Učitelům jsou ve všech kabinetech k dispozici PC v kombinaci s tiskárnou. Specialitou školy je 6 volně přístupných PC vybavených systémem Linux a pokrytí části školy signálem Wi-Fi. Tato kombinace zajišťuje žákům přístup na internet i mimo vyučování. Všechna PC na škole jsou zapojena do sítě LAN a mají přístup do sítě internet rychlostí 2048kbps. K vybavení školy patří dále 8 digitálních fotoaparátů, 2 digitální kamery, laserové a inkoustové tiskárny, 6 notebooků a 4 přenosné data-projektory (stav k 30. 6. 2007).

Podmínky pro výuku tělesné výchova (jedna tělocvična, školní hřiště) zlepší výše uvedená rekonstrukce a rozšíření víceúčelového školního hřiště. Perspektivním řešením prostorových podmínek školy je výstavba druhé tělocvičny a dvou učeben ve volném prostoru školní zahrady.

Škola bohužel nemá bezbariérový přístup.

K relaxaci žáků ve volném čase i o přestávkách slouží odpočinkové kouty na chodbách, venkovní areál s volejbalovými kurty a pevně instalované stoly na stolní tenis. K dispozici jsou automaty na občerstvení a nápoje.

Hygienické zázemí je na dobré úrovni, v nedávné době proběhla rekonstrukce osvětlení a WC, v roce 2007 byla zahájena postupná náhrada šatnových boxů šatnovými skříňkami. Kontrola vykonaná pracovníky Krajské hygienické stanice Jihočeského kraje v říjnu 2006, která byla zaměřena na dodržování zákona č. 258/2000 Sb. a vyhlášky č. 410/2005 Sb., v platném znění, nezjistila závažné nedostatky.

Úpravy realizované v posledních letech (oprava fasády, výměna dřevěných oken za plastová, nová dlažba na chodbách, úprava vstupního areálu a zajištění vstupu do budovy pomocí elektronického klíče) zlepšily interiér i exteriér školy.

2.3. CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Pedagogický sbor gymnázia je dlouhodobě stabilní, minimální personální změny většinou souvisely s nástupem na mateřskou dovolenou nebo s návratem po ukončení rodičovské dovolené. Přepočtený počet pedagogických pracovníků je 32,50 (40 fyzických zaměstnanců, 30 z nich s plným pracovním úvazkem). Všichni splňují podmínky stanovené zákonem č. 563/2004 Sb., vyučují předmětům své aprobační (100% aprobovanost výuky).

Na škole působí rodilý mluvčí, který se podílí na výuce volitelného předmětu Konverzace v anglickém jazyce.

Průměrný věk pedagogických pracovníků je 42,8 roku. Aprobační struktura sboru odpovídá kurikulárním dokumentům školy.

Vedení školy tvoří ředitel a statutární zástupce ředitele školy. Výchovná poradkyně absolvovala požadované specializační studium.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je orientováno především na kurikulární reformu (projekty Koordinátor, Nová maturita). Několik učitelů pokračuje v rámci celoživotního vzdělávání ve studiu původního nebo blízkého oboru na vysoké škole. Přínosem je vzdělávání v oblasti, která dosud na škole chybí (dramatická výchova). Téměř všichni vyučující absolvovali kurzy SIPVZ v oblasti ICT v úrovních Z a P_o, část navázala studiem výběrových modulů, případně školením úrovně S.

Novým prvkem dalšího vzdělávání jsou Národní projekty financované z prostředků ESF. Sedm učitelů úspěšně ukončilo vzdělávání v rámci projektu Brána jazyků. Na jeho realizaci v Českých Budějovicích se naše škola podílela organizačně i lektorsky.

Mezi učiteli převažuje příznivé sociální klima – partnerství v komunikaci, tolerance uznání, spolupráce a pomoc druhému (viz např. realizace projektů, příprava ŠVP), sounáležitost se školou (stabilní složení pedagogického sboru).

2.4. DLOUHODOBÉ PROJEKTY, MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Dlouhodobé projekty školy jsou orientovány na poznání jiných zemí EU, přípravu kurikulární reformy, environmentální výchovu a zlepšení podmínek pro implementaci informačních a komunikačních technologií do výuky jednotlivých předmětů:

- V letech 2004 – 2006 jsme byli účastníky mezinárodního projektu COMENIUS CA1-04-49 Europe in the new millenium. Při jeho realizaci jsme spolupracovali se středními školami v Belgii, Dánsku a Norsku.

- Konkrétním projevem aktivního přístupu vyučujících a metodických orgánů školy je účast v projektu ESF v oblasti modernizace školních vzdělávacích programů „Vytvoření parciálního ŠVP pro průřezová témata Environmentální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech pro nižší stupeň osmiletého gymnázia“, který byl schválen 19. 8. 2005. Projekt je realizován v období říjen 2005 až září 2007.
- V rámci evropského projektu Modré z nebe, jehož garantem je občanské sdružení TEREZA, se od roku 2003 podílíme na zpracování tematických okruhů Kyselá dešť, Přízemní ozón a Lišejníky.
- Grantový projekt ekologické výchovy a osvěty Magistrátu statutárního města České Budějovice „Péče o chráněné území“ probíhá podle dlouhodobého plánu environmentálního vzdělávání a osvěty.
- K inovaci metodických postupů přispěly i projekty školy v oblasti SIPVZ: 30. 6. 2005 byl dokončen projekt „Tvorba podpůrných materiálů pro inovativní postupy ve vzdělávacích oblastech matematika, člověk a příroda, člověk a zdraví. Navazující pilotní projekt „Učíme jinak – moderní výukové metody v praxi“ je realizován v období září 2005 – červen 2007.
- Na základě dohody o řešení části projektu jsme partnery Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích při řešení projektu OP RLZ ESF „Středisko dalšího vzdělávání učitelů“, jehož realizace probíhá v období červenec 2006 – červen 2008.
- Gymnázium získalo v roce 2004 statut Informačního centra SIPVZ.

Od roku 1992 je naší partnerskou školou gymnázium v bavorském Isingu, v rámci spolupráce se každoročně uskutečňují měsíční studijní pobyty našich vybraných žáků. Od roku 1997 spolupracujeme se střední školou v nizozemském Alkmaaru, pravidelně probíhají výměnné zájezdy žáků a pedagogů.

Od roku 2003 je partnerem našeho gymnázia v Euroregionu Jižní Čechy - Horní Rakousko – Dolní Bavorsko Bundesrealgymnasium Linz.

2.5. SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY

Spolupráce s rodiči probíhá v několika rovinách:

Priority v práci školy, výchovně vzdělávací i ekonomické záměry pro školní rok i aktuální problémy školy a jednotlivých tříd projednává s vedením školy Rada rodičů, kterou tvoří zástupci rodičů všech tříd. Usnadňuje komunikaci rodičů s vedením školy i Spolkem pro vědu, kulturu a sport při Gymnáziu, České Budějovice Jírovцова 8.

V devítičlenné Školské radě jsou rodiče reprezentováni dvěma zástupci.

Nejběžnější formou komunikace jsou informační odpoledne, kde jsou projednávány informace o prospěchu a chování žáků. Konají se čtyřikrát ročně (dvě z nich jsou určena rodičům žáků s výraznějšími vzdělávacími nebo kázeňskými problémy). Závažnější problémy žáků jsou řešeny při individuálních jednáních rodičů s třídními učiteli, ředitelem školy, příp. dalšími vyučujícími. Probíhají kdykoli po vzájemné domluvě jak na žádost rodičů, tak z podnětu učitelů.

Většina vyučujících využívá při běžné komunikaci s rodiči elektronickou poštu. Škola zatím neposkytuje průběžné informace o klasifikaci v elektronické formě. Naprostá většina žáků podává při rozhovoru s rodiči nezkrácené informace o výsledcích svého vzdělávání, žáci nižšího stupně gymnázia vnímají tuto „klasickou“ formu sdělení bez žákovských knížek jako projev důvěry. Učí se sebehodnocení, posiluje se tak jejich pocit spoluzodpovědnosti za výsledky vlastní práce. V jednotlivých případech škola na přání rodičů samozřejmě podává detailní přehled klasifikace v kratších časových intervalech.

Škola každoročně organizuje Den otevřených dveří určený především žákům pátých a devátých tříd ZŠ, jejich rodičům a výchovným poradcům škol spádové oblasti. Pravidelně probíhají besedy s rodiči o drogách a dalších sociálně patologických jevech.

Každá ze tříd maturitního ročníku pořádá svůj maturitní ples.

Rodiče (a s nimi i široká veřejnost) jsou o činnosti školy informováni prostřednictvím webových stránek školy.

Spolupráce s dalšími subjekty:

V roce 2003 byla uzavřena smlouva o spolupráci s PF JU v Českých Budějovicích, podle níž je gymnáziu přiznán statut fakultního gymnázia Pedagogické fakulty Jihočeské Univerzity, v roce 2005 se na základě smlouvy s vedením ZSF JU stalo klinickým pracovištěm Zdravotně sociální fakulty Jihočeské Univerzity.

Škola dlouhodobě spolupracuje s pracovišti Akademie věd a Biologické fakulty v Českých Budějovicích.

Gymnázium se stává přirozeným centrem předmětových soutěží: organizuje krajská kola Matematické, Fyzikální a Chemické olympiády (členy pedagogického sboru jsou předseda Krajské komise Matematické olympiády, místopředseda Ústřední komise a předseda Krajské komise Chemické olympiády a člen Krajské komise Fyzikální olympiády). Škola již řadu let organizuje Korespondenční matematický seminář pro talentované žáky ZŠ v regionu.

V kulturní oblasti se prohlubuje spolupráce s různými institucemi v regionu (Jihočeské divadlo, rozhlas, Wortnerův dům v Českých Budějovicích, Centrum Egona Schieleho v Českém Krumlově).

Rozvoj školních i mimoškolních aktivit podporuje od počátku roku 1996 občanské sdružení Spolek pro vědu, kulturu a sport při Gymnáziu, České Budějovice, Jírovцова 8.

K 1. 9. 2005 byla zřízena Školská rada Gymnázia, České Budějovice, Jírovцова 8.

Přirozeným pracovním partnerem je Odbor školství, mládeže a tělovýchovy a některé další odbory Krajského úřadu Jihočeského kraje i některé odbory Magistrátu statutárního města České Budějovice.

2.6. CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ

Ke vzdělávání v 1. ročníku nižšího stupně osmiletého gymnázia je pravidelně přijímáno 30 žáků podle výsledku přijímací zkoušky z českého jazyka a matematiky a podle hodnocení uchazeče vyjádřeného na vysvědčení z předchozího vzdělávání (viz odd. 3.3.).

Počet uchazečů zatím výrazně převyšuje počet přijatých žáků:

Přijímací řízení pro školní rok	Počet uchazečů/počet přijatých	% uchazečů vzhledem k počtu přijatých žáků
2003/2004	102/30	340,00 %
2004/2005	118/30	393,33 %
2005/2006	78/30	260,00 %
2006/2007	92/30	306,67 %
2007/2008	66/30	220,00 %

Převážná většina žáků nižšího stupně gymnázia byla přijata po ukončení 5. ročníku na některé z českobudějovických základních škol. Malé procento denně dojíždí z nedalekých obcí Českobudějovicka a Českokrumlovska.

Dosud žádný z žáků neukončil vzdělávání na nižším stupni osmiletého gymnázia z prospěchových důvodů. Počet žáků, kteří na tomto stupni prospívají s vyznamenáním, se pohybuje v intervalu 33 - 80 %.

2.7. SWOT ANALÝZA

V průběhu příprav ŠVP vyučující zpracovali SWOT analýzu, v následné diskusi jednotlivé skupiny prezentovaly své výstupy. Výsledky jsou shrnuty v následující tabulce.

Spolu s výstupy rozsáhlé dotazníkové akce Žáci o učitelích budou využity při autoevaluaci školy.

SILNÉ STRÁNKY (strong)	PŘÍLEŽITOSTI (opportunities)
<p>výborné výsledky práce s talentovanými žáky (úspěchy v předmětových soutěžích a SOČ) pozitivní pracovní klima školy velmi dobrá pověst (image) gymnázia vysoké procento úspěšnosti žáků v přijímacím řízení na vysoké školy vysoký počet uchazečů a vstupní úroveň žáků, zejm. osmiletého G velký výběr volitelných předmětů propagace školy – Dny otevřených dveří účast školy v mezinárodních projektech žákovské projekty, projektové dny) podmínky pro výuku ICT (moderní vybavení počítačové a multimediální učebny), kvalitní připojení na internet plně kvalifikovaný a aprobovaný pedagogický sbor příznivý věkový průměr sboru a jeho flexibilita výměnné pobyty žáků a pedagogů s partnerskými školami v zahraničí umístění školy v blízkosti centra města, kvalitní rozvrh</p>	<p>spolupráce s VŠ (gymnázium je fakultní školou PF JU) činnost gymnázia jako informačního centra, střediska celoživotního vzdělávání rozšíření jazykové výuky na nižším stupni gymnázia rozvoj počítačové gramotnosti modernizace výuky a vybavení školy další vzdělávání učitelů podpora účasti žáků v předmětových soutěžích a SOČ rozvoj partnerských vztahů se zahraničními školami pořádání sportovních a lyžařských kurzů v zahraničí spolupráce s veřejností, s rodiči (ŠR), získávání sponzorů spolupráce s Bazilikou, Solnicí a dalšími kulturními institucemi města vybudování víceúčelového hřiště, využití půdních prostor prezentace školy a tříd na internetu, vydávání školního časopisu pěvecký a divadelní soubor (prezentace školy)</p>
SLABÉ STRÁNKY (weak)	HROZBY (threats)
<p>finanční náročnost běžného provozu školy (spotřeba energií, úklid, údržba) a vysoké náklady na opravy (vzhledem ke stáří budovy) pověst příliš náročné školy (zejména obavy z matematiky) nízký podíl mužů v pedagogickém sboru přílišná pozvolnost změn pracovního stylu některých učitelů zapojení pouze části sboru do mimoškolních aktivit žáků opotřebovanost některých učebních pomůcek, nízká pořádkomilovnost a neúcta ke školnímu majetku u některých žáků pouze jedna tělocvična v areálu školy škola nemá vlastní jídelnu absence shromažďovacího prostoru – auly málo využívaná školní zahrada</p>	<p>demografická křivka – úbytek žáků nízká prestiž učitelského povolání odliv kvalifikovaných pracovníků konkurence velkého počtu gymnázií ve městě způsob přijímacího řízení na střední školy (preferance přijetí na odbornou školu bez přijímacích zkoušek před G s přijímacími zkouškami) přijímání uchazečů bez výběru (demografická křivka) - ztráta dosa- vadní kvality vzdělávání žáků malá propagace školy nepřijetí obsahových a metodických změn některými učiteli, příp. rodiči časté změny koncepce vzdělávání v závislosti na politické situaci finanční náročnost provozu školy (růst cen učebnic, pomůcek, školního inventáře a energií)</p>

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Školní vzdělávací program pro nižší stupeň osmiletého gymnázia vychází především z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (VÚP, Praha 2005) a Koncepčního záměru rozvoje školy (2005).

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

Koncepce rozvoje školy vycházejí z tradic gymnázia, analýzy podmínek a dosažených výsledků vzdělávání. Pro školu je typická dlouhodobě ověřená široká nabídka volitelných předmětů, vysoká úspěšnost v přijímacím řízení na vysoké školy (pravidelně vyšší než 90 %).

Tradiční jsou úspěchy žáků v předmětových soutěžích na krajské, celostátní, ale i mezinárodní úrovni.

Dosavadní vzdělávací strategie školy zaručuje žákům kvalitní základy v povinných předmětech učebního plánu s důrazem na jazykovou vybavenost a kompetence v oblasti komunikačních a informačních technologií. Zároveň vytváří předpoklady k profilaci vzdělávání žáků, umožňuje jim získat nadstandardní znalosti, vědomosti a dovednosti ve zvolených profilových předmětech.

Specifikem školy je vzdělávání podle učebního plánu s rozšířenou výukou přírodovědných předmětů, matematiky a informatiky, které probíhá vždy v jedné ze tříd každého ročníku čtyřletého gymnázia. Tento projekt je realizován od školního roku 1999/2000, v dřívějších letech (od školního roku 1985/1986) byla v každém ročníku čtyřletého gymnázia jedna třída se zaměřením na matematiku. Změna učebních dokumentů žákům umožnila flexibilnější volbu vzdělávací cesty.

Velmi dobré výsledky žáků v projektu Maturita nanečisto potvrzují úspěšnost vzdělávací práce školy v širším spektru předmětů - nejen v matematice a přírodovědných předmětech, ale i v anglickém jazyce či společenskovedním základu.

Dlouhodobé priority práce školy odpovídají svým stránkám, příp. příležitostem školy:

- péče o talentované žáky, příprava na účast v soutěžích a předmětových olympiádách
- kvalita výchovně vzdělávacího procesu, úspěšnost absolventů v přijímacím řízení na vysoké školy,
- žákovské a rozvojové projekty (vč. mezinárodních projektů)
- rozvoj informačních a komunikačních technologií, postupné rozšiřování implementace ICT do výuky v jednotlivých vyučovacích předmětech
- spolupráce s vysokými školami a dalšími vzdělávacími institucemi (Fakultní gymnázium PF JU, klinické pracoviště ZSF JU)
- prohloubení a rozšíření spolupráce s partnerskými školami v zahraničí

Střednědobou prioritou je kvalitní příprava a realizace kurikulární reformy.

3.1. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Školní vzdělávací program pro nižší stupeň osmiletého gymnázia charakterizuje motivační název PŘÍMKA:

Umožňuje i další interpretace:

PŘÍMKA – nejkratší spojnice bodů
 PŘÍMKA – nejkratší cesta od člověka k člověku
 PŘÍMKA – základ systémů a sítí

Komunikace je zde chápána v širším smyslu, nejen ve vztahu k vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace; ale i jako Informační a komunikační technologie a rozvoj komunikativních kompetencí ve všech vzdělávacích oblastech a oborech.

Na nižším stupni osmiletého gymnázia je vzdělávání zaměřeno všeobecně. Všeobecnému zaměření odpovídá i vyvážené využití disponibilní časové dotace na nižším stupni gymnázia:

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	Přidělené hodiny z disponibilní časové dotace *)
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	4
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	1
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	1
ČLOVĚK A PŘÍRODA	3
DALŠÍ CIZÍ JAZYK	8 (2) (z toho povinný rozsah 6 vyučovacích hodin)
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY	1

Při přípravě ŠVP pro vyšší stupeň osmiletého gymnázia a čtyřleté gymnázium budeme postupovat tak, aby byla zachována v obdobném rozsahu současná profilace vzdělávání.

*) před přijetím Opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy č.j. 155 23/2007-22 ze dne 27. 6. 2007, kterým se mění RVP ZV

3.2. PROFIL ABSOLVENTA

Organizace vykonává činnost gymnázia, při plnění vzdělávacího programu základního vzdělávání na nižším stupni víceletého gymnázia učí žáky tvořivě myslet a řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat. Dále v rámci středního vzdělávání rozvíjí vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty získané v základním vzdělávání důležité pro osobní rozvoj jedince. Poskytuje žákům obsahově širší všeobecné vzdělání nebo odborné vzdělání spojené se všeobecným vzděláním a upevňuje jejich hodnotovou orientaci.

Organizace poskytuje v střední vzdělání s maturitní zkouškou.

Výňatek z dodatku k Zřizovací listině Gymnázia, České Budějovice, Jírovцова 8

Profil absolventa nižšího stupně osmiletého gymnázia je v souladu s citovaným dokumentem:

Uvědomuje si nezbytnost celoživotního vzdělávání; po ukončení v nižšího stupně osmiletého gymnázia je motivován k dalšímu vzdělávání (po absolvování osmiletého vzdělávání v gymnáziu je připraven k vysokoškolskému studiu).

Osvojl si vhodné způsoby, metody a strategie pro efektivní učení.

Rozhoduje se samostatně, dokáže si poradit při řešení problémů, volí vhodné způsoby řešení.

Aktivně poznává svět kolem sebe, samostatně vyhledává, třídí a využívá informace, vyvozuje závěry, informace kriticky hodnotí a ověřuje.

Informační a komunikační technologie využívá na úrovni umožňující kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Je přiměřeně jazykově vybaven pro komunikaci v cizím jazyce (na konci osmiletého vzdělávání v gymnáziu nejméně v jednom cizím jazyce dosáhne jazykové úrovně B2 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Naslouchá názorům druhých, nemá zábrany při komunikaci se svým okolím, vytváří pozitivní vztahy v kolektivu vrstevníků.

Umí logicky argumentovat, prezentovat a vhodnou formou obhajovat své názory.

Zná pravidla týmové práce a uplatňuje je při spolupráci se spolužáky.

Chápe normy společenského chování a řídí se jimi.

Zajímá se o dění ve společnosti, má základy právního vědomí.

Je tolerantní vůči lidem s odlišným kulturně sociálním zázemím, odlišnou barvou pleti, popřípadě náboženským vyznáním.

Odmítá násilné řešení sporů a problémů.

Uvědomuje si význam a osobní zodpovědnost za své zdraví, svůj životní styl přizpůsobuje potřebě o své zdraví pečovat.

Je psychicky odolný vůči negativním jevům kolem sebe

Je šetrný k přírodě, chová se ekologicky

Smysluplně a aktivně využívá svůj volný čas

3.3. ORGANIZACE PŘIJÍMACÍHO ŘÍZENÍ

Přijímací řízení probíhá v souladu s platnou legislativou: § 59, §60 (přijímací řízení do prvního ročníku vzdělávání ve střední škole), resp. § 61 (přijímání do prvního ročníku nižšího a vyššího stupně šestiletého a osmiletého gymnázia), § 165 odst. 2 písm. f), § 183 odst. 1 a 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), s vyhláškou MŠMT č. 671/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o organizaci přijímacího řízení ke vzdělávání ve středních školách a podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

Ředitel školy stanovuje nejvyšší možný počet přijímaných uchazečů a kritéria přijímacího řízení pro následující školní rok podle zřizovatelem schváleného rozvojového plánu školy se zřetelem na demografickou situaci v sídle školy a spádové oblasti a na předpokládaný počet tříd prvního ročníku na dalších gymnáziích v Českých Budějovicích.

Škola vyhlašuje podmínky přijímacího řízení vždy s dostatečným předstihem, prezentuje je na svých internetových stránkách, rozesílá je výchovným poradcům a vedení škol spádové oblasti, pořádá Den otevřených dveří, poskytuje zájemcům z řad rodičů i žáků požadované informace při osobních jednáních. Pro uchazeče o přijetí do prvního ročníku vzdělávání ve čtyřletém gymnáziu pořádá přijímací zkoušky nanečisto.

V dosavadní praxi konají všichni uchazeči o přijetí do prvního ročníku nižšího stupně osmiletého gymnázia písemnou přijímací zkoušku z českého jazyka a matematiky. Ve výsledkové listině jsou uchazeči seřazeni sestupně podle součtu bodů získaných podle výsledku písemné přijímací zkoušky z českého jazyka a matematiky (kritérium 1) a hodnocení znalostí uchazeče vyjádřených na vysvědčení z předchozího vzdělávání - klasifikace českého jazyka, jednoho cizího jazyka, matematiky, přírodovědy a vlastivědy za 2. pololetí 4. ročníku a 1. pololetí 5. ročníku ZŠ (kritérium 2). V případě rovnosti součtu bodů je pořadí ve výsledkové listině stanoveno podle definovaných rozlišovacích kritérií.

(Uvedený postup byl užít v přijímacím řízení pro školní rok 2007/2008).

V přijímacím řízení do prvního ročníku vzdělávání ve čtyřletém gymnáziu rozhoduje ředitel školy o podmínkách přijetí uchazečů bez konání přijímací zkoušky (výrazné úspěchy ve vybraných předmětových soutěžích a náročná prospěchová kritéria) a zároveň stanovuje kritéria pro přijetí uchazečů, kteří konají písemnou přijímací zkoušku z českého jazyka a matematiky. Ve výsledkové listině jsou seřazeni sestupně podle součtu bodů získaných podle výsledku písemné přijímací zkoušky z českého jazyka a matematiky (kritérium a), hodnocení znalostí uchazeče vyjádřených na vysvědčení z předchozího vzdělávání - klasifikace českého jazyka, matematiky, zeměpisu, občanské výchovy, dějepisu, fyziky, chemie, přírodopisu a jednoho cizího jazyka za 2. pololetí 8. ročníku a 1. pololetí 9. ročníku ZŠ (kritérium b) a výsledky dosažené ve stanovených předmětových soutěžích (kritérium c). V případě rovnosti součtu bodů je pořadí ve výsledkové listině stanoveno podle definovaných rozlišovacích kritérií.

(Uvedený postup byl užít v přijímacím řízení pro školní rok 2007/2008).

Organizace přijímacího řízení je každoročně modifikována, aktuální informace jsou včas zveřejněny např. na stránkách www.gymji.cz.

3.4. ORGANIZACE MATURITNÍ ZKOUŠKY

Maturitní zkouška je upravena zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). Podle § 192 (účinnost) nabývají § 77 až 79, § 80 odst. 3 až 10, § 81 odst. 1 až 8 a § 82 odst. 3, které se vztahují k maturitní zkoušce, účinnosti dnem 1. září 2007.

V době příprav ŠVP probíhaly diskuse o možném odkladu maturitní zkoušky. V srpnu 2007 byla schválena novela školského zákona, podle níž se maturitní zkouška z českého jazyka a cizího jazyka se bude poprvé konat v roce 2010, volitelné zkoušky v roce 2012. V současné době probíhají na MŠMT diskuse o změně modelu nové maturitní zkoušky (*Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání CERMAT, srpen 2007*). Detailní organizace maturitní zkoušky na škole bude připravována podle platné legislativy po termínu dokončení ŠVP a postupně zveřejňována v dodatcích k tomuto dokumentu.

Zákon 561/2004 Sb. nově zavádí společnou část maturitní zkoušky (státem připravovanou a organizovanou) a profilovou část maturitní zkoušky (obsah zkoušek i jejich forma je plně v kompetenci ředitele školy). Zákon stanovuje, že k úspěšnému vykonání maturitní zkoušky musí žák úspěšně absolvovat obě části této zkoušky.

SPOLEČNÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY

- (1) Společná část maturitní zkoušky se skládá ze 3 zkoušek, a to zkoušky z **českého jazyka, zkoušky z cizího jazyka a z volitelné zkoušky**.
- (2) Cizí jazyk žák volí z nabídky stanovené prováděcím právním předpisem. Žák může konat zkoušku pouze z toho cizího jazyka, který je vyučován ve škole, jejímž je žákem.
- (3) Volitelnou zkoušku koná žák z **matematiky, občanského základu, přírodovědně technického základu nebo informačně technologického základu** podle své volby. Škola zajišťuje přípravu žáka nejméně na dvě zkoušky podle věty první; tyto zkoušky stanoví školní vzdělávací program.
- (4) Zkouška z českého jazyka a zkouška z cizího jazyka se skládají z písemné části a ústní části. Volitelná zkouška se koná písemně.
- (5) Písemné části zkoušek společné části maturitní zkoušky jsou neveřejné. Účast je povolena pedagogickému pracovníkovi pověřenému funkcí zadavatele písemné části zkoušek (dále jen "zadavatel"), školnímu maturitnímu komisaři (dále jen "komisař"), řediteli školy a školním inspektorem České školní inspekce. Ostatní části zkoušek jsou veřejné.
- (6) Žák koná společnou část maturitní zkoušky ve škole, jejímž je žákem. Náhradní a opravnou zkoušku žák koná ve škole stanovené Centrem pro zjišťování výsledků vzdělávání.
- (7) Žák vykoná úspěšně společnou část maturitní zkoušky, pokud úspěšně vykoná všechny zkoušky, které jsou její součástí.

Obsah zkoušek, které jsou zařazeny do společné části maturitní zkoušky, bude odrážet základní okruhy všeobecných požadavků státu na znalosti a dovednosti maturantů. Písemná část zkoušek společné části maturitní zkoušky bude zadávána celorepublikově podle jednotného testovacího schématu. MŠMT bude každoročně vymezovat obsah a podmínky konání zkoušek, které zadává v rámci maturity, formou katalogů požadavků. Katalogy budou zveřejňovány vždy nejméně 24 měsíců před termínem konání zkoušek.

STRUKTURA ZKOUŠEK ZADÁVANÝCH MŠMT VE SPOLEČNÉ ČÁSTI

Z K O U Š K A	Didaktický test			Poslechový subtest 35 -40 minut	Strukturovaná písemná práce		Ústní zkouška: 15 minut
	60 minut	90 minut	120 minut		60 min.	90 min.	
ČESKÝ JAZYK	U				E		
CIZÍ JAZYK	U			U+O	E		
VOLITELNÁ ZKOUŠKA		U+O(+E) ²					

U - uzavřené úlohy

o - otevřené úlohy se stručnou odpovědí

E - úlohy se širokou odpovědí

PROFILOVÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY

- (1) Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze 3 povinných zkoušek.
- (2) Ředitel školy určí nabídku povinných zkoušek podle rámcového vzdělávacího programu, dále stanoví formu, témata a termíny konání těchto zkoušek (zdůraznění pedagogické autonomie školy).
- (3) Žák může dále konat nejvýše 4 nepovinné zkoušky. Žák může volit nepovinné zkoušky z nabídky stanovené ředitelem školy a z nabídky stanovené ministerstvem. Ředitel školy, popřípadě ministerstvo v případě nepovinných zkoušek zadávaných ministerstvem, dále stanoví formu, témata a termíny konání nepovinných zkoušek. Žák může volit nepovinné zkoušky například z důvodu větších šancí na trhu práce nebo z důvodu možného zohlednění výsledků těchto zkoušek v přijímacím řízení na vysoké školy.
- (4) Zkoušky se konají formou
 - a) vypracování maturitní práce a její obhajoby před zkušební maturitní komisí
 - b) ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí
 - c) písemné zkoušky
 - d) praktické zkoušky
 - e) nebo kombinací dvou nebo více forem podle písmen a) až d).
- (5) Obhajobu maturitní práce a ústní zkoušky podle odstavce 4 písm. a) a b) koná žák po úspěšném ukončení posledního ročníku vzdělávání. Žák může konat profilovou část maturitní zkoušky i v případě, že nevykonal společnou část maturitní zkoušky úspěšně.
- (6) Před zahájením či v průběhu maturitní zkoušky náleží žákům 5 vyučovacích dnů volna k přípravě na konání maturitní zkoušky, a to v termínu stanoveném ředitelem školy.
- (7) Profilová část maturitní zkoušky je veřejná s výjimkou písemných zkoušek a jednání zkušební maturitní komise o hodnocení žáka; praktické zkoušky jsou neveřejné v případech, kdy je to nutné z důvodu ochrany zdraví, bezpečnosti práce a u zdravotnických oborů z důvodu ochrany soukromí pacienta.
- (8) Žák koná profilovou část maturitní zkoušky ve škole, jejímž je žákem. Nepovinné zkoušky zadávané ministerstvem koná žák ve škole stanovené Centrem pro zjišťování výsledků vzdělávání.
- (9) Žák vykoná úspěšně profilovou část maturitní zkoušky, pokud úspěšně vykoná všechny povinné zkoušky, které jsou její součástí.

Přestože to zákon výslovně nestanoví, počítá se s tím, že i u povinných zkoušek profilové části může ředitel zařadit zkoušky nabízené ministerstvem. Tyto zkoušky budou rovněž zadávány v rámci centrálně stanoveného jednotného testovacího schématu.

U nepovinných zkoušek žák **může** vedle nabídky zkoušek připravených školou vždy volit i zkoušky z nabídky ministerstva. V případě, že žák zvolí zkoušky z nabídky stanovené ředitelem své školy, bude konat zkoušky v příslušné škole. Pokud zvolí z nabídky stanovené ministerstvem, bude zkoušky konat ve škole, kterou stanoví Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání (CERMAT).

STRUKTURA ZKOUŠEK ZADÁVANÝCH MŠMT V PROFILOVÉ ČÁSTI (povinné a nepovinné zkoušky)

Český jazyk a literatura, Anglický jazyk 1, Německý jazyk 1, Francouzský jazyk 1, Anglický jazyk 2, Německý jazyk 2, Francouzský jazyk 2, Matematika 2, Občanský a společenskovední základ, Biologie, Chemie, Fyzika, Zeměpis, Dějepis.

Z K O U Š K A	Didaktický test			Poslechový subtest 35 - 40 minut	Strukturovaná písemná práce		Ústní zkouška 15 minut
	60 minut	90 minut	120 minut		60 min.	90 min.	
Cizí jazyk 1	U			U+O	E		
Cizí jazyk 2	U+O			U		E	
Matematika 2			U+O+E				
Český jazyk a literatura, občanský a společenskovední základ, dějepis, zeměpis, fyzika, chemie, biologie		U+O					

U - uzavřené úlohy

o - otevřené úlohy se stručnou odpovědí

E - úlohy se širokou odpovědí

3.5. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Motto: *SPOLEČNĚ SE NAUČÍME, JAK ŘEŠIT PROBLÉMY SAMOSTATNĚ NEBO V TÝMU*

Výchovné a vzdělávací strategie představují společně, při vhodných edukačních příležitostech uplatňované postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků ve výuce i mimo ni. V dalším textu jsou podrobně rozpracovány na úrovni jednotlivých vyučovacích předmětů (viz kapitola 5).

Při realizaci projektu ESF *Vytvoření parciálního školního vzdělávacího programu pro průřezová témata Environmentální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech pro nižší stupeň osmiletého gymnázia* jsme ověřili řadu inovativních metod a forem práce, s mimořádným ohlasem u žáků i rodičů se setkaly zejména žákovské projekty. Řadu zkušeností z realizace projektu ESF jsme začlenili do ŠVP.

Za významnou součást výchovné a vzdělávací strategie pokládáme optimální výběr metod a forem práce, jejich přiměřenost věku žáků. Neexistuje univerzálně „správný“, ale ani univerzálně „nepříjemný“ edukační postup, výrazný motivační efekt má využívání široké škály metod a forem práce, stereotyp žáky demotivuje.

Vzdělávání v nižším stupni osmiletého gymnázia má žákům poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání, utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence, které představují soubor předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj jedince, jeho aktivní zapojení do společnosti a budoucí uplatnění v životě.

Žáci si stanovené klíčové kompetence osvojují v celém průběhu vzdělávání. Za klíčové jsou považovány:

kompetence **k učení**

kompetence **k řešení problémů**

kompetence **komunikativní**

kompetence **sociální a personální**

kompetence **občanské**

kompetence **pracovní**

Klíčové kompetence neexistují izolovaně, ale navzájem se prolínají a doplňují.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE K UTVÁŘENÍ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ**3.5.1. KOMPETENCE K UČENÍ**

ŽÁK	UČITEL
<p><i>vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu vzdělávání</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • vede žáky k hodnocení používaných způsobů učení, identifikaci vlastní chyby, stanovení silných a slabých stránek svého učebního procesu • diskutuje s žáky o překážkách a problémech v učení • zadává úkoly a problémy, které lze řešit různými postupy, vede žáky k jejich porovnání • učí žáky realisticky posoudit, nakolik jejich vědomosti a dovednosti dostačují pro zadané úkoly • vytváří příznivou a otevřenou atmosféru, vítá otázky, kterými se žáci sami ptají na to, co neznají • společně s žáky formuluje cíl činnosti a termín jejího dokončení • postupně učí žáky plánovat vlastní vzdělávací aktivity, podíl na týmové práci • upevňuje psychohygienické návyky žáků (organizace činnosti, relaxace) • ve vhodných případech umožňuje realizovat náměty a návrhy žáků • volí praktické úkoly, diskutuje s žáky o významu efektivního učení pro další studium a celoživotní vzdělávání
<p><i>vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systemizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje žáky s různými zdroji informací, učí je porovnávat jejich dostupnost, aktuálnost a věrohodnost, obhájit efektivitu užitého informačního zdroje pro danou situaci • zadává úkoly vyžadující práci s různými informačními zdroji • vede žáky ke kritickému porovnávání, hierarchizaci a systemizaci získaných informací • motivuje žáky k vyhledávání souvislostí (<i>Opravdu souvisí všechno se vším?</i>) • oceňuje originální postupy při využití informací a prezentaci vlastní činnosti
<p><i>operuje s obecně užívanými termíny, znaky, symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje žáky s terminologií vzdělávacího oboru, vede je k aktivnímu správnému používání významných termínů (dbá na přiměřený rozsah, volí podněcující metody - soutěže, hry, odvození významu termínu z kontextu atd.) • uvádí spolu s žáky poznatky do širších souvislostí • klade důraz na výběr podstatného učiva, upevňuje osvojené učivo v souvislostech, postupně učí žáky orientovat se v rozsáhlejší problematice • osvojuje si základní terminologii a vybrané poznatky souvisejících vzdělávacích oborů a oblastí (předpoklad pro komplexnější pohled na vybrané jevy) • využívá školních projektů k propojení poznatků z různých vzdělávacích oblastí a oborů

<p><i>samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zadává žákům úkoly, které vedou k používání odborné terminologie, k samostatnému měření, experimentování, porovnávání získaných informací a k nalézání souvislostí mezi získanými daty • užívá metody a postupy, které žákům umožňují dojít samostatně k „objevům“, řešením a závěrům • vede žáky z zpracování protokolu o experimentální činnosti, samostatné interpretaci výsledků, jejich ověření z jiných zdrojů a zdůvodnění případných rozdílů
<p><i>poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • umožňuje žákům spoluvytvářet kritéria hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání • hodnotí a oceňuje pokrok v práci jednotlivých žáků, postupně je vede k sebehodnocení (vč. hodnocení podílu na výsledcích týmu) • spolupracuje s žáky při stanovení strategie překonání aktuálních studijních problémů • diskutuje s žáky o jejich vzdělávacích prioritách, vede je k zdůvodnění volby, argumentuje ve prospěch kvalitního všeobecného základu vzdělání • ukazuje žákům na praktických příkladech možnosti využití dosaženého vzdělání • motivuje žáky k dalšímu vzdělávání (obsah, metody a formy vzdělávání, perspektivy uplatnění žáka na trhu práce) • realizuje stanovené postupy školy při zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

3.5.2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

ŽÁK	UČITEL
<p><i>vnímá nejrůznější problémové situace na škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • předkládá žákům problém jako výzvu k řešení (motivační aspekt) • diskutuje s žáky o problémových situacích ve škole i mimo ni, vede je k přesné formulaci problémů a návrhů na jejich řešení • využívá zkušeností žáků, zadává k řešení problémové situace z běžného života • reflektuje ve výuce aktuální dění ve světě, v regionu, v obci, vede žáky (na věku přiměřené úrovni) k úvahám o nesrovnalostech a jejich příčinách • diskutuje s žáky o možných příčinách řešeného problému • motivuje žáky k samostatnému návrhu možných způsobů řešení a k vyhodnocení předložených variant • přiměřeně k věku a schopnostem žáků je na vhodných příkladech učí strukturovat složitější problémy a plánovat algoritmus řešení (vč. podílu žáků na plánování projektové výuky)
<p><i>vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zadává úkoly, k jejichž řešení žák nutně využívá informace z více zdrojů, porovnává a hodnotí jejich objektivitu, přesnost, úplnost, shodné, podobné a odlišné znaky • učí žáky posoudit, zda lze problém řešit s využitím zdaných informací, rozhodnout, které informace nutné k řešení problému nejsou k dispozici (příp. nejsou k řešení problému potřebné) • motivuje žáky k objevování různých variant řešení, oceňuje originální nápady • vede žáky k systematickému řešení problému • vytváří klidnou pracovní atmosféru, spolu s žáky hodnotí dosažení dílčích cílů a stanovuje další kroky řešení složitějších problémů • motivuje žáky k pokračování v hledání řešení i po dílčím nezdaru, vede je k zjištění příčiny neúspěchu
<p><i>samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • poskytuje žákům dostatek prostoru k nalezení a prezentaci samostatného řešení problému (individuálně nebo v pracovním týmu) • při vhodných příležitostech zadává úkoly, při jejichž řešení se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce: <ul style="list-style-type: none"> - nalezení problému, - formulace problému, - hledání a volba postupu řešení - vyhodnocení získaných dat

	<ul style="list-style-type: none"> • učí žáky identifikovat složky problému, proměnné a jejich vzájemné vztahy, rozpoznat příčinu a důsledek, vztah mezi nimi • podporuje a rozvíjí dovednost žáků využívat při řešení problému vizuální znázornění • spolu s žáky diskutuje o různých variantách řešení, vede je k identifikaci problematických kroků jednotlivých návrhů, příp. k předložení nových hypotéz
<p><i>ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zadává žákům mj. úkoly, které umožňují praktické ověření správnosti řešení problémů • vede žáky k ověřování správnosti řešení (podle charakteru řešené problematiky) experimentem, pozorováním, porovnáním s dostupnými daty v odborné literatuře, anketou, dotazníkem, názory odborníků atp. • spolu s žáky vyhodnocuje praktické ověření správnosti řešení z hlediska výsledku i z hlediska zvoleného postupu, vede žáky k samostatné interpretaci vysvětlení případných rozdílů • upevňuje získané dovednosti žáků, vybírá úkoly, které umožňují využít osvojené postupy • diskutuje s žáky o nově získaných poznatcích a dovednostech, osobním přínosu pro žáka (zejm. při projektové výuce) • využívá názory a zkušenosti žáků při plánování a modifikaci výuky
<p><i>kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • vyžaduje, aby žáci posoudili smysl navrhovaného řešení, u úkolů kvantitativní povahy porovnali výsledek s předběžným odhadem • vede žáky k pečlivému posouzení a zhodnocení předložených návrhů řešení, k vyslovení závěrů až po posouzení celého řešení, k logické argumentaci při obhajobě svých názorů • učí žáky flexibilitě, vede je k opodstatněné změně názorů při zjištění nových informací nebo změně podmínek • v relevantních případech (např. u projektů z oblasti environmentální výchovy) vede žáky k posouzení důsledků, přínosů a nežádoucích dopadů navrhovaných řešení a k návrhu opatření vedoucích ke zmírnění nebo vyloučení jejich negativních důsledků

3.5.3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

ŽÁK	UČITEL
<p><i>formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • ve všech vyučovacích předmětech upevňuje a rozvíjí dovednost kultivovaného ústního i písemného vyjadřování, výběru jednoznačných a výstižných pojmenování, sestavování přehledných vět a souvětí • vede žáky k logickému uspořádání informací podle časových, místních, příčinných a dějových souvislostí • učí žáky aplikovat efektivní postupy při výběru a třídění informací (pojmenování hlavní myšlenky, výběr relevantních informací, ověření správnosti) • systematicky rozvíjí aktivní slovní zásobu žáků (četba, informační zdroje, mluvní cvičení) • připravuje žáky na ústní projev před publikem
<p><i>naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje žáky s pravidly efektivního dialogu (naslouchání, navazování a udržování kontaktu při komunikaci), učí je využívat v diskusi myšlenky druhých jako východiska pro svá sdělení a navazovat na ně • vytváří podnětné prostředí pro diskusi, organizuje práci tak, aby byla založena na komunikaci mezi žáky a respektování názorů druhých • postupně připravuje žáky na samostatné řízení diskuse • učí žáky zaujímat konstruktivním způsobem nesouhlasné nebo kritické stanovisko, věcně a asertivně svůj názor zdůvodnit • vychovává žáky k úctě k názoru ostatních, k zamyšlení nad názory a pohledy, které se liší od jeho vlastních
<p><i>rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a aktivnímu zapojení se do společenského dění</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • ověřuje, zda žák rozumí čtenému textu, klade doplňující dotazy, vede žáka k interpretaci textu, k vyjádření hlavních myšlenek, ke stručnému vyjádření obsahu • motivuje žáky k používání grafických znázornění a symbolických prostředků, ukazuje jim výhody této formy záznamu při řešení problémů • prohlubuje dovednosti žáků při samostatném zpracování výpisků z textů, poznámek z četby, protokolů o pozorováních a experimentech a jejich následném využití při prezentaci poznatků • učí žáky správně interpretovat projevy neverbální komunikace • vybírá vhodné umělecké i odborné texty jako inspiraci pro vlastní tvorbu žáků

<i>využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem</i>	<ul style="list-style-type: none">• motivuje žáky k využívání prostředků ICT při prezentaci výsledků vlastní nebo týmové práce• sleduje a rozvíjí komunikativní dovednosti žáků při skupinové práci• vede žáky ke kritickému hodnocení a ověřování informací z různých zdrojů• reaguje na rozvoj informačních a komunikačních technologií• po dohodě umožňuje žákům zasílat úkoly a další materiály elektronickou poštou
<i>využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi</i>	<ul style="list-style-type: none">• napomáhá odstraňování komunikačních bariér, vede žáky k pozitivní komunikaci a učí je řešení konfliktních situací• spolu s žáky se podílí na utváření pravidel komunikace• učí žáky využívat cizí jazyk k navázání kontaktu a komunikaci ve společenské i odborné rovině

3.5.4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

ŽÁK	UČITEL
<i>účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce</i>	<ul style="list-style-type: none"> • využívá při vhodných příležitostech týmovou práci, stanoví spolu s žáky pravidla práce ve skupině, vede žáky k jejich respektování • napomáhá rozdělení rolí v týmu, volí citlivý přístup při rozdělení úkolů, upevňuje u žáků pocit zodpovědnosti za splnění přijaté role • motivuje žáky k dodržování společně stanoveného harmonogramu práce a kontrole plnění jednotlivých fází dlouhodobého úkolu
<i>podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá</i>	<ul style="list-style-type: none"> • motivuje žáky k sledování průběhu práce celého týmu, k aktivní pomoci ostatním při nesnázích • podílí se na potlačování projevů rivality a osobních preferencí ve vztazích mezi žáky, vede je k vzájemné úctě a ohleduplnosti • oceňuje nápaditost a samostatnost při řešení úkolů, vede žáky k uznání práce druhých i případně, kdy se ní sami nepodíleli nebo když bylo přijato jiné řešení, než které navrhovali • vede žáky k společnému hledání příčin případného nezdaru, pomáhá jim při rozboru postupu a podmínek řešení
<i>přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají</i>	<ul style="list-style-type: none"> • vede žáky k posouzení výhod a nevýhod spolupráce, napomáhá odstranění vzniklých konfliktů a problémů (sebehodnocení) • podporuje výměnu názorů, posouzení situace z různých hledisek, napomáhá dosažení konsensu a dodržování přijatých závěrů • učí žáky posoudit doporučení a zkušenosti druhých lidí, diskutovat o nich, případně korigovat vlastní postup a využívat „zpětné vazby“ pro své další jednání
<i>vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebevěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebevěru</i>	<ul style="list-style-type: none"> • pomáhá žákům při vytyčení individuálních úkolů, cílů a priorit, vede je k reálnému hodnocení vlastních možností • sleduje práci žáků, oceňuje dosažené pokroky, při nezdaru jim pomáhá najít příčiny a stanovit další postup s využitím silných stránek žákovy osobnosti • podporuje sebevěru žáka, zdůrazňuje jeho podíl na úspěšné práci týmu • projevuje důvěru ve schopnosti žáka vyřešit daný úkol

3.5.5. KOMPETENCE OBČANSKÉ

ŽÁK	UČITEL
<p><i>respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • učí žáky předkládat vlastní názor jako jednu z možností opřenou o argumenty a přijímat názory a přesvědčení druhých rovněž jako možnost • objevuje spolu s žáky odlišnosti a jedinečnost jiných společenských kultur a vede je k respektu k přesvědčení a názorům druhých lidí • využívá zkušeností žáků získaných při setkání s lidmi různých národů, odlišných kultur, přesvědčení či náboženství a podle možností zprostředkovává setkání žáků s lidmi z různých prostředí • umožňuje žákům sdělovat si své pocity a názory, využívá prožitků • podporuje odmítavé postoje žáků k různým projevům násilí, vede je k osvojení postupů při obraně proti agresí vůči sobě nebo třetí osobě, diskutuje s žáky o důsledcích pasivního přihlížení projevům fyzického a psychického násilí • netoleruje násilné řešení sporů mezi žáky
<p><i>chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zadává úkoly, při nichž žáci poznávají a osvojují si základní společenské normy a zákony • motivuje žáky k obhajobě práv vlastních i práv ostatních, k aktivnímu vystoupení proti jejich potlačování • diskutuje s žáky o právech a povinnostech žáků stanovených ve školním řádu • vyžaduje dodržování společenských norem, napomáhá žákům při identifikaci a korekci projevů nevhodného chování • spolupracuje s rodiči při řešení problematického chování a jednání žáků, zprostředkuje konzultace s výchovou poradkyní, příp. spolupráci s dalšími institucemi
<p><i>rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • vede žáky ke kvalifikovaným rozhodnutím teprve po získání a posouzení potřebných informací, k zvažování pozitiv i negativ posuzovaných návrhů • motivuje žáky k pomoci při obecně prospěšných akcích ve škole, na místní i širší úrovni • prohlubuje a upevňuje teoretické i praktické znalosti a dovednosti chování žáků v krizových situacích a v situacích ohrožujících zdraví (úraz, požár, tonutí, napadení útočником, okradení, svědectví při zločinu, přivolání pomoci, poskytnutí nezbytné pomoci), akcentuje pomoc těm, kteří sami nemožnou uvedenou situaci zvládnout, vede žáky k předvídání rizik v nových situacích • vyžaduje dodržování zásad bezpečnosti práce stanovených ve školním řádu a dalších normách chování a jednání žáků

<p><i>respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit</i></p>	<ul style="list-style-type: none">• zadává žákům úkoly, které jim umožňují poznat tradice i současnost místa bydliště, místa školy, regionu, České republiky, spoluvytváří jejich vztah k těmto místům• využívá exkurze a turistické kurzy k prohloubení vztahu žáků k našim tradicím, kulturnímu a historickému dědictví, zapojuje žáky do přípravy těchto akcí• diskutuje s žáky o projevech národní hrdosti, učí je rozlišovat extremistické projevy nacionalismu s odkazem na dodržování lidských práv a tragické příklady z historie• zprostředkuje žákům návštěvu koncertů, divadelních a filmových představení, výstav a sportovních akcí, diskutuje s nimi o jejich průběhu a přínosu pro žáky• podle svých možností napomáhá organizaci kulturních, společenských a sportovních aktivit ve škole i mimo ni, podporuje účast žáků a jejich podíl na přípravě akcí• rozvíjí etické hodnoty, které nespočívají pouze v uspokojení materiálních potřeb žáků
<p><i>chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti</i></p>	<ul style="list-style-type: none">• motivuje žáky k udržování a zlepšování prostředí školy a jejího okolí a k třídění odpadů• vede žáky k respektování práva každého jedince na zdravé životní prostředí• poskytuje žákům přesvědčivé argumenty pro podporu a ochranu zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti• podle svých možností podporuje a organizuje účast žáků v mimoškolním vzdělávání zaměřeném na environmentální výchovu• vede žáky k uplatňování sportovních dovedností, bezpečnostních a hygienických návyků v osobním životě, k chápání významu zdraví jako základního předpokladu pro aktivní a spokojený život i pro úspěšnou profesní dráhu

3.5.6. KOMPETENCE PRACOVNÍ

ŽÁK	UČITEL
<p><i>používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • ověřuje, zda žáci přesně a jednoznačně pochopili pracovní úkoly, diskutuje s nimi o případných nejednoznačnostech a problémových krocích • vyžaduje, aby žáci před zahájením laboratorních cvičení zkontrolovali úplnost a stav přístrojů, pomůcek a laboratorního skla a neprodleně upozornili na zjištěné závady • učí žáky plánovat pracovní činnosti, odhadovat dobu realizace a vyhýbat se stresovým situacím • stanoví spolu s žáky kvalitativní parametry a termín ukončení úkolu, vyžaduje jejich dodržování • vede žáky k samostatnému zápisu pozorování a formulaci závěrů v protokolech o pracovní činnosti • diskutuje s žáky o možných modifikacích zadání a postupu řešení daného úkolu
<p><i>přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • upevňuje pracovní dovednosti žáků, vede je k průběžnému vyhodnocování činnosti • vede žáky k hodnocení kvality práce podle zadání a předem stanovených kritérií • důsledně vyžaduje dodržování pravidel a povinností stanovených normami pro bezpečnou práci v laboratoři i při žákovských experimentech v odborných učebnách • motivuje žáky k výběru takových pracovních postupů, které jsou šetrné k životnímu prostředí
<p><i>využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • informuje žáky o možnostech dalšího vzdělávání a profesního zaměření, vede je k sledování aktuálních informací o zvoleném oboru • rozvíjí hlubší odborné zájmy žáků s ohledem na jejich rozhodnutí o dalším vzdělávání, příp. profesním zaměření (referáty, role v žákovských projektech, předmětové soutěže, SOČ) • diskutuje s žáky o předpokladech pro další vzdělávání a výkon různých profesí, • připravuje žáky na konkurenci při přijímání ke studiu některých oborů na vysokých školách, vede je k porovnání podmínek ve zvoleném oboru s vlastními předpoklady a možnostmi

<p><i>orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl i riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení</i></p>	<ul style="list-style-type: none">• využívá exkurze a besedy k orientaci žáků v problematice podnikatelské sféry• vytváří modelové situace vycházející z reálného dění ve světě práce, motivuje žáky k jejich řešení („hledání zaměstnání ve zvolené profesi“, hodnocení inzertních nabídek zaměstnání, vyplnění žádosti o zaměstnání, posouzení reálných možností uplatnění v dalším vzdělávání a na trhu práce)• využívá modelové situace k diskusi o podnikatelských aktivitách (např. plánování konkrétní podnikatelské činnosti - diskuse o rozhodnutích, která musí podnikatel před začátkem podnikání učinit; o nákladech na podnikání, podnětech, které vedou lidi k podnikatelské činnosti, atp.)• učí žáky prezentovat vlastní osobu při vstupu na trh práce (např. simulace průběhu přijímacího pohovoru prostřednictvím scénky)• seznamuje žáky s vazbami podnikatelské činnosti na legislativu a zákony, s etickými normami podnikání• vede žáky k úvahám o sociálních a personálních aspektech manažerských rozhodnutí
--	---

3.6. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Zdravotním postižením je mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování.

Zdravotním znevýhodněním je zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání.

Sociálním znevýhodněním je

- rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy,
- nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova,
- postavení azylanta, osoby požívající doplňkové ochrany a účastníka řízení o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky podle zvláštního právního předpisu.

Speciální vzdělávací potřeby dětí, žáků a studentů zjišťuje školské poradenské zařízení.

Škola vzdělává i žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, pokud uspějí v přijímacím řízení. To jim je vždy upraveno dle doporučení školského poradenského zařízení (např. velikost písma, čas na vypracování úkolů, forma záznamu odpovědí).

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou integrováni do běžných tříd. Předpokladem jejich úspěšného vzdělávání je úzká spolupráce rodiny, školského poradenského zařízení, školy a případně dalších odborníků. V případě potřeby je žákovi na doporučení školského poradenského zařízení třídním učitelem vypracován individuální vzdělávací plán.

Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění.

Na škole zatím nejsou vzdělávání žáci se zdravotním postižením; gymnázium zatím není vybaveno speciálními pomůckami, nemá bezbariérový přístup, nezaměstnává speciálně vyškolené pedagogy. Učitelé však v uplynulých letech opakovaně dokázali, že jsou schopni velice účinně pomáhat žákům s dočasným těžkým zdravotním handicapem, využívat moderních informačních technologií, poskytovat veškeré potřebné konzultace i v domácím prostředí, pracovat s těmito žáky s ohledem na aktuální zdravotní stav.

Vzdělávání integrovaných žáků se zdravotním znevýhodněním je možné zajistit (pozitivní praktická zkušenost), pokud není podmíněno požadavkem bezbariérového přístupu.

Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním:

Škola je schopna zabezpečit tyto podmínky:

- respektovat individualitu a potřeby žáka
- umožnit žákovi využívat vlastní kompenzační pomůcky
- zohledňovat potřeby žáka při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem i metod výuky
- zohlednit druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání
- spolupracovat s rodiči nebo zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními i s odborníky z jiných resortů

- podporovat nadání a talent žáků vytvářením vhodné vzdělávací nabídky
- umožnit v případě potřeby v souladu s právními předpisy působení asistenta pedagoga ve třídě (x schody).

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním:

Škola je schopna zabezpečit tyto podmínky:

- individuální přístup, nadstandardní konzultační servis výchovné poradkyně
- odpovídající metody a formy práce
- pravidelnou komunikaci s rodinou
- spolupráci s psychologem, speciálním pedagogem, sociálním pracovníkem, případně s dalšími odborníky.

3.7. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Na rozdíl od vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami má gymnázium bohaté zkušenosti se vzdáváním talentovaných žáků. Rozvoj jejich předpokladů, individuální péče a příprava na účast v soutěžích a předmětových olympiádách patří k dlouhodobým prioritám školy. Gymnázium je pravidelně zastoupeno v celostátních kolech předmětových soutěží:

Ve školním roce 2002/2003 patřila k nejvýraznějším úspěchům vítězství v celostátních kolech Ekologické olympiády a soutěže Zelená stezka - Zlatý list, ve školním roce 2003/2004 postup do celostátních kol Fyzikální olympiády, Matematické olympiády v kategorii P, Chemické olympiády (3. místo v ČR) a Biologické olympiády (8. místo).

Ve školním roce 2004/2005 naši žáci úspěšně reprezentovali školu v celostátních kolech Fyzikální olympiády, Chemické olympiády (dva soutěžící, 7. místo v ČR), Biologické olympiády (2. místo v celostátním kole, bronzová medaile v mezinárodním kole). Tým gymnázia zvítězil v celostátním kole soutěže Zelená stezka - Zlatý list. V soutěži Matematický Klokan dosáhli tři žáci v kategorii Benjamin maximálního bodového zisku a stali se spoludržiteli 1. místa v ČR. V přeboru žáků v odbíjené vybojovalo naše družstvo 4. místo v republikovém finále.

Školní rok 2005/2006 byl v této oblasti mimořádně úspěšný: gymnázium bylo zastoupeno v celostátních kolech 7 předmětových soutěží: Olympiády v českém jazyce (9. místo v ČR), Certamen latinum (3. místo v zemském kole, 9. místo v ČR), Fyzikální olympiády, Chemické olympiády (2. místo v ČR), Biologické olympiády (1. místo v ČR), Ekologické olympiády (2. místo v národním kole) a soutěže Zelená stezka - Zlatý list (1. místo v ČR). K největším úspěchům v historii školy patří zisk stříbrných medailí v mezinárodních kolech Biologické a Chemické olympiády.

Tradice úspěchů v předmětových soutěžích nebyla porušena ani ve školním roce 2006/2007: poprvé v historii školy jsme byli zastoupeni v celostátním kole Konverzační soutěže ve francouzském jazyce (8. místo), žák primy získal 2. místo v celostátním kole Zeměpisné olympiády, dva žáci vyššího stupně osmiletého gymnázia byli účastníky celostátního kola Matematické olympiády. Tři žáci naší školy se stali úspěšnými řešiteli úloh celostátního kola Fyzikální olympiády, dva celostátního kola Chemické olympiády (7. místo) i Biologické olympiády (2. místo v ČR).

V národním kole soutěže Zelená stezka – Zlatý list zvítězilo družstvo starších žáků školy, mladší obsadili 2. – 3. místo. Ekologická olympiáda středoškoláků přinesla našemu soutěžnímu týmu další 1. místo v národním kole. V celostátní přehlídce prací SOČ vybojovali reprezentanti našeho gymnázia 3. a 4. místo.

V tomto školním roce proběhl 1. ročník soutěže Přírodovědný klokan. V kategorii Kadet získal žák kvarty 2. místo v ČR, v soutěži Matematický klokan dosáhl žák sexty v kategorii Junior maximálního bodového zisku a stal se spoludržitelem 1. místa v České republice.

Vzhledem k postupovému klíči předmětových soutěží získali většinu úspěchů v celostátních kolech žáci čtyřletého gymnázia a vyššího stupně osmiletého gymnázia. Základ jejich úspěchů se však vytvářel již na nižším stupni, především odbornou přípravou a úspěšnou účastí žáků v okresních a krajských kolech soutěží.

Při zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných budeme volit převážně osvědčené postupy.

Škola je schopna zabezpečit tyto podmínky:

- vyhledává mimořádně nadané žáky, rozvíjí jejich dispozice
- v případě potřeby spolupracuje (se souhlasem rodičů nebo zákonných zástupců) s pracovníky pedagogicko-psychologické poradny při identifikaci mimořádného nadání a následné péči o mimořádně nadaného žáka
- umožňuje vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu (komplexního, v oblastech mimořádného nadání nebo i v případech, kdy žák vyniká v činnosti, která vyžaduje soustavnou přípravu v době školního vyučování)
- uplatňuje vnitřní diferenciaci ve vzdělávacích oblastech a vzdělávacích předmětech mimořádného nadání žáka
- uplatňuje individuální přístup k mimořádně nadanému žákovi, vnitřní diferenciaci (výběr náročných úloh a úkolů, samostatné vyhledávání, formulování a řešení problémů, práce s rozšiřujícími informacemi a jejich prezentace, příprava na předmětové soutěže a olympiády - i ve vyšších kategoriích, kontakt s pracovníky vysokých škol a pracovišti Akademie věd ČR ve vzdělávací oblasti, kde žák disponuje mimořádným nadáním)
- podporuje účast žáka ve školních projektech (vč. meziročníkových), napomáhá mu při výběru odpovídající role
- umožňuje mu účast ve výuce některých předmětů (zejména volitelných seminářů) se staršími žáky ve vyšších ročnících

Mimořádně nadaní žáci mají specifické vzdělávací potřeby, na něž je třeba reagovat a vytvářet pro ně vhodné podmínky. Průvodním jevem při jejich vzdělávání mohou v některých případech být komplikované vztahy k vrstevníkům, k učitelům i k sobě samým. V jejich osobnostní struktuře často převažuje tendence k introverzi, může se projevit sklon k perfekcionismu, zvýšená kritičnost nejen k sobě, ale i k okolnímu světu či specifický druh humoru.

Škola učí žáky toleranci k odlišnostem, usnadňuje vytváření nekonfliktních vztahů mimořádně nadaných žáků se spolužáky – pověřuje je úkoly, při kterých mohou přirozeně komunikovat s vrstevníky a uplatnit své nadání. Vytváří prostředí respektující vzdělání jako významnou životní hodnotu.

3.8. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Průřezová témata jsou novým prvkem školního kurikula. Reprezentují některé aktuální problémy současného světa, pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

V RVP ZV je vymezeno šest průřezových témat. Osmiletá gymnázia musí na nižším stupni zařadit do vzdělávacího obsahu všechna témata, z nich průřezové téma Výchova demokratického občana musí zařadit celé, z ostatních musí zařadit alespoň některé tematické okruhy tak, aby žáky připravila na realizaci tematických okruhů průřezových témat obsažených v RVP GV.

V tabulkách, v nichž uvádíme začlenění jednotlivých tematických okruhů konkretizovaných průřezových témat do osnov pro jednotlivé ročníky, jsme tematickým okruhům každého průřezového tématu přiřadili čtyřciferná číselná označení.

3.8.1. Osobnostní a sociální výchova

Toto průřezové téma má každodenní využití v běžném životě. Jeho cílem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Učivem je zde sám žák, žákovská skupina a stávají se jím i situace každodenního života. V oblasti postojů a hodnot toto průřezové téma pomáhá především k utváření pozitivního postoje k sobě samému a k druhým, vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci, napomáhá prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování.

Číselná označení tematických okruhů průřezového tématu:

- 3.8.1.1. Rozvoj schopností poznávání
- 3.8.1.2. Sebepoznání a sebepojetí
- 3.8.1.3. Seberegulace a sebeorganizace
- 3.8.1.4. Psychohygienu
- 3.8.1.5. Kreativita
- 3.8.1.6. Poznávání lidí
- 3.8.1.7. Mezilidské vztahy
- 3.8.1.8. Komunikace
- 3.8.1.9. Kooperace a kompetice
- 3.8.1.10. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- 3.8.1.11. Hodnoty, postoje, praktická etika

3.8.2. Výchova demokratického občana

Cílem průřezového tématu je vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Žáci jsou motivováni k uplatňování svých názorů v diskusích, k možnosti demokraticky se podílet na rozhodnutích celku. V oblasti postojů a hodnot toto průřezové téma vede k otevřenému, aktivnímu,

zainteresovanému postoji v životě, vychovává k úctě k zákonům, motivuje k ohleduplnosti a vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností.

Číselná označení tematických okruhů průřezového tématu:

- 3.8.2.1.** Občanská společnost a škola
- 3.8.2.2.** Občan, občanská společnost a stát
- 3.8.2.3.** Formy participace občanů v politickém životě
- 3.8.2.4.** Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

3.8.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Průřezové téma akcentuje evropskou dimenzi, podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní, podporuje tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. V oblasti hodnot formuje postoje žáků k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života.

Číselná označení tematických okruhů průřezového tématu:

- 3.8.3.1.** Evropa a svět nás zajímá
- 3.8.3.2.** Objevujeme Evropu a svět
- 3.8.3.3.** Jsme Evropané

3.8.4. Multikulturní výchova

Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastní kultury a porozumění kulturám jiným. Seznamuje žáky se specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, přispívá k vzájemnému poznávání, ke vzájemné toleranci a k odstraňování předsudků. V oblasti hodnot pomáhá žákům vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, vede k odmítání projevů xenofobie, diskriminace a rasismu.

Číselná označení tematických okruhů průřezového tématu:

- 3.8.4.1. Kulturní diference
- 3.8.4.2. Lidské vztahy
- 3.8.4.3. Etnický původ
- 3.8.4.4. Multikulturalita
- 3.8.4.5. Princip sociálního smíru a solidarity

3.8.5. Environmentální výchova

Toto průřezové téma klade důraz na ekologické, ekonomické, vědeckotechnické i politické aspekty řešení environmentálních problémů dneška. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí, ve kterém žijeme, k pochopení složitosti vztahů člověka a životního prostředí a nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti.

V oblasti hodnot a postojů vede k vnímání života jako nejvyšší hodnoty, k ochraně přírody a přírodních zdrojů, přispívá k utváření zdravého životního stylu.

Na našem gymnáziu jsme se rozhodli toto průřezové téma realizovat formou integrovaného předmětu **Přírodopis a environmentální výchova**. Prvky environmentální výchovy jsou však začleněny i v dalších vyučovacích předmětech.

Číselná označení tematických okruhů průřezového tématu:

- 3.8.5.1. Ekosystémy
- 3.8.5.2. Základní podmínky života
- 3.8.5.3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí

3.8.6. Mediální výchova

Mediální výchova si klade za cíl vybavit žáky základní úrovní mediální gramotnosti: dovedností analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich záměr. V oblasti postojů a hodnot rozvíjí citlivost vůči obsahu a způsobu zpracování mediálního sdělení, vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) a napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů i odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace.

Číselná označení tematických okruhů průřezového tématu:

- 3.8.6.1.** Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- 3.8.6.2.** Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- 3.8.6.3.** Stavba mediálních sdělení
- 3.8.6.4.** Vnímání autora mediálních sdělení
- 3.8.6.5.** Fungování a vliv médií ve společnosti
- 3.8.6.6.** Tvorba mediálního sdělení
- 3.8.6.7.** Práce v realizačním týmu

Průřezové téma č. 1				
OSOBNOSTNÍ a SOCIÁLNÍ VÝCHOVA				
Tematické okruhy průřezového tématu	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ				
Rozvoj schopností poznávání - 3.8.1.1	MAT, ZEM, TĚL, PŘE, FYZ	TĚL, MAT, FYZ	VOB, TĚL, ČJL, ČVZ, CHE; LAB, SPE	TĚL, CVČ, FYZ
Sebepoznávání a sebepojetí – 3.8.1.2	TĚL	TĚL	TĚL, ČJL, ZEM, VOB, SPE	TĚL, ČJL
Seberegulace a sebeorganizace – 3.8.1.3	TĚL	TĚL	TĚL, VOB, ČVZ	TĚL
Psychohygiena – 3.8.1.4	ANJ,	FRJ	VOB	
Kreativita – 3.8.1.5	ANJ, FYZ, VÝT, MAT	HUD, DIG, VÝT, MAT	DIG, ČJL, ČVZ, VÝT, LAB, VOB	VÝT, CVČ, LAB
SOCIÁLNÍ ROZVOJ				
Poznávání lidí – 3.8.1.6	ČJL, ICT, TĚL, PŘE	TĚL, ČJL	TĚL, ČJL, FYZ, VOB	TĚL, IVT, FYZ
Mezilidské vztahy – 3.8.1.7	ČJL, ICT, TĚL,	FRJ, TĚL, ČJL	ANJ, FRJ, TĚL, ČJL, VOB, ČVZ	FRJ, TĚL, ČJL, IVT
Komunikace – 3.8.1.8	ČJL, FYZ, MAT	ČJL, MAT, FYZ	ČVZ, FYZ, LAB, SPE, MAT, VOB	IVT, CVM, MAT, FYZ
Spolupráce a soutěživost – 3.8.1.9	ČJL, MAT, FYZ, HUD	DIG, ČJL, MAT	NĚJ, FYZ, LAB, MAT, VOB	CVM, LAB, MAT, FYZ, CVČ
MORÁLNÍ ROZVOJ				
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – 3.8.1.10	MAT, FYZ	MAT, FYZ	ČJL, FYZ, MAT, VOB	CVM, MAT, FYZ, CVČ
Hodnoty, postoje, praktická etika – 3.8.1.11	ČJL, ICT	ČJL	VOB, ČJL, ČVZ	ČJL, IVT

Průřezové téma č. 2				
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA				
Tematické okruhy průřezového tématu	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Občanská společnost a škola – 3.8.2.1	VOB, TĚL	VOB, TĚL	TĚL	TĚL
Občan, občanská společnost a stát – 3.8.2.2	VOB, TĚL	TĚL	TĚL, ZEM, ČVZ	VOB, TĚL, ČJL
Formy participace občanů v politickém životě – 3.8.2.3	VOB	VOB		VOB
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – 3.8.2.4				DĚJ

Průřezové téma č. 3				
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH				
Tematické okruhy průřezového tématu	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Evropa a svět nás zajímá – 3.8.3.1	VOB, ZEM; HUD	ANJ, NĚJ, FRJ, ZEM	FRJ, ZEM, DĚJ	FRJ, VOB, ZEM
Objevujeme Evropu a svět – 3.8.3.2	ČJL	FRJ, DĚJ, ZEM; PŘE	ANJ, NĚJ, ZEM, FYZ, PŘE	VOB, ZEM, PŘE
Jsme Evropané – 3.8.3.3	FYZ	VOB	VOB	NĚJ, DĚJ, ZEM, VÝT

Průřezové téma č. 4				
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA				
Tematické okruhy průřezového tématu	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Kulturní rozdíly – 3.8.4.1		DĚJ, VOB, ZEM	ANJ, ZEM, HUD, ČVZ	VÝT
Lidské vztahy – 3.8.4.2	VOB, TĚL	VOB, TĚL	TĚL, ČVZ	TĚL
Etnický původ – 3.8.4.3	ZEM	ZEM	ZEM	
Multikultura – 3.8.4.4	HUD			
Princip sociálního smíru a solidarity – 3.8.4.5		VOB		VOB

Průřezové téma č. 5				
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA				
Tematické okruhy průřezového tématu	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Ekosystémy – 3.8.5.1	PŘE	PŘE	ZEM, ČVZ	PŘE
Základní podmínky života – 3.8.5.2	ZEM, PŘE, FYZ	CHE	ANJ, ČVZ, FYZ	CHE, PŘE, FYZ
Lidské aktivity a problémy životního prostředí – 3.8.5.3	DĚJ, ZEM, PŘE, FYZ	ZEM, CHE, FYZ, PŘE	DĚJ, CHE, ZEM, FYZ, LAB	CHE, ZEM, PŘE, LAB, FYZ
Vztah člověka k prostředí – 3.8.5.4	ZEM, PŘE	ZEM, CHE, FYZ	ZEM, ČVZ, FYZ, VÝT	ANJ, FRJ, ZEM, PŘE, FYZ

Průřezové téma č. 6				
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA				
Tematické okruhy průřezového tématu	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – 3.8.6.1	ICF, FYZ	CHE, FYZ	FYZ, SPE	CHE, ČJL, IVT, PŘE, VÝT
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – 3.8.6.2	FYZ	FYZ	CHE, SPE	
Stavba mediálních sdělení – 3.8.6.3		ANJ	HUD	CVČ
Vnímání autora mediálních sdělení – 3.8.6.4				
Fungování a vliv médií ve společnosti – 3.8.6.5		HUD, DIG		DĚJ, ČJL
Tvorba mediálních sdělení – 3.8.6.6	FYZ	DIG	FRJ, MAT, DIG, SPE; ČVZ	ANJ, FYZ, NĚJ
Práce v realizačním týmu – 3.8.6.7	FYZ		DIG	

4. UČEBNÍ PLÁN

ŠKOLNÍ KURIKULUM

A) POVINNÉ PŘEDMĚTY V PRIMĚ - KVARTĚ (1. - 4. ROČNÍKU NIŽŠÍHO STUPNĚ OSMILETÉHO GYMNÁZIA)

PŘEDMĚT	Zkratka předmětu	prima	sekunda	tercie	kvarta	CELKEM	Přídělná disponibilní dotace	Poznámka
Český jazyk a literatura	ČJL	5	4	4	4	17,0	1	1)
Anglický jazyk	ANJ	5	4	3	3	15,0	3	2)
Matematika	MAT	5	4	4	4	17,0	1	3)
Informační a komunikační technologie	ICT	1	-	-	-	1,0 [*])	0	4)
Dějepis	DĚJ	2	2	2	2	8,0	1	
Výchova k občanství	VOB	1,5	1	1	1,5	5,0		
Fyzika	FYZ	1,5	2	2	1,5	7,0	3	6)
Chemie	CHE	-	2	2	1	5,0		6)
Přírodopis a environmentální výchova	PŘE	2	2	-	2	6,0		5, 6)
Zeměpis	ZEM	2	2	1	2	7,0	0	
Hudební výchova	HUD	1	1	1	1	4,0		
Výtvarná výchova	VÝT	2	1	1	2	6,0	0	
Člověk a výchova ke zdraví	ČVZ	-	-	3	-	3,0		7)
Tělesná výchova	TĚL	2	2	2	2	8,0	0	6)
Využití digitálních technologií	DIG	-	1	0,5	-	4,0		4, 8)
Svět práce a ekonomie	SPE			0,5			4)	
Práce s laboratorní technikou	LAB	-	-	1	1		6, 8)	
POVINNÉ PŘEDMĚTY CELKEM		30	28	28	27	113,0	9	

B) VOLITELNÉ PŘEDMĚTY V PRIMĚ - KVARTĚ (1. - 4. ROČNÍKU NIŽŠÍHO STUPNĚ OSMILETÉHO GYMNÁZIA)

PŘEDMĚT	Zkratka předmětu	prima	sekunda	tercie	kvarta	CELKEM	Přídělná disponibilní dotace	Poznámka
Další cizí jazyk - francouzský jazyk	FRJ	-	2	3	3	8,0	8	2)
Další cizí jazyk - německý jazyk	NĚJ							2)
Cvičení z českého jazyka	CVČ							9)
Cvičení z matematiky	CVM	-	-	-	1	1,0	1	9)
Informatika a výpočetní technika	IVT							4)
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY CELKEM		-	2	3	4	9,0	9	
CELKOVÝ POČET VYUČOVACÍCH HODIN		30	30	31	31	122,0	18	

4.1. KOMENTÁŘ K UČEBNÍMU PLÁNU

1) ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

V každém ročníku nižšího stupně osmiletého gymnázia se třída na jednu vyučovací hodinu týdně dělí.

2) CIZÍ JAZYK, DALŠÍ CIZÍ JAZYK

Gymnázium nabízí v souladu s RVP ZV jako první cizí jazyk přednostně anglický jazyk*).

Další cizí jazyk je zařazen v učebním plánu od 2. ročníku (sekundy) jako povinně volitelný předmět. Gymnázium nabízí vzdělávání ve francouzském, nebo německém jazyce. Při dostatečném zájmu může zařadit do učebního plánu také ruský, případně španělský jazyk.

Třída se při výuce cizího jazyka a dalšího cizího jazyka ve všech ročnících nižšího stupně osmiletého gymnázia vždy dělí.

3) MATEMATIKA

V každém ročníku nižšího stupně osmiletého gymnázia se třída na jednu vyučovací hodinu týdně dělí.

4) INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE, VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ, INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA

Samostatný vyučovací předmět Informační a komunikační technologie je v ŠVP zařazen pouze v prvním ročníku nižšího stupně osmiletého gymnázia. Ve druhém a třetím ročníku je vyučován navazující povinný vyučovací předmět Využití digitálních technologií, který je jedním ze dvou školou vybraných tematických okruhů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Závazný tematický okruh Svět práce je realizován v tercii ve vyučovacím předmětu Svět práce a ekonomie, který rovněž maximálně využívá prostředky ICT.

Rozšiřující vědomosti a dovednosti mohou žáci získat ve volitelném předmětu Informatika a výpočetní technika, který je vyučován ve čtvrtém ročníku s dotací 1 vyučovací hodiny týdně.

Třída se dělí na skupiny tvořené polovinou, příp. třetinou žáků.

*)Pokud by žák (jeho zákonný zástupce) zvolil jako první jiný cizí jazyk než anglický, upozorní škola prokazatelně zákonné zástupce žáka, že při přechodu žáka na nižší stupeň víceletého gymnázia nebo na střední školu nemusí být zajištěna návaznost ve vzdělávání zvoleného cizího jazyka. Výuka jiného než anglického jazyka jako prvního cizího jazyka bude realizována jen tehdy, bude-li požadována zákonnými zástupci nejméně 9 žáků.

Podle RVP ZV by měl být žák na základní škole upozorněn na to, že na střední škole není zajištěna návaznost ve vzdělávání jiného prvního cizího jazyka než anglického jazyka

5) PŘÍRODOPIS A ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Vyučovací předmět Přírodopis a environmentální výchova zahrnuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru RVP ZV Přírodopis (vzdělávací oblast Člověk a příroda) s výjimkou tematického okruhu Biologie člověka a částečně i Obecná biologie a genetika, které jsou součástí samostatného vyučovacího předmětu ŠVP Člověk a výchova ke zdraví.

Téměř ve všech tematických okruzích vyučovacího předmětu Přírodopis a environmentální výchova jsou integrovány očekávané výstupy průřezového tématu Environmentální výchova. Předmět je vyučován primě, sekundě a kvartě. Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně souvisí s integrovaným vyučovacím předmětem Člověk a výchova ke zdraví, který je realizován v tercii.

6) FYZIKA, CHEMIE, PŘÍRODOPIS A ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA, ČLOVĚK A VÝCHOVA KE ZDRAVÍ, PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU

Třída se dělí na skupiny pouze při vyučovacích hodinách laboratorních cvičení.

7) ČLOVĚK A VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Samostatný vyučovací předmět Člověk a výchova ke zdraví integruje očekávané výstupy vzdělávacích oborů RVP ZV Přírodopis (vzdělávací oblast Člověk a příroda) a Výchova ke zdraví (vzdělávací oblast Člověk a zdraví). Propojuje témata: Biologie člověka, Obecná biologie a genetika, Změny v životě člověka a jejich reflexe, Zdravý způsob života a péče o zdraví, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, Hodnota a podpora zdraví, Osobnostní a sociální rozvoj.

Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně souvisí s vyučovacím předmětem Přírodopis a environmentální výchova, který je vyučován v primě, sekundě a kvartě.

8) VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ, PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU

Využití digitálních technologií a Práce s laboratorní technikou jsou dva školou vybrané tematické okruhy ze sedmi tematických okruhů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce (vedle povinné součásti uvedené vzdělávací oblasti realizované v předmětu Svět práce a ekonomie).

9) VOLITELNÉ PŘEDMĚTY

Vedle dalšího cizího jazyka jsou v učebním plánu zařazeny volitelné předměty Cvičení z českého jazyka (ve dvou variantách), Cvičení z matematiky (ve dvou variantách) a Informatika a výpočetní technika – všechny s dotací 1 vyučovací hodina týdně v kvartě. Škola může nabídku rozšířit podle zájmu žáků (a jejich zákonných zástupců) např. o Konverzaci v cizím, příp. dalším cizím jazyce, semináře z vybraných vyučovacích předmětů. Pokud bude na škole vždy jen jedna třída v každém ze čtyř ročníků nižšího stupně osmiletého gymnázia, nemůže být celá široká nabídka využita vzhledem k dělení třídy na dvě, výjimečně tři skupiny.

Gymnázium bude každoročně vydávat aktuální seznam volitelných předmětů pro daný školní rok jako přílohu ŠVP.

10) PROJEKTOVÁ VÝUKA

Gymnázium bude každoročně vydávat aktuální seznam žákovských projektů pro daný školní rok jako přílohu ŠVP.

11) NEPOVINNÉ PŘEDMĚTY

Nabídka nepovinných předmětů není součástí učebního plánu, gymnázium bude každoročně vydávat aktuální seznam nepovinných předmětů pro daný školní rok jako přílohu ŠVP.

12) VÝUKA NÁBOŽENSTVÍ

Pokud je zřizovatelem školy kraj a škola se rozhodne do svého vzdělávání začlenit i výuku náboženství, je to možné ve shodě s § 15 odst. 2 zákona 561/2004 Sb. jen v rámci nepovinného předmětu. Na realizaci tohoto nepovinného předmětu nelze použít hodiny z disponibilní časové dotace.

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

5.1.1. ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vzdělávacího oboru (vyučovacího předmětu)

1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor Český jazyk a literatura vede k získání dovedností nezbytných k efektivní komunikaci, kvalitnímu jazykovému vzdělání, ale i k úspěšnému osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Při výuce je kladen důraz především na rozvoj komunikačních dovedností, tvůrčí činnost, spolupráci, výběr vhodných metod a strategií učení; samostatné získávání informací z různých zdrojů, jejich analýzu a práci s nimi, vnímání uměleckých děl a kultivovaný projev žáků.

Komplexní vzdělávací obsah tohoto oboru je pro přehlednost rozdělen do tří složek (Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova, Literární výchova), ve výuce se však vzdělávací obsah složek vzájemně prolíná.

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, kultivovaně psát a mluvit, analyzovat a kriticky posuzovat obsah přečteného nebo slyšeného textu, posuzovat jazykové prostředky textové výstavby a kompozici textu.

V Jazykové výchově získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka, učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, tím vytváří předpoklady pro jasné, přehledné a srozumitelné vyjadřování. Prohlubuje i obecné intelektové dovednosti (porovnávání různých jevů, třídění podle určitých hledisek, zobecňování).

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Literární výchova rozvíjí estetické cítění, usnadňuje pochopení mezilidských vztahů, humanizuje osobnost žáka.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK a LITERATURA V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH:

Ročník	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Týdenní počet vyučovacích hodin	5 *	4 *	4 *	4 *

V každém ročníku je jedna z vyučovacích hodin dělená.

Některá témata, zejména z oblasti Literární výchovy, jsou realizována formou krátkodobých žákovských projektů. V edukačním procesu budou využívány různé metody a postupy, mj. didaktické hry, prvky dramatické výchovy, tvorba a prezentace vlastních textů. Součástí vzdělávání v tomto předmětu jsou návštěvy veřejných knihoven, tematické exkurze a práce s texty na internetu.

Žákům je k dispozici školní knihovna a pro vybrané aktivity také multimediální učebna.

2. Výchové a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení:

Učitel

- vede žáky k samostatnému vyhledávání informací z různých zdrojů a k jejich hodnocení, vč. rozlišení manipulativní komunikace
- prohlubuje dovednost čtení s porozuměním (obsahová diferenciacce a hierarchizace textu, formulace hlavních myšlenek, výpisky)
- rozvíjí kreativitu žáků (zadávání úloh s aktuální tematikou, mluvní cvičení, řízená diskuse, tvorba vlastních textů)
- vysvětluje a dokládá žákům význam osvojení spisovné podoby českého jazyka pro přesné a logické myšlení a srozumitelné vyjadřování
- učí žáky poznávat a rozlišovat další podoby jazyka, prostřednictvím četby poznávat základní literární druhy a jejich znaky

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- vede žáky ke kritickému myšlení, analýze získaných informací, k vyhledávání, rozboru příčin a návrhu řešení problémů
- rozvíjí u žáků dovednost porovnávat různé jevy, třídit je, dospívat k zobecnění
- učí žáky efektivním metodám řešení problému (jazyková výchova - využití pravidel, analogií, postupné řešení dílčích kroků)
- vede žáky k rozboru a posouzení různých variant řešení problému (diskuse, dramatizace)
- vede žáky k ověřování správnosti řešení problému (využití encyklopedií, slovníků, internetu a dalších zdrojů informací)

Kompetence komunikativní:

Učitel

- navozuje situace a vytváří předpoklady pro efektivní komunikaci
- systematicky rozvíjí aktivní slovní zásobu žáků (četba, informační zdroje, mluvní cvičení)
- vede žáky ke kultivovanému psanému i mluvenému projevu, vhodné prezentaci, obhajobě a příp. korekci vlastních názorů
- objasní žákům pravidla kultivované diskuse a vede je k jejich dodržování
- napomáhá odstraňování komunikačních bariér, vede žáky k pozitivní komunikaci a učí je řešení konfliktních situací
- učí žáky správně interpretovat projevy neverbální komunikace
- vede žáky k využívání informačních a komunikačních technologií (internet, e-mail aj.)

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- využívá při vhodných příležitostech týmovou práci, stanoví spolu s žáky pravidla práce ve skupině, vede žáky k jejich respektování
- napomáhá rozdělení rolí v týmu, volí citlivý přístup při rozdělení úkolů
- vede žáky k posouzení výhod a nevýhod spolupráce, napomáhá odstranění vzniklých konfliktů a problémů (sebehodnocení)
- učí žáky poznávat a hodnotit mezilidské vztahy na základě zkušeností z každodenního života i na základě četby, všimnout si chování lidí a dodržovat zásady slušného chování
- vede žáky k uvědomování si škodlivosti návykových látek a prevenci dalších sociálně patologických jevů (mluvní cvičení, dramatizace)

Kompetence občanské:

Učitel

- rozšiřuje znalosti žáků o národních a kulturních tradicích, zajímavých místech naší vlasti (zejm. v souvislosti s literární historií)
- vede žáky k toleranci k ostatním lidem, respektování jejich názorů a přesvědčení (literární výchova, dramatizace)
- upevňuje postoje žáků proti násilí, hrubosti a agresivitě (zejm. v komunikační a literární výchově)
- umožňuje žákům sdělovat pocity a názory, využívá prožitkovou metodu
- učí žáky chápat ekologické otázky

Kompetence pracovní:

Učitel

- vede žáky k osvojení a dodržování pracovních návyků (zadávání a kontrola plnění úkolů, dodržování termínů, kooperace v týmu)
- rozvíjí tvořivost žáků jako jeden z předpokladů úspěšné pracovní činnosti
- prohlubuje profesní orientaci žáků, diskutuje o volbě jejich profesního zaměření (komunikační a slohová výchova)

3. Průřezová témata realizovaná ve vyučovacím předmětu

Ve vzdělávacím obsahu vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura jsou integrovány vybrané tematické okruhy průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova a Výchova v evropských a globálních souvislostech.**

V celém textu ŠVP jsou odkazy na průřezová témata označeny čtyřmístným kódem, který odpovídá označení tematických okruhů průřezových témat na str. 35 - 41 (např. **3.8.3.2** - Průřezové téma *Myšlení v evropských a globálních souvislostech*, tematický okruh *Objevujeme Evropu a svět*)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura - komunikační a slohová výchova		Ročník: prima
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem k svému komunikačnímu záměru využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu 	<p>jednoduché tiskopisy a komunikační žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> -poštovní poukázka, podací lístek, telegram -vzkaz, inzerát, objednávka, SMS zpráva -dopis osobní a úřední <p>praktický nácvik slohových útvarů (popis, vypravování)</p> <p>výtah a výpisky</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.6, 3.8.1.7, 3.8.1.8, 3.8.1.9, 3.8.1.11</p>	<p><u>Informační a komunikační technologie:</u> Vyhledávání informací a komunikace. Zpracování a využití informací.</p>	<p>praktický nácvik</p> <p>využití internetu</p> <p>práce ve dvojicích nebo ve skupinách</p>

<ul style="list-style-type: none">• v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních a nonverbálních prostředků řeči• využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem	<p>popis a jeho funkce (popis budovy krajiny, postavy, pracovního postupu) vypravování – osnova, dějová posloupnost, jazykové prostředky</p> <p>vlastní tvorba různých slohových útvarů písemnou i ústní formou</p>			využití literárních textů a nahrávek dramatizace příběhu
--	---	--	--	---

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura - komunikační a slohová výchova		Ročník: sekunda
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje subjektivní a objektivní dělení a komunikační záměr partnera v hovoru dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem k svému komunikačnímu záměru v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních a nonverbálních prostředků řeči využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu 	<p>srovnávání slohových útvarů (popis, charakteristika, líčení, vypravování – výtah, žádost, životopis, strukturovaný životopis</p> <p>praktický nácvik slohových útvarů</p> <p>srovnání vybraných textů z hlediska komunikačních záměrů</p> <p>dramatizované čtení textů</p> <p>výtah</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova 3.8.1.6, 3.8.1.7, 3.8.1.8., 3.8.1.9</p>	<p><u>Člověk a svět práce:</u> zaměstnání</p> <p><u>Dějepis:</u> rozdělený a integrující se svět</p>	<p>rozhovory</p> <p>skupinová práce</p>

<ul style="list-style-type: none">• využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	vlastní tvorba různých slohových útvarů písemnou i ústní formou			
---	---	--	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura - komunikační a slohová výchova		Ročník: tercie
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá základy studijního čtení: vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, slova přejatá nahrazuje českými ekvivalenty • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování, rozliší prvky jednotlivých slohových útvarů • diskutuje o obecných problémech, zajímavých povoláních a trendech doby (člověk ve společnosti, volba povolání, škodlivé jevy ve společnosti, rodina, ekologie) • vyjádří postoje a názory odpovídajícími jazykovými prostředky v konkrétních slohových útvarech • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem 	<p>výtah výklad</p> <p>charakteristika líčení, popis</p> <p>úvaha</p> <p>souhrnné poučení o slohu praktický nácvik</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.2., 3.8.1.6, 3.8.1.7, 3.8.1.10, 3.8.1.11</p>	<p><u>Výchova k občanství:</u> člověk ve společnosti</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura - komunikační a slohová výchova		Ročník: kvarta
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování 	<p>funkční styly slohové útvary dle výběru žáka</p> <p>diskuse</p> <p>práce s konkrétními příklady</p> <p>úvaha – praktický nácvik</p>	<p>Mediální výchova 3.8.6.5.</p> <p>Osobnostní a sociální výchova 3.8.1.2.</p>	<p><u>Výchova k občanství:</u> člověk ve společnosti</p> <p><u>Člověk a svět práce:</u> profesní zaměření, další životní a profesní orientace (slohová výchova)</p>	<p>naslouchání praktické, věcné, kritické, zážitkové</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura - jazyková výchova		Ročník: prima
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák:				
<ul style="list-style-type: none"> správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	tvarosloví – ohebné slovní druhy: <u>podstatná jména:</u> konkrétní, abstraktní pomnožná, hromadná látková obecná, vlastní <u>přídavná jména:</u> tvoření tvarů, stupňování, skloňování, jmenné tvary <u>zájmena:</u> druhy zájmen (opakování), skloňování – vzor <i>ten, náš</i> , zájmeno <i>jenž</i> <u>číslovky:</u> druhy, skloňování číslovek základních <u>slovesa:</u> mluvnické kategorie (opakování), podmiňovací způsob přítomný a minulý, slovesný čas		<u>Zeměpis</u> Česká republika	

<ul style="list-style-type: none"> • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a se Slovníkem spisovné češtiny • v písemném projevu ve větě jednoduché i souvětí zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek v jednoduché větě a v jednoduchém souvětí • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu 	<p>procvičování tvarů podle vzorů ohebných slovních druhů pravopisná cvičení (pravopis lexikální a morfologický)</p> <p>interpunkce ve větě jednoduché a souvětí</p> <p>skladba (základní a rozvíjející větné členy, stavba jednoduchého souvětí – určování vět hlavních a vedlejších)</p> <p>zvuková stránka jazyka (opakování učiva o hláskách), spisovná a nespisovná výslovnost</p> <p>rozvrstvení národního jazyka, jazykověda a její složky – základní informace</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.2.</p>		<p>soutěže, jazykové hry</p> <p>rozhovory</p> <p>poslech nářečně zabarveného textu</p>
---	---	---	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura - jazyková výchova		Ročník: sekunda
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický ve větě jednoduché i souvětí správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	<p>obohacování slovní zásoby :tvoření slov: způsoby tvoření slov – odvozování, skládání, zkracování</p> <p>sémantika: slova jednoznačná a mnohoznačná, sousloví, rčení, synonyma, homonyma, slova citově zabarvená, odborné názvy</p> <p>psaní velkých písmen ve vlastních jménech</p> <p>pravopisná cvičení (pravopis skladební, tvaroslovný)</p> <p>tvarosloví (zájmena, slovesa, neohebné slovní druhy)</p>		<p><u>Cizí jazyk:</u> receptivní řečové dovednosti</p> <p><u>Výchova k občanství –</u> člověk ve společnosti</p>	jazykové hry

<ul style="list-style-type: none">rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	skladba (rozvíjející větné členy – předmět, příslovecné určení, přívlastek, doplněk, přístavek; vedlejší věty, věty jednočlenné a dvojčlenné, druhy vět podle postoje mluvčího)	Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.9		obměny vět
--	--	---	--	------------

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura - jazyková výchova		Ročník: tercie
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • rozpoznává přenesená pojmenování • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	<p>zvuková stránka jazyka (opakování)</p> <p>slovní zásoba a tvoření slov (opakování) slova přejatá - pravopis, výslovnost</p> <p>pravopisná cvičení – předpony, předložky s-, z-, pravopis hláskových skupin</p> <p>tvarosloví: skloňování podstatných jmen přejatých a cizích vlastních jmen, užití cizích vlastních jmen v textu slovesný vid přechodníky – orientační informace</p>	<p>Mediální výchova: 3.8.1.1</p>	<p><u>Zeměpis</u> regiony světa</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich použití • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí 	<p>útvary českého jazyka jazyková kultura slovanské jazyky</p> <p>skladba: významové poměry mezi souřadně spojenými hlavními větami a větnými členy souvětí souřadné a podřadné, spojovací výrazy v souvětí složitě souvětí</p>	<p>Mediální výchova: 3.8.1.2</p> <p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.5</p>	<p><u>Výchova k občanství:</u> člověk ve společnosti</p>	<p>poslech autentického textu</p> <p>jazykové rozbory</p>
--	--	--	--	---

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura - jazyková výchova		Ročník: kvarta
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova, používá správnou intonaci a přízvuk • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	<p>zvuková stránka jazyka – větný přízvuk, melodie</p> <p>slovní zásoba a tvoření slov: rozvoj a jádro slovní zásoby, synonyma, homonyma, antonyma rozvrstvení slovní zásoby z hlediska slohového zabarvení</p> <p>pravopisná cvičení</p> <p>tvarosloví: opakování: slova ohebná a neohebná skladba: opakování: zvláštnosti větné stavby, samostatný větný člen, vsuvka, oslovení, řeč přímá a nepřímá, pořádek slov ve větě</p>			

<ul style="list-style-type: none">rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich použitívyužívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	obecné poučení o jazyce: jazykověda a její disciplíny, jazyková kultura projev mluvený a psaný	Výchova demokratického občana: 3.8.2.2	<u>Zeměpis:</u> Česká republika <u>Výchova k občanství:</u> Člověk ve společnosti	mluvní cvičení, dialogy, diskuse a její řízení
---	---	---	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura - literární výchova		Ročník: prima
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo rozlišuje základní literární druhy porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 	<p>tvořivé činnosti s literárním textem: záznam a reprodukce hlavních myšlenek</p> <p><u>obsahové zaměření:</u> Můj domov, Za dobrodružstvím, nevšední příběhy</p> <p>způsoby interpretace literárních děl</p> <p><u>žánry:</u> pohádky, pověsti, bajky tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů literární druhy a žánry – poezie, próza, drama základní literární pojmy</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.11</p>	<p><u>Výchova k občanství:</u> Člověk ve společnosti</p> <p><u>Výchova k občanství:</u> Člověk jako jedinec</p>	<p>návštěva filmového, event. divadelního představení</p> <p>poslech umělecké recitace, přednes, interpretace, dramatizace</p>

Vzdělávací oblast:		Vzdělávací obor:		Ročník:	
Jazyk a jazyková komunikace		Český jazyk a literatura - literární výchova		sekunda	
Rozpracované školní výstupy		Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák:					
<ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo rozlišuje základní literární druhy, porovná je i jejich funkci porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování vyhledává informace v různých ty-pech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 		<p>tvořivé činnosti s literárním textem: záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace</p> <p><u>obsahové zaměření:</u> Můj domov, Bylo, nebylo, Co nás zajímá</p> <p>způsoby interpretace literárních děl (struktura díla, literární hrdina, kompozice příběhu)</p> <p>tvořivé činnosti s literárním textem: přednes vhodných lit. textů</p> <p>literární druhy a žánry: žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.11</p> <p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.7</p>	<p><u>Výchova k občanství:</u> Člověk ve společnosti</p> <p><u>Výchova k občanství:</u> Člověk jako jedinec</p> <p><u>Dějepis:</u> moderní doba</p>	<p>zhlednutí filmu, který byl natočen na základě literárního díla</p> <p>využití internetu</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura - literární výchova		Ročník: tercie
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty 	<p>tvořivé činnosti s literárním textem – záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace</p> <p><u>obsahové zaměření:</u> Můj domov a svět, o bozích a lidech, Vyšla hvězda nad Betlémem, Sen, láska a smrt, Holocaust</p> <p>způsoby interpretace literárních děl</p> <p>základní literární pojmy – literární druhy a žánry</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.11</p> <p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.2</p>	<p><u>Výchova k občanství:</u> Člověk ve společnosti</p> <p><u>Výchova k občanství:</u> Člověk jako jedinec <u>Výtvarná výchova:</u> uplatňování subjektivity</p>	<p>návštěva divadelního představení</p>

<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje základní literární druhy, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<p>tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů</p> <p>poezie – výrazové prostředky (verš, rým, strofa, jazyk básně, základní figury a trópy), základní žánry poezie</p> <p>literární druhy a žánry: žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.7</p>	<p><u>Dějepis:</u> moderní doba</p>	<p>porovnání rozhlasového zpracování a původního literárního díla</p> <p>zhlédnutí filmu, který byl natočen na základě literárního díla</p> <p>Exkurze: knihovna</p>
---	--	--	---	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura - literární výchova		Ročník: kvarta	
Rozpracované školní výstupy		Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák:					
<ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla 		<p>tvořivé činnosti s literárním textem – záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace</p> <p><u>obsahové zaměření:</u> Můj domov a svět, Za literárními památkami, Krása je v pravdě, Moderna, Avantgarda, Neklidné 20. století</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.1.1</p>	<p><u>Výchova k občanství:</u> Člověk ve společnosti</p>	komiksové zpracování známého lit. díla
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora 		<p>způsoby interpretace literárních děl základy literární teorie a historie – struktura literárního díla, jazyk literárního díla</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.2 Mediální výchova: 3.8.6.1</p>	<p><u>Výchova k občanství:</u> Člověk jako jedinec <u>Výtvarná výchova:</u> uplatňování subjektivity</p>	
<ul style="list-style-type: none"> formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo 		<p>způsoby interpretace literárních a jiných děl</p>			

<ul style="list-style-type: none"> • tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie • rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty • rozlišuje základní literární druhy, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<p>tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, vytváření vlastních textů</p> <p>literární druhy a žánry; hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé – příprava referátů – hlavní vývojová období české i světové literatury, typické žánry a jejich představitelé</p> <p>četba a porovnání ukázek beletrie a literatury faktu</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.7</p>	<p><u>Dějepis:</u> moderní doba</p> <p><u>Informační a komunikační technologie:</u> vyhledávání informací a komunikace</p>	<p>práce s texty konzumní literatury v neliterárních časopisech</p> <p>práce s literárními slovníky a odbornými příručkami, vyhledávání informací na internetu</p> <p>návštěva filmového, event. divadelního představení</p>
---	---	--	--	---

5.1.2. CIZÍ JAZYK

Charakteristika vyučovacích předmětů, které vytvářejí vzdělávací obory Cizí jazyk a Další cizí jazyk

1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacích předmětů

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Cizí jazyk** je realizován v předmětu **Anglický jazyk**.

Dalším cizím jazykem, který je v ŠVP zařazen jako povinně volitelný vzdělávací obsah v sekundě - kvartě, je **Francouzský jazyk**, resp. **Německý jazyk**.. Časová dotace a učební osnovy dalšího cizího jazyka jsou uvedeny na str. XXX.

Cílem vyučovacích předmětů tvořících vzdělávací obory Cizí jazyk a Další cizí jazyk je naplňování očekávaných výstupů a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cizí jazyky chápeme v rovině kulturní i sociální: jejich osvojení na velmi dobré úrovni pokládáme především za nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých zemí a z různých prostředí, proto klademe hlavní důraz na rozvoj komunikativních dovedností. Postupně rozvíjíme adekvátní znalosti fonetiky, lexika, gramatiky i stylistiky.

Při výuce cizího jazyka a dalšího cizího jazyka se třída vždy dělí na skupiny podle dosažené vstupní úrovně. Skupina, v níž jsou žáci, kteří ještě cizí jazyk nestudovali, se od počátku věnuje základnímu učivu. Skupina, v níž jsou pokročilejší žáci, pracuje s náročnějšími materiály a osvojuje si širší slovní zásobu. Výrazně jsou zastoupeny aktivizující a stimulační metody: práce ve skupinách, simulované řečové situace, jazykové hry, dialogy, krátkodobé projekty a jejich prezentace, práce s časopisy a dalšími doplňujícími texty v cizím jazyce aj.).

ANGLICKÝ JAZYK

Výuka je založena na modelu standardní britské angličtiny, žáci se informativně seznamují také s odlišnostmi americké či australské modifikace.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU ANGLICKÝ JAZYK V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH:

Ročník	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Týdenní počet vyučovacích hodin	5	4	3	3

Zvolené metodické postupy umožní žákům, kteří si v předmaturitních ročnících zvolí předmět Konverzace v anglickém jazyce (2+3 vyučovacích hodiny týdně), dosáhnout jazykové úrovně **B2** Společného evropského referenčního rámce^{*)}, ostatním žákům dosažení jazykové úrovně **B1**.

^{*) **Společný evropský referenční rámec: učení, vyučování, hodnocení** je dokument Rady Evropy pro Evropské jazykové portfolio. Jedním z jeho cílů je pomoci popsat stupeň zvládnutí v jazyce vyžadovaný existujícími standardy, testy a zkouškami pomocí šestistupňové škály A1, A2 (začátečník), B1, B2 (středně pokročilý uživatel), C1, C2 (vyspělý uživatel), a tím usnadnit vzájemné srovnávání různých kvalifikací.}

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň B2	Úroveň B1
<p><i>(Žák) rozumí hlavním myšlenkám složitých textů pojednávajících jak o konkrétních, tak o abstraktních tématech, včetně odborných diskusí ve svém oboru. Dokáže konverzovat s určitou mírou plynulosti a spontánnosti, která umožňuje běžné rozhovory s rodilými mluvčími bez napětí pro některou ze stran. Píše jasně podrobné texty o řadě různých témat, vysvětluje svůj názor na aktuální problémy a uvádí výhody a nevýhody různých možností.</i></p>	<p><i>(Žák) rozumí hlavním bodům jasné spisovné řeči o známých záležitostech, s nimiž se setkává v práci, ve škole, ve volném čase atd. Umí si poradit s většinou situací, které se mohou vyskytnout při cestování v oblasti, kde se mluví daným jazykem. Píše jednoduché souvislé texty o dobře známých tématech nebo o tématech, která ho zajímají. Umí popsat zážitky a události, sny, naděje a ambice a stručně zdůvodnit a vysvětlit své názory a plány.</i></p>

2. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení:

Učitel

- vede žáky k uvědomění si důležitosti znalosti cizího jazyka pro další vzdělávání a praktický život
- učí žáky vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v cizím jazyce
- rozvíjí tvořivost žáků, ve vhodných případech umožňuje realizovat jejich vlastní návrhy (krátkodobé projekty, jazykové soutěže, hry atp.)
- zadává úkoly vyžadující samostatné vyhledávání informací z různých zdrojů

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- vede žáky k důslednému využívání cizího jazyka; navozuje jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí, vede je k jejich řešení
- využívá ve výuce aktuální témata, vč. reálií v anglicky mluvících zemích, vede žáky k analýze problémů (diskuse na přiměřené jazykové úrovni)
- rozvíjí dovednost žáků porovnávat různé jevy, třídít je, dospívat k zobecnění
- vede žáky k posouzení různých variant řešení úlohy, problému; učí je sebehodnocení
- vede žáky k samostatnému ověřování správnosti řešení úloh (využití různých zdrojů informací)
- připravuje žáky na účast v soutěžích v cizím jazyce

Kompetence komunikativní:

Učitel

- učí žáky využívat cizí jazyk k navázání kontaktu
- navozuje situace pro vzájemnou komunikaci, dává žákům prostor pro vyjádření názorů a myšlenek na přiměřené jazykové úrovni
- používáním vhodných audiomateriálů a dalších prostředků ICT umožňuje žákům porozumět jednoduchému sdělení v cizím jazyce
- napomáhá odstraňování komunikačních bariér, ověřuje, zda žáci rozumí psanému textu či mluvenému projevu, vede je k vyjádření hlavních myšlenek, příp. k interpretaci sdělení
- systematicky rozvíjí aktivní slovní zásobu žáků
- vede žáky ke kultivovanému mluvenému i psanému projevu

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- navozuje jednoduché situace, v nichž se žák učí vyžádat si radu a poskytnout pomoc
- vede žáky k dodržování zásad slušného chování v cizojazyčném prostředí
- zapojuje žáky do různých forem skupinové práce, stanoví spolu s žáky pravidla práce ve skupině, vyžaduje jejich dodržování
- vede žáky k hodnocení práce jednotlivců v týmu (skupině)

Kompetence občanské:

Učitel

- vede žáky k poznání zvyků, kultury a životního stylu obyvatel cizích zemí, k toleranci, respektování odlišných názorů a přesvědčení
- podle možností zprostředkuje setkání s rodilými mluvčími, kontakt s žáky jiných zemí (partnerské školy)
- prohlubuje znalosti žáků o EU s akcentem na danou jazykovou oblast (Země Evropské unie a rozdíly mezi nimi)
- učí žáky chápat ekologické souvislosti a environmentální problematiku (texty s environmentální tematikou)

Kompetence pracovní:

Učitel

- vede žáky k využívání cizího jazyka k získávání informací z různých oblastí lidské činnosti
- rozvíjí receptivní, produktivní a interaktivní dovednosti žáků jako nezbytný předpoklad nadstandardního uplatnění žáka na trhu práce v ČR i v zahraničí
- vede žáky k efektivnímu využívání dvojjazyčných a výkladových slovníků

3. Průřezová témata realizovaná ve vyučovacích předmětech Cizí jazyk a Další cizí jazyk

Ve vzdělávacím obsahu vyučovacích předmětů Cizí jazyk a Další cizí jazyk jsou integrovány především vybrané tematické okruhy průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova** a **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**, dále pak průřezových témat **Multikulturní výchova**, **Environmentální výchova** a **Mediální výchova** (viz kódová označení v tabulkách).

Tematický okruh Tvorba mediálního sdělení z průřezového tématu **Mediální výchova** je realizován formou žákovského projektu.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Vzdělávací obor: Cizí jazyk – anglický jazyk		Ročník: prima	
Rozpracované školní výstupy		Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák:					
<ul style="list-style-type: none"> čte přiměřený text plynule a foneticky správně vyhledá výrazy v textu, odpovídá na otázky, interpretuje jednoduché texty v učebnici rozumí jednoduché a zřetelné promluvě odvodí význam nových slov z textu 		<p>četba autentických textů, četba textů se zeměpisnou tematikou</p> <p>práce s mapou anglicky mluvících zemí, četba textů z učebnice, říkanky, básničky</p> <p>oslovení, pozdrav, přivítání, poděkování, omluva, dialogy s přiměřenou náročností</p> <p>poslech zjednodušených příběhů, četba textů z učebnice</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.4. 3.8.1.5.</p>	<p><u>Zeměpis</u>: regiony světa</p> <p><u>Český jazyk</u>: jazyková výchova <u>Zeměpis</u>: regiony světa</p> <p><u>Výchova k občanství</u>: člověk ve společnosti</p> <p><u>Český jazyk</u>: jazyková výchova</p>	<p>literární ukázky</p> <p>jazykové hry, soutěže</p>

<ul style="list-style-type: none"> • používá slovník, vyhledává informace • vytvoří písemné sdělení v souvislosti s probíraným učivem • písemně tvoří jednoduché věty a krátké texty • reprodukuje obsah přiměřeně náročného textu • požádá o jednoduchou informaci • domluví se v běžných každodenních situacích 	<p>četba autentických materiálů</p> <p>sestavení dopisu, popis rodiny, školy atd.</p> <p>charakteristika postavy a jejích povahových vlastností</p> <p>převyprávění jednoduchého příběhu či pohádky</p> <p>adresa, rada, udání směru a cesty k žádanému místu</p> <p>orientace v prostředí, představení sebe sama</p>		<p><u>Český jazyk</u>: literární výchova</p> <p><u>Český jazyk</u>: komunikační a slohová výchova</p> <p><u>Český jazyk</u>: komunikační a slohová výchova</p> <p><u>Český jazyk</u>: komunikační a slohová výchova</p> <p><u>výchova k občanství</u> – člověk ve společnosti</p> <p><u>výchova k občanství</u> – člověk jako jedinec</p>	<p>počítač, internet</p> <p>e-mail</p> <p>doplňkové texty se zjednodušenou slovní zásobou</p> <p>skupinová práce, práce ve dvojicích</p> <p>skupinová práce, práce ve dvojicích</p>
GRAMATICKÉ PORTFOLIO				
<p>tvorba otázek, tvorba záporných výrazů, zájmena neurčitá, zájmena samostatná, číslovky základní a řadové, předpony a přípony, časování sloves v přítomném čase, základní nepravidelnosti, minulý čas prostý</p>				

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Vzdělávací obor: Cizí jazyk – anglický jazyk		Ročník: sekunda	
Rozpracované školní výstupy		Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák:					
<ul style="list-style-type: none"> čte texty přiměřeného obsahu a náročnosti rozumí obsahu autentických materiálů účastní se jednoduché konverzace a rozumí jí odvodí význam nových slov používá dvojjazyčný slovník, vyhledává informace sdělí podstatné skutečnosti týkající se rodiny 		<p>četba zjednodušených textů, četba textů zaměřených na anglicky mluvící země</p> <p>četba, poslech zjednodušených příběhů</p> <p>zdvořilé žádosti, popis lidí a věcí, dialogy o zálibách</p> <p>práce s texty, práce se slovníkem</p> <p>slova se stejným významem, stejnou výslovností, stejným pravopisem</p> <p>popis místa či osoby, nakupování, oblékání, vyplnění formuláře, základní existenciální</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.1</p>	<p><u>Zeměpis:</u> regiony světa</p> <p><u>Český jazyk:</u> literární výchova</p> <p><u>Český jazyk:</u> komunikační a slohová výchova</p> <p><u>Český jazyk:</u> jazyková výchova</p> <p><u>Český jazyk:</u> jazyková výchova</p> <p><u>Výchova k občanství:</u> člověk ve společnosti</p>	<p>mapa anglicky mluvících zemí, školy ve světě</p> <p>časopisy, zjednodušené verze anglických pohádek</p> <p>skupinová práce, práce ve dvojicích</p> <p>internet, výkladové slovníky</p> <p>skupinová práce využití volného času</p>

<ul style="list-style-type: none"> • tvoří krátké písemné texty • reprodukuje obsah přiměřeného textu • vyžádá jednoduchou informaci • domluví se v každodenních situacích 	<p>a prostorové otázky</p> <p>sestavení dopisu příteli, písemné vypravování</p> <p>četba zjednodušených textů, poslech upravených dialogů</p> <p>prosba, žádost o pomoc, službu</p> <p>pozdrav, přivítání, rozloučení, představování, omluva</p>	<p>Mediální výchova: 3.8.6.3</p>	<p><u>Český jazyk:</u> komunikační a slohová výchova</p> <p><u>Český jazyk:</u> komunikační a slohová výchova</p> <p><u>Výchova k občanství –</u> člověk ve společnosti</p>	<p>popis domova, dopis příteli</p> <p>poslech – školní tematika, anglicky mluvící země</p> <p>způsoby zdvořilé žádosti, práce ve skupinách a dvojicích</p> <p>vztahy mezi lidmi, mezilidská setkání</p>
GRAMATICKÉ PORTFOLIO				
<p>přítomný průběhový čas jako vyjádření budoucnosti, vazba „to be going to“, předpřítomný čas, minulý čas, stupňování přídavných jmen, některá frekvenční nepravidelná slovesa, kvantifikátory</p>				

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Vzdělávací obor: Cizí jazyk – anglický jazyk		Ročník: tercie	
Rozpracované školní výstupy		Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák:					
<ul style="list-style-type: none"> čte plynule a foneticky správně přiměřený text vyhledá výrazy v textu, odpovídá na otázky rozumí jednoduché a zřetelné promluvě odvodí význam nových slov z textu používá dvojjazyčný a výkladový slovník vytvoří písemné sdělení v souvislosti s probíraným učivem 	<p>četba textu s environmentální a sportovní tematikou</p> <p>četba textů, dialogy jednoduchá diskuse</p> <p>rada, slib, souhlas, návrh, diskuse o knize či filmu</p> <p>četba autentických textů přiměřené náročnosti</p> <p>četba autentických textů, práce se slovníkem</p> <p>sestavení článku do časopisu, popis města či osoby, tvorba inzerátu</p>	<p>Environmentální výchova: 3.8.5.2.</p> <p>Mediální výchova: 3.8.6.6. projekt – tvorba mediálních sdělení</p>	<p><u>Český jazyk</u>: komunikační a slohová výchova</p> <p><u>Český jazyk</u>: jazyková výchova</p> <p><u>Český jazyk</u>: jazyková výchova</p> <p><u>Přírodopis</u>: základy ekologie</p> <p><u>Informační a výpočetní technika</u>: zpracování a využití informací</p>	<p>ukázky z časopisů</p> <p>Internet</p> <p>e-mail, skupinová práce projekt</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • písemně tvoří jednoduché věty a krátké texty • reprodukuje obsah textu nebo promluvy • vyžádá jednoduchou informaci • domluví se v každodenních situacích 	<p>země Evropské unie a rozdíly mezi nimi</p> <p>sdělení příběhů, zážitků a zkušeností</p> <p>rezervace místa v hotelu či restauraci, žádost o radu</p> <p>orientace v prostředí, telefonický rozhovor, seznámení se, dialog u lékaře</p>	<p>Multikulturní výchova: 3.8.4.1.</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.2</p> <p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.7.</p>	<p><u>Výchova k občanství:</u> člověk ve společnosti</p> <p><u>Výchova k občanství:</u> mezinárodní vztahy, globální svět <u>Zeměpis:</u> regiony světa</p> <p><u>Výchova k občanství:</u> člověk jako jedinec</p>	<p>mapy</p> <p>práce ve dvojicích</p> <p>práce ve dvojicích</p>
GRAMATICKÉ PORTFOLIO				
průběhové časy, příslovce způsobu, opisy modálních sloves, používání zkratk, budoucí čas prostý				

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Vzdělávací obor: Cizí jazyk – anglický jazyk		Ročník: kvarta	
Rozpracované školní výstupy		Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák:					
<ul style="list-style-type: none"> čte plynule a foneticky správně přiměřený text vyhledá výrazy v textu, odpovídá na otázky rozumí jednoduché a zřetelné promluvě odvodí význam nových slov z textu používá dvojjazyčný a výkladový slovník vytvoří písemné sdělení v souvislosti s probíraným učivem 		<p>četba textů s environmentální tematikou, četba příběhů, informace pro turisty</p> <p>četba textů z učebnice, poslech dialogů odpovídající úrovně, rozhovory týkající se různých témat</p> <p>rada, návrh, vyjádření názoru a osobních preferencí</p> <p>tvorba slov a rozlišování slovních druhů</p> <p>četba autentických textů, užívání frazeologických spojení</p> <p>neformální dopis, příběh do časopisu, <u>dotazník</u>: porovnání způsobu života v různých prostředích</p>	Environmentální výchova: 3.8.5.4.	<p><u>Přírodopis</u>: ochrana přírody a životního prostředí</p> <p><u>Český jazyk</u>: komunikační a slohová výchova</p> <p><u>Český jazyk</u>: jazyková výchova</p> <p><u>Informační a komunikační technologie</u>: zpracování a využití informací</p>	<p>použití výkladových slovníků</p> <p>internet</p>

<ul style="list-style-type: none"> • písemně tvoří jednoduché věty a krátké texty • reprodukuje obsah textu nebo promluvy • vyžádá si jednoduchou informaci • domluví se v každodenních situacích • rozumí hlavnímu smyslu standardní angličtiny • rozumí textům psaným běžně používaným jazykem • poradí si s nejběžnějšími situacemi, které mohou nastat při cestování do oblasti, ve kterých se mluví daným jazykem 	<p>srovnání způsobu života v různých prostředích</p> <p><u>zpracování ankety</u>, hodnocení jejích výsledků příběh a jeho klíčové momenty, vlastnosti člověka</p> <p>rada, souhlas, nesouhlas, blahopřání</p> <p>dialog v informační centru, organizace společenské události</p> <p>poslech dialogů</p> <p>ukázky z časopisů, novinové výstřižky</p> <p>řešení modelových situací</p>	<p>Environmentální výchova: 3.8.5.4. Mediální výchova: 3.8.6.6.</p>	<p><u>Český jazyk:</u> komunikační a slohová výchova</p> <p><u>Český jazyk:</u> komunikační a slohová výchova</p>	<p>skupinová práce</p> <p>autentické nahrávky</p>
---	---	--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • jednoduchým způsobem popisuje své zážitky a běžné události • převede jednoduchý příběh a jednoduchými prostředky vylíčí děj knihy nebo filmu. • napíše jednoduchý dopis a text na téma, které ho zajímá • nepřipraveně konverzuje o tématech, která jsou mu známa nebo souvisejí s každodenním životem 	<p>tvorba písemného vyprávění, referátu</p> <p>četba knihy se zjednodušenou slovní zásobou</p> <p>četba zjednodušených příběhů v originále, sledování odpovídajícího filmu</p>		<p><u>Český jazyk:</u> literární výchova</p> <p><u>Český jazyk:</u> komunikační a slohová výchova</p>	
GRAMATICKÉ PORTFOLIO				
frázová slovesa, modální slovesa, slovesa „do, make, get, go“, prosté a průběhové časy, trpný a činný rod				

5.2. MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

5.2.1. MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Matematika poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě a vytváří předpoklady pro úspěšné uplatnění žáků. Rozvíjí jejich intelektuální schopnosti, paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Přispívá k formování takových rysů osobnosti jako je vytrvalost, pracovitost, kritičnost, důslednost a vytváří tak předpoklady pro porozumění a řešení praktických situací i pro další vzdělávání.

Vyučovací předmět Matematika je povinnou součástí vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Navazuje na poznatky osvojené žáky na prvním stupni ZŠ, dále je rozvíjí, rozšiřuje a prohlubuje.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU MATEMATIKA V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH:

Ročník	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Týdenní počet vyučovacích hodin	5 *	4 *	4 *	4 *

* V každém ročníku je jedna z vyučovacích hodin dělená.

Při výuce je kladen důraz především na aktivní činnosti žáků, uplatnění vnitřní diferenciacce, využívání prostředků ICT (kalkulátory, PC, vybrané výukové programy). Obsahovou inovací je častější zařazování nestandardních aplikačních úloh a problémů, jejichž řešení vyžaduje především logické myšlení, motivační funkci plní mj. hry a soutěže, na jejichž přípravě, prezentaci a hodnocení se mohou podílet sami žáci.

2. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení:

Učitel

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- vede žáky k tomu, aby vyhledávali a třídili informace a na základě jejich pochopení a systematizace je efektivně využívali v procesu učení a tvůrčích činnostech
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí poznatky do souvislostí, propojuje je do širších celků a na základě toho vytváří komplexnější pohled na matematické jevy
- rozvíjí kreativitu a samostatnost žáků, s příp. chybou pracuje jako s příležitostí ukázat jim cestu ke správnému řešení úlohy (problému)
- vede žáky k tomu, aby poznávali smysl a cíl učení, měli k němu pozitivní vztah a dokázali hodnotit výsledky svého učení

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- vede žáky k samostatnému řešení problému, užívání logických a matematických postupů
- rozvíjí dovednost žáků porovnávat různé jevy a informace, třídít je, nacházet jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívat získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení problému
- podporuje kritické myšlení žáků, dává jim prostor, aby obhájili svůj názor na základě analytického matematického rozboru
- vede žáky k ověřování úplnosti a správnosti řešení problému, rozvíjí dovednost objevit a opravit příp. nedostatky
- motivuje žáky k účasti v předmětových matematických soutěžích, poskytuje jim nezbytnou metodickou pomoc při řešení problémů

Kompetence komunikativní:

Učitel

- navozuje takové prostředí, ve kterém žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a souvisle
- vyžaduje od žáků dodržování pravidel kultivované a efektivní komunikace
- vede žáky k pochopení různých typů matematických záznamů
- vytváří příležitosti k využívání informačních a komunikačních prostředků ve vyučování, při domácí přípravě a dalších vzdělávacích aktivitách žáků
- sleduje a rozvíjí komunikativní dovednosti žáků při týmové práci

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- učí žáky pracovat ve skupině (týmu), vytvářet pravidla společné práce a přijímat týmové role
- dává žákům prostor k diskusi při práci ve skupinách
- vede žáky k odpovědnosti za výsledky vlastní či týmové práce a k respektování autority
- umožňuje žákům podílet se na utváření pracovní atmosféry (příprava a organizace her a soutěží ve třídě, společné formulování dílčích cílů činnosti, pravidel týmové práce, náměty na zařazení aktuálního problému, vlastní návrhy úloh pro spolužáky atp.)

Kompetence občanské:

Učitel

- seznamuje žáky s nejvýznamnějšími událostmi z historie matematiky, vede je k úctě k dříve vytvořeným hodnotám a objeveným poznatkům
- vede žáky k týmové spolupráci, rozvíjí dovednosti směřující k vysvětlení příp. rozdílných stanovisek
- učí žáky chápat důležitost a smysl zavedených pravidel a norem chování a dodržovat je
- rozvíjí sebedůvěru a vědomí vlastních možností žáka

Kompetence pracovní:

Učitel

- důsledně vede žáky k osvojení a dodržování pracovních návyků odpovídajících charakteristice vzdělávací oblasti
- rozšiřuje informace žáků o trhu práce a možnostech dalšího vzdělávání (práce s aktuálními statistickými údaji)
- seznamuje žáky s využitím matematiky v jednotlivých oborech lidské činnosti a jejím významem pro rozvoj a příp. profesní uplatnění žáka

3. 3. Průřezová témata realizovaná ve vyučovacím předmětu

Ve vzdělávacím obsahu vyučovacího předmětu Matematika jsou integrovány vybrané tematické okruhy průřezových témat **Mediální výchova a Osobnostní a sociální výchova** (viz kódová označení v tabulkách).

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace		Vzdělávací obor: Matematika		Ročník: prima
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák:				
<ul style="list-style-type: none"> provádí početní operace v oboru celých čísel provádí početní operace s desetinnými čísly zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností ovládá na kalkulátoru základní funkce 	<p>celá čísla číselná osa čísla opačná porovnávání početní operace</p> <p>desetinná čísla číselná osa čísla opačná rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě převrácená čísla porovnávání početní operace</p> <p>celá čísla početní operace slovní úlohy desetinná čísla početní operace aritmetický průměr</p> <p>vlastnosti početních operací</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.1. 3.8.1.10.</p>	<p><u>Fyzika</u>: látky a tělesa</p>	<p>kalkulátory</p>

<ul style="list-style-type: none"> • modeluje situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel 	<p>dělitelnost násobek, dělitel znaky dělitelnosti prvočísla, čísla složená čísla soudělná a nesoudělná nejmenší společný násobek největší společný dělitel slovní úlohy</p>			tabulky MFCHT
<ul style="list-style-type: none"> • řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel 	<p>dělitelnost násobek, dělitel znaky dělitelnosti prvočísla, čísla složená čísla soudělná a nesoudělná nejmenší společný násobek největší společný dělitel slovní úlohy</p>			tabulky MFCHT
<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří vztah celek – část přirozeným číslem 	<p>přirozená čísla početní operace slovní úlohy</p>	Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.10.		
<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří vztah celek – část poměrem 	<p>poměr poměr</p>			

<ul style="list-style-type: none"> vyjádří vztah celek – část zlomkem vyjádří vztah celek – část desetinným číslem vyjádří vztah celek – část procentem řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem pracuje s měřítky map a plánů matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných 	<p>převrácený poměr rozšiřování a krácení poměru</p> <p>zlomky rozšiřování a krácení zlomků</p> <p>desetinná čísla</p> <p>procenta vztah procent k desetinným číslům</p> <p>poměr slovní úlohy</p> <p>poměr měřítko mapy slovní úlohy základy rýsování měřítko výkresů</p> <p>slovní úlohy zápis zadání slovní úlohy zápis řešení slovní úlohy rovinné útvary; tělesa práce se vzorci jednoduché slovní úlohy</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.1.</p> <p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.8.</p>	<p><u>Zeměpis</u>: geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</p>	<p>zeměpisný atlas, turistické mapy</p>
--	---	---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • formuluje a řeší jednoduché problémy • analyzuje a řeší jednoduché problémy s využitím matematického aparátu • využívá potřebnou matematickou symboliku • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary: bod, přímka a její části, rovina a polorovina, úhel • graficky sečte a odečte úsečky, násobí úsečku celým číslem, sestrojí osu úsečky • charakterizuje úhel a jeho vlastnosti, sestrojí osu úhlu 	<p>slovní úlohy řešení slovních úloh úlohy z praxe</p> <p>slovní úlohy složitější slovní úlohy</p> <p>konstrukční úlohy postup konstrukce</p> <p>rovinné útvary</p> <p>rovinné útvary vzájemná poloha rovinných útvarů sčítání a odčítání úseček násobení úseček celým číslem osa úsečky</p> <p>úhel druhy úhlů osa úhlu</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.10.</p> <p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.5. 3.8.1.10.</p>		<p>tabulky MFCHT</p> <p>tabulky MFCHT</p> <p>tabulky MFCHT rýsovací potřeby</p> <p>tabulky MFCHT rýsovací potřeby</p>
---	--	---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • sečte a odečte graficky dva úhly • určuje velikost úhlu měřením a výpočtem • odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů: čtverec, obdélník, rovnoběžník, trojúhelník • využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových konstrukčních úloh: kružnice, osa úsečky, osa úhlu, rovnoběžka • načrtne a sestrojí rovinné útvary: rovnoběžky, trojúhelníky • užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků 	<p>úhel sčítání a odčítání úhlů</p> <p>úhel velikost úhlu měření a odhady velikosti úhlu druhy úhlů podle velikosti</p> <p>rovinné útvary obvody a obsahy rovinných útvarů aplikace v úlohách z praxe</p> <p>konstrukční úlohy jednoduché konstrukční úlohy</p> <p>konstrukční úlohy</p> <p>rovinné útvary výpočty obsahů obrazců ve čtvercové síti</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.5. 3.8.1.10.</p>		<p>tabulky MFCHT rýsovací potřeby</p> <p>rýsovací potřeby</p> <p>tabulky MFCHT</p> <p>tabulky MFCHT rýsovací potřeby</p> <p>rýsovací potřeby</p> <p>tabulky MFCHT</p>
---	---	--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar • najde a sestrojí střed a osu souměrnosti rovinných útvarů • určuje a charakterizuje základní tělesa, analyzuje jejich vlastnosti: kvádr, krychle, hranol • odhaduje a vypočítá objem a povrch krychle a kvádrů • načrtne a sestrojí síť krychle a kvádrů • načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádrů v rovině • analyzuje a řeší jednoduché aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<p>středová a osová souměrnost středově a osově souměrné rovinné útvary vlastnosti základních rovinných útvarů</p> <p>středová a osová souměrnost</p> <p>tělesa kvádr, krychle, hranol stěny, hrany, vrcholy stěnová a tělesová úhlopříčka</p> <p>tělesa krychle, kvádr</p> <p>tělesa kvádr, krychle</p> <p>základy volného rovnoběžného promítání kótování technický výkres – nárys</p> <p>úlohy z praxe (povrch, objem, obvod, obsah)</p>		<p><u>Výtvarná výchova:</u> rozvíjení smyslové citlivosti</p>	<p>rýsovací potřeby</p> <p>rýsovací potřeby</p> <p>tabulky MFCHT modely těles</p> <p>tabulky MFCHT modely těles</p> <p>tabulky MFCHT rýsovací potřeby modely těles</p> <p>tabulky MFCHT rýsovací potřeby modely těles</p> <p>kalkulátory tabulky MFCHT</p>
---	--	--	---	--

<ul style="list-style-type: none">• užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení jednoduchých úloh a problémů	problémové úlohy matematické soutěže jednoduché kombinatorické úlohy	Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.8. 3.8.1.9. 3.8.1.10.		
<ul style="list-style-type: none">• nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	problémové úlohy matematické soutěže jednoduché kombinatorické úlohy	Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.8. 3.8.1.9. 3.8.1.10.		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace		Vzdělávací obor: Matematika		Ročník: sekunda
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí početní operace s druhou mocninou a odmocninou • provádí početní operace s třetí mocninou a odmocninou • v jednoduchých případech provádí početní operace i s vyššími mocninami a odmocninami • provádí početní operace s mocninami a odmocninami užitím tabulek a kalkulačtorů • řeší složitější slovní úlohy a slovní úlohy na využití poměru více než dvou veličin • řeší složitější aplikační úlohy na procenta 	<p>mocniny a odmocniny druhá mocnina a odmocnina</p> <p>mocniny a odmocniny třetí mocnina a odmocnina</p> <p>mocniny a odmocniny vyšší mocniny a odmocniny velká a malá čísla, reálná čísla</p> <p>mocniny a odmocniny</p> <p>poměr postupný poměr měřítko plánu a mapy</p> <p>procenta jednoduché úrokování trojčlenka</p>		<p><u>Zeměpis:</u> geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</p> <p><u>Chemie:</u> směsi</p> <p><u>Informační a komunikační technologie:</u> zpracování a využití informací</p>	<p>kalkulátory tabulky MFCHT</p> <p>kalkulátory tabulky MFCHT</p> <p>kalkulátory tabulky MFCHT</p> <p>kalkulátory tabulky MFCHT</p> <p>kalkulátory</p> <p>kalkulátory</p>

<ul style="list-style-type: none"> matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných analyzuje a řeší jednoduché problémy s využitím matematického aparátu na příkladech z praktického života pozná vztahy přímé a nepřímé úměrnosti matematicky zapíše vztah přímé a nepřímé úměrnosti sestrojí a pozná graf přímé a nepřímé úměrnosti matematizuje jednoduché reálné situace s využitím přímé a nepřímé úměrnosti 	<p>slovní úlohy zápis zadání a řešení slovní úlohy rovinné útvary; tělesa práce se vzorci</p> <p>slovní úlohy složitější slovní úlohy</p> <p>přímá a nepřímá úměrnost</p> <p>přímá a nepřímá úměrnost pravoúhlá soustava souřadnic přímá a nepřímá úměrnost a jejich graf</p> <p>přímá a nepřímá úměrnost pravoúhlá soustava souřadnic přímá a nepřímá úměrnost a jejich graf</p> <p>přímá a nepřímá úměrnost přímá a nepřímá úměrnost a jejich graf</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.8. 3.8.1.10.</p> <p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.8. 3.8.1.9. 3.8.1.10.</p>	<p><u>Fyzika</u>: pohyb těles, síly</p> <p><u>Fyzika</u>: pohyb těles, síly</p>	<p>kalkulátory tabulky MFCHT</p> <p>tabulky MFCHT</p> <p>rýsovací potřeby</p> <p>rýsovací potřeby</p>
--	---	---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů • využívá potřebnou symboliku • charakterizuje a třídí trojúhelníky (podle stran a podle úhlů) • charakterizuje a třídí čtyřúhelníky, zejména rovnoběžníky a lichoběžníky • odhaduje a vypočítá obsah a obvod lichoběžníků a některých pravidelných mnohoúhelníků • využívá vztah mezi stranami pravoúhlého trojúhelníku 	<p>konstrukční úlohy rozbor postup konstrukce diskuse</p> <p>konstrukční úlohy postup konstrukce</p> <p>konstrukce trojúhelníků a pravidelných mnohoúhelníků</p> <p>konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků</p> <p>rovinné útvary obvody a obsahy rovinných útvarů aplikace v úlohách z praxe</p> <p>Pythagorova věta a věta k ní obrácená</p> <p>Pythagorova věta a věta k ní obrácená užití věty při řešení úloh z praxe</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.1.</p>		<p>rýsovací potřeby tabulky MFCHT</p> <p>tabulky MFCHT rýsovací potřeby</p> <p>tabulky MFCHT rýsovací potřeby</p> <p>rýsovací potřeby tabulky MFCHT</p> <p>kalkulátory tabulky MFCHT</p> <p>tabulky MFCHT kalkulátory</p>
---	--	---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • účelně využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti při řešení konstrukčních úloh • načrtne a sestrojí trojúhelníky, rovnoběžníky, lichoběžníky a další mnohoúhelníky • sestrojí obraz útvaru ve středové a osově souměrnosti s užitím soustavy souřadnic • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v posunutí • odhaduje a vypočítá povrchy a objemy hranolů • načrtne a sestrojí síť hranolů • načrtne a sestrojí obraz hranolu v rovině • analyzuje a řeší jednoduché aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<p>konstrukční úlohy složitější konstrukční úlohy</p> <p>konstrukční úlohy</p> <p>středová a osová souměrnost</p> <p>posunutí orientovaná úsečka</p> <p>hranoly</p> <p>hranoly volné rovnoběžné promítání</p> <p>pravoúhlé promítání nárys, půdorys, bokorys</p> <p>úlohy z praxe</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.5.</p>	<p><u>Fyzika</u>: látky a tělesa</p>	<p>tabulky MFCHT rýsovací potřeby</p> <p>rýsovací potřeby</p> <p>rýsovací potřeby</p> <p>tabulky MFCHT kalkulátory</p> <p>modely těles</p> <p>tabulky MFCHT rýsovací potřeby</p> <p>rýsovací potřeby modely těles</p>
---	--	---	--------------------------------------	---

<ul style="list-style-type: none"> • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení složitějších úloh a problémů • nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací 	<p>problémové úlohy matematické soutěže jednoduché kombinatorické úlohy číselné a logické řady číselné a obrázkové analogie</p> <p>problémové úlohy matematické soutěže jednoduché kombinatorické úlohy</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.8. 3.8.1.9. 3.8.1.10.</p> <p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.8. 3.8.1.9. 3.8.1.10.</p>		
---	---	---	--	--

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace		Vzdělávací obor: Matematika		Ročník: tercie
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák:				
<ul style="list-style-type: none"> • provádí početní operace s mocninami s racionálním exponentem • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných • určí hodnotu výrazu • provádí základní početní operace s výrazy • provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkání • řeší rovnice a nerovnice a jejich soustavy 	<p>mocniny a odmocniny</p> <p>výrazy s proměnnou slovní úlohy</p> <p>výrazy hodnota výrazu</p> <p>výrazy početní operace s výrazy vyjádření neznámé ze vzorce</p> <p>výrazy rozklad na součin nejmenší společný násobek největší společný dělitel</p> <p>ekvivalentní úpravy rovnic a nerovnic</p>		<p><u>Fyzika</u>: látky a tělesa, pohyby těles, síly, mechanické vlastnosti tekutin, energie</p>	kalkulátory tabulky MFCHT

<ul style="list-style-type: none"> • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data • porovnává soubory dat • odhaduje a vypočítá obvod a obsah kruhu a délku kružnice jejich částí • využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh 	<p>slovní úlohy</p> <p>statistika statistický soubor statistické šetření, statistická jednotka, znak absolutní a relativní četnost aritmetický průměr medián, modus diagramy – sloupcový, kruhový, polygon četností</p> <p>statistika diagramy – sloupcový, kruhový, polygon četností</p> <p>kruh, kružnice a jejich části kruh, kružnice, kruhový oblouk, kruhová výseč, kruhová úseč slovní úlohy</p> <p>konstrukční úlohy Thaletova věta tečna z bodu ke kružnici Euklidovy věty</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.8.</p> <p>Mediální výchova: 3.8.6.6</p> <p>Mediální výchova: 3.8.6.6</p>	<p><u>Informační a komunikační technologie:</u> zpracování a využití informací <u>Výchova k občanství:</u> stát a hospodářství <u>Svět práce:</u> trh práce</p> <p><u>Informační a komunikační technologie:</u> zpracování a využití informací</p>	<p>kalkulátory tabulky MFCHT internet denní tisk</p> <p>odborná literatura MS Office</p> <p>kalkulátory tabulky MFCHT rýsovací potřeby</p> <p>rýsovací potřeby</p>
--	--	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků • využívá podobnost trojúhelníků v konstrukčních úlohách • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru • určuje a charakterizuje válec • vypočítá povrch a objem válce • načrtne a sestrojí síť válce • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení složitějších úloh a problémů 	<p>věty o podobnosti slovní úlohy užití podobnosti v praxi</p> <p>podobnost poměr podobnosti dělení úsečky v daném poměru redukční úhel technický výkres</p> <p>stejnolehlost obraz útvaru ve stejnolehlosti koeficient stejnolehlosti</p> <p>rotace</p> <p>válec</p> <p>válec slovní úlohy</p> <p>válec - síť</p> <p>pravděpodobnost problémové úlohy matematické soutěže složitější kombinatorické úlohy</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.8. 3.8.1.9. 3.8.1.10.</p>	<p><u>Fyzika</u>: pohyby těles, síly</p> <p><u>Fyzika</u>: látky a tělesa</p>	<p>kalkulátory</p> <p>rýsovací potřeby</p> <p>modely těles</p> <p>kalkulátory tabulky MFCHT modely těles</p> <p>modely těles rýsovací potřeby kalkulátory</p>
---	--	--	---	---

<ul style="list-style-type: none">• nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	problémové úlohy, matematické soutěže složitější kombinatorické úlohy	Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.8. 3.8.1.9. 3.8.1.10.		kalkulátory
---	--	---	--	-------------

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace		Vzdělávací obor: Matematika		Ročník: kvarta
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák:				
<ul style="list-style-type: none"> • provádí početní operace s mocninami a odmocninami • určuje hodnoty a podmínky lomených výrazů • provádí početní operace s lomenými výrazy • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a nerovnic a jejich soustav • řeší rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou • řeší rovnice s parametrem • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává obsáhlejší data 	<p>mocniny a odmocniny částečné odmocňování usměrňování zlomků</p> <p>lomené výrazy</p> <p>lomené výrazy</p> <p>kvadratická rovnice rovnice s neznámou ve jmenovateli</p> <p>rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou</p> <p>rovnice s parametrem</p> <p>statistika statistický soubor statistické šetření statistická jednotka, znak absolutní a relativní četnost aritmetický průměr</p>		<p><u>Fyzika</u>: látky a tělesa, pohyb těles, síly, mechanické vlastnosti tekutin, energie</p> <p><u>Informační a komunikační technologie</u>: zpracování a využití informací</p> <p><u>Zeměpis</u>: společenské a hospodářské prostředí</p>	<p>kalkulátory tabulky MFCHT</p> <p>internet zeměpisné tabulky</p>

<ul style="list-style-type: none"> vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem řeší graficky soustavy rovnic matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků 	<p>medián, modus, rozptyl, směrodatná odchylka diagramy – sloupcový, kruhový, polygon četností</p> <p>funkce definiční obor, obor hodnot monotonie funkce lineární funkce konstantní funkce lineární lomená funkce kvadratická funkce goniometrické funkce funkce s absolutní hodnotou</p> <p>rovnice a jejich soustavy</p> <p>slovní úlohy grafické řešení</p> <p>goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku užití goniometrických funkcí ve stereometrii a planimetrii úlohy z praxe vztahy mezi goniometrickými funkcemi</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.8. 3.8.1.10.</p>	<p><u>Fyzika</u>: látky a tělesa, pohyb těles, síly, mechanické vlastnosti tekutin, energie</p> <p><u>Fyzika</u>: pohyb těles, síly</p> <p><u>Fyzika</u>: pohyb těles, síly</p>	<p>kalkulátory tabulky MFCHT</p> <p>kalkulátory tabulky MFCHT</p>
--	---	--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • určuje a charakterizuje kouli, komolý jehlan a komolý kužel • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles • načrtne a sestrojí síť komolých těles • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení složitějších úloh a problémů • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<p>jednotková kružnice a zobecnění goniometrických funkcí</p> <p>koule, komolá tělesa</p> <p>koule, komolá tělesa</p> <p>komolá tělesa – síť</p> <p>goniometrické funkce úlohy praxe</p> <p>problémové úlohy, matematické soutěže</p> <p>číselné a logické řady číselné a obrázkové analogie logické a netradiční geometrické úlohy</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.8. 3.8.1.9. 3.8.1.10.</p> <p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.8. 3.8.1.9. 3.8.1.10.</p>	<p><u>Fyzika</u>: látky a tělesa</p> <p><u>Fyzika</u>: pohyb těles, síly</p>	<p>modely těles</p> <p>kalkulátory tabulky MFCHT modely těles modely těles rýsovací potřeby</p>
--	---	---	--	---

5.3. INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

5.3.1. INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Informační a komunikační technologie se stávají běžnou a nezbytnou součástí každodenního života člověka, jedním z důsledků je i neustále se zvyšující úroveň základní informační gramotnosti. Důraz je kladen především na vyhledávání informací, jejich zpracování v odpovídající podobě a následnou publikaci v tištěné nebo elektronické formě. Dovednosti získané ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie je třeba chápat jako základ pro efektivnější zvládnutí učiva v dalších vzdělávacích oblastech.

Samostatný vyučovací předmět **Informační a komunikační technologie** je v ŠVP zařazen pouze v prvním ročníku nižšího stupně osmiletého gymnázia:

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU INFORMAČNÍ a KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH:

Ročník	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
<i>Týdenní počet vyučovacích hodin</i>	1	-	-	-

Navazující povinný vyučovací předmět **Využití digitálních technologií**, který je jedním ze dvou školou vybraných tematických okruhů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, je vyučován ve druhém i třetím ročníku. Závazný tematický okruh Svět práce je realizován v tercii ve vyučovacím předmětu **Svět práce a ekonomie**, který je rovněž realizován s maximálním využitím prostředků ICT. Podrobnější informace jsou uvedeny na str. 310.

Rozšiřující vědomosti a dovednosti mohou žáci získat ve volitelném předmětu **Informatika a výpočetní technika**, který je vyučován ve čtvrtém ročníku s dotací 1 vyučovací hodiny týdně (viz str. 347).

Výuka předmětu Informační a komunikační technologie probíhá v počítačové a multimediální učebně. Třída se dělí na skupiny tvořené polovinou, příp. třetinou žáků; toto organizační opatření umožňuje samostatnou práci žáků a individuální přístup učitele; při projektové práci žáci obvykle pracují v několika menších pracovních skupinách.

Cílem vyučovacího předmětu je nejen získání potřebných informačně-technologických znalostí a dovedností, které žáci aplikují v dalších oblastech vzdělávání, ale i správných hygienických návyků při práci s počítačem.

2. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení:

Učitel

- seznamuje žáky s moderními informačními a komunikačními technologiemi a vede je k jejich efektivnímu využívání
- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem
- využívá vhodné motivační postupy (vč. historie probíraného tématu)
- rozvíjí schopnost samostatné práce žáků
- vysvětluje žákům odbornou terminologii vzdělávacího oboru, vyžaduje její přesné užívání

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- navozuje problémové situace a postupnými kroky vede žáky k odhalení správného řešení (např. při tvorbě programů, vyhledávání informací na internetu, tvorbě a úpravě fotografií atp.)
- učí žáky na modelových příkladech algoritmy řešení standardních problémů
- oceňuje originální řešení problémů, rozvíjí tvořivost a logické myšlení žáků

Kompetence komunikativní:

Učitel

- vede žáky k pojmenování problému, vyjádření vlastního názoru k probíranému učivu nebo projednávané problematice, vyvolává diskusi a snaží se o zapojení všech žáků
- komunikuje s žáky verbálně i neverbálně pomocí online komunikace
- motivuje žáky k využívání prostředků ICT při prezentaci výsledků vlastní nebo týmové práce
- sleduje a rozvíjí komunikativní dovednosti žáků při skupinové práci
- vede žáky ke kritickému čtení, hodnocení a ověřování informací z různých zdrojů

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- podporuje vzájemnou spolupráci a skupinovou práci žáků
- vede žáky k sebehodnocení a odpovědnosti za výsledky vlastní či týmové práce
- organizuje počáteční fázi skupinové práce žáků: rozděluje žáky do skupin, ve kterých budou spolupracovat při řešení úkolů, učí je definovat svou roli a vymezit okruh své činnosti

Kompetence občanské:

Učitel

- seznamuje žáky s nejdůležitějšími událostmi z historie matematiky, vede je k úctě k dříve vytvořeným hodnotám a objeveným poznatkům
- vede žáky k týmové spolupráci, rozvíjí dovednosti směřující k vysvětlení příp. rozdílných stanovisek
- učí žáky chápat důležitost a smysl zavedených pravidel a norem chování a dodržovat je
- rozvíjí sebedůvěru a vědomí vlastních možností žáka

Kompetence občanské:

Učitel

- vede žáky k respektování autorských práv a zákonů o duševním vlastnictví, upozorňuje na problémy spojené s jejich porušením
- důsledně vyžaduje dodržování provozního řádu počítačové a multimediální učebny
- upozorňuje žáky na rizika autodestruktivních závislostí (patologické hráčství, závislost na práci s počítačem), vede je k racionálnímu využívání informačních zdrojů

Kompetence pracovní:

Učitel

- důsledně vyžaduje dodržování zásad bezpečnosti práce s výpočetní technikou, upozorňuje na nebezpečí hrozící při jejich porušení, vede žáky k uplatňování zásad bezpečné práce i v osobním životě
- ve výuce akcentuje aplikační rovinu vyučovacího předmětu, vytváří předpoklady pro bezproblémové využití ICT v dalších vzdělávacích aktivitách
- seznamuje žáky s využitím informačních a komunikačních technologií v jednotlivých oborech lidské činnosti a jejich významem pro profesní uplatnění žáka

3. Průřezová témata realizovaná ve vyučovacím předmětu

Ve vzdělávacím obsahu vyučovacího předmětu Informační a komunikační technologie jsou integrovány vybrané tematické okruhy průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova** (viz kódová označení v tabulkách).

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie		Vzdělávací obor: Informační a komunikační technologie		Ročník: prima
Rozpracované školní výstupy Žák:	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s WWW prohlížečem, využívá výhod moderních prohlížečů vyhledává na internetu informace a ověřuje jejich věrohodnost z více zdrojů: vyhledávače Google.com, Seznam.cz vysvětlí princip činnosti internetu a základních síťových topologií zdroje internetu používá v souladu se zákony o duševním vlastnictví, rozlišuje mezi pojmy shareware, freeware, trial, copyright, multilicence, public domain využívá komunikační prostředky: email, icq, skype, diskusní fóra, chaty 	<p>internet</p> <p>textový editor</p> <p>tabulkový editor</p> <p>HW počítače</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.6, 3.8.1.7, 3.8.1.11.</p> <p>Mediální výchova: 3.8.6.1</p>	<p><u>Výtvarná výchova:</u> uplatňování subjektivity</p>	<p>Skupinová výuka s individuální přístupem k žákovi</p>

<ul style="list-style-type: none">• pomocí textového editoru vytváří základní typy dokumentů: dopis, formulář, tabulku, vzorce, kresby, novinový článek• používá i složitější funkce textového editoru: styly, komentáře, diagramy, sloupce, kontrolu pravopisu, motivy• pomocí tabulkového editoru vytváří tabulky a grafy, filtruje a řadí data• pro výpočty používá vzorce a funkce, vytváří jednoduchá makra• při tvorbě dokumentů uplatňuje základní typografická a estetická pravidla• vyjmenuje HW složení počítače, vysvětlí význam jednotlivých komponent				
---	--	--	--	--

5.4. ČLOVĚK A SPOLEČNOST

5.4.1. DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor **Dějepis** je spolu s Výchovou k občanství součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Na nižším stupni osmiletého gymnázia je vyučován jako samostatný předmět ve všech ročnících:

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU DĚJEPIS V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH:

Ročník	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Týdenní počet vyučovacích hodin	2	2	2	2

Výuka probíhá v nedělené třídě; není chápána jako jednostranné předávání informací učitele žákům, ale jako mnohvrstevný vzdělávací proces, zahrnující celou řadu aktivit, které vedou žáky k poznání a pochopení historické reality. Při řešení individuálních úkolů i při skupinové práci se budou zdokonalovat v dovednosti vyhledávat, třídit a zpracovávat informace. V primě, sekundě a tercii budou realizovat žákovské projekty: zadanou problematiku budou řešit vždy v širším kontextu, v hodinách několika dalších vyučovacích předmětů. Významnou součástí výuky i projektů jsou poznávací exkurze zaměřené především na poznání významných historických památek jihočeského regionu. Vytvářejí praktické povědomí o kontinuitě historického vývoje přímo v místě bydliště a jeho blízkém okolí.

Jedním z hlavních cílů výuky je orientace žáků ve složitých společenských a kulturních procesech současného světa, proto je důraz kladen zejména na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů.

2. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení:

Učitel

- hledá spolu s žáky vhodné postupy při realizaci projektů
- motivuje žáky k „objevování“ historie, využívá aktivizující metody a vzdělávací strategie (žákovské projekty, skupinová práce, dramati- zace, exkurze, prohlídka historických památek aj.)
- usiluje, aby žák poznal kořeny řady současných společenských jevů a pochopil tak význam historie pro současnost
- vysvětluje žákům význam odborných termínů, vyžaduje jejich účelné a přesné používání
- seznamuje žáky s pravidly interpretace historických dokumentů

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- podporuje a rozvíjí kritické myšlení žáků
- motivuje žáky k vyhledávání historických souvislostí a vzájemné podmíněnosti společenských jevů, dějů a změn
- učí žáky nacházet a srovnávat více řešení problémových situací
- zapojuje žáky do soutěží s dějepisnou tematikou, poskytuje jim nezbytnou odbornou pomoc při řešení problémů

Kompetence komunikativní:

Učitel

- zapojuje žáky do diskusí na probírané téma, rozvíjí jejich logické myšlení a vyjadřovací schopnosti
- vede žáky k porozumění různým typům textů, citátům z dobových záznamů, obrazovým materiálům a mapám
- seznamuje žáky s pravidly interpretace historických dokumentů
- upevňuje základní komunikativní dovednosti žáků (samostatná příprava referátu, prezentace výsledků vlastní či týmové práce atp.)
- učí žáky účelně komunikovat při skupinové práci, respektovat názor ostatních, věcně argumentovat
- vede žáky k efektivnímu využívání prostředků ICT

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- vytváří příznivé pracovní klima, které usnadňuje týmovou práci a připravuje žáky na řešení problémů při práci ve skupině
- vede žáky k vzájemné spolupráci při hledání co nejefektivnějšího řešení zadaných úkolů
- umožňuje žákům spoluvytvářet kritéria hodnocení skupinové práce i výsledků jednotlivců
- usiluje, aby žáci byli v kolektivu schopni obhájit vlastní názory

Kompetence občanské:

Učitel

- historickými argumenty podporuje odmítavé postoje žáků k projevům útlatku a násilí, rasismu, xenofobie, nacionalismu a dalších forem lidské nesnášenlivosti, vede žáky k toleranci vůči národnostním, náboženským a politickým menšinám
- poznáním historie spoluvytváří vztah žáků k místu bydliště, regionu, vlasti, učí je chránit naše tradice, kulturní a historické dědictví
- ukazuje lidskou dimenzi historických událostí, vliv na život a osudy jednotlivce, ale i jejich širší souvislosti (sociální, ekonomické i ekologické důsledky)

Kompetence pracovní:

Učitel

- připravuje situace, při kterých žáci využijí dovednost samostatně vyhledat a zpracovat a vyhodnotit informace z encyklopedií, odborné literatury a dalších zdrojů
- při individuální i týmové práci vede žáky k odpovědnosti za kvalitu práce a dodržování stanovených pravidel
- využívá exkurzí k rozšíření informovanosti žáků o pracovních činnostech, diskutuje s nimi o významu studia dějepisu pro případné profesní uplatnění

3. Průřezová témata realizovaná ve vyučovacím předmětu

Ve vzdělávacím obsahu vyučovacího předmětu Dějepis jsou integrovány vybrané tematické okruhy průřezových témat **Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova** (viz kódová označení v tabulkách).

Tematické okruhy průřezového tématu **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** jsou realizovány formou projektu.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		Vzdělávací obor: Dějepis		Ročník: prima
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede instituce zabývající se historií, vysvětlí význam ostatních PVH pro studium historie • charakterizuje život pravěkých lovců a sběračů • charakterizuje civilizaci Keltů, uvede její vazby na jihočeský region • vysvětlí souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních státních útvarů • pozná a popíše památky babylónské říše • charakterizuje egyptskou civilizaci a kulturu • porovná dva modely státní správy (athénský a spartský) 	<p>úvod do studia dějepisu, pomocné vědy historické</p> <p>pravěk – biologický a společenský vývoj člověka</p> <p>starověk – počátky starověkých států v Mezopotámii, Indii a Číně</p> <p>starověký Egypt</p> <p>počátky antického Řecka</p>	<p>Multikulturní výchova: 3.8.5.3</p>	<p><u>Přírodopis:</u> anatomie a fyziologie</p> <p><u>Výtvarná výchova:</u> prvky vizuálně obrazného vyjádření</p>	<p>četba neupravených historických dokumentů</p> <p>exkurze na třísovské hradiště</p> <p>rekonstrukce, fotografie památek (Babylón)</p> <p>videodokumenty o kultuře starověkého Egypta</p>

<ul style="list-style-type: none"> • objasní kulturní a civilizační přínos klasického období • na příkladu antických památek charakterizuje řeckou kulturu • objasní roli výrazných osobností (Spartakus, Caesar) • poukáže na vztahy římského impéria a českých zemí • charakterizuje křesťanství a poukáže na jeho židovské kořeny 	<p>klasické Řecko, helenismus</p> <p>řecká kultura a vzdělanost</p> <p>Itálie a římská říše v období republiky</p> <p>principát</p> <p>krize a zánik antického světa</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.3</p>	<p><u>Výtvarná výchova:</u> prvky vizuálně obrazného vyjádření <u>Tělesná výchova:</u> atletika</p> <p><u>Výtvarná výchova:</u> prvky vizuálně obrazného vyjádření</p> <p><u>Informační a komunikační technologie:</u>internet</p> <p><u>Výchova k občanství:</u> kulturní život</p>	<p>realizace formou projektové výuky Olympijské hry</p> <p>skupinové referáty o významných osobnostech</p> <p>videodokumentace (Pompeje)</p> <p>práce s mapou a ukázkami historických textů</p>
---	--	--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		Vzdělávací obor: Dějepis		Ročník: sekunda
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> popíše změny, které nastaly po rozpadu západoirmské říše v západní Evropě poukáže na význam křesťanství při vzniku raně středověkých států porovná společenské a kulturní rozdíly západoevropské, byzantské a islámské civilizace objasní vývoj velkomoravského státu a pohovoří o významných osobnostech raně středověkých Čech vysvětlí změny ve struktuře společnosti vrcholného středověku a popíše úlohu církve ve společnosti objasní příčiny krize církve a její vliv na středověkou společnost 	<p>raně středověká společnost</p> <p>formování raně středověkých států západní Evropy</p> <p>byzantský civilizační okruh, islám a arabský svět</p> <p>Velká Morava a počátky českého státu</p> <p>společnost vrcholného středověku</p> <p>politický a společenský vývoj evropských států</p>		<p><u>Informační a komunikační technologie</u> - internet</p> <p><u>Zeměpis</u>: regiony světa</p> <p><u>Výchova k občanství</u>: naše obec, region, kraj</p> <p><u>Český jazyk a literatura</u>: základy literární teorie a historie</p>	<p>rozbory ukázek historických textů</p> <p>Exkurze v Jihočeském muzeu dle aktuální nabídky</p> <p>žáci za pomoci informační techniky zjistí údaje o životech a atributech světců, jejichž sochy či obrazy se nacházejí v Českých Budějovicích</p>

<ul style="list-style-type: none"> • uvede historické kořeny anglo-francouzského soupeření • vysvětlí vnitřní uspořádání českého státu a přínos Karla IV. • uvede významné románské a gotické památky • zdůvodní vznik husitského reformačního hnutí a jeho vlivy v českém politickém a kulturním životě • popíše a na mapě najde průběh zámořských objevů, uvede jejich příčiny a výsledky • vysvětlí vliv antického myšlení na renesanční kulturu • poukáže na odlišnosti nových církví od církve katolické • objasní příčiny třicetileté války a její dopad na společenský a vývoj zemí střední Evropy 	<p>ve vrcholném a pozdním středověku</p> <p>český stát za posledních Přemyslovců a Lucemburků</p> <p>románský sloh a gotická kultura</p> <p>husitské reformační hnutí a vývoj českých zemí v období stavovské monarchie</p> <p>objevné plavby a jejich politické a ekonomické důsledky</p> <p>renesance a humanismus</p> <p>reformace a náboženské konflikty 16. a poč. 17. st.</p>	<p>Multikulturní výchova: 3.8.4.1</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.2</p>	<p><u>Výchova k občanství:</u> kulturní život</p> <p><u>Výtvarná výchova:</u> prvky vizuálně obrazného vyjádření</p> <p><u>Zeměpis:</u> regiony světa</p> <p><u>Výtvarná výchova:</u> prvky vizuálně obrazného vyjádření</p>	<p>dramatizace vybraných středověkých rituálů (pasování na rytíře, vazalský slib apod.)</p> <p>prohlídka gotických památek Českých Budějovic formou projektu</p> <p>využití prezentací v Power Pointu</p> <p>videodokumentace (umělecké slohy)</p> <p>práce s internetem</p>
---	---	---	--	---

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		Vzdělávací obor: Dějepis		Ročník: tercie
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák:				
<ul style="list-style-type: none"> na příkladech jednotlivých zemí vysvětlí podstatu jednotlivých modelů státní správy (absolutismus, konstituční monarchie) objasní postavení českého státu v rámci habsburské monarchie a v celoevropském kontextu vysvětlí příčiny a důsledky osvíceneckých reforem v rakouské monarchii a jejich dopad na postavení českých zemí rozpozná základní rysy baroka a uvede jeho základní představitele společně s významnými díly objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur charakterizuje úsilí o emancipaci jednotlivých sociálních skupin 	<p>střet parlamentarismu a absolutismu v 17. st.</p> <p>české země v rámci habsburské monarchie</p> <p>osvícenecký absolutismus ve střední a východní Evropě</p> <p>barokní kultura a rozvoj evropského myšlení</p> <p>vznik a rozvoj moderní společnosti (USA, francouzská revoluce, průmyslová revoluce)</p> <p>Evropa po vídeňském kongresu a střet politických ideologií</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.1</p>	<p><u>Informační a komunikační technologie:</u> internet</p> <p><u>Výchova k občanství:</u> naše obec, region, kraj</p> <p><u>Výtvarná výchova:</u> prvky vizuálně obrazného vyjádření</p>	<p>skupinová práce s internetem</p> <p>využití vazby probírané látky na českobudějovický region</p> <p>realizace formou projektu</p> <p>rozbory zásadních pasáží důležitých dokumentů</p>

<ul style="list-style-type: none"> • porovná rozvoj českého národního hnutí s obdobnými hnutími v Evropě • na vybraných příkladech uvede základní požadavky měšťanské liberální politiky • vysvětlí státoprávní požadavky české politiky a jejich historické souvislosti • vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje v jednotlivých částech Evropy • charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií 	<p>české národní obrození v evropském kontextu</p> <p>rok 1848 a rozpad Svaté aliance</p> <p>vznik národního programu v českých zemích, rakousko-uherské vyrovnání</p> <p>hospodářský, politický a kulturní rozvoj evropských států v 2. polovině 19. století</p>	<p>Environmentální výchova: 3.8.5.3</p>	<p><u>Český jazyk a literatura:</u> základy literární teorie a historie</p> <p><u>Výchova k občanství:</u> právní základy státu</p> <p><u>Zeměpis:</u> regiony světa</p>	<p>medailonky významných osobností</p> <p>regionální dějiny se zaměřením na česko-německé vztahy s důrazem na historické kořeny vybraných současných problémů</p>
--	---	--	--	---

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		Vzdělávací obor: Dějepis		Ročník: kvarta
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák:				
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná podstatu mezinárodních konfliktů koncem 19. století na příkladu rozvoje českých zemí demonstruje politickou a kulturní rozrůzněnost doby na příkladech předvede zneužití techniky v 1. světové válce zasadí do kontextu doby vznik Československa a jeho postavení mezi středoevropskými zeměmi charakterizuje jednotlivé totalitní systémy a uvede rozdíly mezi nimi zhodnotí průběh a důsledky války pro poválečný vývoj ve světě, Evropě i Československu 	<p>rozvoj národních států a vznik mocensko-politických bloků koncem 19. století</p> <p>hospodářský, politický, kulturní rozvoj českých zemí koncem 19. století</p> <p>1. světová válka a její důsledky</p> <p>vznik Československa, jeho hospodářský, politický a kulturní rozvoj</p> <p>nástup totalitních ideologií – fašismu a komunismu</p> <p>druhá světová válka</p>	<p>Mediální výchova: 3.8.6.5</p>	<p><u>Cizí jazyk</u>: tematické okruhy</p> <p><u>Český jazyk a literatura</u>: tvořivé činnosti s literárním textem</p> <p><u>Informační a komunikační technologie</u>: hodnota a relevance informací a informačních zdrojů</p> <p><u>Výchova k občanství</u>: lidská práva</p>	<p>problematika česko-německých vztahů v Českých Budějovicích</p> <p>medailonky politiků a činitelů kulturního života</p> <p>skupinová práce: charakteristika totalitních ideologií</p> <p>audiovizuální záznamy</p>

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa charakterizuje komunistický režim v Československu zhodnotí průběh destalinizace v zemích a její vliv na mezinárodní dění vysvětlí a na příkladech doloží důvody vzniku euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce posoudí postavení rozvojových zemí zhodnotí průběh pražského jara a posoudí porušování lidských práv v období normalizace prokáže základní orientaci v problémech současného světa a na příkladech uvede jejich historické kořeny 	<p>studená válka, vznik bipolárního světa</p> <p>nástup komunismu v Československu</p> <p>destalinizace v SSSR a státech východní a střední Evropy</p> <p>počátky evropské a euroatlantické integrace</p> <p>lokální konflikty v bipolárním světě</p> <p>pokus o reformu komunistického systému v Československu, období normalizace</p> <p>konec studené války vznik ČR a aktuální problémy současného světa</p>	<p>Výchova demokratického občana: 3.8.2.4</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.3</p>	<p><u>Výchova k občanství:</u> evropská integrace</p> <p><u>Zeměpis:</u> regionální společenské, politické a hospodářské útvary</p> <p><u>Výchova k občanství:</u> evropská integrace</p> <p><u>Český jazyk a literatura:</u> tvořivé činnosti s literárním textem</p> <p><u>Výchova k občanství:</u> globalizace</p>	<p>exkurze do pracovního tábora Vojsna u Příbrami</p> <p>dokumentární filmy</p> <p>noviny, letáky, písemnosti z r. 1968</p> <p>práce s denním tiskem, zprávami z rozhlasu a televize</p>
---	---	--	---	--

5.4.2. VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Charakteristika vyučování předmětu Výchova k občanství

1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Samostatný vyučovací předmět **Výchova k občanství** vychází ze stejnojmenného vzdělávacího oboru Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, kde je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Je vyučován jako povinný předmět ve všech ročnících nižšího stupně osmiletého gymnázia:

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU ČLOVĚK a ZDRAVÍ V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH:

Ročník	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Týdenní počet vyučovacích hodin	1,5	1	1	1,5

Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na poznatky o společnosti získané na 1. stupni základního vzdělávání ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět (především v tematických okruzích Místo, kde žijeme a Lidé kolem nás); osvojené vědomosti a dovednosti žáků dále rozvíjí, rozšiřuje a prohlubuje.

Výuka probíhá v nedělené třídě, součástí vzdělávání v předmětu Výchova k občanství jsou krátkodobé projekty a další inovativní postupy (dramatizace, skupinová práce, exkurze, soutěže, příprava posterů a informačních plakátů), v tercii jsou tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova realizovány formou třídního semináře, který se uskuteční v CEV Dřípatka, případně v jiném vzdělávacím středisku globální výchovy.

Výchova k občanství připravuje žáky pro život v demokratické společnosti. Vzdělávací obsah reflektuje komplexní charakter vyučovacího předmětu; zahrnuje témata Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec, Stát a hospodářství, Stát a právo a Mezinárodní vztahy, globální svět. Vzdělávání směřuje k tomu, aby se žáci naučili orientovat ve stále se proměňující sociální realitě, pružně reagovat na společenské změny i výzvy každodenního života a vyrovnávat se s novými životními situacemi.

Konečným cílem vzdělávání je to, aby se žáci byli schopni aktivně začlenit do života společnosti a využívat výhody, které moderní demokratická společnost nabízí, a aby si uvědomili sounáležitost s vlastním regionem a národem.

2. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení:

Učitel

- vybírá a využívá aktivizující metody a vzdělávací strategie (dramatizace, burzy nápadů, skupinová práce, exkurze, soutěže, příprava posterů a informačních plakátů, tematické soustředění)
- vede žáky ke komplexnějšímu pohledu, vyhledávání vazeb a souvislostí v řešené problematice
- motivuje žáky k prezentaci a posouzení vlastních nápadů a námětů
- doporučuje žákům vhodné informační zdroje pro vypracování referátů a dalších úkolů, postupně je vede k samostatnému vyhledávání, třídění a vyhodnocování informací

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- předkládá žákům problém jako výzvu k řešení (motivační aspekt)
- využívá zkušeností žáků, zadává k řešení problémové situace z běžného života
- vede žáky k využívání získaných vědomostí a dovedností při řešení problémů
- umožňuje žákům obhajovat vlastní názory
- motivuje žáky k hledání a posouzení více variant řešení problému
- podporuje a rozvíjí kritické myšlení žáků

Kompetence komunikativní:

Učitel

- umožňuje žákům formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory
- vyžaduje dodržování komunikačních pravidel
- podporuje dobré vztahy jako předpoklad zájmu komunikovat
- vede žáky k naslouchání druhým lidem
- předkládá žákům různé typy textů, učí je pracovat s grafy, statistickými údaji a dalšími formami prezentace dat
- vede žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- preferuje spolupráci žáků ve skupině
- napomáhá utváření příjemné atmosféry ve třídě, v týmu
- vede žáky k respektování názorů druhých a ke kultivované a racionální polemice s nimi
- rozvíjí u žáků pozitivní sebedůvěru a vědomí vlastních možností.

Kompetence občanské:

Učitel

- vede žáky k pochopení a respektování demokratických principů naší společnosti
- podílí se na formování vlasteneckých postojů žáků, zdůrazňuje jejich emotivní rozměr
- upevňuje kritické postoje žáků k různým formám útlaku a násilí, netoleruje projevy rasismu, xenofobie, nacionalismu a dalších forem lidské nesnášenlivosti
- rozvíjí sociální dovednosti a modely chování žáků při kontaktu se sociálně patologickými jevy
- objasňuje žákům důležitost a smysl právních norem, vede je k jejich dodržování (vč. školního řádu)
- učí žáky toleranci, respektování přesvědčení druhých lidí
- navozuje situace, ve kterých se žáci zodpovědně se rozhodují dle dané situace
- usiluje, aby žáci respektovali a chránili naše kulturní i historické tradice
- vede žáky k chápání základních ekologických souvislostí, respektování požadavků na kvalitu životního prostředí

Kompetence pracovní:

Učitel

- využívá znalostí a zkušeností žáků při přípravě pro budoucí povolání
- vede žáky k orientaci v základních problémech podnikání a pracovního procesu

3. Průřezová témata realizovaná ve vyučovacím předmětu

Ve vzdělávacím obsahu vyučovacího předmětu Výchova k občanství jsou integrovány vybrané tematické okruhy průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multi-kulturní výchova a Environmentální výchova** (viz kódová označení v tabulkách).

Tematické okruhy průřezového tématu **Osobnostní a sociální výchova** jsou realizovány formou třídního soustředění.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		Vzdělávací obor: Výchova k občanství		Ročník: prima	
Rozpracované školní výstupy		Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák:					
<ul style="list-style-type: none"> uvědomí si čím je rodina důležitá pro každého i celou společnost seznámí se se základními funkcemi a typy rodiny, genealogie porozumí pojmu role a stručně charakterizuje role jednotlivých členů rodiny používá správné názvy označující příbuzenské vztahy porozumí pojmům polygamie, registrované partnerství, církevní a civilní sňatek vysvětlí za jakých podmínek může člověk uzavřít manželství uvědomí si, že postoj ke svatbám a manželstvím je v různých kulturách odlišný 		vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity		<u>Výchova ke zdraví:</u> vztahy mezi lidmi a formy soužití	sestavení svého rodokmenu Dramatizace: svatební obřad

<ul style="list-style-type: none"> • rozumí pojmům náhradní výchova, ústavní výchovná zařízení, pěstounská péče, osvojení a adopce • seznámí se s organizací, systémem a tradicemi naší školy • podřídí své chování školnímu řádu • uplatňuje pravidla slušného chování ve škole i na veřejnosti • seznámí se s činností žákovské samosprávy • seznámí se se systémem českého školství • vysvětlí nejpoužívanější zkratky odborných titulů • vysvětlí, jaký význam má vzdělání pro vlastní vývoj a budoucí život člověka • chápe školu jako součást občanské společnosti • seznámí se s činností školské rady 	<p>člověk ve společnosti: naše škola, život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společenská pravidla a normy, vklad vzdělání pro život</p>	<p>Výchova demokratického občana: Občanská společnost a škola: 3.8.2.1, 3.8.2.2</p>		<p>školní řád školní samospráva školská rada</p> <p>seznámení se s jednotlivými fakultami JU</p>
---	---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • podílí se v rámci možností na projektech pořádaných ve škole i mimo školu • prohloubí si své znalosti o nejvýznamnějších památkách našeho města a jeho okolí, důležitých událostech a významných osobnostech • vysvětlí, čím jsou některé stavby a instituce důležité pro město a jeho správu a čím jsou důležité pro občany • seznámí se se strukturou obecního řízení • vysvětlí pojmy státní správa, samospráva, referendum • seznámí se s fungováním obecního úřadu • uvědomí si podíl občanů na řízení obce, na příkladech popíše, čím se zabývá obecní úřad a s jakými problémy se na něj můžeme obracet • seznámí se s některými zvláštnostmi lidové architektury 		<p>Výchova demokratického občana: Občanská společnost a škola: 3.8.2.1, 3.8.2.2, 3.8.2.3</p>	<p><u>Zeměpis:</u> Česká republika – regiony</p>	<p>informační plakát o Českých Budějovicích</p> <p>Návštěva Magistrátu ČB</p> <p>nástěnka: zvláštnosti jč. regionu (stavby, kroje, písňe, jídla)</p>
---	--	---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu • vysvětlí pojem národ, vlast, stát • pojmenuje některá zajímavá a památná místa naší vlasti • vyjmenuje významné osobnosti české minulosti a významné památky • vysvětlí přínos významných osobností, umělců, vynálezců, vědců, sportovců, politiků • seznámí se portréty a jmény všech českých prezidentů • vyjmenuje a rozpozná všechny státní symboly podle Ústavy ČR • vysvětlí význam státních symbolů a jejich používání • vysvětlí význam jednotlivých státních svátků a památných dnů • seznámí se s pojmy tolerance, rasismus, xenofobie 		<p>Multikulturní výchova: 3.8.4.2</p>	<p><u>Český jazyk</u>: literární výchova</p>	<p>soutěž o historii a významných osobnostech České republiky a EU - projekt</p>
--	--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none">• objasní potřebu tolerance k různým životním stylům• respektuje kulturní zvláštnosti, názory, zájmy i náboženské vyznání• zaujímá tolerantní postoj k menšinám• rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí• seznámí se s členskými státy Evropské unie a jejich základními symboly		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.1	<u>Zeměpis</u> : společenské a hospodářské prostředí	
--	--	--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		Vzdělávací obor: Výchova k občanství		Ročník: sekunda
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák:				
<ul style="list-style-type: none"> • pochopí důležitost výchovy a vlivu okolí na vývoj jedince • rozlišuje záměrné a nezáměrné působení • vcítí se do života jiných kultur, etnických skupin a sociálně slabých a potřebných • objasní potřebu tolerance ve společnosti • zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti 	<p>člověk ve společnosti, lidská setkání, socializace</p> <p>záměrné a nezáměrné působení</p> <p>sociální skupina, přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi</p> <p>rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen</p> <p>lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi</p> <p>potřební lidé ve společnosti, vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity</p>	<p>Výchova demokratického občana: Občanská společnost a škola: 3.8.2.1</p>	<p><u>Výchova ke zdraví:</u> vztahy mezi lidmi a formy soužití</p>	<p>charakteristika rodiny</p>

<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se se vzájemným propojením školních i mimoškolních institucí • rozlišuje, které chování mezi spolužáky není v pořádku a umí zasáhnout. • umí poskytnout pomoc a být oporou svým kamarádům ve škole • předchází konfliktům a neshodám se spolužáky, případně je vhodně řeší • porozumí pojmům komunikace, slovní komunikace, mimoslovní komunikace a komunikační prostředky • uvědomí si, které prostředky používáme při komunikaci • seznámí se s růzností a účelem hromadných sdělovacích prostředků • vysvětlí obsah pojmu kultura • rozlišuje druhy umění • zamyslí nad funkcemi umění • zamyslí se nad původem náboženství a jeho významem • respektuje náboženské přesvědčení druhých lidí 	<p>naše škola, školní a mimoškolní instituce</p> <p>skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání (šikana a jiné projevy násilí)</p> <p>vztahy mezi lidmi, mezilidská komunikace, manipulativní reklama a informace</p> <p>kulturní život, prostředky masové komunikace, masmedia, rozmanitost kulturních projevů</p> <p>víra a náboženství</p>		<p><u>Výchova ke zdraví:</u> rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <p><u>Český jazyk:</u> komunikační a slohová výchova</p> <p><u>Český jazyk:</u> literární výchova <u>Hudební výchova:</u> poslechové činnosti</p>	<p>diskuse- šikana</p> <p>mimoslovní komunikace: pantomima Kniha tajná řeč těla</p> <p>Dramatizace: televizní zprávy</p> <p>Kam za zábavou v našem městě</p> <p>referáty – světová náboženství</p>
--	--	--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • upevní znalosti slušného chování • seznámí se s kulturním a přírodním dědictvím naší země • chrání životní a kulturní bohatství země • porozumí pojmům potřeby, přání, statky, služby, směna, vlastnictví, majetek • zamyslí se nad významem majetku pro život člověka • seznámí se se znaky státu • rozlišuje nejčastější typy a formy státu a na příkladech porovná jejich znaky • pochopí základní demokratické principy • objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů • seznámí se s volbami jako s jedním s hlavních principů demokracie • vysvětlí význam volebního práva ovlivňovat každodenní život občanů 	<p>zásady lidského soužití - pravidla chování</p> <p>kulturní hodnoty, kulturní tradice a instituce</p> <p>stát a hospodářství majetek a vlastnictví - formy vlastnictví - hmotné a duševní vlastnictví a jejich ochrana</p> <p>stát a právo právní základy státu - znaky státu - typy a formy státu</p> <p>principy demokracie - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu - politický pluralismus</p> <p>- formy voleb do zastupitelstev státní správa a samospráva</p>	<p>Výchova demokratického občana občan - 3.8.2.3</p>	<p><u>Výtvarná výchova:</u> ověřování komunikačních účinků</p> <p><u>Přírodopis:</u> základy ekologie</p> <p><u>Zeměpis:</u> Česká republika, životní prostředí</p>	<p>skupinová práce: dramatizace: slušné chování</p> <p>referát: krásy naší země</p> <p>rodinný rozpočet diskuse: vandalismus</p> <p>Dramatizace: volby; volby komunální, volby do PS a S</p>
---	---	---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • uvědomí si potřebu vzájemné spolupráce mezi zeměmi • seznámí se s úkoly EU • blíže se seznámí s jednotlivými členskými státy EU • seznámí se s úkoly OSN a NATO • pochopí úlohu konsenzu • seznámí se Všeobecnou deklarací lidských práv a svobod a Listinou základních práv a svobod • uplatňuje lidská práva v reálných situacích • zamyslí se nad původem diskriminace a xenofobie • přistupuje k ostatním jako k sobě rovným 	<p>- orgány a instituce státní správy a samosprávy a jejich úkoly</p> <p>mezinárodní vztahy, globální svět evropská integrace</p> <p>podstata, význam, výhody evropské integrace</p> <p>EU a ČR mezinárodní spolupráce</p> <p>politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy OSN, NATO</p> <p>stát a právo, lidská práva</p> <p>základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.3</p> <p>Multikulturní výchova: 3.8.4.1, 3.8.4.2</p> <p>Multikulturní výchova: 3.8.4.5</p>	<p><u>Zeměpis:</u> společenské a hospodářské prostředí</p>	<p>ČR součástí EU, země EU – skupinová práce</p> <p>pracovní listy Nadace naše dítě – práva jsou pro všechny</p>
--	--	---	--	---

<ul style="list-style-type: none">• porozumí pojmu morálka• rozpoznává, co je dobré a morální• naslouchá hlasu svého svědomí a řídí se jím• hájí svá práva a zároveň není lhostejný k porušování a poškození práv druhých	poškození lidských práv, šikana, diskriminace člověk ve společnosti zásady lidského soužití -morálka a mravnost - svoboda a vzájemná závislost			
---	--	--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		Vzdělávací obor: Výchova k občanství		Ročník: tercie	
Rozpracované školní výstupy		Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák:					
<ul style="list-style-type: none"> seznámí se s pojmy: biologická, psychická a sociální stránka jedince a dokáže je rozlišit připomene si znaky jednotlivých vývojových období vysvětlí obsah pojmu osobnost porozumí pojmům temperament a charakter charakterizuje jednotlivé temperamentové typy klasické typologie zjistí svůj typ temperamentu 		<p>člověk jako jedinec podobnost a odlišnost lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> - projevy chování - rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; <p>osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál osobní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> -motivace <p>- sebezpoznání a sebezpojetí</p> <ul style="list-style-type: none"> - seberegulace a sebeorganizace činností a chování 	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.1 - 3.8.1.11 Viz <u>Poznámky</u></p>	<p><u>Výchova ke zdraví:</u> osobnostní a sociální rozvoj</p>	<p>test temperamentu sebevědomí</p> <p>Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova 3.8.1.1 - 3.8.1.11 je realizováno formou třídního semináře (Dřípatka)</p>
<ul style="list-style-type: none"> seznámí se s pojmem motiv, zájmy, vloha, schopnost, inteligence, nadání, talent, genialita, kreativita rozlišuje vyšší a nižší potřeby 					

<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s pojmy vjem, smyslové vnímání a sociální vnímání, pojmy myšlení, pojem, myšlenkové operace, paměť, zapomínání, pozornost a pochopí jejich zákonitosti • otestuje si svou pozornost a svůj typ paměti • porozumí pojům hra, učení, práce • porozumí pojům city, afekt, vášně, nálada, seznámí se s jejich základními vlastnostmi • vnímá propojení mezi city a vnějšími tělesnými projevy • seznámí se s pojmy asertivní, pasivní a agresivní chování • asertivně vyjadřuje pochvalu a kritiku • porozumí pojům stres, konflikt, kompromis • učí se zvládat stresové situace • zamyslí se nad způsoby řešení konfliktů • uvědomí si, že zdraví je jedno-tou tělesné i duševní pohody • uvědomí si svůj aktuální zdravotní stav a řeší případné nedostatky 	<p>vnitřní svět člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečností, sebe i druhých lidí - systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí <p>mezilidské vztahy, komunikace a kooperace</p> <p>psychohygiena</p> <p>v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu</p> <p>celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – základní lidské potřeby a jejich hierarchie (Maslowova teorie)</p>		<p><u>Výchova ke zdraví:</u> osobnostní a sociální rozvoj</p> <p><u>Výchova ke zdraví:</u> osobnostní a sociální rozvoj</p> <p><u>Výchova ke zdraví:</u> hodnota a podpora zdraví</p>	<p>smyslové klamy IQ testy testy paměti funkce pravé a levé hemisféry</p> <p>Dramatizace: asertivní, agresivní a pasivní chování</p> <p>Postery: Můj zdravý životní styl</p>
---	--	--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s pojmy vzácné statky, volné statky, specializace, efektivita • popíše vývoj výroby • rozlišuje výrobní a nevýrobní odvětví, uvede příklad výrobních faktorů • zamyslí se nad způsoby, kterými se prodávající snaží získat své zákazníky • porozumí pojmům trh, nabídka, poptávka, firmy, domácnosti • připomene si úlohu peněz a způsoby jejich získávání • vyloží podstatu fungování trhu na příkladu chování kupujících a prodávajících • zamyslí se nad možnostmi ovlivňování poptávky • jednoduše charakterizuje subjekty představující nabídku a poptávku na trhu • jednoduše vysvětlí fungování trhu zboží a trhu práce • uvědomí si vzájemné propojení ekonomických subjektů (firem a domácností) 	<p>stát a hospodářství - výroby, obchod, služby</p> <p>principy tržního hospodářství</p>			<p>hospodaření domácnosti – domácí rozpočet dělba práce v rodině</p> <p>založení vlastní firmy</p>
--	---	--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • přemýšlí nad základními ekonomickými otázkami: Co?, Jak? Pro koho? • uvědomí si význam práce jako hlavního zdroje příjmu • vysvětlí rozdíl mezi právními a morálními normami • seznámí se se systémem práva • porozumí pojmům právní vztah, právní řád, právní odvětví • rozlišuje účastníky právních vztahů – osoby právnické a fyzické • pokusí se vyhledat potřebné právní normy v konkrétní situaci • seznámí se s Ústavou ČR a vyhledává informace v Ústavě ČR • upevní si znalosti o zákonodárné složce státní moci • seznámí se s pojmy poměrný a většinový systém a pochopí rozdíl mezi těmito systémy • vysvětlí pojem mandát a poslanecká imunita • seznámí se s průběhem legislativního procesu 	<p>Stát a právo právní řád ČR Význam a funkce právního řádu Právní norma, předpis právo v každodenním životě Důležité právní vztahy a závazky Význam právních vztahů</p> <p>Právní základy státu - Ústava ČR - složky státní moci, jejich orgány a instituce</p>	<p>Výchova demokratického občana: 3.8.3.3</p>		<p>Dramatizace: soudní líčení</p> <p>Ústava ČR</p>
---	--	--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • seznámí s fungováním výkonné moci • pochopí význam a úkoly vlády a prezidenta ČR • uvědomí si vzájemnou provázanost zákonodárné a výkonné moci • seznámí se s významem soudní moci a se soustavou soudů v ČR • zamyslí se nad prostředky, které umožňují nestrannost a nezávislost soudů • porozumí rozdílu mezi občanskoprávním a trestním řízením • seznámí se s pojmy politické spektrum, pravice, levice, pluralita • rozliší hlavní principy levicových a pravicových stran • zamyslí se nad prostředky užívanými ve volebních kampaních • seznámí se s orgány unie a jejich funkcemi • porovná soustavu orgánu EU se soustavou orgánu v ČR • diskutuje nad aktuální situací EU 	<p>mezinárodní vztahy, globální svět evropská integrace - EU</p>	<p>Výchova demokratického občana: 3.8.3.3</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.3.</p>		<p>rozdělení státní moci</p> <p>Skupinová práce: státy EU</p>
---	--	---	--	---

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		Vzdělávací obor: Výchova k občanství		Ročník: kvarta
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si obsah pojmu občanství • využívá svá občanská práva a plní občanské povinnosti • podílí se na utváření občanského (veřejného) života • uvědomuje si význam právní úpravy některých oblastí společenského života pro život jednotlivců a společnosti • uplatňuje svá práva v běžném životě, dodržovat své povinnosti a zároveň respektovat práva druhých • chápe význam řádu (pravidel a zákonů) pro fungování společnosti a bezpečný život občanů • v případě potřeby uplatňuje své právo na právní ochranu 	<p>občan</p> <p>občan a právo</p> <p>právní ochrana</p>	<p>Výchova demokratického občana: 3.8.2.2, 3.8.2.3</p> <p>Multikulturní výchova: 3.8.4.5</p>		<p>život v naší obci - referát</p> <p>rozbor a diskuse ZLPS</p> <p>metoda simulace soudního líčení</p>

<ul style="list-style-type: none"> • vyloží, které okolnosti a podmínky jsou rozhodující pro volbu vhodné profese • vysvětlí, co všechno by měl uchazeč o zaměstnání vědět, jak by si měl ve styku s potenciálním zaměstnavatelem počínat a chovat se • Vysvětlí, které úkoly jsou náplní činnosti Úřadu práce • Popíše možnosti nezaměstnaných osob • objasní vliv dodržování pracovní kázně na kvalitu práce a její ohodnocení • uvede základní povinnosti a práva zaměstnanců, představí způsoby získávání informací o pracovněprávních vztazích 	pracovní poměr			<p>návštěva úřadu práce test volba povolání</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady; • objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a tyto zásady uplatňuje ve svém jednání; • vysvětlí, jakou funkci plní banky a které služby občanům nabízejí; 	hospodaření			<p>Formuláře: daně, živnostenský list referáty – sociální dávky, bankovní služby, podnikání</p>

<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané; • na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu. • uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory; • uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva; • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni (v obci, regionu) • uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání 	globální svět	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.1, 3.8.3.2		<p>Porovnání služeb různých finančních institucí</p> <p>Dokumenty: člověk a příroda, války a ozbrojené konflikty</p>
---	---------------	---	--	---

5.5. ČLOVĚK A PŘÍRODA

5.5.1. FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu Fyzika

1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Samostatný vyučovací předmět **Fyzika** je povinnou součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Je vyučován ve všech ročnících nižšího stupně osmiletého gymnázia:

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU FYZIKA V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH:

Ročník	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Týdenní počet vyučovacích hodin	2	2	2	2

Třída se dělí pouze na hodiny laboratorních cvičení. Nejméně jedna vyučovací hodina týdně probíhá v odborné učebně fyziky. Dodržování řádu odborné učebny je pro každého žáka závazné.

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- laboratorní práce
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Vzdělávací obsah předmětu Fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Chemie: jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie.

Přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce – kardiostimulátor.

Zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava.

Částečně se prolíná i s vzdělávacím obsahem předmětu Dějepis a z hlediska formování žáků s Výchovou k občanství.

Konečným cílem vzdělávání je, aby žáci byli schopni aktivně začleňovat své poznatky a dovednosti do života a využívat výhody vzdělání v moderní informační společnosti.

2. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení:

Učitel

- vede žáky k vyhledávání, třídění a hodnocení informací z různých zdrojů a k uvádění poznatků do vzájemných souvislostí
- zadává žákům úkoly, které vedou k používání odborné terminologie, k samostatnému měření, experimentování, porovnávání získaných informací a k nalézání souvislostí mezi získanými daty
- užívá metody a postupy, které žákům umožňují dojít samostatně k „objevům“, řešením a závěrům

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- zadává takové úkoly, při jejichž řešení se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce:
 - nalezení problému,
 - formulace problému,
 - hledání a volba postupu řešení
 - vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní:

Učitel

- organizuje práci tak, aby byla založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- vede žáky k přesnému formování vlastních myšlenek v písemné i mluvené formě
- vytváří příležitosti k efektivnímu využívání ICT ve vyučování, přípravě na předmětové soutěže a dalších vzdělávacích aktivitách žáků

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- využívá skupinové a inkluzivní vyučování, vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti za výsledky vlastní či týmové práce
- rozvíjí atmosféru vzájemné spolupráce, učí žáky požádat o pomoc při nesnázích, vede je k ochotě pomoci ostatním

Kompetence občanské:

Učitel

- vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- podněcuje žáky k preferování obnovitelných zdrojů při budoucích praktických rozhodováních (např. využití tepelných čerpadel při vytápění novostaveb)

Kompetence pracovní:

Učitel

- důsledně vede žáky k osvojení, upevňování a dodržování norem bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními
- upevňuje znalosti a dovednosti žáků nezbytné pro poskytnutí první pomoci při zasažení elektrickým proudem
- vede žáky k osvojení praktických dovedností při práci s měřicími přístroji a dalšími zařízeními užívanými v laboratorní a technické praxi
- seznamuje žáky s významem fyziky pro příp. profesní uplatnění, využívá předmětové exkurze mj. k zvýšení informovanosti žáků o trhu práce

3. Průřezová témata realizovaná ve vyučovacím předmětu

Ve vzdělávacím obsahu vyučovacímho předmětu Fyzika jsou integrovány vybrané tematické okruhy **všech** průřezových témat.

.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		Vzdělávací obor: Fyzika		Ročník: prima
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák:				
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem těleso, rozliší jej od látky, popíše tvar a vlastnosti tělesa.. osvojí si charakteristiky pevných , kapalných a plynných látek i těles pomocí jejich vlastností: tvrdost, tvárnost, volný povrch, rozpínavost, stlačitelnost, hustota a další vlastnosti. pochopí , že dělitelnost je všeobecná vlastnost látek chápe rozmanitost věcí kolem nás, jejich složení z atomů a molekul. popíše model molekuly, pozná prvek a sloučeninu popíše a vymodeluje model atomu, pojmenuje jeho části i částice v nich. vysvětlí jak na sebe jednotlivé částice silově působí vysvětlí , že částice jsou v neustálém neuspořádaném pohybu, popíše Brownův pohyb vymyslí a popíše pokus na difúzi, uvede příklady v běžném životě. vysvětlí některé vlastnosti pevných, kapalných i plynných látek 	<p>vlastnosti látek</p> <p>částicové složení látek</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.3</p> <p>Multimediální výchova: 3.8.6.1 3.8.6.2</p> <p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.1 3.8.1.9 3.8.1.10</p>	<p><u>Chemie:</u> částicové složení látek a chemické prvky</p> <p><u>Dějepis:</u> nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury</p>	<p>skupinová činnost</p> <p>skupinová činnost pokus</p>

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí z jakých látek jsou magnety vyrobeny, rozliší přírodní a umělé. vysvětlí pojem feromagnetická látka vyjmenuje části magnetu – oba póly, netečné pásmo, popíše jejich vlastnosti, na jednoduchých pokusech vysvětlí pojem magnetické pole, vzájemné působení dvou shodných a opačných pólů magnetů, i magnetů na tělesa z feromagnetických látek na jednoduchých pokusech ukáže magnetizaci látky, rozliší magneticky měkkou ocel od magneticky tvrdé, vysvětlí jejich vlastnosti popíše magnetické vlastnosti Země, orientuje se v pojmech severní a jižní zeměpisný a magnetický pól, popíše kompas a buzolu, vysvětlí jejich použití chápe pojem elektrická síla, elektrické pole. na jednoduchých pokusech demonstruje elektrování těles při vzájemném dotyku, ukáže vzájemné působení těles přitažlivými a odpudivými silami popíše iont, vysvětlí rozdíl mezi ním a neutrálním atomem 	<p>magnetické vlastnosti látek</p> <p>elektrické vlastnosti látek</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova:</p> <p>3.8.1.1 3.8.1.9 3.8.1.10</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech 3.8.3.3</p>	<p><u>Zeměpis:</u> geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</p> <p><u>Dějepis:</u> nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury</p>	<p>skupinová činnost pokus</p> <p>pokus</p>
--	---	--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • popíše vzájemné působení těles a některé projevy. chápe pojem síla, pozná a popíše účinky gravitační síly a jejího pole • vysvětlí pojem fyzikální veličina, dokáže porovnat velikosti fyzikálních veličin stejného druhu, vyjmenuje značky i jednotky používaných fyzikálních veličin • osvojí si jednotku délky, seznámí se i s její historií, s jejími násobky a díly, vyjmenuje některá délková měřidla a umí je použít k měření délky těles, osvojí si pojmy jednotka, nejmenší dílek a odchylka měření, vypočítá průměrnou hodnotu naměřených délek • osvojí si základní jednotku objemu, její díly i násobky a to i se vztahem k jednotce litr, hektolitr, mililitr. Měří objem kapalných i pevných těles pomocí odměrného válce, určí přesnost měření • rozezná hmotnost od gravitační síly, chápe pojem hmotnost, popíše rovnoramenné váhy, umí je použít pro měření hmotnosti pevných i kapalných těles. zná jednotky hmotnosti a bezpečně je převádí mezi sebou 	<p>gravitační pole, gravitační síla</p> <p>měření délky pevného tělesa měření objemu tělesa měření hmotnosti tělesa hustota měření času měření teploty</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.1 3.8.1.5 3.8.1.8 3.8.1.9 3.8.1.10</p> <p>Multimediální výchova: 3.8.6.1 3.8.6.2 3.8.6.6 3.8.6.7</p>	<p><u>Zeměpis:</u> přírodní obraz Země</p> <p><u>Dějepis:</u> křesťanství a středověká Evropa objevy a dobývání, počátky nové doby modernizace společnosti</p> <p><u>Matematika:</u> číslo a proměnná závislosti, vztahy a práce s daty nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <p><u>Informační a komunikační technologie:</u> vyhledávání informací a komunikace</p> <p><u>Tělesná výchova:</u> činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p>	<p>pokus</p> <p>pokus laboratorní práce skupinová činnost tabulky MFCHT</p>
--	--	---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • osvojí si vztah pro výpočet hustoty, vysvětlí hustotu látek na příkladech pomocí matematicko- fyzikálních tabulek umí v nich vyhledávat a orientovat se v nich, vyjmenuje jednotky hustoty a dokáže je převést mezi sebou, pomocí vztahu vypočítá jednoduché příklady na výpočet hustoty tělesa a jeho hmotnosti • změří určený časový interval pomocí stopek, náramkových hodinek apod. • na jednoduchých pokusech vysvětlí změnu objemu kapalného, pevného i plynného tělesa při změně teploty, vysvětlí co to je bimetalový pásek • popíše teploměr, zná jednotku i značku teploty, orientuje se v druzích teploměrů i jejich použití, vysvětlí zásady měření teploty, popíše termograf a orientuje se ve čtení grafu, umí ho i vytvořit • nakreslí schématické značky jednotlivých součástí el. obvodu, nakreslí schéma el. obvodu, umí ho sestavit, používá pojmy el. proud, el. napětí, rozděluje látky na vodiče a nevodiče el. proudu, vyjmenuje jednotky a značky napětí a proudu 	elektrický proud	Environmentální výchova: 3.8.5.2 3.8.5.3	<u>Matematika:</u> nestandardní aplikační úlohy a problémy	pokus skupinová činnost
--	------------------	--	---	-------------------------

<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje el. spotřebiče, které vyrábějí teplo. vysvětlí termín zkrat, princip tavné pojistky, jističe na jednoduchých pokusech vysvětlí pojem magnetické pole v okolí vodiče s el. proudem a příčinné souvislosti mezi el. proudem a magnetickým polem, určí magnetické póly cívky s pomocí magnetky, vyjmenuje rozdíly mezi magnetickým polem vytvořeným tyčovým magnetem a cívky s proudem vysvětlí princip elektromagnetu a jeho využití v praxi rozlišuje pojmy rozvětvený a nerozvětvený el. obvod dokáže nakreslit schémata rozvětveného i nerozvětveného el. obvodu, sestaví je pomocí pomůcek ve školních stavebnicích. osvojí si závěr pokusů o velikosti el. proudu v jednotlivých částech obou obvodů 	<p>tepelné spotřebiče</p> <p>magnetické pole elektrického proudu</p> <p>elektrický obvod</p>	<p>Environmentální výchova: 3.8.5.2 3.8.5.3</p>	<p><u>Matematika:</u> číslo a proměnná geometrie v rovině a prostoru</p>	<p>pokus</p> <p>pokus</p> <p>skupinová činnost laboratorní práce</p>
---	--	---	---	---

<ul style="list-style-type: none">zná základní pravidla pro používání el. spotřebičů a pro práci s el. proudem, zná výstražnou značku pro nebezpečí el. proudu a ví jak se má v její blízkosti chovat	základní pravidla bezpečnosti	Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.1 3.8.1.8	<u>Přírodopis:</u> biologie člověka	
---	-------------------------------	--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		Vzdělávací obor: Fyzika		Ročník: sekunda
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák:				
<ul style="list-style-type: none"> dokáže vyjádřit v různých jednotkách fyzikální veličiny: délku, hmotnost, objem, čas, teplotu, hustotu z hmotnosti a objemu vypočítá hustotu, s porozuměním používá vztah $\rho = m/V$, měří hustoměrem, pracuje s tabulkami rozhodne, zda je těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu změří dráhu tělesa a čas pohybu určí průměrnou rychlost z dráhy tělesa za určitý čas používá s porozuměním vztah $v = s/t$ při řešení úloh znázorní grafem $s = vt$ rozeznává jednotlivé druhy sil používá siloměr, určí velikost gravitační síly působící na drobná tělesa v okolí 	<p>fyzikální veličiny - opakování</p> <p>pohyb tělesa (pohyb a klid tělesa, jejich relativnost dráha a čas okamžitá a průměrná rychlost rovnoměrného pohybu)</p> <p>síla a její měření</p>	Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.1	<p><u>Matematika:</u> číslo a proměnná závislosti, vztahy a práce s daty</p> <p><u>Chemie:</u> pozorování, pokus a bezpečnost práce</p> <p><u>Matematika:</u> závislosti, vztahy a práce s daty</p> <p><u>Matematika:</u> číslo a proměnná</p>	<p>skupinová činnost práce s MFCHT</p> <p>skupinová činnost laboratorní práce pokus</p> <p>pokus</p>

<ul style="list-style-type: none"> znázorní sílu pomocí orientované úsečky, vyjmenuje značku, jednotku síly, osvojí si algoritmus pro výpočet gravitační síly určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů určí pokusně těžiště tělesa, pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese orientuje se ve vzájemném působení těles a polí, na příkladech rozlišuje účinky posuvné, otáčivé a deformační, určí závislost posuvných účinků na velikosti síly a na hmotnosti tělesa, používá poznatků prvního Newtonova pohybového zákona – zákona setrvačnosti k objasnění jevů z běžného života, samostatně řeší úlohy upevňující poznatky o prvním i druhém Newtonově pohybovém zákonu užívá pojem páka, rameno síly, moment síly, používá jeho jednotku, při výpočtech uplatňuje podmínky pro rovnováhu na páce, vysvětlí užití a účelnost páky v životě 	<p>skládání sil, výslednice sil</p> <p>těžiště tělesa</p> <p>účinky síly (posuvné a otáčivé)</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.10</p>	<p><u>Matematika:</u> geometrie v rovině a prostoru</p> <p><u>Matematika:</u> geometrie v rovině a prostoru</p> <p><u>Matematika:</u> číslo a proměnná geometrie v rovině a prostoru</p>	<p>skupinová činnost</p> <p>pokus laboratorní práce</p>
--	--	---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • pozná kladku pevnou, volnou, kladkostroj, umí uplatnit algoritmus výpočtu rovnováhy na těchto jednoduchých strojích k základním výpočtům • rozlišuje pojem tlaková a tahová síla, vyjmenuje příklady účinků těchto sil, změří velikost třecí síly, na základě zkoumání závislosti velikosti třecí síly na jakosti stykových ploch a na velikosti tlakové síly • objasní účinky vnější tlakové síly na hladinu kapaliny, k vysvětlení jevů užívá Pascalova zákona, nakreslí jednoduché schéma hydraulického zařízení, vysvětlí je a popíše jeho užití v praxi. • seznámí se s účinkem gravitační síly na kapalinu, popíše tlakovou sílu na dno i hydrostatický tlak, vysvětlí jeho příčiny. • vysvětlí existenci a příčiny vztlakové síly, její využití v praxi, odříká Archimédův zákon, poznatky používá k výpočtům, vyvodí podmínky pro plování těles v kapalině 	<p>deformační účinky síly, tření</p> <p>mechanické vlastnosti kapalin</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.10</p> <p>Multimediální výchova: 3.8.6.1 3.8.6.2</p>	<p><u>Matematika:</u> nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <p><u>Přírodopis:</u> biologie živočichů</p>	<p>pokus skupinová práce tabulky MFCHT</p> <p>pokus skupinová práce laboratorní práce tabulky MFCHT</p>
--	---	---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojmy a příčiny atmosférického tlaku a tlakové síly s ním související, ověří pokusem popíše Torricelliho pokus jako princip měření atmosférického tlaku, vyjmenuje a popíše přístroje k měření atmosférického tlaku i tlaku uvnitř nádoby aplikuje platnost Archimédova zákona v atm. tlaku. vysvětlí význam těchto poznatků v praxi rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo pouze odráží vyhledá hodnotu rychlosti světla v MFCHT pro různá optická prostředí využívá zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí k nalezení obrazu v rovinném zrcadle pokusně určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a dokáže uvést příklad jejich využití v praxi najde pokusně ohnisko dutého zrcadla 	<p>mechanické vlastnosti plynů</p> <p>světlo, šíření světla, odraz a lom světla, optické přístroje</p>	<p>Multimediální výchova: 3.8.6.1 3.8.6.2</p> <p>Environmentální výchova: 3.8.5.3 3.8.5.4</p> <p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.1, 3.8.1.8 3.8.1.10</p>	<p><u>Matematika:</u> nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <p><u>Dějepis:</u> objevy a dobývání, počátky nové doby</p> <p><u>Matematika:</u> geometrie v rovině prostoru</p> <p><u>Přírodopis:</u> biologie člověka</p>	<p>pokus tabulky MFCHT</p>
---	--	--	--	----------------------------

<ul style="list-style-type: none">• rozliší pokusně spojku a rozptylku, najde pokusně ohnisko tenké spojky a určí její ohniskovou vzdálenost• dokáže popsat, z čeho jsou složeny jednoduché optické přístroje a jak se využívají v běžném životě• porozumí pojmům krátkozrakost a dalekozrakost a způsobu nápravy těchto očních vad brýlemi			<p><u>Přírodopis</u>: biologie člověka (anatomie a fyziologie)</p>	
---	--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • osvojí si vzorec pro výpočet tepla a používá jej k výpočtu tepla a hmotnosti, popřípadě změny teploty, MFCHT používá k vyhledávání měrné tepelné kapacity látek • porovnávají vlastnosti materiálů a spojují s nimi výhody a nevýhody materiálů při tepelné výměně • rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením) • dokáže určit množství tepla přijatého a odevzdaného tělesem, zná-li hmotnost, měrnou tepelnou kapacitu a změnu teploty tělesa (bez změny skupenství) • změny skupenství tělesa spojuje se změnami jeho vnitřní energie • používá veličiny teplota tání, měrné skupenské teplo tání skupenské teplo tání. pojmenuje různé změny skupenství • popíše rozdíl mezi vypařováním a varem • uvádí praktické příklady - tání, tuhnutí, vypařování, var, kondenzace, sublimace a desublimace) 	<p>tepelná výměna</p> <p>změny skupenství</p>	<p>Environmentální výchova: 3.8.5.3 3.8.5.4</p> <p>Environmentální výchova: 3.8.5.2 3.8.5.3</p>	<p><u>Matematika:</u> závislosti, vztahy a práce s daty</p> <p><u>Matematika:</u> čísla a proměnná závislosti, vztahy a práce s daty</p>	<p>laboratorní cvičení kalkulátor tabulky MFCHT</p>
--	---	---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v tabulce teploty tání, porovnává vlastnosti materiálů, spojuje s nimi vlastnosti materiálů • zjistí, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu, dokáže vysvětlit základní meteorologické děje • objasní jev anomálie vody a jeho důsledky v přírodě • vysvětlí pojmy tlaková výše, níže, čte základní údaje z meteorologické mapy 	fyzika zemské atmosféry	Environmentální výchova: 3.8.5.2, 3.8.5.3 Multimediální výchova: 3.8.6.1 Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.8 8.8.1.9, 3.8.1.10	<u>Zeměpis:</u> přírodní obraz Země	
<ul style="list-style-type: none"> • podle modelu popíše základní prvky konstrukce parního stroje, spalovacích motorů a objasní rozdíl mezi vznětovým a zážehovým motorem 	tepelné motory	Environmentální výchova: 3.8.5.3	<u>Informační a komunikační technologie:</u> vyhledávání informací a komunikace	technické muzeum
<ul style="list-style-type: none"> • spojuje elektrický náboj s existencí částic s kladným a záporným nábojem ve stavbě atomů a s existencí volných částic s el. nábojem ve stavbě látek 	elektrický náboj, elektrické pole		<u>Chemie:</u> částicové složení látek a chemické prvky	pokus

<ul style="list-style-type: none"> • používá pojem elementární náboj , zná jednotku coulomb i převod mezi nimi • popíše elektrostatickou indukci i polarizaci nevodíče – prostřednictvím pokusů • pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud • objasní účinky elektrického proudu (tepelné, světelné, pohybové) • změří elektrický proud ampérmetrem a elektrické napětí voltmetrem • popíše zdroje stejnosměrného napětí – el články • vysloví Ohmův zákon a aplikuje v jednotlivých výpočtech napětí, proudu i odporu • orientuje se v grafickém znázornění el. proudu na el. napětí a dovede jednoduchý graf sám sestavit • sestaví el. obvod a pomocí měřících přístrojů změří napětí i proud v jednotlivých částech obvodu 	<p>elektrický proud, Ohmův zákon, pravidla bezpečné práce zkrat, pojistka</p>	<p>Environmentální výchova: 3.8.3.2 3.8.5.4 Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.6 3.8.1.9</p>	<p><u>Matematika:</u> čísla a proměnná závislosti, vztahy a práce s daty nestandardní aplikační úlohy</p>	<p>pokus kalkulátor laboratorní cvičení</p>
---	---	--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • používá zákonitostí při zapojení rezistorů za sebou i vedle sebe k výpočtům el. proudu, odporu i napětí v el. obvodech • dokáže určit , jak lze zapojit el. obvod jako dělič el. proudu i el. napětí, popíše reostat • stanoví, které spotřebiče v domácnosti mají největší odběr elektrické energie, a navrhne způsob jejího šetření • dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními, objasní nebezpečí vzniku zkratu a popíše možnosti ochrany před zkratem • vysvětlí princip galvanických článků, akumulátoru, umí je správně použít • ví co je blesk a dokáže se před jeho zásahem chránit • rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu • ověří pokusem, na čem závisí velikost indukovaného proudu v cívce a objasní vznik střídavého proudu 	<p>vedení proudu v kapalinách a plynech</p> <p>elektromagnetické jevy, střídavý proud, transformátor</p>		<p><u>Chemie:</u> chemické reakce</p> <p><u>Matematika:</u> geometrie v rovině a prostoru</p>	<p>pokusy</p>
---	--	--	---	---------------

<ul style="list-style-type: none"> • popíše funkci transformátoru a jeho využití při přenosu elektrické energie • spojuje magnetické pole s usměrněným pohybem částic s el. nábojem v elektrickém poli. vysloví Ampérovo pravidlo pravé ruky a dokáže ho použít na příkladech, popíše elektromagnet, zvonek, jistič a elektromagnetické relé, při pokusu ukáže pohybové a otáčivé účinky magnetického pole na vodič, kterým prochází el. proud, popíše podle obrázku nebo modelu elektromotor • pomocí pokusu popíše elektromagnetickou indukci • dokáže popsat způsob výroby a přenosu elektrické energie • popíše některé nepříznivé vlivy při výrobě elektrické energie v elektrárnách na životní prostředí 	výroba a přenos elektrické energie	Environmentální výchova: 3.8.5.2 3.8.5.3	<u>Zeměpis:</u> Česká republika	
---	------------------------------------	--	------------------------------------	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		Vzdělávací obor: Fyzika		Ročník: kvarta
Rozpracované školní výstupy Žák:	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • popíše kmitavý pohyb • popíše jak pracuje telefon, mikrofon, sluchátko • klasifikuje jednotlivé druhy vlnění • chápe odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky a dovede objasnít vznik ozvěny • zjistí, že výška tónu je tím větší, čím větší je jeho kmitočet • rozumí pojmu hlasitost zvuku a má představu, jak hlasité jsou různé zdroje zvuku v jeho okolí • posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí • rozdělí elmg.vlnění podle vln.délky • objasní rozklad bílého světla optickým hranolem, vysvětlí vznik duhy v přírodě 	<p>kmitání, vlnění, zvukové děje - akustika</p> <p>elektromagnetické vlnění, světlo jako speciální případ elmg. vlnění</p>	<p>Environmentální výchova: 3.8.5.2</p> <p>Multimediální výchova: 3.8.6.6</p> <p>Environmentální výchova: 3.8.5.3 3.8.5.4</p>	<p><u>Hudební výchova:</u> poslechové činnosti</p> <p><u>Člověk a výchova ke zdraví:</u> rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <p><u>Matematika“</u> geometrie v rovině prostoru <u>Přírodopis:</u> biologie člověka</p>	<p>referáty</p> <p>referáty tabulky MFCHT</p>

<ul style="list-style-type: none"> • zkonstruuje zobrazení předmětu zrcadly a čočkami, používá zobrazovací rovnici • porozumí základním pojmům (atom a jeho složení, molekula, iont, izotop) • vysvětlí pojem jaderná reakce • vysvětlí termíny radioaktivita, RTG, řetězová reakce • popíše princip vodíkové bomby • zná projevy nemoci z ozáření 	jaderná energie	Environmentální výchova: 3.8.5.3	<u>Chemie:</u> směsi částicové složení látek a chemické prvky <u>Přírodopis</u> biologie člověka <u>Dějepis</u> moderní doba	tabulky MFCHT
<ul style="list-style-type: none"> • využívá poznatky o jaderné energetice k vysvětlení svých postojů k problému využití jaderné energie • popíše, jak pracuje jaderná elektrárna • popíše sluneční soustavu a má představu o pohybu vesmírných těles (na základě poznatků o gravitačních silách) • odliší planetu a hvězdu • popíše hlavní součásti sluneční soustavy (planety, měsíce, planetky, komety) 	vesmír sluneční soustava hvězdy, galaxie	Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.1 3.8.1.6	<u>Zeměpis</u> přírodní obraz Země <u>Matematika</u> geometrie v rovině prostoru	tabulky MFCHT referáty

<ul style="list-style-type: none"> • má představu, jaké děje se odehrávají na slunci • objasní střídání dne a noci, ročních období a vznik jednotlivých měsíčních fází • vyjmenuje základní druhy energie a přechody mezi nimi • popíše rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroje energie • popíše změnu odporu v polovodičích, pojmenuje některé druhy polovodičů – fotorezistor, termistor • popíše vznik polovodiče typu P i polovodiče typu N • popíše princip polovodičové diody i způsob jejího zapojení v propustném i závěrném směru • dokáže popsat užití diody jako jednoduchého usměrňovače a vznik tepavého proudu • řídí se základními bezpečnostními pravidly pro práci s elektrickým proudem 	<p>energie a její přeměny</p> <p>polovodiče, vedení proudu v polovodičích</p>	<p>Environmentální výchova: 3.8.5.4</p> <p>Environmentální výchova: 3.8.5.4</p>	<p><u>Chemie</u> částicové složení látek a chemické prvky, anorganické sloučeniny</p>	<p>laboratorní cvičení</p>
---	---	---	---	----------------------------

<ul style="list-style-type: none">• měří délku, plošný obsah a objem předmětů• určuje absolutní a relativní chybu měření• užívá zákonné měřicí jednotky a zvládá jejich převod do jednotek, s nimiž se setká v praxi, určí číselnou hodnotu dosažením do obecného vztahu• navrhuje a sám provádí jednoduchá fyzikální měření, zapisuje výsledky na přiměřený počet platných cifer• sestrojuje grafy jednoduchých závislostí• rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh• odhaduje řádové hodnoty kinematických veličin u pohybů rovnoměrných, rovnoměrně zrychlených a při volném pádu• vysvětlí pojem „vztažná soustava“ jakožto přesný fyzikální termín• užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh	<p>fyzikální veličiny a jejich měření vektory a skaláry</p> <p>pohyb těles a jejich vzájemné působení: kinematika pohybu – poloha a změna polohy tělesa, dráha, rychlost tělesa a jeho zrychlení, vztažná soustava</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.1 3.8.1.6 3.8.1.8 8.8.1.9 3.8.1.10</p> <p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.1 3.8.1.10</p>	<p><u>Matematika:</u> číslo a proměnná závislosti, vztahy a práce s daty geometrie v rovině a prostoru</p> <p><u>Matematika:</u> závislosti, vztahy a práce s daty <u>Přírodopis:</u> biologie živočichů</p>	<p>laboratorní cvičení tabulky MFCHT</p>
---	--	--	--	--

5.5.2. CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor Chemie je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda, vzdělávací obsah samostatného předmětu v ŠVP vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Chemie v RVP pro základní vzdělávání.

Chemie na nižším stupni gymnázia má žákům umožnit vytvoření základních představ o stavbě látek, jejich přeměnách a zároveň jejich použití a významu v běžném životě.

Žáci získají také praktické dovednosti a zručnost při práci v chemické laboratoři a seznámí se se základními pravidly bezpečnosti práce. Praktická laboratorní cvičení jsou v sekundě nedílnou součástí vyučovacího předmětu Chemie, v tercii a kvartě jsou realizována (spolu s dalšími aktivitami rozšiřujícími laboratorní dovednosti žáků) ve vyučovacím předmětu Práce s laboratorní technikou, který je jedním ze dvou školou vybraných tematických okruhů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. ŠVP je koncipován tak, aby byla zaručena časová návaznost vzdělávacího obsahu vyučovacích předmětů Chemie (Přírodopis a environmentální výchova) a Práce s laboratorní technikou.

Předmět úzce souvisí zejm. s průřezovými tématy Environmentální výchova (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí), Mediální výchova (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - posouzení reálnosti a kvality zpráv s chemickou tematikou) a Osobnostní a sociální výchova (chování v situacích ohrožení zdraví nebo života - únik nebezpečných látek).

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU CHEMIE V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH:

Ročník	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Týdenní počet vyučovacích hodin	-	2	2	1

Hodiny chemie se vyučují zčásti v odborné učebně chemie a zčásti v kmenových třídách. Odborná učebna je vybavena videem, je zde přívod vody a plynu. Laboratorní cvičení probíhají v chemické laboratoři. Třída se na hodiny laboratorních cvičení dělí zpravidla na dvě skupiny; počet žáků ve skupině je limitován vybavením pomůckami, důraz je vždy kladen na bezpečnost práce. Pro žáky je závazné dodržování řádu laboratoře a odborné učebny chemie.

Součástí prezentace učiva jsou demonstrační pokusy. Při vhodných příležitostech je preferována práce ve skupinách, výuka je dále doplňována videoukázkami, referáty, prezentacemi či exkurzemi.

2. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení:

Učitel

- učí žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů a jevů
- seznamuje žáky se základními poznatky z chemie a jejím využíváním v životě člověka
- vyžaduje používání správné terminologie a symboliky
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí („učení v souvislostech“)
- vede žáky k využívání odborné literatury, internetu a dalších informačních zdrojů, k hodnocení informací a tvořivé práci s nimi

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- rozvíjí schopnost žáků objevovat a formulovat problém, hledat varianty řešení
- učí žáky řešit problémové situace související s učivem chemie a argumentovat na základě ověřených poznatků a důkazů
- využívá mezioborových přesahů, vede žáky k zobecňování poznatků
- motivuje žáky k účasti v předmětových soutěžích, poskytuje jim konzultace při řešení problémů

Kompetence komunikativní:

Učitel

- vytváří podmínky pro vzájemnou komunikaci
- vede žáky k věcně správnému, souvislému a přesně formulovanému projevu
- učí žáky obhajovat vhodnou formou výsledky své práce i svůj názor na řešení problémů
- diskutuje s žáky o mediálních sděleních vztahujících se k vzdělávacímu oboru chemie, vede je ke kritickému čtení a vnímání informací
- rozvíjí dovednost žáků stručně, přesně a přehledně formulovat (ústní i písemnou formou) postup a výsledky svých pozorování a experimentů

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- systematicky rozvíjí dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů (skupinové činnosti, žákovské projekty)
- podporuje samostatný rozvoj žáka (dosažený pokrok, ocenění úspěchu, práce s nadanými žáky)
- vede žáky k ochraně zdraví při práci s nebezpečnými chemickými látkami

Kompetence občanské:

Učitel

- učí žáky odpovědnosti za zachování životního prostředí, vysvětluje jim možnosti rozvoje, ale i zneužití chemie
- vyžaduje dodržování pravidel bezpečnosti při zacházení s chemickými látkami
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích, v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

Kompetence pracovní:

Učitel

- rozvíjí dovednost žáků optimálně plánovat a provádět pozorování a experimenty, zpracovávat a vyhodnocovat získaná data
- využívá praktických zkušeností žáků, akcentuje „Chemii všedního dne“
- rozvíjí dovednosti žáků při práci s laboratorní technikou
- důsledně vyžaduje dodržování pravidel a povinností stanovených normami pro bezpečnou práci v chemické laboratoři i při žákovských experimentech v odborné učebně
- vede žáky k využívání získaných znalostí, dovedností a zkušeností v zájmu přípravy na budoucí povolání, využívá odborných exkurzí k prohloubení informovanosti žáků o pracovních činnostech v místě školy a v regionu

3. Průřezová témata realizovaná ve vyučovacím předmětu

Ve vzdělávacím obsahu vyučovacího předmětu Chemie jsou integrovány vybrané tematické okruhy průřezových témat **Environmentální výchova, Mediální výchova a Osobnostní a sociální výchova** (viz kódová označení v tabulkách).

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		Vzdělávací obor: Chemie		Ročník: sekunda
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede, čím se zabývá chemie • rozpozná u známých dějů, zda dochází k přeměnám látek • uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek • rozliší známé látky podle jejich různých vlastností • rozpozná skupenství látek a jejich změny • vyhledá v tabulkách hodnoty hustoty, teploty tání, teploty varu a orientuje se v jejich hodnotách • uvede zásady bezpečné práce v chemické laboratoři • uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady práce s nimi 	<p>úvod do chemie</p> <p>pozorování, pokus, vlastnosti látek</p> <p>bezpečnost práce</p>		<p><u>Fyzika</u>: Látky a tělesa</p> <p><u>Člověk a výchova ke zdraví</u>: Rizika ohrožení zdraví a jejich prevence</p>	<p><u>Laboratorní práce</u>: bezpečnost a hygiena práce v chemické laboratoři, technika experimentální práce</p>

<ul style="list-style-type: none">• vysvětlí význam R-vět a S-vět a uvede jejich příklady u výrobků, které se prodávají• rozliší různorodé a stejnorodé směsi• rozliší suspenzi, emulzi, pěnu, dým, mlhu a uvede jejich příklady z běžného života• uvede příklad pevné, kapalné a plynné stejnorodé směsi• použije správně pojmy: složka, rozpuštěná látka, rozpouštědlo, koncentrovaný a zředěný roztok, nasycený a nenasycený roztok• vypočítá složení roztoku (hmotnostní zlomek rozpuštěné látky) a připraví roztok o požadovaném složení• sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci• popíše jednoduchou destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace• vysvětlí princip usazování a krystalizace	směsi a separační metody			<p><u>Laboratorní práce:</u> roztoky</p> <p><u>Laboratorní práce:</u> metody oddělování složek směsí</p>
--	--------------------------	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • navrhne postup oddělování složek směsí v běžném životě • rozezná a uvede názvy vody v plynném, kapalném a pevném skupenství • zhodnotí význam vody pro život na Zemi • uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi • rozliší vodu destilovanou, pitnou, užitkovou, odpadní a uvede příklady jejich výskytu a použití • uvede princip výroby pitné vody ve vodárnách • uvede složení vzduchu • popíše, co je teplotní inverze a smog • uvede příklady znečištění vody a vzduchu v přírodě • vyhodnocuje zprávy týkající se znečištění vody a ovzduší chemickými látkami 	voda a vzduch	<p>Environmentální výchova: 3.8.5.4</p> <p>Environmentální výchova: 3.8.5.4</p> <p>Mediální výchova: 3.8.6.1</p>	<p>Fyzika: Látky a tělesa</p> <p>Přírodopis: Základy ekologie</p> <p>Zeměpis: Životní prostředí</p> <p><u>Informační a komunikační technologie:</u> Zpracování a využití informací</p>	exkurze: ČOV nebo úpravna pitné vody.
---	---------------	---	--	---------------------------------------

<ul style="list-style-type: none">• popíše složení atomu a vznik kationtu a anionu• vysvětlí pojmy: protonové číslo, nukleonové číslo a valenční elektrony• používá značky a názvy vybraných chemických prvků, orientuje se v periodickém systému prvků• dokáže vyhledat v tabulkách k názvům prvků protonová čísla a relativní atomovou hmotnost• používá pojmy chemická látka, chemický prvek, chemická sloučenina a chemická vazba• rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny• odvodí složení chemické látky ze vzorce a modelu molekuly chemické sloučeniny• rozliší kovy a nekovy a uvede příklady vlastností a využití vybraných kovů a nekovů• určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech	<p>částicové složení látek</p> <p>chemické prvky</p> <p>dvouprvkové chemické sloučeniny</p>		<p><u>Fyzika:</u> Látky a tělesa</p>	<p><u>Laboratorní práce:</u> chemické prvky</p>
---	---	--	--------------------------------------	---

<ul style="list-style-type: none"> • zapíše z názvů vzorce oxidů a naopak ze vzorců názvy oxidů • popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a vliv některých oxidů na životní prostředí • určí oxidační číslo atomů prvků v sulfidech • zapíše z názvů vzorce sulfidů a naopak ze vzorců názvy sulfidů • popíše vlastnosti a použití vybraných sulfidů • určí oxidační číslo atomů prvků v halogenidech • zapíše z názvů vzorce halogenidů a naopak ze vzorců názvy halogenidů • popíše vlastnosti, použití a význam chloridu sodného • rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce • zapíše chemickými rovnicemi jednoduché chemické reakce 	chemické reakce	Environmentální výchova: 3.8.5.3	<p><u>Přírodopis:</u> Neživá příroda <u>Zeměpis:</u> Životní prostředí</p> <p><u>Přírodopis:</u> Neživá příroda</p> <p><u>Přírodopis:</u> Neživá příroda</p>	
---	-----------------	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • přečte zápis chemické rovnice s užitím názvů chemických látek • provede jednoduché chemické reakce ve školní laboratoři • vypočítá úlohy s užitím veličin: n, M, m, V_m, včetně výpočtů s využitím chemických rovnic • vysvětlí pojem kyselina a hydroxid • zapíše z názvů kyselin vzorce a ze vzorců jejich názvy • popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin • popíše ředění jejich koncentrovaných roztoků a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami • vysvětlí vznik kyselých dešťů a jejich vliv na životní prostředí • popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů 	<p>kyseliny a hydroxidy</p>	<p>Environmentální výchova: 3.8.5.2, 3.8.5.3</p>	<p><u>Fyzika:</u> látky a tělesa</p> <p><u>Člověk a výchova ke zdraví:</u> Zdravý způsob života a péče o zdraví</p>	<p><u>Laboratorní práce:</u> chemické reakce</p>
--	-----------------------------	--	---	--

<ul style="list-style-type: none">• popíše ředění jejich koncentrovaných roztoků a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami• zapíše z názvů hydroxidů vzorce a ze vzorců jejich názvy• rozliší kyselé a zásadité roztoky, pomocí acidobazických indikátorů a určí jejich pH			<u>Člověk a výchova ke zdraví:</u> Zdravý způsob života a péče o zdraví	<u>Laboratorní práce:</u> kyselost a zásaditost roztoků
--	--	--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí princip elektrolýzy a uvede příklady jejího praktického použití rozliší anorganické a organické sloučeniny rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv posoudí vliv spalování různých paliv na životní prostředí vyhledá a uvede příklady havárií způsobených ropou, ropnými produkty a zemním plynem uvede jak postupovat při vzniku požáru a poskytnutí první pomoci při popáleninách rozliší pojmy uhlovodíky a deriváty uhlovodíků rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční skupinu na příkladech vzorců vybraných derivátů 	<p>uhlovodíky</p> <p>deriváty uhlovodíků</p>	<p>Environmentální výchova: 3.8.5.3</p> <p>Mediální výchova: 3.8.6.2</p>	<p><u>Fyzika</u>: Elektromagnetické . a světelné děje</p> <p><u>Fyzika</u>: energie <u>Přírodopis</u>: základy ekologie</p> <p><u>Člověk a výchova</u> <u>ke zdraví</u>: rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p>	

<ul style="list-style-type: none">• pojmenuje a zapíše vzorce vybraných derivátů uhlovodíků, uvede jejich vlastnosti a příklady jejich využití• rozliší základní typy organických reakcí			<u>Člověk a výchova ke zdraví</u> : rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	
---	--	--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		Vzdělávací obor: Chemie		Ročník: kvarta
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák: <ul style="list-style-type: none"> rozliší sacharidy, tuky, bílkoviny uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy charakterizuje fotosyntézu a dýchání uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi rozliší plasty od přírodních látek, uvede příklady jejich názvů, výroby a použití posoudí vliv používání plastů na životní prostředí 	<p>přírodní látky</p> <p>plasty a syntetická vlákna</p>	<p>Environmentální výchova: 3.8.5.2</p>	<p><u>Člověk a výchova ke zdraví</u>: Zdravý způsob života a péče o zdraví, biologie člověka</p> <p><u>Přírodopis</u>: základy ekologie</p> <p><u>Zeměpis</u>: Životní prostředí</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede výhody a nevýhody jejich používání • orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka • uvede příklady chemických výrob • zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů • rozpozná označení nebezpečných látek a vysvětlí zásady bezpečné práce s nimi • vysvětlí zásady chování při úniku nebezpečných látek • uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument 	<p>chemie a společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • chemické látky • otravné látky • pesticidy • léčiva a drogy • potraviny • detergenty 	<p>Environmentální výchova: 3.8.5.3 Mediální výchova: 3.8.6.1</p> <p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.1</p>	<p><u>Člověk a výchova ke zdraví</u>: rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p>	
--	--	---	--	--

5.5.3. PŘÍRODOPIS a ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Přírodopis a environmentální výchova** zahrnuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru RVP ZV Přírodopis (vzdělávací oblast Člověk a příroda) s výjimkou tematického okruhu Biologie člověka a částečně i Obecná biologie a genetika, které jsou součástí samostatného vyučovacího předmětu ŠVP **Člověk a výchova ke zdraví**.

Ve výrazné většině tematických okruhů vyučovacího předmětu **Přírodopis a environmentální výchova** jsou integrovány očekávané výstupy průřezového tématu Environmentální výchova.

Předmět je vyučován primě, sekundě a kvartě:

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU PŘÍRODOPIS a ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH:

Ročník	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
<i>Týdenní počet vyučovacích hodin</i>	2	2	-	2

Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně souvisí s integrovaným vyučovacím předmětem **Člověk a výchova ke zdraví**, který je realizován v tercii s dotací 3 vyučovací hodiny týdně.

Vedle průřezového tématu Environmentální výchova, které je nedílnou součástí ekologického pojetí přírodopisu, naplňuje vzdělávací obsah oboru Přírodopis také částečně průřezová témata Osobnostní a sociální výchova (např. tematický okruh *Rozvoj schopností poznávání*, zejm. v hodinách laboratorních cvičení, *Seberegulace, sebeorganizace, komunikace a kooperace* při skupinové práci, exkurzi, laboratorních cvičeních apod.) a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (např. tematický okruh *Objevujeme Evropu a svět - zamyšlení nad ochranou přírody ve světě, světová síť chráněných území* apod.).

Vzdělávání v oboru Přírodopis a environmentální výchova směřuje k :

- pozorování a poznávání živé a neživé přírody v její rozmanitosti i vztazích
- poznávání podstaty, projevu a podmínek existence života
- získávání orientace v ekologických problémech a osvojování znalostí a dovedností, které vedou k jejich řešení
- využívání osvojených poznatků a dovedností pro řešení problémů v běžném životě, především k ochraně svého zdraví a k péči o přírodu
- rozvíjení a prohlubování zájmu o přírodu a vytvoření odpovědnosti člověka za zachování její rozmanitosti

Přírodopis v ekologickém pojetí klade důraz na myšlení ve vztazích, pozorování a poznávání nejen jednotlivých přírodnin, ale především přírodních celků, ekosystémů.

Laboratorní cvičení jsou v primě a sekundě nedílnou součástí vyučovacího předmětu Přírodopis a environmentální výchova, v tercií a kvartě jsou realizována ve vyučovacím předmětu Práce s laboratorní technikou, který je jedním ze dvou školou vybraných tematických okruhů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. ŠVP zaručuje časovou návaznost vzdělávacího obsahu vyučovacích předmětů Přírodopis a environmentální výchova (Fyzika, Chemie) a Práce s laboratorní technikou.

Výuka probíhá zčásti v odborné učebně, zčásti v kmenových třídách. Odborná učebna přírodopisu a biologie je vybavena televizí, videem, dataprojektorem, zpětným projektorem a promítacím plátnem. Laboratorní cvičení jsou realizována ve specializované učebně (laboratoři), kde jsou k dispozici mj. monokulární i binokulární mikroskopy, stereoskopické lupy a videomikroskop. Třída se na hodiny laboratorních cvičení dělí zpravidla na dvě skupiny; počet žáků ve skupině je limitován vybavením pomůckami, důraz je vždy kladen na bezpečnost práce. Pro žáky je závazné dodržování řádu laboratoře a odborné učebny přírodopisu a biologie.

Prezentace učiva je doplňována ukázkami (přírodniny, modely, nástěnné obrazy, video, projektor), součástí vzdělávání žáků jsou tematické diskuse, skupinová práce, referáty a exkurze. Žáci se seznamují se zajímavostmi způsobu života jednotlivých skupin organismů, jejich vzájemnými vztahy, nároky na prostředí a rozšíření na Zemi. Důraz je kladen na využívání získaných znalostí v praxi, zobecňování a pochopení vzájemných souvislostí.

2. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení:

Učitel

- volí netradiční a inovativní metody i formy práce, které žákům umožňují získávat nové znalosti z přímého pozorování, samostatně vyhledávat informace, řešit úkoly a prezentovat je (viz poznámky k učebním osnovám)
- využívá integrace vzdělávacího obsahu přírodopisu a environmentální výchovy ke komplexnějšímu posuzování jevů, vede žáky k vyhledávání logických vazeb a souvislostí při řešení problémů
- umožňuje žákům rozvíjet obsah základních pojmů, hledat a uvádět souvislosti mezi jednotlivými skupinami organismů a ději v přírodě
- rozvíjí zájem žáků o přírodu, vychází z pozorování přírody, zařazuje laboratorní cvičení a praktické úlohy, které upevňují dovednost systematického pozorování dějů v přírodě
- učí žáky postupně přecházet od pozorování k poznávání založenému na pojmech, teoriích a modelech a chápat tak zákonitosti přírodních dějů
- vysvětluje žákům odborné termíny, vyžaduje jejich používání
- systematicky kontroluje a objektivně hodnotí práci žáků, oceňuje dosažený pokrok

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- zadává žákům problémové úlohy a otázky k řešení
- oceňuje samostatnost, tvořivost a originalitu řešení problémů
- rozvíjí schopnost žáků objevovat a formulovat problém, hledat varianty řešení
- podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů
- vede žáky k vyhledávání informací z různých zdrojů (učebnice, odborná literatura, internet apod.), podporuje tím jejich aktivitu při učení
- motivuje žáky k účasti v předmětových soutěžích, poskytuje jim konzultace při řešení problémů

Kompetence komunikativní:

Učitel

- vytváří podmínky pro otevřené vyjadřování vlastních názorů podepřených logickými argumenty
- rozvíjí dovednost žáků k souvislému, pohotovému a logicky uspořádanému ústnímu i písemnému projevu
- učí žáky přehledně a věcně správně formulovat postup a výsledky pozorování a laboratorních prací, prezentovat a hodnotit vlastní práci
- zadává úlohy, při jejichž řešení musí žáci kombinovat různé komunikační technologie (tisk, televize, internet)
- organizuje besedy s odborníky a podněcuje žáky k diskusi

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- organizuje skupinovou práci žáků, zejm. při vyvozování nových poznatků, laboratorních cvičeních a exkurzích
- postupně vede žáky k podílu na organizaci práce ve skupině, dbá, aby se každý zodpovědně a konstruktivně zapojil do řešení úkolu
- zdůrazňuje potřebu respektovat a oceňovat snahu, postřehy a práci ostatních
- učí žáky prezentovat a hodnotit výsledky vlastní (skupinové) práce

Kompetence občanské:

Učitel

- zdůrazňuje rovnost všech lidí bez ohledu na jejich původ, rasu, tělesný či jiný handicap, netoleruje projevy rasismu a xenofobie
- upevňuje odmítavý postoj žáků k drogám, alkoholu, kouření a dalším sociálně patologickým jevům, negativní stanovisko podporuje odbornými argumenty
- vede žáky k bezpečnému osvojení efektivního jednání v krizových situacích ohrožujících život a zdraví člověka, vysvětluje možné příčiny a následky ohrožení zdraví a životního prostředí
- vede žáky k respektování práva každého jedince na zdravé životní prostředí, práv a povinností souvisejících se zdravím, partnerskými a rodinnými vztahy

Kompetence pracovní:

Učitel

- rozvíjí dovednosti žáků při práci s přístroji a laboratorní technikou
- důsledně vyžaduje dodržování veškerých závazných norem pro bezpečnou práci při laboratorních cvičeních a terénních exkurzích
- zadává žákům dlouhodobější úkoly, vede je k soustavné práci
- vede žáky k trvalým návykům šetrného chování k přírodním systémům, ke svému zdraví, zdraví ostatních lidí, prostředí školy a k životnímu prostředí
- informuje o možnostech profesního uplatnění žáků s hlubším zájmem o přírodopis (biologii), využívá předmětové exkurze (vč. Dnů vědy a dalších forem prezentace vysokých škol a akademických pracovišť) k zvýšení informovanosti žáků o trhu práce

3. Průřezová témata realizovaná ve vyučovacím předmětu

Ve vzdělávacím obsahu vyučovacím předmětu Přírodopis a environmentální výchova jsou integrovány vybrané tematické okruhy průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova a Mediální výchova** (viz kódová označení v tabulkách).

Průřezové téma **Environmentální výchova** je realizováno formou projektu, který byl ověřen v letech 2006-2007 v průběhu projektu ESF Vytvoření parciálního ŠVP pro průřezová témata Environmentální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech pro nižší stupeň osmiletého gymnázia.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		Vzdělávací obor: Přírodopis a environmentální výchova		Ročník: prima
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozoruje přírodniny lupou • pracuje s mikroskopem • chápe ekosystém jako přírodní společenstvo v závislosti na neživé přírodě, uvádí příklady lesních organismů a pojmenovává je • vysvětlí jak probíhá fotosyntéza a chápe rozdíl ve výživě rostlin a hub • popíše stavbu těla jednobuněčné řasy • rozliší tělo a plodnici houby, pozná a popíše podle charakteristických znaků nejznámější druhy jedlých, jedovatých a dřevních hub • vyjádří význam hub pro tvorbu humusu v půdě a uvede další možné způsoby výživy hub • popíše symbiózu houby a řasy a objasní jejich funkci ve stélce lišejníků 	<p>poznáváme přírodu</p> <p>les</p> <p>rostliny a houby našich lesů</p> <p>lišejníky</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.1</p> <p>Environmentální výchova: 3.8.5.1</p>	<p><u>Chemie</u>:organické sloučeniny</p>	<p>Laboratorní práce: práce s mikroskopem</p> <p>pozorování a porovnávání modelů přírodnin, obrázků hub a lišejníků, práce s atlasy</p>

<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady různých tvarů lišejníků, vysvětlí význam čistoty vzduchu pro život • popíše stavbu těla a způsob rozmnožování mechu, pozná běžné druhy mechu a vysvětlí jejich význam v lese • popíše kapradinu (přírodninu nebo obrázek) a její život v průběhu roku • porovná stavbu těla kapradin, přesliček a plavuní • uvede, že jsou to byliny a roztřídí je do skupin podle charakteristických znaků • vysvětlí s využitím obrázku, jak se tyto rostliny rozmnožují • vyjádří jejich význam pro vznik černého uhlí • popíše stavbu vybraného jehličnanu a objasní pojem nahosemenná rostlina • vyjádří rozdíl mezi rozmnožováním kapradin a nahosemenných rostlin 	<p>mechy</p> <p>kapradiny, plavuně a přesličky.</p> <p>rostliny nahosemenné</p>	<p>Environmentální výchova: 3.8.5.2.</p> <p>Environmentální výchova: 3.8.5.2.</p>		<p>založení mechové zahrádky</p> <p>práce s přírodninami</p> <p>Laboratorní práce: Pozorování nahosemenných rostlin, určování jehličnanů.</p>
---	---	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje a pozná nejznámější jehličnany, vysvětlí co je to lesní monokultura a jaký vliv na ni mají podmínky prostředí • rozliší byliny a dřeviny a zná základní části těla krytosemenných rostlin • pozoruje lesní rostliny (přírodniny, obrázky), pojmenuje je rodovým i druhovým jménem a s využitím tabulky zařadí rostliny do čeledí • charakterizuje listnaté a smíšené lesy, chápe význam jejich ochrany • uvede příklady různých lesních živočichů • popíše stavbu těla a způsob života plže • porovná výživu rostliny a živočicha a objasní pojmy výživově soběstačný (autotrofní) a nesoběstačný (heterotrofní) • charakterizuje pojem členovec, uvede příklady nižších systematických skupin • popíše a vyjádří rozdíly mezi pavoukem, korýšem, mnohonožkou, stonožkou a hmyzem 	<p>krytosemenné rostliny</p> <p>živočichové v lesích</p> <p>měkkýši</p> <p>členovci</p>	<p>Environmentální výchova: 3.8.5.2.</p>	<p><u>Zeměpis:</u> životní prostředí</p>	<p>využívá atlasů a obrázků; pozorování vybraných dřevin</p> <p>video</p> <p>práce s textem (učebnice, atlas), samostatné vyprávění a popis</p> <p>pozorování obrázků a preparátů různých zástupců členovců (lupa, mikroskop), příprava referátů</p>
---	---	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje roztoče, uvede zásady ochrany před klíšťaty • uvede příklady lesního hmyzu a pozná nejběžnější druhy • objasní biologickou rovnováhu, příčiny jejího narušení a principy ochrany • uvede příklady obojživelníků žijících v lese, odliší zástupce mloků a žab • popíše zmiiji obecnou a způsob jejího života • poskytne první pomoc při uštknutí zmiiji • popíše ptáky žijící v lese, zařadí je do různých skupin, vytkne jejich charakteristické znaky ve stavbě těla, způsobu života a získávání potravy • uvede příklad rozmístění ptáků v prostoru lesa a vysvětlí význam ochrany ptáků • uvede příklady savců z vybraných skupin, vytkne jejich přizpůsobení prostředí a způsob života 	<p>obratlovci obojživelníci</p> <p>plazi</p> <p>ptáci</p> <p>savci</p>	<p>Environmentální výchova: 3.8.5.3</p>	<p><u>Člověk a výchova ke zdraví: biologie člověka</u></p>	<p>video</p> <p>práce s atlasy, video, CD přehrávač: hlasy ptáků</p>
---	--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady lesních živočichů z hlediska potravní strategie (býložravec, predátor, parazit) a sestaví jednoduchý potravní řetězec • vysvětlí co je potravní pyramida a objasní oběh látek v lesním ekosystému • rozumí vztahům v lesním ekosystému a umí zařadit organismy do jednotlivých lesních pater • uvede příčiny poškozování a ohrožování lesů, chápe význam lesů pro člověka a společnost • charakterizuje vlastnosti vodního prostředí jako prostředí pro život organismů, popíše oběh vody v přírodě a uvede příklady vodních organismů z různých ekosystémů 	<p>vztahy živočichů a rostlin v lese, rozmanitost a význam lesů, péče o lesy</p> <p>voda a její okolí</p>	<p>Environmentální výchova: 3.8.5.4.</p> <p>Environmentální výchova: 3.8.5.1., 3.8.5.2</p>	<p><u>Zeměpis</u>: životní prostředí</p> <p><u>Chemie</u>: směsi</p> <p><u>Fyzika</u>: energie</p>	<p>řešení problémových úloh, analýza obrázků znázorňujících potravní vztahy</p> <p>Školní projekt: Detektivem v lese</p> <p>využívání zkušeností a dosavadních znalostí</p>
--	---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • zdůvodní význam rostlin jako producentů ve vodním ekosystému. uvede příklady rostlin vázaných na vodu, odvodí jejich přizpůsobení prostředí, s využitím atlasů a klíčů je pozná a třídí do systematických skupin. • vyjádří, co je plankton a vysvětlí jeho význam pro vodní živočichy. • objasní vliv člověka na vodní prostředí a uvede vliv bakterií a sinic na kvalitu vod (vodní květ, eutrofizace). • objasní na příkladu prvoka termín jednobuněčný organismus, popíše stavbu jeho těla, způsob života a význam ve vodě. • zařadí nezmara do systematické skupiny žahavci a vyloží její název • popíše vnější stavbu těla nezmara a způsob jeho života, vysvětlí termín regenerace • uvede místa výskytu ploštěnky, popíše ji podle obrázku a porovná odlišnosti ve stavbě těla ploštěnky a nezmara 	<p>rostliny rybníka a jeho okolí</p> <p>prvoci</p> <p>žahavci</p> <p>ploštěnky</p>			<p>práce s atlasy a určovacími klíči; video</p> <p>Laboratorní práce: pozorování planktonních organismů</p> <p>popisování a srovnávání podle obrázku</p>
--	--	--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> rozliší plže a mlže, pozná podle schránek nejběžnější druhy a uvede odlišnost dýchacích orgánů vodních měkkýšů charakterizuje kroužkovce, uvede příklady kroužkovců žijících ve vodě, objasní přizpůsobení pijavek parazitickému způsobu života charakterizuje významné vodní členovce a uvede příklady z různých systematických skupin porovná vodní korýše, jejich znaky a způsob života. pozoruje perloočky a buchanky, podle obrázku popíše raka charakterizuje stavbu těla hmyzu, pozná nejběžnější zástupce hmyzu žijícího u vody a ve vodě objasní nepřímý vývin při rozmnožování, rozliší proměnu nedokonalou a dokonalou, dokumentuje příklady utřídí probraný hmyz do systematických skupin 	měkkýši			<p>pozorování přírodnin (schránky), video: Chránění a ohrožení živočichové</p> <p>video : Chránění a ohrožení živočichové</p> <p>práce s obrázky, využívání zkušeností</p>
	kroužkovci			
	členovci			
	korýši			
	hmyz			

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje významné znaky obratlovců • popíše základní znaky ryb a uvede příklady různých druhů ryb • objasní přizpůsobení ryb rychlosti proudění vody a zhodnotí význam chovu ryb • charakterizuje obojživelníky, jejich vývin a způsob získávání potravy • uvede příklady obojživelníků, třídí je na ocasaté a bezocasé • objasní jejich vazbu na vodu v souvislosti s rozmnožováním • charakterizuje plazy, popíše užovku a vytkne její odlišné znaky v porovnání se zmijí • rozliší různé skupiny vodních ptáků • uvede příklady savců žijících u vody, charakterizuje způsob jejich života a třídí poznané druhy do skupin • objasní vztahy mezi organismy, sestaví příklady potravních řetězců ve vodním 	<p>obratlovci:</p> <p>ryby</p> <p>obojživelníci</p> <p>plazi</p> <p>ptáci</p> <p>savci</p> <p>rybník jako celek</p>			<p>Laboratorní práce: pozorování stavby těla ryb</p> <p>video: Naši obojživelníci</p> <p>využívání zkušeností, opakování pojmů a systematických skupin</p> <p>práce s atlasy, referáty, pozorování v přírodě, fotodokumentace</p> <p>řešení problémových úloh, beseda s rybá-</p>
---	---	--	--	---

<p>ekosystému a objasní pojem biologická rovnováha</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede příčiny znečišťování vody a opatření vedoucí k jejich odstranění • charakterizuje louky, pastviny a pole jako příklady travních společenstev a formuluje jejich závislost na podmínkách prostředí a vlivech člověka • pozná a určí s pomocí atlasu běžné rostliny travních ekosystémů, rozliší rostliny jednoděložné a dvouděložné, uvede příklady pěstovaných polních plodin • popíše životní cyklus jednoletých, dvouletých a vytrvalých bylin • charakterizuje ekolog. zemědělství • uvede příklady měkkýšů a kroužkovců z travních ekosystémů. • popíše vnější stavbu žížaly a uvede význam žížal v přírodě • pozná nejběžnější členovce v travních společenstvech a uvede jejich rozdílnou potravní strategii • charakterizuje obratlovce a jejich skupiny 	<p>louky, pastviny, pole,</p> <p>rostliny travních společenstev</p> <p>měkkýši a kroužkovci</p> <p>členovci</p> <p>obratlovci</p>	<p>Environmentální výchova: 3.8.5.1., 3.8.5.2</p>	<p><u>Zeměpis:</u> životní prostředí</p>	<p>řem, vodohospodářem (dle možností)</p> <p>práce s určovacími klíči, soutěž v poznávání rostlin</p> <p>Laboratorní práce: Pozorování žížaly obecné</p> <p>využívání zkušeností, opakování pojmů a systematických skupin</p>
--	---	--	--	---

<ul style="list-style-type: none">• uvede příklady obojživelníků, plazů, ptáků a savců žijících v travních společenstvech a objasní potravní závislost mezi nimi• objasní,co vede k přemnožení organismů a charakterizuje závislost travních společenstev na neživých podmínkách prostředí a činnostech lidí• využívá znalostí a dovedností k pozorování prostředí, aplikuje praktické metody poznávání přírody a samostatně pozoruje přírodu v okolí• s využitím tabulek a klíčů třídí organismy do skupin, aktivně pozná nejběžnější druhy lesních, vodních a travních ekosystémů.• dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody.	příroda našeho okolí a třídění organismů.	Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.1, 3.8.1.6	<u>Zeměpis:</u> Terénní geografická výuka, praxe a aplikace <u>Člověk a výchova ke zdraví:</u> biologie člověka	Exkurze a pozorování v přírodě, skupinová práce , práce s atlasy a jednoduchými klíči k určování vodních i terestrických živočichů a rostlin, ukázky odchyty některých živočichů, založení herbáře a sbírek
---	---	---	--	---

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		Vzdělávací obor: Přírodopis a environmentální výchova		Ročník: sekunda
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák:				
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady ekosystémů přirozených a umělých a vysvětlí jejich základní odlišnosti • vyjmenuje příklady ovoce pěstovaného v našich zahradách, porovná ovocné rostliny a charakterizuje stavbu květu čeledi růžovitých • objasní jaká rizika představují pro ovocné rostliny viry, bakterie a houby a uvede různé způsoby ochrany rostlin • zhodnotí význam ovoce z hlediska výživy člověka • uvede příklady hmyzu žijícího ovocných v zahradách a sadech • popíše život včelstva a význam chovu včel, uvede co dělat po bodnutí hmyzem. 	<p>Ekosystémy přirozené a umělé</p> <p>sady a ovocné zahrady</p>	<p>Environmentální výchova: 3.8.5.1</p>	<p><u>Člověk a výchova ke zdraví:</u> biologie člověka</p>	<p>vyhledávání různých odrůd ovoce v atlasech a obchodech, skupinová práce: exotické ovoce</p> <p>Beseda s včelařem, popř. exkurze do zahrady a včelína</p> <p>Laboratorní práce: pozorování stavby těla hmyzu.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady ptáků běžných v zahradách, charakterizuje vztahy mezi různými druhy hmyzu a mezi ptáky a hmyzem, zhodnotí jejich význam pro udržování biologické rovnováhy • uvede příklady zeleniny u nás pěstované a zhodnotí její význam pro správnou výživu • roztřídí zeleninu podle části rostliny, pro kterou je pěstována, podle vývinu a systematického zařazení • objasní pojem plevel a škůdce ve vztahu k přírodě a k člověku, uvede příklady chorob a škůdců v zelinářských zahradách • pozná nejběžnější druhy plevelů našich zahrad • pozoruje, určuje a zařazuje okrasné rostliny do systematických skupin s využitím tabulek a atlasů • rozliší rostliny nahosemenné a krytosemenné (jednoděložné a dvouděložné), rozlišuje letničky, dvouletky a trvalky 	<p>zelinářské zahrady</p> <p>okrasné parky, zahrady, sídlištní zeleň</p>		<p><u>Člověk a výchova ke zdraví: biologie člověka</u></p>	<p>uspořádání výstavky ovoce a zeleniny</p> <p>pozorování rostlin a živočichů v okolí, návštěva parku, zhodnocení výsadby zeleně v okolí, diskuse</p>
---	--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • vytkne rozdíly mezi anglickým a francouzským typem parku, diskutuje o zeleni v okolí • uvede příklady bezobratlých a obratlovců (hlavně ptáků) v zeleni lidských sídel a zhodnotí chování lidí vůči živočichům v okolí • vysvětlí co je rumišťe a pozoruje rumišťe v okolí • uvádí příklady rostlin a živočichů obývajících rumišťe, zdůrazní jejich strategii přežívání, popíše je a zařadí do systému • objasní, jak se vyvíjí ekosystém • charakterizuje organismy provázející lidská sídla a doloží na příkladech. • uvede příklady mikroorganismů v okolí člověka, odliší pojem virus a bakterie, zná příklady virových a bakteriálních onemocnění a způsoby ochrany před nimi • vysvětlí, co jsou plísně a jaký vliv mají na zdraví člověka 	<p>rumišťní ekosystémy</p> <p>lidská sídla a organismy doprovázející člověka</p>	<p>Environmentální výchova: 3.8.5.1</p>	<p><u>Člověk a výchova ke zdraví</u>: biologie člověka.</p>	<p>práce s přírodninami</p> <p>Diskuse o aktuálních problémech šíření infekcí a ochraně před nimi, referáty žáků (zajímavosti o nemocích, historický aspekt apod.)</p> <p>pozorování plísní</p>
--	--	--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí jak se člověk může chránit před parazity, uvede příklady vnějších a vnitřních parazitů člověka • uvede příklady členovců a obratlovců vázaných na lidská sídla, zhodnotí hygienické zásady a způsoby prevence před nežádoucími živočichy v bytech a okolí • charakterizuje organismy člověkem pěstované nebo chované • uvede příklady pokojových rostlin a zhodnotí jejich závislost na podmínkách prostředí a péči o ně • uvede příklady nejčastěji chovaných živočichů, třídí je do systematických skupin a zhodnotí zásady bezpečného chování člověka ve styku s nimi • vysvětlí co je domestikace, pojem plemeno a odrůda • pozoruje živočichy a charakterizuje projevy jejich chování • uvede příklady hospodářsky významných organismů ze skupiny rostlin, hub a živočichů 				<p>určování organismů žijících v bytech, hodnocení významu zachování čistoty a pořádku</p> <p>využívání okolního prostředí k pozorování pěstovaných rostlin a chovaných živočichů, upozornění na nebezpečné situace při chovu domácích zvířat, referáty, diskuse</p> <p>Laboratorní práce: Rozbor ptačího vejce</p>
--	--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady cizokrajných ekosystémů a charakterizuje podmínky života v nich • jmenuje příklady organismů žijících v uvedených oblastech, jejich způsob života, systematicky je zařadí a uvede charakteristické znaky skupin • popíše příklady vztahů organismů v cizokrajných ekosystémech a porovná s ekosystémy naší přírody • zhodnotí význam zoologických a botanických zahrad pro ochranu druhové rozmanitosti • zdůvodní význam ochrany přírody a uvede příklady chráněných organismů 	cizokrajné ekosystémy	<p>Environmentální výchova: 3.8.5.1</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.2</p>	<p><u>Zeměpis</u>– přírodní obraz Země. regiony světa</p> <p><u>Zeměpis</u>: životní prostředí.</p>	<p>využívání zkušeností (TV pořady, četba apod.) práce s mapami, atlasy</p> <p>Exkurze do zoologické nebo botanické zahrady</p>
--	-----------------------	---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady biologických vědních oborů a příklady metod zkoumání přírody • objasní rozdíl mezi organismy jednobuněčnými a mnohobuněčnými a doloží na konkrétních příkladech • popíše mikroskop a zhodnotí jeho význam pro objevení buněk • vytkne rozdíly mezi buňkou rostlinnou (autotrofní výživa) a živočišnou • jmenuje příklady částí buňky a jejich význam pro život buňky • popíše význam buněčného jádra pro dělení buněk a objasní, co jsou chromozomy • charakterizuje viry jako částice závislé na buňkách různých organismů, vysvětlí co je infekce, epidemie a pandemie, uvede příklady virových onemocnění a zdůrazní význam prevence (očkování) 	stavba a činnost těl organismů, zkoumání přírody buňka viry		<p><u>Člověk a výchova ke zdraví: biologie člověka</u></p>	<p>Laboratorní práce: Pozorování buněk.</p> <p>významní biologové a jejich objevy - průběžně</p> <p>aktuální informace, práce s internetem, videofilm AIDS</p>
---	---	--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • porovná buňku bakteriální (prokaryotní typ) s buňkou rostlin a živočichů • zhodnotí význam bakterií pro koloběh látek v přírodě a uvede příklady jejich využívání člověkem (bioplyn, zelené hnojení) • uvede nejběžnější bakteriální onemocnění a zásady ochrany před nimi, posoudí význam antibiotik • charakterizuje význam sinic (historický i současný) jako organismů schopných fotosyntézy, posoudí jejich vliv na kvalitu vody • porovná tělo houby, řasy a prvoka s ohledem na způsob výživy • zhodnotí průmyslový význam kvasinek, postavení řas a prvoků v potravních sítích, uvede nemoci způsobené prvoky • objasní specializaci buněk jako přizpůsobení určité funkci, porovná rostlinná pletiva a živočišné tkáně, objasní pojem orgán a organismus 	<p>prokaryotní organismy bakterie</p> <p>sinice</p> <p>jednobuněčné eukaryotní organismy : řasy, kvasinky a prvoci</p> <p>mnohobuněčné organismy</p>		<p><u>Člověk a výchova ke zdraví:</u> biologie člověka</p>	<p>odběry a zkoumání vzorků vody</p> <p>pozorování množení kvasinek za různých podmínek Skupinová práce: pozorování řas, procvičování poznávání plodnic hub, lišejníků a rostlin</p>
---	--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • zopakuje příklady dříve zmiňovaných mnohobuněčných organismů, jejich výskyt v přírodě a vztah k podmínkám prostředí • popíše význam a stavbu kořene, stonku a listu pro rostlinu • srovná stavbu rostlin jednoděložných a dvouděložných, popíše tloušťku kmene u dřevin • uvede příklady rozmnožování semenných rostlin, srovná rozmnožování nepohlavní a pohlavní • popíše stavbu květu, vysvětlí, kde vznikají pohlavní buňky • rozlišuje rostliny jednodomé a dvoudomé, uvede příklady • odliší rostliny s jednotlivými květy a květenstvím, zná nejběžnější typy • vysvětlí souvislost mezi květem (květenstvím) a plodem (plodenstvím) a uvede příklady • odlišuje opylení a oplození 	<p>bezcévné rostliny a houby, vyšší rostliny výtrusné a semenné</p> <p>základní orgány těl semenných rostlin</p> <p>rozmnožování a život rostlin</p>			<p>Laboratorní práce: pozorování stavby kořene a stonku rostlin.</p> <p>využívání obrazů a modelů; porovnávání dřeva různých stromů</p> <p>Laboratorní práce: Pozorování listů a květů rostlin.</p>
--	--	--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • popíše a rozliší růst a vývoj rostliny, srovná rostliny nahosemenné a krytosemenné jednoděložné a dvouděložné • uvede a na příkladech konkretizuje rozdíly v délce života rostlin, zhodnotí význam vody a živin pro život rostliny • zdůvodní význam ochrany rostlin a uvede příklady chráněných rostlin v naší přírodě • uvede základní systematické skupiny bezobratlých živočichů a obratlovců, vyjmenuje jejich zástupce z různých ekosystémů a jejich různé postavení v potravních sítích • porovná na základě dřívějších znalostí pokryv těla jednotlivých skupin 	<p>živočichové, stavba a činnost těla.</p>	<p>Environmentální výchova: 3.8.5.3</p>		<p>Botanická exkurze: pozorování rostlin, práce s atlasy, poznávání chráněných rostlin v regionu, fotodokumentace, prezentace v PowerPointu</p> <p>opakování dřívějších poznatků, soutěže, hry</p> <p>popisování obrázků, vyhledávání rozdílů, srovnávání v rámci skupin</p>
---	--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none">• odliší vnitřní kostru obratlovců od vnější kostry hmyzu• rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánových soustav živočichů• objasní význam oběhové soustavy a tělních tekutin• vyjádří význam dýchací soustavy a příklady různého přívodu vzduchu s kyslíkem do těla živočicha• zhodnotí, jak živočichové získávají energii, vyjmenuje základní části trávicí soustavy a jejich význam, popíše funkci složeného žaludku přežvýkavců• objasní nezbytnost stálého prostředí v těle organismů a vy-světlí souvislost vylučování s prostředím, ve kterém živočich žije• zdůvodní význam řízení činnosti organismu, porovná řízení nervové a hormonální, uvede význam smyslových orgánů ve vztahu k prostředí a způsobu života				
--	--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none">• charakterizuje rozmnožování živočichů, porovná, kdo je hermafrodit a kdo gonochorista• uvede příklady nepohlavního rozmnožování živočichů a zdůrazní, že všichni obratlovci se rozmnožují pohlavně• chápe pojem pohlavní dvou- tvárnost, doloží na příkladech• vyjádří, co je oplození a odliší oplození vnější a vnitřní.• popíše vývin jednotlivých skupin živočichů a uvede příklady péče o potomstvo.				<p>Zajímavosti v péči o potomstvo, sběr a analýza informací z různých zdrojů (četba, TV, internet, pozorování), samostatné vyjadřování</p>
---	--	--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		Vzdělávací obor: Přírodopis a environmentální výchova		Ročník: kvarta
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje postavení Země ve sluneční soustavě a vysvětlí teorii vzniku země • popíše stavbu zemského tělesa, vyjmenuje základní zemské sféry a vyjádří vztahy mezi nimi • popíše pohyb kontinentů a vysvětlí jeho příčiny a následky • objasní vlivy pohybu zemské kůry na tvar zemského povrchu • objasní sopečnou činnost, zemětřesení a uvede jejich různé projevy a důsledky pro utváření zemského povrchu. • uvede vliv vody, větru a gravitace na zemský povrch • srovná vnější a vnitřní geologické děje 	<p><u>neživá příroda.</u> vznik a stavba Země</p> <p>vnitřní a vnější geologické děje</p>		<p><u>Fyzika:</u> vesmír <u>Zeměpis:</u> přírodní obraz země</p> <p><u>Zeměpis:</u> terénní geografická výuka, praxe a aplikace</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje nerosty, určuje a rozlišuje jejich vlastnosti • objasní, jak vznikají krystaly a uvede jejich příklady • s použitím určovacích pomůcek rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a uvede jejich praktické využití • rozlišuje základní typy hornin a umí objasnit jejich vznik • pozná vyvřelé horniny hlubinné a výlevné, uvede jejich odlišnosti a příklady • objasní zvětrávání hornin a vznik usazených hornin, uvede příklady sedimentů úlomkovitých (rozliší je podle velikosti částic a zpevnění), organických a chemických • uvede názory na vznik uhlí, ropy a zemního plynu a zhodnotí význam těchto přírodních zdrojů • objasní příčiny přeměny hornin, charakterizuje vlastnosti přeměněných hornin a uvede příklady 	<p>Mineralogie: vznik a vlastnosti nerostů, principy krystalografie, kvalitativní třídění nerostů, praktický význam</p> <p>petrologie – vznik a vlastnosti hornin, rozdělení podle způsobu vzniku, praktické využití</p>		<p><u>Chemie:</u> anorganické sloučeniny</p> <p><u>Chemie:</u> organické sloučeniny</p>	<p>práce s jednoduchým klíčem, popisování a třídění nerostů</p> <p>pozorování a zkoumání hornin, práce s lupou, třídění hornin, referáty, práce s mapou</p>
---	--	--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • popíše vztahy mezi vyvřelinami, sedimenty a horninami přeměněnými • uvede, které horniny obsahuje oceánská a které pevninská kůra • podle mapy určí výskyt jednotlivých typů hornin na území ČR a zhodnotí jejich význam a praktické využití • charakterizuje geologickou stavbu regionu. • popíše teorii o vzniku a vývoji života na Zemi. • rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků, popíše vývoj významných skupin organismů a jejich přizpůsobování prostředí. • charakterizuje hlavní předchůdce člověka a vytkne jejich odlišnosti od člověka současného 	<p>vývoj zemské kůry a organismů na Zemi, vznik života, éry vývoje Země</p>		<p><u>Člověk a výchova ke zdraví</u> – biologie člověka</p>	<p>referáty, pozorování obrazů, diskuse k filmům, literatuře, návštěva muzea k dané problematice</p>
--	---	--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • popíše geologický vývoj a stavbu území ČR • uvede vlivy podnebí na tvárnost zemského povrchu. • na základě pozorování uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi • porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy • objasní rozkladné řetězce probíhající v půdě, uvede příklady organismů, které se jich účastní a vysvětlí pojem humus • rozliší hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě • vysvětlí význam půdy, nebezpečí a příklady její devastace • rozlišuje živé a neživé složky prostředí, zdůvodní význam rozmanitosti přírody a nezbytnost její ochrany 	<p>geologický vývoj a stavba území české republiky, český masiv a západní Karpaty</p> <p>počasí a podnebí</p> <p>půdy</p> <p>základy ekologie: organismy a prostředí</p>	<p>Environmentální výchova: 3.8.5.2</p>	<p><u>Zeměpis:</u> přírodní obraz země, Česká republika</p> <p><u>Zeměpis:</u> Česká republika</p>	<p>projekt Kyselá dešť</p> <p>rozbory půdy, pozorování v přírodě</p>
--	--	--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • na příkladu vybraného ekosystému vysvětlí, co je ekologická přizpůsobivost a uvede příklady • chápe ekosystém jako přírodní společenstvo v závislosti na neživé přírodě (zdůvodní význam teploty prostředí a přítomnosti vody pro existenci ekosystémů) • vysvětlí vzájemné vztahy mezi organismy, podstatu jednoduchých potravních řetězců a důsledky porušení přírodní rovnováhy • uvede příklady druhové a ekosystémové rozmanitosti v naší přírodě a popíše, které ekosystémy jsou v okolí • vysvětlí odlišnost mezi ekosystémy přirozenými (původní les), uměle založenými (některé lesy, rybník) a uměle udržovanými (pole, zahrady, lidská sídla).uvede příklady narušení rovnováhy ekosystému • charakterizuje ekosystémy typické pro vegetační pásy země a uvede příklady organismů, které v nich žijí. 	<p>abiotické podmínky života</p> <p>ekosystémy</p> <p>biomy</p>	<p>Environmentální výchova: 3.8.5.1</p> <p>Environmentální výchova: 3.8.5.2</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.2</p>	<p><u>Zeměpis:</u> přírodní obraz Země, regiony světa</p>	<p>zpracování formou žákovského portfolia (vytvoření vlastní učebnice významných ekosystémů)</p> <p>opakování cizokrajných ekosystémů, diskuse, referáty, pracovní listy</p>
---	---	--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • porovná ekosystémy vegetačních pásů a výškových stupňů • objasní celkový oběh látek v biosféře a jeho závislost na sluneční energii (cyklus oxidu uhličitého, význam tropického deštného pralesa, mořské řasy a kyslík). • vyjádří význam vody pro život na Zemi • objasní ohrožování ovzduší a klimatické změny, zhodnotí jejich důsledky pro organismy a člověka • uvede, čím je ohrožována půda a jaký to má vliv na krajinu • porovná různé zdroje energie z hlediska jejich vyčerpatelnosti a obnovitelnosti, zhodnotí jejich dopad na životní prostředí • posoudí nebezpečí nedostatku přírodních zdrojů s ohledem na další vývoj a rozvoj potřeb lidské společnosti 	<p>příroda a společnost, globální ekologické problémy a jejich řešení, trvale udržitelný život.</p>	<p>Environmentální výchova: 3.8.5.1</p> <p>Environmentální výchova: 3.8.5.1, 3.8.5.2, 3.8.5.3, 3.8.5.4</p> <p>Environmentální výchova: 3.8.5.2, 3.8.5.3, 3.8.5.4</p>	<p><u>Chemie</u>: směsi.</p> <p><u>Zeměpis</u>: životní prostředí</p> <p><u>Fyzika</u>: energie</p> <p><u>Zeměpis</u>: životní prostředí</p>	<p>..</p> <p>Projekt: voda v biosféře a ve městě Exkurze : ČOV nebo úpravná pitné vody</p> <p>realizace formou besedy s odborným pracovníkem</p>
--	---	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • popíše globální ekologické problémy, vysvětlí zásady trvale udržitelného života (rozvoje) a aplikuje zásady Agendy 21 s ohledem na region • vysvětlí principy a způsoby hospodaření s odpady • sleduje aktuální stav životního prostředí • objasní na konkrétních příkladech funkce a role chráněných území přírody v Česku, Evropě i mimo-evropských regionech a lokalizuje je na mapách • rozliší maloplošná a velkoplošná chráněná území ČR vyjmenuje naše národní parky a CHKO regionu • rozlišuje krajiny jako různě velké části pevniny s určitými znaky • rozlišuje vzhled a znaky krajiny přírodních a kulturních a používá s porozuměním pojem krajinná sféra ve vztahu k celému zemskému povrchu, ve vztahu k přírodě a ve vztahu k lidské společnosti 	<p>ochrana přírody a životního prostředí, chráněná území</p> <p>krajina</p>	<p>Mediální výchova: 3.8.6.1</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.2</p>	<p><u>Chemie:</u> pozorování, pokus a bezpečnost práce, chemie a společnost</p> <p><u>Zeměpis:</u> životní prostředí</p>	<p>Týdenní program: odpady, problém nás všech akce Den Země</p> <p>vyhledávání informací na internetu</p>
--	---	--	--	---

<ul style="list-style-type: none">• uvede příklady zásahů člověka do krajiny, zhodnotí jejich význam a důsledky• vyjádří svými slovy, co může každý občan udělat pro zlepšení a rozvoj životního prostředí• aplikuje praktické metody poznávání živé a neživé přírody				závěrečná terénní exkurze
---	--	--	--	----------------------------------

5.5.4. ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu Zeměpis

1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Samostatný vyučovací předmět Zeměpis obsahově vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a vzdělávacího oboru Zeměpis v RVP ZV. Realizuje se v úzké koordinaci s dalšími vyučovacími předměty a vybranými průřezovými tématy, s nimiž integruje některé související tematické okruhy. Tento komplexní přístup učí žáky pracovat v širším kontextu vzájemných tematických souvislostí.

V poznatkové oblasti si žáci osvojují základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese, o znázorňování zemského povrchu. Získávají základní vědomosti o přírodních, společenských, hospodářských, politických a kulturních poměrech své vlasti a obce, o světadílech a oceánech, o státech světa a současných globálních problémech lidstva.

V činnostní oblasti získávají dovednosti potřebné pro práci s mapami, statistickými daty a dalšími informačními materiály. Učí se samostatně vyhledávat a třídit informace z různých zdrojů, spolupracovat se spolužáky při řešení problémů a úkolů.

Zeměpis rovněž studuje vztahy mezi člověkem a prostředím, umožňuje žákům orientovat se v současném světě, uvědomovat si civilizační rizika a spoluodpovědnost za kvalitu života na Zemi, vztah lidí k přírodnímu i společenskému prostředí.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU ZEMĚPIS V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH:

Ročník	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
<i>Týdenní počet vyučovacích hodin</i>	2	2	1	2

Výuka probíhá v kmenových učebnách, v případě projektové výuky je využívána počítačová učebna. Materiálové vybavení zahrnuje nástěnné mapy obecně zeměpisné i tematické, videotéku a soubor geografických časopisů. Ve výuce jsou používány učebnicové tituly schválené MŠMT.

Realizace vyučovacího předmětu Zeměpis ve školní praxi nabízí uplatnění širokého spektra tradičních i inovačních metod a postupů. Kromě frontální výuky s použitím tradičních zeměpisných pomůcek se uplatňují: činnost ve dvojicích, skupinách, žákovské projekty, soutěže a hry, využití audiovizuální techniky, internetu, encyklopedií atd. Komplex didaktických technik a postupů motivuje žáky, vede je ke kritickému přístupu k získaným informacím. Vědomosti, dovednosti, návyky, postoje a hodnoty osvojované v Zeměpisu jsou východiskem pro vnímání a osvojování klíčových kompetencí a orientaci v nich.

2. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení:

Učitel

- motivuje žáky k nalézání souvislostí mezi přírodními a sociálními jevy a fakty a k samostatnému vyvozování závěrů
- učí žáky vyhledávat geografické informace v příslušných informačních zdrojích (internet, rozhlas, televize, odborné encyklopedie a časopisy), získané poznatky porovnávat a propojovat se znalostmi z dalších vzdělávacích oblastí
- podporuje aktivní využívání vlastních zkušeností a poznatků žáků (Česká republika, regiony světa)
- důsledně vede žáky k používání odborné terminologie vzdělávacího oboru

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- navozuje diskusi o významných regionálních a globálních problémech přírodní a společenské sféry, vede žáky k efektivnímu způsobu jejich řešení
- rozvíjí schopnost žáků objevovat a formulovat problém, hledat a porovnávat varianty řešení
- zadává problémové úlohy, využívá aktivizující metody, při kterých žáci samostatně docházejí k řešení problémů a závěrům

Kompetence komunikativní:

Učitel

- vede žáky k vyjadřování myšlenek a názorů v logických postupných krocích
- dbá na dodržování pravidel kultivované komunikace (vč. skupinové a týmové práce) a respektování názorů ostatních žáků
- rozvíjí dovednost žáků interpretovat či prezentovat v písemné i mluvené formě texty, obrazové materiály, údaje na mapách, grafy a jiné formy záznamu dat

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- umožňuje žákům pracovat ve skupině a učí je chápat potřebu efektivní spolupráce
- vede žáky k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení výsledků práce (skupinové aktivity, sebehodnocení)

Kompetence občanské:

Učitel

- seznamuje žáky s tradicemi, zvyky a kulturou lidí v jednotlivých oblastech světa, formuje utváření postojů a hodnot, které respektují rovnoprávnost všech lidí
- podporuje odmítavé postoje žáků k projevům rasové a národnostní diskriminace
- vede žáky k pochopení komplexnosti vztahu člověka a životního prostředí, souvislosti mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědnosti ve vztahu k prostředí
- upevňuje pozitivní vztah žáků ke kulturním hodnotám a tradicím

Kompetence pracovní:

Učitel

- konkretizuje a aktualizuje informovanost žáků o pracovních příležitostech v místě bydliště a regionu
- vede žáky k uplatňování osvojených vědomostí, dovedností a návyků v osobním i profesním životě
- rozvíjí dovednosti žáků při praktické topografii a orientaci v terénu, vyžaduje bezpečnou manipulaci s užívanými přístroji a pomůckami
- vede žáky k zodpovědnému chování při pohybu a pobytu ve volné přírodě a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka (živelní pohromy)

3. Průřezová témata realizovaná ve vyučovacím předmětu

Ve vzdělávacím obsahu vyučovacího předmětu Zeměpis jsou integrovány zejm. vybrané tematické okruhy průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Environmentální výchova** (viz kódová označení v tabulkách).

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda	Vzdělávací obor: Zeměpis			Ročník: prima
Rozpracované školní výstupy Žák:	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • používá s porozuměním základní geografické, topografické a kartografické pojmy(plán, mapa, symboly, smluvené značky, vysvětlivky) • vyhledává informace z různých zdrojů dat: různé druhy textů, encyklopedie, slovníky, tabulky, grafy • používá s porozuměním základní pojmy: globus, mapa, plán, obsah a měřítko mapy, výškopis, polohopis, legenda mapy, vrstevnice, poledníky, rovnoběžky, rovník, obratníky, polární kruhy, zeměpisné souřadnice • vnímá globus jako zmenšený ideální model planety Země a používá ho k demonstraci rozmístění oceánů světadílů • rozlišuje druhy map podle jejich měřítka a obsahu 	<p>Geografické informace, kartografie a topografie informační a dokumentační zdroje v geografii</p> <p>Základy geografické kartografie a topografie</p> <p>globus</p> <p>měřítko a obsah map</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.1</p>	<p><u>Matematika a její aplikace:</u> práce s daty, matematické operace</p> <p><u>Informační a komunikační technologie:</u> vyhledávání informací a komunikace</p>	<p>internet, encyklopedie, naučné slovníky</p> <p>globus, plány, nástěnné mapy, turistické mapy, geografická exkurze</p>

<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje měřítko mapy na výpočet skutečných vzdáleností na mapách • určuje zeměpisnou polohu na mapách podle údajů zeměpisné šířky a délky • přiměřeně interpretuje informace z různých druhů plánů a map • připraví a načrtne osobní myšlenkovou mapu ilustrujících prostorovou dynamiku současných jevů v konkrétní krajině • určí a popíše tvar Země s pomocí globusu • používá s porozuměním základní pojmy: vesmír, vesmírná tělesa, galaxie, hvězda, Slunce, sluneční soustavy, planeta • rozlišuje hvězdy od planet a dalších vesmírných těles • objasní postavení Slunce ve vesmíru a popíše planetární systém a tělesa sluneční soustavy • posoudí vztah mezi Zemí a Měsícem • popíše polohu, povrch a pohyb Měsíce 	<p>určování zeměpisné polohy</p> <p>Aplikace kartografických a topografických znalostí</p> <p>Přírodní obraz Země planeta Země</p> <p>Země a vesmír</p> <p>Měsíc</p>	<p>Environmentální výchova: 3.8.5.4</p> <p>Environmentální výchova: 3.8.5.2.</p>	<p><u>Fyzika:</u> vesmír, pohyby těles</p> <p><u>Fyzika:</u> vesmír, pohyby těles</p>	<p>- vlastní nebo modelové myšlenkové mapy</p> <p>názorná demonstrace- mapa sluneční soustavy a pohybu těles školní atlas světa, nástěnné mapy</p>
---	--	--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • zdůvodní rozdíl teplot na přivrácené a odvrácené straně Měsíce • zhodnotí působení Slunce a Měsíce na planetu Zemi • předvede otáčení Země kolem zemské osy pomocí globusu • vysvětlí pojmy zemská osa, severní a jižní pól, naznačí sklon zemské osy, vysvětlí příčiny střídání dne a noci • vysvětlí příčiny rozdílného času na Zemi mezi dvěma místy s polohou na různých polednících • objasní podstatu, smysl, účel časových pásem na Zemi a úlohu nultého poledníku a stoosmdesátého poledníku • určí délku jednoho otočení Země kolem osy a Země kolem Slunce • zhodnotí důsledky oběhu Země kolem Slunce (střídání ročních období) • popíše zemský povrch, pojmenuje a vyhledá na mapě světa a na globusu oceány a světadíly 	<p>pohyby Země</p> <p>časová pásma na Zemi</p> <p>roční období</p> <p>oceány a světadíly</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.1</p>		
--	---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • objasní s porozuměním stavbu zemského tělesa a zemské kůry a její členění na litosférické desky • vyjádří základní představu o působení vnitřních sil v zemském tělese, po vzniku a zániku zemské kůry, o vrásnění a zlomech zemské kůry • objasní příčiny zemětřesení a sopečné činnosti • vyhledá na fyzické mapě světa oblasti s častým výskytem zemětřesení a sopečné činnosti • zhodnotí příčiny a důsledky přírodních katastrof způsobených vnitřními silami na přírodu a život lidí • popíše proces zvětrávání působením vnějších činitelů • objasní protikladné působení vnitřních a vnějších činitelů na utváření zemského povrchu • pojmenuje složky ovzduší • zhodnotí význam kyslíku pro organismy na Zemi • objasní s porozuměním pojem podnebí 	<p>Přírodní obraz Země litosféra stavba zemského tělesa</p> <p>vnitřní přírodní síly</p> <p>vnější přírodní síly</p> <p>Atmosféra</p> <p>podnebné pásy</p>	<p>Environmentální výchova: 3.8.5.3</p>	<p><u>Přírodopis:</u> neživá příroda, vznik a stavba země</p> <p><u>Přírodopis:</u> neživá příroda, podnebí a počasí <u>Chemie:</u> směsi</p>	<p>využití videosnímku- pohyb kontinentů a horotvorné procesy školní atlas světa, nástěnné mapy</p>
---	---	--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • porovná jednotlivé oblasti na Zemi podle množství dopadajícího slunečního záření a vymezí s pomocí mezních rovnoběžek na mapách podnebné pásy • vysvětlí rozdíl mezi podnebím a počasím • objasní, jak se mění teplota vzduchu, množství srážek se stoupající nadmořskou výškou • popíše aktuální stav a vývoj počasí v místní krajině • popíše základní rysy celkového oběhu vzduchu v atmosféře • objasní vznik větru a uvede jeho základní charakteristiky • zhodnotí význam pasátů a monzunů pro život obyvatel v oblastech s jejich výskytem • popíše rozložení zásob vody na Zemi • pojmenuje základní části oběhu vody v přírodě a popíše jeho mechanismus • pojmenuje a vyhledá na mapě světa jednotlivé oceány 	<p>počasí</p> <p>mechanismus větrů v atmosféře</p> <p>Hydrosféra</p> <p>oběh vody v přírodě</p> <p>oceány</p>			
--	--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none">• pojmenuje a vyhledá na mapě světa příklady ostrovů a krajinných útvarů pobřeží• znázorní hlavní jednotky oceánského dna• vysvětlí rozdíly mezi průlivem a průplavem• rozliší a pojmenuje pohyby mořské vody• popíše vlastnosti mořské vody• zhodnotí význam oceánů a moří pro životní prostředí a lidskou společnost• vyhledá na mapách příklady říčních sítí, povodí, rozvodí a úmoří• vysvětlí rozdíl mezi jezerem a mořem• popíše vznik pramenů• objasní, co jsou bezodtokové oblasti a vyhledá v mapách jejich příklady• popíše proces vzniku horského ledovce nad sněžnou čarou a vznik pevninského ledovce	vodstvo na pevnině			
--	--------------------	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá v mapách největší současné horské a pevninské ledovce • popíše vznik a složení půdy • rozlišuje mezi půdním druhem a půdním typem • objasní uspořádání rostlinstva a živočišstva v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce • pojmenuje a vyhledá v mapách biosféry jednotlivá šířková pásma původních šířkových krajin • určí geografickou polohu a vyhledá v mapách rozmístění tropických deštných lesů na Zemi • uvede na příkladech znaky podnebí, vodstva a druhů rostlinstva, živočišstva a půd tropických deštných lesů • popíše život lidí, zemědělskou činnost a průmyslové aktivity v oblastech tropických deštných lesů • určí geografickou polohu a vyhledá v mapách rozmístění savan na Zemi 	<p>Pedosféra</p> <p>Typy původních přírodních krajin biosféra</p> <p>tropické deštné lesy</p> <p>savany</p>		<p><u>Přírodopis</u> neživá příroda, půdy</p> <p><u>Přírodopis:</u> globalizace, významné globální společenské problémy</p>	<p>využití videonámků- krátké sekvence reprezentativních znaků jednotlivých částí světa</p>
--	---	--	---	---

<ul style="list-style-type: none">• uvede na příkladech znaky podnebí, vodstva a druhů rostlinstva, živočišstva a půd savan• popíše život lidí, zemědělskou činnost a formy cestovního ruchu v oblastech savan• určí geografickou polohu a vyhledá v mapách rozmístění pouští a polopouští na Zemi• uvede na příkladech znaky podnebí, vodstva a druhů rostlinstva, živočišstva a půd pouští a polopouští• popíše život lidí v pouštích a polopouštích, hospodářskou činnost v oázách• určí geografickou polohu a vyhledá v mapách rozmístění subtropických krajín na Zemi• uvede na příkladech znaky podnebí, vodstva a druhů rostlinstva, živočišstva a půd subtropických krajín• popíše život lidí v subtropických krajínách, jejich zemědělská a průmyslové aktivity,	pouště a polopouště			
	subtropické krajiny			

<ul style="list-style-type: none">• určí geografickou polohu a vyhledá v mapách rozmístění stepí na Zemi• uvede na příkladech znaky podnebí, vodstva a druhů rostlinstva, živočišstva a půd stepí• popíše život lidí, zemědělskou činnost a průmyslové aktivity v oblastech stepí• určí geografickou polohu a vyhledá v mapách rozmístění listnatých a smíšených lesů mírného pásu na Zemi• uvede na příkladech znaky podnebí, vodstva a druhů rostlinstva, živočišstva a půd listnatých a smíšených lesů mírného pásu• popíše život lidí, zemědělskou činnost a průmyslové aktivity v oblastech listnatých a smíšených lesů mírného pásu• určí geografickou polohu a vyhledá v mapách rozmístění jehličnatých lesů na Zemi• uvede na příkladech znaky podnebí, vodstva a druhů rostlinstva, živočišstva a půd	stepi listnaté a smíšené lesy mírného pásu jehličnaté lesy - tajga			
---	--	--	--	--

<p>jehličnatých lesů</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše život lidí, zemědělskou činnost a průmyslové aktivity v oblastech jehličnatých lesů • určí geografickou polohu a vyhledá v mapách rozmístění tunder a polárních krajin na Zemi • uvede na příkladech znaky podnebí, vodstva a druhů rostlinstva, živočišstva a půd tunder a polárních krajin • popíše život lidí, zemědělskou činnost a průmyslové aktivity v oblastech tunder a polárních krajin • znázorní uspořádání rostlinstva a živočišstva v závislosti na nadmořské výšce • objasní pojmy: světadíl, světový oceán • porovná vzájemný poměr světového oceánu a pevniny na zemském povrchu • vyhledá v mapách s pomocí rejstříku školního atlasu světa vybraná moře, ostrovy, zálivy, průlivy a průplavy 	<p>tundry a polární krajina</p> <p>výškové stupně rostlinstva</p> <p>Regiony světa Světadíly a oceány</p>		<p><u>Přírodopis:</u> organismy a prostředí</p>	<p>nástěnné mapy, školní zeměpisný atlas, články z časopisů, práce s internetem využití videonámek- sekvence k tématům Oceány, Afrika, Austrálie, Océánie využití nabídky</p>
--	---	--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá na mapách a glóbu Atlantský oceán, Tichý oceán, Indický oceán, Severní ledový oceán • porovná jmenované oceány podle srovnávacích kritérií: rozlohy, hloubky • posoudí hospodářský význam jmenovaných oceánů • vyhledá na glóbu a v mapách světa Afriku, určí její geografickou polohu • porovná rozlohu Afriky s rozlohou ostatních světadílů • pojmenuje a vyhledá v mapách Afriky významné prvky horizontální členitosti • pojmenuje a vyhledá v mapách Afriky významné prvky vertikální členitosti • určí název, nadmořskou výšku a vyhledá v mapě Afriky nejvyšší horský masiv • porovná podnebí v jednotlivých částech Afriky podle teploty a množství srážek, určí jednotlivá podnebná pásma 	<p>Světový oceán</p> <p>Afrika poloha Afriky</p> <p>rozloha Afriky</p> <p>horizontální a vertikální členitost Afriky</p> <p>podnebí a vodstvo Afriky</p>			<p>přednášek a projekce obrazového materiálu k daným tématům využití obrazových materiálů- přírodovědných a cestopisných seriálů</p>
---	--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • posoudí vliv pasátů a mořských proudů na podnebí Afriky • určí a vyhledá v mapách úmoří afrického kontinentu • vyhledá v mapách hlavní vodní toky afrického kontinentu, určí bezodtoké oblasti • vyhledá a srovnává v mapách africká šířková pásma a výškové stupně: tropické lesy, savany, pouště, subtropické krajiny • pojmenuje a popíše příklady afrického rostlinstva a živočišstva a zařadí je do příslušných podnebných pásem • vyhledá v mapách nejhustěji a řídko osídlené oblasti Afriky • posoudí příčiny nerovnoměrného rozmístění afrického obyvatelstva • porovná zeměpisné oblasti Afriky podle zastoupení lidských ras • srovnává africké obyvatelstvo podle kultury, způsobu života a náboženství • vymeze na mapě Afriky oblast severní, střední a jižní Afriky 	<p>přírodní krajiny Afriky</p> <p>obyvatelstvo Afriky</p> <p>oblasti Afriky</p>	<p>Environmentální výchova: 3.8.5.3</p> <p>Multikulturní výchova: 3.8.4.3</p>	<p><u>Přírodopis:</u> organismy a prostředí, základy ekologie</p> <p><u>Dějepis:</u> rozpad koloniálního systému</p>	
---	---	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá v mapách a pojmenuje státy severní Afriky a vybrané státy střední a jižní Afriky • určí a vyhledá v mapách oblasti vhodné pro osídlení, zemědělství, těžbu nerostů, průmysl a cestovní ruch • pojmenuje hlavní nerostné suroviny jednotlivých oblastí Afriky • pojmenuje příklady zemědělských plodin, pěstovaných v jednotlivých oblastech Afriky pro vývoz i vlastní spotřebu • popíše podle geografických kritérií Jihoafrickou republiku, zhodnotí a zdůvodní její výjimečné postavení v rámci celého světadílu • vyhledá na glóbu a v mapách světa Austrálii a Oceánii, určí její geografickou polohu • porovná rozlohu Austrálie a Oceánie s rozlohou ost. světadílu • pojmenuje a vyhledá v mapách Austrálie významné prvky horizontální členitosti • pojmenuje a vyhledá v mapách Austrálie významné prvky vertikální členitosti 	<p style="text-align: center;">Austrálie a Oceánie</p> <p>poloha, rozloha Austrálie</p> <p>horizontální a vertikální členitost Austrálie</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.1</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.1</p>		
--	---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • určí název, nadmořskou výšku a vyhledá v mapě Austrálie nejvyšší horský masiv • porovná podnebí v jednotlivých částech Austrálie podle teploty a množství srážek, určí jednotlivá podnebná pásma • posoudí vliv pasátů a mořských proudů na podnebí Austrálie • určí a vyhledá v mapách úmoří australského kontinentu • vyhledá v mapách hlavní vodní toky australského kontinentu, určí bezodtoké oblasti • vyhledá a srovnává v mapách australská šířková pásma a výškové stupně: tropické lesy, savany, pouště, subtropické krajiny • pojmenuje a popíše příklady australského rostlinstva a živočišstva a zařadí je do příslušných podnebných pásem • posoudí příčiny nerovnoměrného rozmístění obyvatel Austrálie, určí a vyhledá v mapě hustě a řídko osídlené oblasti • popíše život a osud původních obyvatel Austrálie a jejich současné 	<p>podnebí a vodstvo Austrálie</p> <p>přírodní krajiny Austrálie</p> <p>obyvatelstvo Austrálie</p>	<p>Multikulturní výchova: 3.8.4.3</p>	<p><u>Přírodopis:</u> organismy a prostředí</p> <p><u>Dějepis:</u> objevování a dobývání Austrálie a Oceánie</p>	
---	--	--	--	--

<p>postavení</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá v mapách a pojmenuje největší města a hlavní město Australského svazu • popíše a lokalizuje v mapách zdroje nerostných surovin Austrálie • popíše zaměření zemědělské produkce Austrálie • popíše úroveň a zaměření australského průmyslu a lokalizuje v mapách hlavní průmyslové regiony • vyhledá v mapách a popíše vybrané útvary Oceánie: Polynésie, Mikronésie, Melanésie, Nový Zéland <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá na glóbu a v mapách Arktidu, určí její geografickou polohu • zhodnotí podnebí a přírodní poměry v Arktidě a jejich vliv na život • vyhledá na glóbu a v mapách Antarktidu, určí její geografickou polohu 	<p>hospodářství Austrálie</p> <p>Oceánie</p> <p>Polární oblasti Arktida, Antarktida</p>	<p>Environmentální výchova :3.8.5.3</p>	<p><u>Přírodopis:</u> organismy a prostředí</p>	
--	--	--	---	--

<ul style="list-style-type: none">• popíše podnebí a přírodní poměry v Antarktidě• popíše na příkladech národní aktivity v polárních oblastech, odůvodní jejich význam a užitek				
--	--	--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		Vzdělávací obor: Zeměpis		Ročník: sekunda
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledá na glóbu a v mapách světa Ameriku, určí její geografickou polohu porovná rozlohu Ameriky s rozlohou ostatních světadílů pojmenuje a vyhledá v mapách Ameriky významné prvky horizontální členitosti pojmenuje a vyhledá v mapách Ameriky významné prvky vertikální členitosti určí název, nadmořskou výšku a vyhledá v mapě Ameriky nejvyšší horský masiv porovná podnebí v jednotlivých částech Ameriky podle teploty a množství srážek, určí jednotlivá podnebná pásma posoudí vliv pasátů a mořských proudů na podnebí Ameriky 	<p>Regiony světa Amerika poloha Ameriky</p> <p>rozloha Ameriky</p> <p>horizontální a vertikální členitost Ameriky</p> <p>podnebí a vodstvo Ameriky</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3,1, 3.8.3.2</p>		<p>nástěnné mapy, školní zeměpisný atlas, články z časopisů, práce s internetem využití videonámku- sekvence k tématům Amerika, Asie, Evropa, využití nabídky přednášek a projekce obrazového materiálu k daným tématům, využití obrazových materiálů- přírodovědných a cestopisných seriálů</p>

<ul style="list-style-type: none"> • určí a vyhledá v mapách úmoří amerického kontinentu • vyhledá v mapách hlavní vodní toky amerického kontinentu, určí bezodtoké oblasti • vyhledá a srovnává v mapách americká šířková pásma a výškové stupně: tropické lesy, savany, pouště, subtropické krajiny • pojmenuje a popíše příklady amerického rostlinstva a živočišstva a zařadí je do příslušných podnebných pásem • vyhledá v mapách nejhustěji a řídko osídlené oblasti Ameriky • popíše základní etapy a události v historii osídlování Ameriky • popíše a lokalizuje rozmístění původních amerických kultur (Mayové, Aztékové, Inkové, Inuité) • srovnává americké obyvatelstvo podle kultury, způsobu života a náboženství • vymezí na mapě Ameriky oblast severní, střední a jižní Ameriky • popíše s pomocí map přírodní poměry a přírodní zdroje USA 	<p>přírodní krajiny Ameriky</p> <p>obyvatelstvo Ameriky</p> <p>Severní Amerika</p> <p>USA</p>	<p>Environmentální výchova: 3.8.5.3, 3.8.5.4</p> <p>Multikulturní výchova: 3.8.4.1</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.1, 3.8.3.2</p>	<p><u>Přírodopis:</u> základy ekologie</p> <p><u>Dějepis:</u> objevy a dobývání, počátky nové doby</p>	
--	--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none">• určí v mapách hlavní sídelní a hospodářské regiony USA• popíše s pomocí map přírodní poměry a přírodní zdroje Kanady• určí hlavní sídelní a hospodářské regiony Kanady• vyhledá v mapách území Mexika, vyjádří jeho geografickou polohu v zeměpisné síti a vůči sousedním státům• popíše s pomocí map přírodní poměry a přírodní zdroje Mexika• charakterizuje obyvatelstvo, hospodářství a kulturní tradice Mexika• vyhledá v mapách pevninské a ostrovní části Střední Ameriky• popíše s pomocí map přírodní poměry karibské oblasti• posoudí hospodářský význam karibské oblasti• popíše s pomocí map přírodní poměry Jižní Ameriky• posoudí hospodářský a politický význam Brazílie, Argentiny a dalších jihoamerických států v současném světě	<p>Kanada</p> <p>Střední Amerika Mexiko</p> <p>Karibská oblast</p> <p>Jižní Amerika oblasti Jižní Ameriky</p>			
---	---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • určí v mapách hlavní jihoamerické sídelní a hospodářské oblasti • charakterizuje obyvatelstvo a hospodářství Jižní Ameriky • vyhledá na globusu a mapách Asii, určí její geografickou polohu • porovná rozlohu Asie s rozlohou ostatních světadílů • pojmenuje a vyhledá v mapách významné prvky horizontální a vertikální členitosti Asie • vyhledá v mapách Asie oblasti tektonicky aktivní • určí rozmístění podnebných pásů a porovná podnebí v jednotlivých oblastech Asie • vymeze monzunové oblasti Asie a zhodnotí význam monzunových dešťů pro osídlení a zemědělství • vyhledá v mapách největší asijské řeky a lokalizuje bezodtoké oblasti, vyhledá velká asijská jezera • pojmenuje a vyhledá v mapách šířková pásma a objasní rozmístění rostlinstva a živočišstva v závislosti na podnebí 	<p>Asie poloha a povrch Asie</p> <p>podnebí, vodstvo, šířková pásma Asie</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.1, 3.8.3.2</p> <p>Environmentální výchova“ 3.8.5.3, 3.8.5.4</p>	<p><u>Přírodopis:</u> základy ekologie</p>	
---	---	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá v mapách nejhustěji a řídkce zalidněné oblasti Asie, zdůvodní příčiny nerovnoměrného rozmístění obyvatelstva • určí nejvíce zastoupené rasy v Asii a lokalizuje v mapách jejich rozmístění • pojmenuje hlavní asijská náboženství a posoudí jejich vliv na způsob života obyvatel • popíše s pomocí map přírodní poměry a přírodní zdroje JZ Asie • posoudí hospodářský a politický význam oblasti JZ Asie v současném světě • určí lokality s politickým, náboženských a národnostním neklidem • charakterizuje obyvatelstvo, sídla a hospodářství JZ Asie • popíše s pomocí map přírodní poměry monzunové Asie • určí v mapách hlavní sídelní a hospodářská střediska • zhodnotí hospodářský potenciál a politický význam Indie, Číny a Japonska 	<p>obyvatelstvo a osídlení Asie</p> <p>Oblasti Asie Jihozápadní Asie</p> <p>Jižní, jihovýchodní a východní Asie</p>	<p>Multikulturní výchova: 3.8.4.1, 3.8.4.3</p>	<p><u>Dějepis:</u> objevy a dobývání, počátky nové doby</p>	
---	--	---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • popíše s pomocí map přírodní poměry států Střední Asie a popíše zdroje nerostných surovin • posoudí hospodářská a politický vývoj států Střední Asie, přechod k tržní ekonomice • vyhledá na globu a v mapách evropský světadíl, zhodnotí geografickou polohu a rozlohu vzhledem k ostatním světadílům • pojmenuje a vyhledá v mapách Evropy významné prvky horizontální členitosti • pojmenuje a vyhledá v mapách Evropy významné prvky vertikální členitosti a zhodnotí činitele které je formovaly • určí geografickou polohu Evropy z hlediska umístění v podnebných pásech • zhodnotí kontinentální a oceánské vlivy v podnebí v jednotlivých oblastech Evropy • zhodnotí vliv podnebí na rozmístění vodních toků v Evropě • vyhledá v mapách vybrané evropské řeky, bezodtoké oblasti a jezerní oblasti 	<p>střední Asie</p> <p>Evropa rozloha, poloha a členitost</p> <p>povrch Evropy</p> <p>podnebí a vodstvo Evropy</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.1, 3.8.3.2</p> <p>Environmentální výchova: 3.8.5.3, 3.8.5.4</p>		
---	---	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje a určí v mapách Evropy šířková pásma a výškové stupně rostlinstva • pojmenuje a popíše příklady zástupců evropského rostlinstva a živočišstva • určí v mapách Evropy oblasti s nejstarším osídlením a rozmístění nejstarších evropských civilizací • vyhledá v mapách nejhustěji a řídkce zalidněné oblasti Evropy, zdůvodní příčiny těchto rozdílů • posoudí hospodářský a politický význam západní a severní Evropy v současném světě • lokalizuje na politické mapě jednotlivé státy této oblasti • vyhledá v mapách hlavní sídelní a hospodářská střediska • popíše s pomocí map přírodní poměry jižní a jihovýchodní Evropy • posoudí hospodářský a politický význam této oblasti v současném světě • lokalizuje na politické mapě jednotlivé státy této oblasti 	<p>šířková pásma a výškové stupně v Evropě</p> <p>obyvatelstvo a osídlení Evropy</p> <p>Oblasti Evropy Západní a severní Evropa</p> <p>Jižní, jihovýchodní Evropa</p>	<p>Multikulturní výchova: 3.8.4.1, 3.8.4.3</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.1, 3.8.3.2</p>	<p><u>Přírodopis:</u> základy ekologie</p> <p><u>Dějepis:</u> nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury</p> <p><u>Výchova k občanství:</u> mezinárodní vztahy, globální svět</p>	
--	--	---	--	--

<ul style="list-style-type: none">• vyhledá v mapách hlavní sídelní a hospodářská střediska• popíše s pomocí map přírodní poměry této oblasti• posoudí hospodářský a politický význam střední Evropy oblasti v současném světě• lokalizuje na politické mapě jednotlivé státy této oblasti• vyhledá v mapách hlavní sídelní a hospodářská střediska• lokalizuje na politické mapě Evropy jednotlivé státy východní Evropy a Ruska• charakterizuje obyvatelstvo a hospodářství této oblasti• zhodnotí s pomocí map rozlohu, přírodní poměry a přírodní zdroje Ruské federace• posoudí hospodářský a politický význam Ruska v současném světě	Střední Evropa			
	Východní Evropa a Rusko			

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		Vzdělávací obor: Zeměpis		Ročník: tercie	
Rozpracované školní výstupy		Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák:					
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí vývoj počtu obyvatel na Zemi • objasní pojmy porodnost a úmrtnost • porovnává očekávanou délku života vyspělých a méně rozvinutých zemí • nastíní územní rozdíly v hustotě zalidnění na Zemi, objasní příčiny těchto rozdílů • pojmenuje příčiny a důsledky přelidnění v určitých částech světa • rozlišuje typy migrací podle různých kritérií • s pomocí map lokalizuje hlavní světové migrační procesy • rozliší rozdíly ve fyzických znacích mezi lidmi v závislosti na přírodních podmínkách • argumentuje proti rasistickým názorům 		<p>Společenské prostředí obyvatelstvo světa a jeho početní růst</p> <p>rozmístění obyvatelstva</p> <p>územní pohyb obyvatelstva</p> <p>rozmístění lidských ras, národů a jazyků</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.2</p> <p>Environmentální výchova: 3.8.5.3, 3.8.5.4</p> <p>Multikulturní výchova 3.8.4.1, 3.8.4.3</p>	<p><u>Výchova k občanství:</u> Člověk ve společnosti</p>	činnosti se statistickými materiály-tabulky, grafy, příručky-tematickými atlasovými mapami

<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje mezi pojmy národ a národnost • zařazuje hlavní světové jazyky do hlavních jazykových rodin • vymezuje základní rozdíly světových náboženství • uvádí a lokalizuje v mapách oblasti s trvalými náboženskými konflikty • uvádí příklady praktických rozdílů v členění obyvatelstva podle socioekonomických znaků v různých oblastech světa • rozlišuje sídla podle velikosti a uvádí příklady z místního regionu • popíše typické znaky venkovských sídel v různých oblastech světa • vysvětlí pojem míra urbanizace, objasní příčiny vysoké míry urbanizace ve vyspělých státech • uvádí příklady suburbanizace • vymezí jednotlivé zóny měst podle jejich funkčního využití • vymezí rozdíly mezi tržním hospodářstvím vyspělých států a ekonomikou málo rozvinutých států 	<p>světová náboženství</p> <p>struktura obyvatelstva</p> <p>sídla</p> <p>Hospodářské prostředí světové hospodářství</p>	<p>Environmentální výchova: 3.8.5.1, 3.8.5.3, 3.8.5.4</p>	<p><u>Dějepis</u>:- křesťanství a středověká Evropa</p> <p><u>Výchova k občanství</u>: stát a hospodářství</p>	
--	--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none">• rozlišuje sektorovou strukturu- prvovýroba, druhovýroba, služby• posoudí význam zemědělství pro výživu lidstva• vymezí s pomocí map hlavní zemědělské oblasti světa a určí jejich specializaci• lokalizuje v mapách hlavní oblasti chovu domácích hospodářských zvířat a pěstování kulturních plodin• vymezuje a lokalizuje v mapách hlavní rybolovné oblasti světa• lokalizuje dva hlavní pásy vhodné pro lesní zemědělství• znázorní schematicky základní odvětvovou strukturu průmyslu• rozlišuje nerostné suroviny podle charakteru a využití• lokalizuje vazby těžebního a energetického průmyslu na suro- vinovou základnu• zvažuje hlavní lokalizační faktory ovlivňující územní rozmístění hlavních průmyslových odvětví	světové zemědělství	rybolov a lesní hospodářství	světová průmyslová výroba	
---	---------------------	---------------------------------	------------------------------	--

<ul style="list-style-type: none"> • klade otázky a hledá odpovědi na ekologické problémy spjaté s průmyslem • rozlišuje dopravu podle funkce, charakteru komunikace a druhu dopravního prostředku • hodnotí úroveň dopravy v jednotlivých oblastech světa • rozlišuje mezi výrobními a nevýrobními službami • specifikuje postavení obslužné sféry v zemích podle jejich společenské a hospodářské vyspělosti • vymezení a lokalizuje v mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, uvádí jejich hlavní lokalizační faktory • připraví samostatně jednoduchý cestovní plán pro modelový zájezd • vymezení a lokalizuje v mapách světa oblasti s převládajícím vývozem a dovozem surovin a průmyslových výrobků • jmenuje příklady nejvýznamnějších světových hospodářských organizací 	<p>světová doprava</p> <p>služby obyvatelstvu</p> <p>cestovní ruch a rekreace</p> <p>mezinárodní obchod, mezinárodní hospodářské integrace</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.1, 3.8.3.2</p>	<p><u>Přírodopis:</u> základy ekologie</p>	<p>PROJEKT: Objevujeme Evropu a svět</p>
---	--	---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje základní rozdíly mezi nezávislým, autonomním a závislým územím • vzájemně srovnává státy podle fyzickogeografických a socio-ekonomických kritérií • pojmenuje a vyhledá v mapách největší a nejlidnatější státy světa • objasní pojem státní hranice • uvádí rozdíly mezi jednotlivými formami státního zřízení • rozlišuje mezi unitárním a federativním státem • pojmenuje kritéria pro posouzení vyspělosti států světa • vyjádří svou představu vysoké a nízké životní úrovně a vyspělosti státu • uvede názvy hlavních mezinárodních politických organizací • načrtne základní strukturu OSN • objasní obecné příčiny ozbrojených konfliktů 	<p>Politická mapa současného světa státy na Zemi</p> <p>stupeň rozvoje států světa</p> <p>ohniska neklidu v současném světě</p>	<p>Výchova demokratického občana: 3.8.2.2</p>	<p><u>Výchova k občanství:</u> stát a právo</p> <p><u>Výchova k občanství:</u> mezinárodní vztahy, globální svět</p>	
--	--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none">• pojmenuje vyhledá na mapách lokality ozbrojených konfliktů ve světě• zhodnotí význam a úlohu mezinárodních organizací				
--	--	--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		Vzdělávací obor: Zeměpis		Ročník: kvarta
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák:				
<ul style="list-style-type: none"> určí geografickou polohu České republiky porovná rozlohu České republiky s ostatními evropskými státy nastíní hlavní přírodní změny a procesy, probíhající v průběhu jednotlivých geologických období vymezí na fyzické mapě České republiky oblast České vysočiny a Karpat na mapě České republiky vyhledává hlavní pohoří pojmenuje hlavní činitele ovlivňující podnebí České republiky vyjádří znaky a rozmístění podnebných oblastí České republiky rozliší mezi podnebím a počasím zařadí území České republiky k úmořím evropských moří 	<p>Český republika přírodní prostředí České republiky poloha a rozloha České republiky</p> <p>geologická stavba a povrch České republiky</p> <p>podnebí a počasí České republiky</p> <p>vodstvo</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.1</p>	<p><u>Výchova k občanství:</u> Člověk ve společnosti</p> <p><u>Přírodopis:</u> neživá příroda</p>	<p>činnosti s atlasovými mapami ČR, statistickými daty, tabulkami, příručkami. využití obrazové dokumentace a videosnímků k tématu Přírodní prostředí ČR, geografická exkurze</p>

<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje hlavní vodní toky a vyhledá je v mapách • vyhledá v mapách oblasti s podpovrchovou minerální vodou, přírodními a umělými vodními plochami • rozlišuje mezi půdními druhy a půdními typy, uvede jejich rozmístění na území České republiky • analyzuje souvislosti mezi zeměpisnou šířkou, nadmořskou výškou a charakterem rostlinstva • pojmenuje výškové vegetační stupně České republiky • rozlišuje velkoplošná a maloplošná chráněná území České republiky • posoudí aktuální trendy demografického vývoje České republiky • určí hlavní migrační proudy České republiky • zhodnotí rozmístění obyvatelstva v souvislosti s nadmořskou výškou a přítomností přírodních zdrojů 	<p>půdy</p> <p>rozmístění rostlinstva a živočišstva</p> <p>Společenské prostředí České republiky obyvatelstvo</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.2</p>	<p><u>Přírodopis:</u> základy ekologie</p>	
---	--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none">• rozděluje sídla podle velikosti, charakteru zástavby, převládající funkce• hodnotí proces urbanizace v místním regionu• člení hospodářství do jednotlivých sektorů• objasní a zdůvodní existenci územních rozdílů v hospodářské vyspělosti jednotlivých regionů České republiky• vymezení a lokalizuje v mapách oblasti těžby nerostných surovin, zhodnotí strukturu surovinové základny• popíše výhody a nevýhody jednotlivých druhů elektráren• objasní vztah v rozmístění hutních závodů a zdrojů surovin a energie• uvádí příklady vyvážených a dovážených strojírenských výrobků• zhodnotí lokalizační faktory strojírenství	sídla Hospodářství České republiky průmysl České republiky	Environmentální výchova: 3.8.5.3, 3.8.5.4		
---	---	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • popíše vztah mezi rozmístěním chemických závodů a ložisky nerostů, zdrojů vody, potenciálu pracovních sil • srovnává význam přírodních a sociálních podmínek pro rozmístění těžkého a zpracovatelského průmyslu • vyhledá v mapách hlavní oblasti jednotlivých průmyslových odvětví • zhodnotí charakter zemědělství České republiky v závislosti na nadmořské výšce a kvalitě půdy • doloží na příkladech návaznost zemědělství a potravinářského průmyslu • rozlišuje mezi jednotlivými druhy dopravy podle prostředí a účelu • vymezí a vyhledá v mapách hlavní dopravní tahy České republiky • posuzuje jednotlivé druhy dopravy z hlediska vlivu na životní prostředí • pojmenuje určující podmínky pro rozvoj cestovního ruchu České republiky 	zemědělství a potravinářský průmysl	doprava	cestovní ruch	Environmentální výchova: 3.8.5.3, 3.8.5.4
--	-------------------------------------	---------	---------------	---

<ul style="list-style-type: none"> • objasní pojmy aktivní a pasivní cestovní ruch • vymezení hlavní oblasti cestovního ruchu České republiky • pojmenuje hlavní exportované a importované druhy zboží České republiky • rozlišuje výrobní a nevýrobní služby, státem placené služby • pojmenuje významné mezinárodní organizace, jejichž členem je Česká republika • specifikuje polohu, přírodní, sídelní a hospodářské poměry místní oblasti • hodnotí na základě osvojených znalostí význam místní oblasti v rámci státu • rozlišuje základní správní kategorie v územním členění České republiky • srovnává jednotlivé regiony České republiky podle vybraných kritérií 	<p>zahraniční obchod a služby obyvatelstvu</p> <p>členství České republiky v mezinárodních organizacích</p> <p>místní region</p> <p>oblasti České republiky</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.3</p>	<p><u>Výchova k občanství:</u> mezinárodní vztahy, globální svět</p>	
---	---	--	--	--

5.6. UMĚNÍ A KULTURA

5.6.1. HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

1. Organizační, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

V etapě základního vzdělávání jsou součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura vzdělávací obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Samostatný vyučovací předmět **Hudební výchova** je vyučován ve všech ročnících nižšího stupně osmiletého gymnázia:

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU HUDEBNÍ VÝCHOVA V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH:

Ročník	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Týdenní počet vyučovacích hodin	1	1	1	1

Výuka probíhá v učebně hudební výchovy, kde jsou žákům k dispozici nástroje Orfeova instrumentáře včetně klasických melodických i bicích nástrojů.

Důraz je kladen především na rozvoj hudebních aktivit, při kterých žák uplatňuje své individuální hudební schopnosti. Cílem předmětu je, aby žáci dokázali uplatnit získané vokální, rytmické, pohybové a instrumentální dovednosti při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě a orientovali se v proudu veškeré znějící hudby. Žáci se rovněž podle individuálních schopností a získaných vědomostí učí přiřadit znějící hudbu do stylového období a vyhledávat souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.

Výuka seznamuje žáky také se základy hudební teorie a umožňuje jim individuální rozvoj v činnostech vokálních, hudebně pohybových, poslechových a instrumentálních.

Vyučovací předmět přináší základní poznatky o znějící hudbě, hudeb. žánrech a formách, práci skladatelů a interpretů; jeho cílem je formovat pozitivní vztah žáků k umění a kultuře.

Vzdělání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa - osvojování s estetickým účinkem. Inspirací k činnostem se stává i literární, dramatická a multimediální tvorba.

Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a jejich zařazení do širšího kontextu umožňují projekty, které překračují rámec jednotlivých oborů a pomáhají k originálnímu sebevyjádření žáků.

2. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení:

Učitel

- učí žáky samostatně pracovat s hudebními materiály, základními hudebními termíny i názvoslovím, učebnicemi a učebními pomůckami (hudebními nástroji); cílem je učení se prostřednictvím vlastní tvorby
- umožňuje žákům vyhledávat a využívat informace hudebního rázu a uplatnit je při kulturních aktivitách
- vede žáky k individuálnímu poznávání souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění či hudebními kulturami
- zprostředkuje žákům pohled na historický vývoj hudby
- umožňuje žákům účastnit se různých soutěží a rozvíjet hudební zájmy i mimo vyučování

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- předkládá (s ohledem na dispozice a estetické cítění žáka) dostatek námětů a možností k řešení problémů
- vede žáky k vyjádření konkrétního problému a ke korigování chybných řešení dané problematiky
- učí žáky rozpoznat vlastní nedostatky v průběhu hudebně-estetického vzdělávání a zároveň naznačuje způsoby jejich nejvhodnějšího řešení

Kompetence komunikativní:

Učitel

- učí žáky vést dialog, formulovat vlastní estetický názor, umožňuje jim získat základní zkušenost v oblasti mediální komunikace
- doporučuje žákům vhodný hudební materiál, který vede k porozumění skladby, hudební nauky, textů atd.
- postupně rozvíjí dovednost žáků interpretovat a aktivně užívat prostředky hudební komunikace (zápis rytmického schématu, zachycení melodie jednoduchým grafickým záznamem atp.)
- vede žáky k pohybovému vyjádření hudby (vč. prostředků nonverbální komunikace)

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- tříbí estetický vkus žáků poslechem kvalitní hudby a rozvíjí jejich hudební kreativitu
- poskytuje prostor pro osobité hudební projevy žáků, vytváří podnětnou atmosféru pro vyjádření individuality v tvořivých činnostech
- vede žáky k sebeovládání a vhodnému sociálnímu chování, k respektování pravidel práce ve skupině a rozeznávání nevhodného chování či neetických postupů ve školním kolektivu

Kompetence občanské:

Učitel

- seznamuje žáky s významnými hudebními díly a jejich autory, vede je k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám i kulturním projevům a potřebám různých skupin, národů a národností
- podněcuje individuální zájem žáka o kulturní dění (návštěva koncertů a dalších veřejných hudebních produkcí)
- učí žáky respektovat společenské normy a dbát na duševní hygienu a zdravý životní styl (rozvoj osobnosti žáka, volnočasové aktivity, relaxační funkce hudby)

Kompetence pracovní:

Učitel

- rozvíjí dovednosti žáků při osvojování si hudebních technik (vč. hry a tvorby doprovodů s využitím hudebních nástrojů)
- vede žáky k dodržování zásad ochrany zdraví a hlasové hygieny při vyučovacích hodinách i jiných zájmových činnostech

3. Průřezová témata realizovaná ve vyučovacím předmětu

Ve vzdělávacím obsahu vyučovacího předmětu Hudební výchova jsou integrovány zejm. vybrané tematické okruhy průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova** (viz kódová označení v tabulkách). Integrovaná část průřezového tématu **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** je realizována formou projektu.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura		Vzdělávací obor: Hudební výchova		Ročník: prima	
Rozpracované školní výstupy		Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák:					
<ul style="list-style-type: none"> doprovází melodicky i rytmicky správně jednoduchou píseň vytvoří instrumentální variaci, jednoduchou předehru, mezihru a dohru seznámení s jednoduchými písňovými formami vyjadřuje pohybem základní taneční kroky dramaticky ztvární hudbu 		<p><u>Instrumentální činnosti</u> reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu, grafický záznam melodie</p> <p>tvorba jednoduchých partitur pro Orffovy nástroje</p> <p>jednoduchá písňová forma(a b a) píseň a její proměny ve stoletích</p> <p><u>pohybové činnosti</u> pochod, polka, valčík mazurka</p> <p>pantomima</p>	Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.9.	<p><u>Tělesná výchova:</u> činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <p><u>Výtvarná výchova:</u> výtvarná příprava scény</p>	<p>Přehrávky- individuální samostatné vystoupení žáků nástroje Orfeova instrumentáře</p> <p>hra na orchestr</p> <p>analýza písňových záznamů a textů, poslech vybraných CD ukázek</p> <p>párové tance</p>

<ul style="list-style-type: none"> rozliší pěvecké hlasové skupiny rozeznává hudební nástroje a nástrojové skupiny rozliší vokální a instrumentální skladby i hudební žánry seznámení se s vybranými skladbami 	<p><u>Poslechové činnosti</u></p> <p>soprán, alt, tenor, bas orchestr a jeho složení</p> <p>píseň lidová-umělá melodram – hudba a mluvené slovo opera, opereta, muzikál</p> <p>světová opera – skladatelé Richard Wagner Giuseppe Verdi opereta – J.Offenbach česká opera – J. Mysliveček L. Janáček, B. Martinů</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.1.</p> <p>Multikulturní výchova: 3.8.4.4.</p>	<p><u>Hudební výchova,</u> <u>Výtvarná výchova,</u> <u>Dějepis</u></p> <p><u>Český jazyk:</u> Jazyková výchova</p>	<p>výroba nástrojů z přírodních materiálů – pravěký instrumentář</p> <p>práce s lit. textem</p>
--	--	---	--	---

Vzdělávací oblast: Umění a kultura		Vzdělávací obor: Hudební výchova		Ročník: sekunda	
Rozpracované školní výstupy		Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák:					
<ul style="list-style-type: none"> rozvíjí vlastní pěvecký a mluvní projev i hlasový rozsah osvojuje si pravidla hlasové i duševní hygieny v období mutace intonuje v durových i mollových tóninách rozlišuje vokální polyfonii a imitační polyfonii orientuje se v notovém záznamu melodie doprovází na hudební nástroje dané písně a jednoduché skladby porozumí notovému záznamu hudby a základnímu hudebnímu názvosloví 		<p>vokální činnosti reprodukce jednohlasé i vícehlasé lidové písně či skladby</p> <p>rytmizované čtení textu</p> <p>systém durových i mollových stupnic (a moll – harmonická) nácvič vokálního vícehlasu a kánonu</p> <p>reprodukce jednoduché zapsané melodie</p> <p>instrumentální činnosti</p> <p>základní hudební značky</p>		<p><u>Český jazyk:</u> Jazyková výchova <u>Přírodopis:</u> Biologie člověka</p>	<p>analýza mollových písní</p> <p>poslech vybraných CD ukázek vokální barokní polyfonie</p> <p>tvorba instrumentálního doprovodu s využitím Orffova instrumentáře přehrávky – individuální samostatné vystoupení žáků</p> <p>individuální samostatná vystoupení žáků</p>

<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje pohybem slyšenou hudbu seznámí se s taktováním vyjadřuje dynamiku v písni rozeznává instrumentální polyfonii, symfonii, symfonickou báseň, duchovní a světskou hudbu seznamuje se s tématikou „lidské nešvary a hudba“ 	<p>pohybové činnosti pantomima, lidový tanec, výrazový tanec, společenské tance</p> <p>dvoudobé a třídobé takty, střídání taktu písňe s předtaktím základní dynamické hud. značky</p> <p>poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - fuga a její kompozice - koncert sólový - Concerto grosso - kantáta, oratorium <p>hudba jako kulisa hudba a drogy</p> <p>hudební baroko a klasicismus slovní charakteristika</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.5</p> <p>Mediální výchova: 3.8 6.5.</p>	<p><u>Tělesná výchova:</u> Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <p><u>Přírodopis:</u> Biologie člověka</p> <p><u>Český jazyk</u> Komunikační a slohová výchova</p>	<p>pohybová příprava s využitím tanečních kroků</p> <p>práce ve skupinách – hra na dirigenta</p> <p>poslech vybraných CD ukázek</p> <p>beseda na dané téma – vliv médií na</p>
--	---	---	---	--

Vzdělávací oblast: Umění a kultura		Vzdělávací obor: Hudební výchova		Ročník: tercie	
Rozpracované školní výstupy Žák:		Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> rozvíjí svůj individuální hlasový potenciál při skupinovém i sólovém zpěvu intonuje v durových i mollových tóninách rozvíjí svůj hudební sluch a představivost orientuje se v grafickém zobrazení akordu 		<p><u>Vokální činnosti</u> reprodukce vícehlasé vokální imitace a nácvik doporučených písní</p> <p>stupnice, tónina, modální stupnice (staré církevní tóniny)</p> <p>vokální transpozice písní - melodií</p> <p>akordické kytar. značky kvintakord a jeho obraty septakord vokální reprodukce akordů</p> <p><u>Instrumentální činnosti</u> systém durových a mollových hudebních značek-akordů</p>		<p>Matematika: Závislosti, vztahy a práce s daty</p>	<p>poslech vybraných písní – CD ukázky</p> <p>přehrávky – instrumentální samostatná vystoupení žáků Orffův instrumentář + klavír, housle a kytara</p>

<ul style="list-style-type: none"> doprovází vokální projev spolužáků osvojuje si základní informace o přenosu zvuku a moderních hudebních nástrojích 20. století vyjadřuje pohybem slyšenou hudbu orientuje se v hudebních žánrech 	<p>nástrojová reprodukce melodie</p> <p>elektrická kytara, zesilovač, reproduktor, syntetizátor-keyboard elektronická hudba</p> <p><u>Pohybové činnosti</u> pohybová improvizace</p> <p><u>Poslechové činnosti</u> přípravné období jazzu klasický a pochodový jazz swing rock and roll anglický rock 60. let hard rock – art rock punk, heavy metal rap</p> <p>středověk – gotika hudební renesance, baroko a klasicismus</p>	<p>Mediální výchova: 3.8.6.3.</p> <p>Multikulturní výchova: 3.8.4.1.</p>	<p><u>Fyzika:</u> Zvukové děje</p> <p><u>Tělesná výchova:</u> Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <p><u>Dějepis:</u> Křesťanství a středověká Evropa</p>	<p>beseda na dané téma: vliv médií na kulturu společnosti</p> <p>individuální samostatná taneční vystoupení žáků</p> <p>kulturní a hudební jedinečnost afrického etnika</p> <p>beseda a referáty k danému tématu</p> <p>poslech vybraných CD ukázek ze záznamu poslechových skladeb</p>
---	--	--	--	---

<ul style="list-style-type: none">• orientuje se v hudebních evropských dějinách seznamuje se s vážnou (artificiální) hudbou 20. století	pozdní romantismus impresionismus, expresionismus dodekafonie		<u>Dějepis:</u> Moderní doba	
--	--	--	---------------------------------	--

Vzdělávací oblast: Umění a kultura		Vzdělávací obor: Hudební výchova		Ročník: kvarta
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák:				
<ul style="list-style-type: none"> zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i dvojhlasě rozvíjí pěvecké dovednosti rozšiřuje vlastní hlasový rozsah používá techniku střídavého dechu analyzuje sluchem intervaly poznává intervaly durové a mollové prohlubuje si rytmické dovednosti odvodí stupnice mollové realizuje se podle svých instrumentálních schopností při hud. doprovodu písní či skladeb osvojuje si základy instrumentální improvizace 	<p><u>Vokální činnosti</u> vokální interpretace doporučených písní</p> <p>technika dýchání</p> <p>intervaly čisté, malé a velké</p> <p>lehká a těžká doba metrum, tempo, takt mollová aiolská, harmonická, melodická</p> <p><u>Instrumentální činnost</u></p> <p>základní harmonické funkce-tónika, subdominanta,</p>			<p>poslech vybraných CD ukázek</p> <p>skupinová práce</p> <p>práce ve dvojicích sluchová analýza</p> <p>použití Mälzlova metronomu</p> <p>nástroje Orffova instrumentáře + klavír, housle, kytara</p>

<ul style="list-style-type: none"> • vytváří a volí jednoduché doprovody ze základních harmonických funkcí • vytvoří podle svých možností pohybovou improvizaci k dané skladbě či písni • orientuje se v českých hudebních dějinách • seznámí se s vývojem české hudby 19.-20.st. 	<p>dominanta harmonická kadence</p> <p><u>Pohybové činnosti</u></p> <p>základní taneční kroky</p> <p><u>Poslechové činnosti</u></p> <p>nejstarší duchovní písně česká hudba 14.-15.st. husitský chorál česká hudební renesance baroko, klasicismus a romantismus</p> <p>dělnická píseň, kabarety, hudební divadlo, jazz a swing v české hudbě, tramská píseň, český big beat artificiální česká hudba 20. století česká hudební scéna 90.let</p>		<p><u>Tělesná výchova:</u> Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <p><u>Dějepis:</u> Křesťanství a středověká Evropa Počátky nové doby</p> <p><u>Dějepis</u> Moderní doba</p>	<p>individuální taneční vystoupení žáků</p> <p>poslech vybraných CD ukázek</p>
---	--	--	--	--

5.6.2. VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vzdělávacího oboru v rámci vzdělávacího předmětu Výtvarná výchova

1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova, která je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura, je v ŠVP zařazena jako samostatný vyučovací předmět ve všech ročnících nižšího stupně osmiletého gymnázia:

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU VÝTVARNÁ VÝCHOVA V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH:

Ročník	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Týdenní počet vyučovacích hodin	2	2	1	1

Metody a formy práce (skupinové vyučování, kolektivní práce, projekty, individuální tvorba) vycházejí z charakteru učiva a cílů vzdělávání, akcentují tvořivou práci žáků.

Výuka probíhá v učebně výtvarné výchovy, v učebnách výpočetní techniky nebo mimo budovu školy (práce v plenéru, návštěvy výstav a galerií).

Výtvarná výchova přináší umělecké osvojování světa, odlišné od pouze racionálního poznávání, rozvíjí specifické cítění, tvořivost, vnímavost jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Pomocí obrazové dokumentace, návštěvy muzeí a galerií seznamuje žáky s výtvarným uměním a autory uměleckých děl, vede je k pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech.

2. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení:

Učitel

- rozvíjí kreativitu žáků, umožňuje jim realizovat vlastní nápady
- učí žáky samostatně pracovat s obrazovou dokumentací, výtvarnými encyklopediemi a dalšími zdroji informací
- vede žáky k individuálnímu poznávání souvislosti mezi výtvarným uměním a jinými druhy umění
- zprostředkuje žákům pohled na historický vývoj výtvarného umění

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- zadává žákům úkoly způsobem, který umožňuje volbu různým postupů
- vede žáky k řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky u námětů určených k samostatnému zpracování
- učí žáky rozpoznat nedostatky vlastní nebo skupinové výtvarné tvorby, ukazuje cestu k jejich nápravě

Kompetence komunikativní:

Učitel

- motivuje žáka k vyjádření vlastního názoru, k jeho obhájení vhodnou formou a k tolerování názorů druhých
- vytváří dostatečný prostor pro komunikaci, vyžaduje dodržování etiky komunikace
- vede žáky k samostatné práci s informacemi a uplatnění získaných poznatků při školních referátech, prezentaci výsledků žákovských projektů o dalších kulturních aktivitách
- umožňuje žákům využívat prostředky ICT

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- aktivizuje žáky zadáváním skupinových a týmových úkolů
- učí žáky efektivně spolupracovat ve skupině, respektovat pravidla týmové práce
- využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost, umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- formuje estetický vkus žáků

Kompetence občanské:

Učitel

- vytváří prostředí, které pozitivně působí na vztah žáků k umění a kultuře
- seznamuje žáky s významnými výtvarnými díly a jejich autory, vede je k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám i kulturním projevům a potřebám různých skupin, národů a národností
- vede žáky k návštěvě výstav výtvarných děl
- umožňuje žákům účastnit se různých soutěží a rozvíjet výtvarné zájmy i mimo vyučování
- umožňuje žákům vyjádřit výtvarnou tvorbou své postoje a názory (př. tematického zaměření: prevence sociálně-patologických jevů, odmítání projevů diskriminace a násilí aj.)

Kompetence pracovní:

Učitel

- usiluje, aby si žáci osvojili jednotlivé výtvarné techniky
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů, výtvarných postupů

3. Průřezová témata realizovaná ve vyučovacím předmětu

Ve vzdělávacím obsahu vyučovacího předmětu Výtvarná výchova jsou integrovány vybrané tematické okruhy průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova** (viz kódová označení v tabulkách). Integrovaná část průřezového tématu **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** je realizována formou projektu.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura		Vzdělávací obor: Výtvarná výchova		Ročník: prima
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák:				
<ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků • užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání zkušeností získaných zrakem i ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá digitální fotografii 	<p>prvky vizuálně obrazného vyjádření a jejich uspořádání-linie, tvary, objemy barevné kvality (elipsa, proporce lidské postavy, písmo, teorie barev)</p> <p>vztahy zrakového vnímání k vnímání hmatem, vědomé vnímání, fantazie (modelování, zobrazování - svět kolem nás)</p> <p>záznam časového průběhu- vyjádření vztahů, pohybu (dokumentace výtvarných akcí projektu Antika - práce</p>		<p><u>Informační a komunikační technologie:</u> zpracování a využití informací</p>	práce v plenéru

<ul style="list-style-type: none"> • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření • ověřuje komunikační účinky vybraných, samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci. 	<p>s digitálním fotoaparátem)</p> <p>prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ (pohyb těla...)</p> <p>přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - fantazijní, smyslové (ilustrace příběhů z antiky, comics...)</p> <p>proměny komunikačního obsahu, historické souvislosti (umění pravěku a starověku)</p> <p>osobní postoj v komunikaci, jeho utváření a zdůvodňování (umělecká díla antiky)</p> <p>utváření a uplatnění komunikačního obsahu (instalace výstav v prostorách školy, prezentace z výtvarných akcí v Microsoft Office PowerPoint, návštěvy galerií)</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.5</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.3 (projekt Antika)</p>	<p><u>Dramatická výchova:</u> základní předpoklady dramatického jednání</p> <p><u>Dějepis:</u> počátky lidské společnosti - nejstarší civilizace a kořeny evropské kultury</p> <p><u>Informační a komunikační technologie:</u> vyhledávání informací a komunikace</p> <p><u>Informační a komunikační technologie:</u> zpracování a využití informací</p>	<p>práce ve skupinách</p> <p>PROJEKT</p> <p>internet</p>
--	--	--	--	---

Vzdělávací oblast: Umění a kultura		Vzdělávací obor: Výtvarná výchova		Ročník: sekunda
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák:				
<ul style="list-style-type: none"> vybírání, vytváření a pojmenování co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje je užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání zkušeností získaných zrakem i ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá digitální fotografii, videa 	<p>prvky vizuálně obrazného vyjádření a jejich uspořádání – v ploše, objemu, prostoru, barevné kvality (lineární perspektiva, lidská hlava, postava v pohybu, hra s písmem, malířské techniky)</p> <p>vztahy zrakového vnímání k vnímání hmatem, chuť, vědomé vnímání (modelování – chuťové vjemy, zobrazování - příroda, předměty, fantazijní práce- jak se hlava zdobí...)</p> <p>záznam časového průběhu - vyjádření vztahů, pohybu (dokumentace výtvarných akcí – práce</p>		<p>Informační a komunikační technologie: zpracování a využití informací</p>	práce v plenéru

<ul style="list-style-type: none"> • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření 	<p>s digitální fotografií, digitální kamerou)</p> <p>prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ (pohyb těla, manipulace s objekty...)</p> <p>přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - fantazijní, smyslové a symbolické (ilustrace, plastika, akce...)</p> <p>proměny komunikačního obsahu, historické souvislosti, osobní zkušenosti (umění středověku, novověku-památky ČB)</p> <p>osobní postoj v komunikaci, jeho utváření a zdůvodňování (umělecká díla doby románské až klasicismu)</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.5.</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.2</p>	<p><u>Dramatická výchova:</u> základní předpoklady dramatického jednání</p> <p><u>Dějepis:</u> křesťanství a středověká Evropa, objevy a dobývání-počátky nové doby</p> <p><u>Informační a komunikační technologie:</u> vyhledávání informací a komunikace</p>	<p>práce ve skupinách</p> <p>projekt - objevné plavby</p> <p>internet</p>
--	---	--	--	---

<ul style="list-style-type: none">• ověřuje komunikační účinky vybraných, samostatně vytvořených vizuálně obrazných, vyjádření, nalézají vhodnou formu pro jejich prezentaci.	<p>- utváření a uplatnění komunikačního obsahu (interpretace vlastní tvorby, instalace výstav v prostorách školy, prezentace v Microsoft Office PowerPoint, návštěva galerií)</p>		<p><u>Informační a komunikační technologie:</u> zpracování a využití informací</p>	
---	---	--	--	--

Vzdělávací oblast: Umění a kultura		Vzdělávací obor: Výtvarná výchova		Ročník: tercie	
Rozpracované školní výstupy		Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák:					
<ul style="list-style-type: none"> vybírání, vytváření a pojmenování co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných i ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. 		<p>prvky vizuálně obrazného vyjádření a jejich uspořádání – v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (lineární perspektiva – architektura, hlava - detail, mimika, skupina postav, využití písma v koláži, doplňkové barvy...)</p> <p>vztahy zrakového vnímání k vnímání hmatem, sluchem, vědomé vnímání, fantazie (modelování - sluchové vjemy, zobrazování-příroda, předměty ...)</p>			práce v pleneru

<ul style="list-style-type: none"> • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v digitálních médiích • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření a hodnotí jeho účinky • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového a rovině subjektivního účinku • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků 	<p>záznam časového průběhu- vyjádření vztahů, pohybu (dokumentace výtvarných akcí - práce s digitální fotografií, digitální kamerou, počítačová grafika)</p> <p>prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ (pohyb těla, manipulace s objekty, uspořádání prostoru..)</p> <p>přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením- fantazijní, symbolické, smyslové a expresivní (ilustrace, objekty, fotografie...)</p> <p>záměry tvorby, proměny komunikačního obsahu, historické a sociální souvislosti (umění 18. a 19. století)</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.5</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.3</p>	<p><u>Informační a komunikační technologie:</u> zpracování a využití informací</p> <p><u>Dramatická výchova:</u> základní předpoklady dramatického jednání</p> <p><u>Dějepis:</u> modernizace společnosti</p>	<p>práce ve skupinách</p> <p>projekt baroko</p>
---	---	---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření • ověřuje komunikační účinky vybraných, samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření, nalézají vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<p>osobní postoj v komunikaci, jeho utváření a zdůvodňování (umělecká díla romantismu až impresionismu)</p> <p>utváření a uplatnění komunikačního obsahu (vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby, instalace výstav v prostorách školy, prezentace-PowerPoint, návštěva galerií)</p>	<p>Environmentální výchova: 3.8.5.4.</p>	<p><u>Informační a komunikační technologie:</u> vyhledávání informací a komunikace</p> <p><u>Informační a komunikační technologie:</u> zpracování a využití informací</p>	<p>internet</p>
--	--	---	---	-----------------

Vzdělávací oblast: Umění a kultura		Vzdělávací obor: Výtvarná výchova		Ročník: kvarta
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák:				
<ul style="list-style-type: none"> vybírání, vytváření a pojmenování co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé 	<p>prvky vizuálně obrazného vyjádření a jejich uspořádání v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (prostor v krajině, skupina postav v činnosti, hlava – výtvarná nad-sázka, písmo v užité grafice, působení barev..)</p> <p>reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly, vědomé vnímání (reflexe ostatních uměleckých druhů – hudebních, dramatických...)</p> <p>záznam časového průběhu- vyjádření vztahů, pohybu</p>		<p><u>Informační a komunikační technologie:</u> zpracování a využití</p>	internet

<p>metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového a subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů 	<p>(dokumentace výtvarných akcí - práce s digitální fotografií, digitální kamerou, počítačová grafika, animace)</p> <p>prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností (akční malba, kresba, viz.dramatické akce...)</p> <p>přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením- racionálně konstruktivní a expresivní (reklama, volná malba, fotografie...)</p> <p>proměny komunikačního obsahu, záměry tvorby, historické a kulturní souvislosti (umění 20.století)</p> <p>osobní postoj v komunikaci, jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací (umělecká díla od secese až po současnost)</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.5</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.3</p> <p>Multikulturní výchova: 3.8.4.1</p>	<p>informací</p> <p><u>Dramatická výchova:</u> základní předpoklady dramatického jednání</p> <p><u>Dějepis:</u> moderní doba, rozdělený a integrující svět</p> <p><u>Informační a komunikační technologie:</u> vyhledávání informací a komunikace</p>	<p>práce ve skupinách</p> <p>internet</p>
--	--	--	---	---

<ul style="list-style-type: none">• ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	utváření a uplatnění komunikačního obsahu (vysvětlování a obhajování výsledků tvorby s respektováním záměru autora, instalace výstav, prezentace-PowerPoint, návštěva galerií)	Mediální výchova: 3.8.6.1	<u>Informační a komunikační technologie:</u> zpracování a využití informací	
---	--	-------------------------------------	--	--

5.7. ČLOVĚK A ZDRAVÍ

5.7.1. ČLOVĚK a VÝCHOVA KE ZDRAVÍ (integrováný předmět)

Charakteristika vyučovacího předmětu Člověk a výchova ke zdraví

1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Člověk a výchova ke zdraví** vznikl integrací očekávaných výstupů vzdělávacích oborů RVP ZV Přírodopis (vzdělávací oblast Člověk a příroda) a Výchova ke zdraví (vzdělávací oblast Člověk a zdraví).

Propojuje témata: Biologie člověka, Obecná biologie a genetika (*Přírodopis*) a Změny v životě člověka a jejich reflexe, Zdravý způsob života a péče o zdraví, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, Hodnota a podpora zdraví, Osobnostní a sociální rozvoj (*Výchova ke zdraví*).

Integrovaný vyučovací předmět **Člověk a výchova ke zdraví** je realizován pouze v tercii:

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU ČLOVĚK a VÝCHOVA KE ZDRAVÍ V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH:

Ročník	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Týdenní počet vyučovacích hodin	-	-	3 *)	-

*) z toho 2 vyučovací hodiny z časové dotace Přírodopisu, 1 vyučovací hodina z časové dotace Výchovy ke zdraví

Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na vyučovací předmět Přírodopis a environmentální výchova, který je vyučován v primě, sekundě a kvartě; v každém z těchto ročníků je dotován 2 vyučovacími hodinami týdně..

Vyučovací předmět Člověk a výchova ke zdraví žákům přináší základní poznatky o stavbě lidského těla a dědičnosti v přímé souvislosti s preventivní ochranou zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické, fyzické) a být za ně odpovědný. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní a jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují své poznatky o přírodě, člověku a jeho anatomii a fyziologii, ale i o vztazích mezi lidmi; učí se dívat na vlastní činnost z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince. Vzdělávací obsah předmětu je velmi úzce spojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova.

Žáci se formou projektového vyučování (vč. prvků dramatizace) seznámí s pozitivními i negativními dopady životního stylu na zdraví člověka, osvojí si praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí a předlékařské první pomoci při poranění a jiném poškození těla. Budou pověřováni konkrétními úkoly (ve skupinách i jednotlivě), při jejich samostatném plnění budou mj. prohlubovat své dovednosti při získávání, třídění a zpracování informací. Nedílnou součástí předmětu jsou laboratorní práce.

2. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení:

Učitel

- využívá komplexní charakter integrovaného vyučovacího předmětu: vede žáky k vyhledávání, poznávání a interpretaci vnitřních vazeb a logických souvislostí v řešené problematice
- volí inovativní metody i formy práce, které umožňují žákům získávat nové znalosti z přímého pozorování, samostatně vyhledávat informace, řešit úkoly a prezentovat je
- umožňuje žákům rozvíjet obsah základních pojmů, orientovat se v názorech na to, co je zdravé, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- vede žáky k propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a harmonickými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji a volným úsilím
- důsledně vede žáky k používání odborné terminologie vzdělávacího oboru

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- zadává žákům problémové úlohy a otázky k řešení
- učí žáky samostatně vyhledávat informace z různých zdrojů (učebnice, odborná literatura, internet aj.), podporuje jejich aktivitu při učení
- vede žáky k porovnávání odborných názorů, vlastních zkušeností a mediálních tvrzení o člověku a jeho zdraví a k vyvozování optimálních praktických řešení
- rozvíjí schopnost žáků hledat a porovnávat varianty řešení problémů

Kompetence komunikativní:

Učitel

- zapojuje žáky do diskuse, vede je k vyjadřování myšlenek a názorů v logických souvislostech
- zadává úlohy, při jejichž řešení musí žáci kombinovat různé komunikační technologie (tisk, televize, internet)
- rozvíjí dovednost žáků interpretovat či prezentovat v písemné i mluvené formě texty, obrazové materiály a grafy
- upevňuje dovednost žáků zpracovat stručný, přesný a přehledný záznam o činnosti (pozorování, experiment)
- organizuje besedy s odborníky a podněcuje žáky k diskusi

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- umožňuje žákům co nejčastěji pracovat ve skupině a učí je hodnotit vlastní podíl na výsledku společné práce
- vede žáky k organizování práce ve skupině, vytváří příznivé pracovní klima, které umožní každému žáku konstruktivně se zapojit do řešení problému
- zdůrazňuje potřebu aktivního zapojování do činností podporujících zdraví a propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci
- učí žáky prezentovat vlastní práci, usiluje o to, aby byli schopni obhájit své názory

Kompetence občanské:

Učitel

- zdůrazňuje rovnost všech lidí bez ohledu na jejich původ, rasu, tělesný či jiný handicap
- vede žáky k slušnému a ohleduplnému chování
- prohlubuje informovanost a dovednosti žáků o chování v krizových situacích (živelní pohromy, terorismus), vysvětluje příčiny a následky ohrožení zdraví a přírody
- vede žáky k respektování práva každého jedince na zdravé životní prostředí, práv a povinností souvisejících se zdravím, partnerskými a rodinnými vztahy; svými názory, postoji a jednáním ve vztahu k lidem a k přírodě je pro žáky osobním příkladem

Kompetence pracovní:

Učitel

- vede žáky k uplatňování osvojených vědomostí, dovedností a návyků v osobním i profesním životě
- vyžaduje a kontroluje dodržování pracovních povinností a stanovených pravidel činnosti
- upozorňuje na problémy spojené s různými pracovními a lidskými činnostmi v přírodě (zemědělství, lesnictví, ochrana přírody, turistika) a klade důraz na omezování negativních vlivů na přírodu a na člověka

3. Průřezová témata realizovaná ve vyučovacím předmětu

Ve vzdělávacím obsahu vyučovacím předmětu Výtvarná výchova jsou integrovány vybrané tematické okruhy průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Environmentální výchova a Mediální výchova** (viz kódová označení v tabulkách).

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví		Vzdělávací obor: Člověk a výchova ke zdraví		Ročník: tercie
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí postavení člověka v živočišné říši a objasní jeho fylogenezi vymezí základní rozdíly mezi lidskými plemy rozliší druhy živočišných tkání podle tvaru buněk a jejich funkce vyjádří význam kostry pro život a rozliší na ní hlavní části objasní význam svalů a jejich smršťování, popíše připojení kosterních svalů a vysvětlí jejich fungování vyjádří, jaký význam mají tělní tekutiny, rozliší krev, mízu a tkáňový mok objasní význam oběhové soustavy, funkci srdce a cév rozliší typy imunity, vysvětlí význam posilování imunity 	<p>fylogeneze člověka</p> <p>základní struktury života</p> <p>anatomie a fyziologie, opěrná a pohybová soustava</p> <p>oběhová soustava</p>	<p>Výchova demokratického občana: 3.8.2.2.</p> <p>Multikulturní výchova: 3.8.4.1., 3.8.4.2.</p> <p>Mediální výchova: 3.8.6.6.</p>	<p><u>Zeměpis:</u> obyvatelstvo světa <u>Výchova k občanství:</u> lidská práva</p> <p><u>Tělesná výchova:</u> měření výkonů a posuzování pohybových dovedností</p> <p><u>Tělesná výchova:</u> zdravotně orientovaná zdatnost</p>	<p>interview na téma: Jak se žije v Čechách (přistěhovalectví) – příspěvek do časopisu</p> <p>posilování zad a nožní klenby</p> <p>nácvik první pomoci při zlomeninách a vykloubení</p> <p>praktický nácvik resuscitace</p>

<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady infekčních onemocnění a jejich původců, objasní jejich šíření a prevenci • vyjádří význam dýchací soustavy, popíše funkci plicního sklípku, uvede nebezpečí škodlivých látek ve vzduchu • objasní vlivy drog na člověka (kouření, alkohol) • popíše stavbu trávicí soustavy, uvede příklady přízpůsobení částí trávicí soustavy přijímané potravě • vysvětlí přeměnu vstřebaných živin na látky tělu vlastní, objasní funkci jater • vyjmenuje zásady zdravého stravování, srovná různé typy diet • objasní nezbytnost homeostázy a podíl vylučovací soustavy na jejím udržení • vysvětlí význam dodržování pitného režimu pro správnou funkci ledvin • podle obrázku popíše stavbu kůže a porovná význam jednotlivých částí kůže pro organismus 	<p>dýchací soustava</p> <p>trávicí soustava</p> <p>vylučovací soustava</p>	<p>Mediální výchova: 3.8.6.6.</p> <p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.3</p> <p>Environmentální výchova: 3.8.5.2.</p>	<p><u>Chemie:</u> léčiva a návykové látky</p> <p><u>Chemie:</u> přírodní látky</p>	<p>skupinová práce: reklamní návrhy (manipulace)</p> <p>chemické pokusy – důkazy nikotinu</p> <p>příprava posterů (vitamíny, složky potravy) Projekt: Trh zdravé výživy</p> <p>beseda: Péče o kůži</p>
---	--	---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • zdůvodní význam řídicích soustav pro celistvost organismu • popíše nervovou buňku a přenos nervového vzruchu • rozliší funkce mozku, míchy a obvodového nervstva • objasní průběh reflexu, rozdíl mezi reflexy vrozenými a získanými • uvede význam smyslových orgánů, porovná utváření smyslových orgánů ve vztahu k podnětům, které přijímají • vyjádří příklady pozitivních a negativních vlivů na člověka, na jeho zdraví i způsob života • objasní význam hormonů, uvede jejich příklady a místa jejich vytváření • popíše mužské a ženské pohlavní orgány a jejich funkci • objasní hormonální řízení rozmnožování a menstruačního cyklu • uvede příklady pohlavních chorob a způsoby prevence před nimi 	<p>řídicí soustavy</p> <p>vyšší nervová činnost</p> <p>hygiena duševní činnosti</p> <p>ontogeneze člověka</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.8.</p> <p>Environmentální výchova: 3.8.5.1., 3.8.5.4.</p> <p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.3., 3.8.1.7,</p>	<p><u>Výtvarná výchova:</u> reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly</p> <p><u>Výchova k občanství:</u> podobnost a odlišnost lidí</p>	<p>nácviky relaxačních technik, sestavení vlastního režimu dne</p>
---	---	---	---	--

5.7.2. TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Tělesná výchova** je realizován ve všech ročnících nižšího stupně osmiletého gymnázia. Vzdělávací obsah předmětu vychází ze stejnojmenného vzdělávacího oboru v RVP ZV, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Tělesná výchova je součástí komplexního vzdělávání žáků v problematice zdraví. Směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na straně druhé k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu. Významné je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků.

Vzdělávání v této oblasti propojuje činnosti a jednání související se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními lidskými etickými a morálními postoji, s volným úsilím. Vede žáky k chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů i společenských činností. Umožňuje žákům aktivní zapojování do činností podporujících zdraví i propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i mimo školu.

Předmět **Tělesná výchova** svým vzdělávacím obsahem souvisí zejména s vyučovacím předměty ŠVP Člověka výchova ke zdraví a Přírodopis a environmentální výchova. Výuka probíhá ve školní tělocvičně a na hřišti (na podzim roku 2007 je plánováno dokončení rozšíření a rekonstrukce víceúčelového hřiště). Součástí výuky tělesné výchovy je lyžařský výcvikový zájezd realizovaný v průběhu 5 - 7 dnů. Každoročně probíhají atletické dny tříd a sportovní den školy.

Třídy se při vyučování dělí na nekoedukované skupiny, které mohou být z organizačních důvodů tvořeny žáky různých tříd a ročníků, celkový počet žáků ve skupině je limitován dodržením podmínek bezpečnosti při pohybových činnostech.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU TĚLESNÁ VÝCHOVA V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH:

Ročník	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Týdenní počet vyučovacích hodin	2	2	2	2

Edukace v předmětu **Tělesná výchova** probíhá kombinací různých frontálních, skupinových, kooperačních a individuálních postupů s využitím tělocvičného náradí a náčiní. Výrazným motivačním prvkem je individuální zlepšování žáka a vytvoření soutěživého prostředí v rámci výuky. Cílem je nejen vytvoření správných pohybových a hygienických návyků a získání kladného vztahu k pohybovým činnostem a zdraví, ale i formování mezilidských vztahů a fair play.

2. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení:

Učitel

- rozvíjí pohybové dovednosti žáků v souladu s jejich individuálními předpoklady
- učí žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat individuální, příp. týmové sportovní aktivity
- seznamuje žáky s pravidly jednotlivých sportů a her, ověřuje jejich osvojení, vyžaduje jejich dodržování
- motivuje žáky k sportovním aktivitám, diferencuje činnosti i hodnocení žáků podle jejich pohybového nadání
- vede žáky k používání odborné terminologie oboru
- seznamuje žáky s historií tělesné výchovy a sportu i aktuálními sportovními událostmi, ověřuje jejich znalosti (soutěže, avízy)

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- navozuje různé problémové situace z teorie i sportovní praxe, vede žáky k jejich řešení
- podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů
- učí žáky analyzovat příčiny úspěchů/neúspěchů při sportovních aktivitách a vyvozovat optimální závěry pro další postup
- rozvíjí schopnost žáků hledat a porovnávat varianty řešení problémů

Kompetence komunikativní:

Učitel

- klade důraz na kulturní úroveň komunikace, netoleruje agresivní, hrubé, vulgární či nezdvořilé projevy žáků
- zapojuje žáky do diskuse o dosažených sportovních výsledcích, vede je k pojmenování problémů a vyjádření vlastního názoru na hru nebo jinou sportovní činnost
- diskutuje s žáky o etice a aktuálních problémech sportu (doping, podezření ze zmanipulovaných výsledků atd.), vede je k věcné argumentaci v průběhu diskuse, podílí se na formování jejich postojů
- vede žáky k pozitivní reprezentaci své osoby/týmu/ při sportovních soutěžích
- napomáhá při řešení vzniklých konfliktů, učí žáky komunikovat v emočně vyhocených situacích
- propaguje dosažené sportovní úspěchy školy, týmů, jednotlivců

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- umožňuje žákům podílet se na organizaci týmových sportovních aktivit
- napomáhá optimálnímu rozdělení úkolů a rolí v týmu, hodnotí úroveň skupinové spolupráce
- vede žáky k hodnocení vlastního podílu na výsledcích práce týmu, stupně svého ztotožnění s přijatou rolí (sebehodnocení)
- sleduje práci jednotlivých žáků, oceňuje jejich pokrok
- projevuje důvěru ve schopnosti žáků, posiluje zejm. sebedůvěru žáků s menším pohybovým nadáním

Kompetence občanské:

Učitel

- vede žáky k čestnému jednání v duchu fair play
- zdůrazňuje rovnost všech lidí bez ohledu na jejich původ, rasu, tělesný či jiný handicap
- nabízí žákům vhodné sportovní či relaxační aktivity jako protipól sociálně patologických jevů
- motivuje žáky k aktivní ochraně zdraví a životního prostředí
- vytváří předpoklady pro úspěšné zvládnutí krizové situace související s ohrožením života a zdraví

Kompetence pracovní:

Učitel

- učí žáky dovednostem potřebným k orientaci a bezpečnému pohybu v přírodním terénu a k účelnému chování při mimořádných událostech
- vyžaduje dodržování zásad bezpečné manipulace se sportovním nářadím a náčiním
- vede žáky k uplatňování osvojených sportovních dovedností, bezpečnostních a hygienických návyků v osobním životě, k chápání osobního zdraví jako jednoho z předpokladů úspěšné profesní dráhy

3. Průřezová témata realizovaná ve vyučovacím předmětu

Ve vzdělávacím obsahu vyučovacím předmětu Tělesná výchova jsou integrovány vybrané tematické okruhy průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova**, **Výchova demokratického občana** a **Multikulturní výchova** (viz kódová označení v tabulkách).

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví		Vzdělávací obor: Tělesná výchova		Ročník: prima
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aplikuje průpravná cvičení – atletická ABC • provádí základní atletické disciplíny (sprint, vytrvalostní běh, skok daleký a vysoký, hod) • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti • používá atletické názvosloví • uvědomuje si jednostranné zatížení, volí vhodnou kompenzaci • dokáže změřit atletické výkony • zná významné osobnosti atletické historie • usiluje o zlepšení své výkonnosti, uplatňuje morálně volní vlastnosti, snaží se o zlepšení techniky prováděné činnosti • označí hrubé nedostatky v technice • při prováděné činnosti aplikuje hygienické návyky (např. výklus) 	atletika	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.1, 3.8.1.2, 3.8.1.3., 3.8.1.6, 3.8.1.7.</p> <p>Výchova demokratického občana: 3.8.2.2</p> <p>Multikulturní výchova: 3.8.4.2</p>	<p><u>Člověk a výchova ke zdraví</u>: anatomie a fyziologie člověka</p> <p><u>Výchova k občanství</u>: mezilidské vztahy</p>	<p>tělocvična školy, školní hřiště, práce v terénu</p> <p>skupinová výuka, individuální přístup k žákům</p> <p>doskočiště, atletické sektory, granáty, medicínabaly</p>

<ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné formy přípravy organismu na zatížení • provádí základní gymnastické disciplíny (akrobacie, přeskok, cvičení na hrazdě, šplh) • posuzuje správnost provedení osvojované dovednosti, označí hrubé chyby • usiluje o zlepšení své výkonnosti, uplatňuje morálně volní vlastnosti, snaží se o zlepšení techniky prováděné činnosti • provádí obtížnější prvek s dopomocí • prakticky se seznamuje s dopomocí u prováděných cviků • uvědomuje si význam pohybových aktivit pro zdraví • uvědomuje si nebezpečí svalové dysbalance, volí vhodná kompenzační cvičení 	<p>gymnastika</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.1, 3.8.1.2, 3.8.1.3., 3.8.1.6, 3.8.1.7.</p> <p>Výchova demokratického občana: 3.8.2.1, 3.8.2.2</p> <p>Multikulturní výchova: 3.8.4.2</p>	<p><u>Člověk a výchova ke zdraví:</u> biologie člověka</p> <p><u>Výchova k občanství:</u> člověk ve společnosti</p>	<p>tělocvična školy</p> <p>skupinová výuka</p> <p>cvičení ve dvojicích</p> <p>gymnastické nářadí a náčiní</p> <p>individuální přístup k žákům</p>
--	--------------------------	---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje průpravná cvičení s míčem (házení a chytání) • provádí HČJ (driblink, střelba, přihrávka, pohyb hráče s míčem a bez míče) • formou průpravných her a cvičení se seznamuje se základními pravidly a pohybem ve hřišti • využívá teoretické a praktické znalosti v průpravných hrách • předvídá nebezpečí úrazu 	<p>basketbal</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.1, 3.8.1.2, 3.8.1.3., 3.8.1.6, 3.8.1.7.</p> <p>Výchova demokratického občana: 3.8.2.1, 3.8.2.2</p> <p>Multikulturní výchova: 3.8.4.2</p>	<p><u>Člověk a výchova ke zdraví:</u> biologie člověka</p> <p><u>Výchova k občanství:</u> člověk ve společnosti</p>	<p>tělocvična školy, školní hřiště</p> <p>skupinová výuka</p> <p>individuální přístup k žákům</p> <p>basketbalové míče a koše</p>
--	-------------------------	---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje průpravná cvičení s míčem (házení a chytání) • provádí HČJ (odbití obouruč vrchem a spodem, podání spodem) • volí správné postavení ve hřišti na základě znalosti pravidel hry a herních systémů • využívá teoretické a praktické znalosti v průpravné hře – přehazovaná • provede volejbalové rozcvičení • předvídá nebezpečí úrazu • používá základní tělocvičné názvosloví volejbalu • komunikuje při provádění osvojovaných činností, spolupracuje se spolužáky • při hře aplikuje znalost pravidel • při hře dodržuje zásady fair play 	volejbal	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.1, 3.8.1.2, 3.8.1.3., 3.8.1.6, 3.8.1.7.</p> <p>Výchova demokratického občana: 3.8.2.1., 3.8.2.2</p> <p>Multikulturní výchova: 3.8.4.2</p>	<p><u>Člověk a výchova ke zdraví:</u> biologie člověka</p> <p><u>Výchova k občanství:</u> člověk ve společnosti</p>	<p>tělocvična školy, školní hřiště</p> <p>skupinová výuka</p> <p>individuální přístup k žákům</p> <p>volejbalové míče</p>
---	-----------------	--	---	---

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví		Vzdělávací obor: Tělesná výchova		Ročník: sekunda
Rozpracované školní výstupy Žák:	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje průpravná cvičení – atletická ABC • provádí základní atletické disciplíny (sprint, vytrvalostní běh, skok daleký a vysoký, hod) • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti • používá atletické názvosloví • uvědomuje si jednostranné zatížení, volí vhodnou kompenzaci • prohlubuje znalosti pravidel atletických disciplín • dokáže změřit atletické výkony • zná významné osobnosti atletické historie • usiluje o zlepšení své výkonnosti, uplatňuje morálně volní vlastnosti, snaží se o zlepšení techniky prováděné činnosti 	atletika	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.1, 3.8.1.2, 3.8.1.3., 3.8.1.6, 3.8.1.7.</p> <p>Výchova demokratického občana: 3.8.2.1., 3.8.2.2</p> <p>Multikulturní výchova: 3.8.4.2</p>	<p><u>Člověk a výchova ke zdraví:</u> biologie člověka</p> <p><u>Výchova k občanství:</u> člověk ve společnosti</p>	tělocvična školy, školní hřiště, práce v terénu skupinová výuka individuální přístup k žákům doskočiště, atletické sektory, granáty, medicínabaly

<ul style="list-style-type: none"> označí hrubé nedostatky v technice při provádění činnosti aplikuje hygienické návyky 				
<ul style="list-style-type: none"> volí vhodné formy přípravy organismu na zatížení provádí základní gymnastické disciplíny (akrobacie, přeskok, cvičení na hrazdě, šplh) posuzuje správnost provedení osvojované dovednosti, označí hrubé chyby usiluje o zlepšení své výkonnosti, uplatňuje morálně volní vlastnosti, snaží se o zlepšení techniky prováděné činnosti provádí obtížnější prvek s dopomocí prakticky se seznamuje s dopomocí u prováděných cviků uvědomuje si význam pohybových aktivit pro zdraví uvědomuje si nebezpečí svalové dysbalance, volí vhodná kompenzační cvičení 	<p>gymnastika</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.1, 3.8.1.2, 3.8.1.3., 3.8.1.6, 3.8.1.7.</p> <p>Výchova demokratického občana: 3.8.2.1., 3.8.2.2</p> <p>Multikulturní výchova: 3.8.4.2</p>	<p><u>Člověk a výchova ke zdraví:</u> biologie člověka <u>Výchova k občanství:</u> člověk ve společnosti</p>	<p>tělocvična školy skupinová výuka cvičení ve dvojicích gymnastické nářadí a náčiní individuální přístup k žákům</p>

<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje průpravná cvičení s míčem (házení a chytání) • provádí HČJ (driblink, dvojtakt, střelba, přihrávka, pohyb hráče s míčem a bez míče) • formou průpravných her a cvičení se seznamuje se základními pravidly a pohybem ve hřišti • využívá teoretické a praktické znalosti v průpravných hrách • předvídá nebezpečí úrazu 	<p>basketbal</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.1, 3.8.1.2, 3.8.1.3., 3.8.1.6, 3.8.1.7.</p> <p>Výchova demokratického občana: 3.8.2.1., 3.8.2.2</p> <p>Multikulturní výchova: 3.8.4.2</p>	<p><u>Člověk a výchova ke zdraví:</u> biologie člověka <u>Výchova k občanství:</u> člověk ve společnosti</p>	<p>tělocvična školy, školní hřiště skupinová výuka individuální přístup k žákům basketbalové míče a koše</p>
--	-------------------------	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje průpravná cvičení s míčem (házení a chytání) • provádí HČJ (odbití obouruč vrchem a spodem, podání spodem) • volí správné postavení ve hřišti na základě znalosti pravidel hry a herních systémů • využívá teoretické a praktické znalosti v průpravné hře – přehazovaná, volejbal s modifikovanými pravidly • volejbalová rozcvička • předvídá nebezpečí úrazu • používá základní tělocvičné názvosloví volejbalu • komunikuje při provádění osvojovaných činností, spolupracuje se spolužáky • při hře aplikuje znalost pravidel • při hře dodržuje zásady fair play 	<p>volejbal</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.1, 3.8.1.2, 3.8.1.3., 3.8.1.6, 3.8.1.7.</p> <p>Výchova demokratického občana: 3.8.2.1., 3.8.2.2</p> <p>Multikulturní výchova: 3.8.4.2</p>	<p><u>Člověk a výchova ke zdraví:</u> biologie člověka <u>Výchova k občanství:</u> člověk ve společnosti</p> <p><u>Člověk a výchova ke zdraví:</u> biologie člověka</p>	<p>tělocvična školy, školní hřiště skupinová výuka individuální přístup k žákům volejbalové míče</p> <p>Lyžařský výcvikový zájezd: výuka sjezdového lyžování a snowboardingu, první pomoc, nebezpečí na horách</p>
--	------------------------	--	---	--

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví		Vzdělávací obor: Tělesná výchova		Ročník: tercie	
Rozpracované školní výstupy Žák:		Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje průpravná cvičení – atletická ABC • provádí základní atletické disciplíny (sprint, vytrvalostní běh, skok daleký a vysoký, hod), vrh • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti • používá atletické názvosloví • uvědomuje si jednostranné zatížení, volí vhodnou kompenzaci • seznamuje se základními pravidly atletických disciplín • dokáže změřit atletické výkony • zná významné osobnosti atletické historie • usiluje o zlepšení své výkonnosti, uplatňuje morálně volní vlastnosti, snaží se o zlepšení techniky prováděné činnosti 		atletika	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.1, 3.8.1.2, 3.8.1.3., 3.8.1.6, 3.8.1.7.</p> <p>Výchova demokratického občana: 3.8.2.1., 3.8.2.2</p> <p>Multikulturní výchova: 3.8.4.2</p>	<p><u>Člověk a výchova ke zdraví:</u> biologie člověka</p> <p><u>Výchova k občanství:</u> člověk ve společnosti</p>	<p>tělocvična školy, školní hřiště, práce v terénu skupinová výuka individuální přístup k žákům doskočiště, atletické sektory, granáty, medicinbaly</p>

<ul style="list-style-type: none">• označí hrubé nedostatky v technice• při provádění činnosti aplikuje hygienické návyky• aplikuje speciální průpravná cvičení – koulařská abc• nacvičuje vrh koulí z bočního postavení• seznamuje se s nácvičkou štafetové předávky				
---	--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné formy přípravy organismu na zatížení • provádí základní gymnastické disciplíny (akrobacie, přeskok, cvičení na hrazdě, šplh) • snaží se o vazby základních gymnastických cviků • posuzuje správnost provedení osvojované dovednosti, označí hrubé chyby • usiluje o zlepšení své výkonnosti, uplatňuje morálně volní vlastnosti, snaží se o zlepšení techniky prováděné činnosti • provádí obtížnější prvek s dopomocí • prakticky se seznamuje s dopomocí u prováděných cviků • uvědomuje si význam pohybo-vých aktivit pro zdraví • uvědomuje si nebezpečí svalové dysbalance, volí vhodná kompenzační cvičení 	gymnastika	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.1, 3.8.1.2, 3.8.1.6, 3.8.1.7</p> <p>Výchova demokratického občana: 3.8.2.1., 3.8.2.2</p> <p>Multikulturní výchova: 3.8.4.2</p>	<p><u>Člověk a výchova ke zdraví:</u> biologie člověka <u>Výchova k občanství:</u> člověk ve společnosti</p>	<p>tělocvična školy skupinová výuka cvičení ve dvojicích gymnastické nářadí a náčiní individuální přístup k žákům</p>
--	-------------------	---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje průpravná cvičení s míčem (házení a chytání) • provádí HČJ (driblink, střelba, přihrávka, pohyb hráče s míčem a bez míče) • formou průpravných her a cvičení se seznamuje s pravidly a pohybem ve hřišti • využívá teoretické a praktické znalosti v průpravných hrách • předvídá nebezpečí úrazu • provádí dvojtakt po přihrávce 	basketbal	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.1, 3.8.1.2, 3.8.1.6, 3.8.1.7</p> <p>Výchova demokratického občana: 3.8.2.1., 3.8.2.2</p> <p>Multikulturní výchova: 3.8.4.2</p>	<p><u>Člověk a výchova ke zdraví:</u> biologie člověka</p> <p><u>Výchova k občanství:</u> člověk ve společnosti</p>	<p>tělocvična školy, školní hřiště</p> <p>skupinová výuka</p> <p>individuální přístup k žákům</p> <p>basketbalové míče a koše</p>
---	------------------	---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje průpravná cvičení s míčem (házení a chytání) • provádí HČJ (odbití obouruč vrchem a spodem, podání spodem a vrchem) • volí správné postavení ve hřišti na základě znalosti pravidel hry a herních systémů • využívá teoretické a praktické znalosti v průpravné hře – volejbal s modifikovanými pravidly • volejbalová rozcvička • předvídá nebezpečí úrazu • používá základní tělocvičné názvosloví volejbalu • komunikuje při provádění osvojovaných činností, spolupracuje se spolužáky • při hře aplikuje znalost pravidel • při hře dodržuje zásady fair play 	<p>volejbal</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - 3.8.1.1, 3.8.1.2, 3.8.1.6, 3.8.1.7</p> <p>Výchova demokratického občana: 3.8.2.1., 3.8.2.2</p> <p>Multikulturní výchova: 3.8.4.2</p>	<p><u>Člověk a výchova ke zdraví:</u> biologie člověka <u>Výchova k občanství:</u> člověk ve společnosti</p>	<p>tělocvična školy, školní hřiště skupinová výuka individuální přístup k žákům volejbalové míče</p>
--	------------------------	--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví		Vzdělávací obor: Tělesná výchova		Ročník: kvarta
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aplikuje průpravná cvičení – atletická ABC • provádí základní atletické disciplíny (sprint, vytrvalostní běh, skok daleký a vysoký, hod), vrh • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti <ul style="list-style-type: none"> • používá atletické názvosloví • uvědomuje si jednostranné zatížení, volí vhodnou kompenzaci • seznamuje se základními pravidly atletických disciplín • změří atletické výkony • zná významné osobnosti atletické historie • usiluje o zlepšení své výkonnosti, uplatňuje morálně volní vlastnosti, snaží se o zlepšení techniky prováděné činnosti 	atletika	<p>Osobnostní a sociální výchova, tematický okruh 3.8.1.1, 3.8.1.2, 3.8.1.6, 3.8.1.7</p> <p>Výchova demokratického občana: 3.8.2.1., 3.8.2.2</p> <p>Multikulturní výchova: 3.8.4.2</p>	<p><u>Člověk a výchova ke zdraví:</u> biologie člověka <u>Výchova k občanství:</u> člověk ve společnosti</p>	<p>tělocvična školy, školní hřiště, práce v terénu</p> <p>skupinová výuka individuální přístup k žákům</p> <p>doskočiště, atletické sektory, granáty, medicinbaly</p>

<ul style="list-style-type: none">• označí hrubé nedostatky v technice• Při provádění činnosti aplikuje hygienické návyky• Aplikuje speciální průpravná cvičení – koulařská ABC• Nacvičuje vrh koulí ze zádového postavení• Provádí štafetovou předávku				
---	--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné formy přípravy organismu na zatížení • provádí základní gymnastické disciplíny (akrobacie, přeskok, cvičení na hrazdě, šplh) • provádí jednoduché povinné sestavy v jednotlivých gymnastických disciplínách • posuzuje správnost provedení osvojované dovednosti, označí hrubé chyby • usiluje o zlepšení své výkonnosti, uplatňuje morálně volní vlastnosti, snaží se o zlepšení techniky prováděné činnosti • provádí obtížnější prvek s dopomocí • prakticky se seznamuje s do-pomocí u prováděných cviků • uvědomuje si význam pohybových aktivit pro zdraví • uvědomuje si nebezpečí svalové dysbalance, volí vhodná kompenzační cvičení 	gymnastika	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.1, 3.8.1.2, 3.8.1.6, 3.8.1.7</p> <p>Výchova demokratického občana: 3.8.2.1, 3.8.2.2</p> <p>Multikulturní výchova: 3.8.4.2</p>	<p><u>Člověk a výchova ke zdraví:</u> biologie člověka <u>Výchova k občanství:</u> člověk ve společnosti</p>	<p>tělocvična školy</p> <p>skupinová výuka</p> <p>cvičení ve dvojicích</p> <p>gymnastické nářadí a náčiní</p> <p>individuální přístup k žákům</p>
---	-------------------	--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje průpravná cvičení s míčem (házení a chytání) • provádí HČJ (driblink, střelba, přihrávka, pohyb hráče s míčem a bez míče) • formou průpravných her a cvičení se seznamuje se základními pravidly a pohybem ve hřišti • využívá teoretické a praktické znalosti v průpravných hrách • předvídá nebezpečí úrazu • provádí dvojtakt z driblinku • formou průpravných a herních cvičení provádí útočné a obranné kombinace 	<p>basketbal</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova, tematický okruh 3.8.1.1, 3.8.1.2, 3.8.1.6, 3.8.1.7</p> <p>Výchova demokratického občana: 3.8.2.1, 3.8.2.2</p> <p>Multikulturní výchova: 3.8.4.2</p>	<p><u>Člověk a výchova ke zdraví:</u> biologie člověka</p> <p><u>Výchova k občanství:</u> člověk ve společnosti</p>	<p>tělocvična školy, školní hřiště</p> <p>skupinová výuka</p> <p>individuální přístup k žákům</p> <p>basketbalové míče a koše</p>
---	-------------------------	--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje průpravná cvičení s míčem (házení a chytání) • provádí HČJ (odbití obouruč vrchem a spodem, podání spodem a vrchem) • nácvik bloku a útočného úderu • volí správné postavení ve hřišti na základě znalosti pravidel hry a herních systémů • využívá teoretické a praktické znalosti v průpravné hře – volejbal s modifikovanými pravidly • volejbalová rozcvička • předvídá nebezpečí úrazu • používá základní tělocvičné názvosloví volejbalu • komunikuje při provádění osvojovaných činností, spolupracuje se spolužáky • při hře aplikuje znalost pravidel • při hře dodržuje zásady fair play • nacvičuje blok a útočný úder 	volejbal	<p>Osobnostní a sociální výchova, tematický okruh 3.8.1.1, 3.8.1.2, 3.8.1.6, 3.8.1.7</p> <p>Výchova demokratického občana, tematický okruh 3.8.2.1, 3.8.2.2</p> <p>Multikulturní výchova: 3.8.4.2</p>	<p><u>Člověk a výchova ke zdraví:</u> biologie člověka</p> <p><u>Výchova k občanství –</u> člověk ve společnosti</p>	<p>tělocvična školy, školní hřiště</p> <p>skupinová výuka</p> <p>individuální přístup k žákům</p> <p>volejbalové míče</p>
---	-----------------	--	--	---

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví		Vzdělávací obor: Tělesná výchova - ostatní sporty		Ročník: prima - kvarta
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aplikuje průpravná cvičení s náčiním • provádí HČJ • volí správné postavení ve hřišti na základě znalosti pravidel hry a herních systémů • předvídá nebezpečí úrazu • používá základní tělocvičné názvosloví • komunikuje při provádění osvojovaných činností, spolupracuje se spolužáky • při hře aplikuje znalost pravidel • při hře dodržuje zásady fair play 	<p>kopaná</p> <p>frisbee</p> <p>florbal</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.1, 3.8.1.2, 3.8.1.3., 3.8.1.6, 3.8.1.7.</p> <p>Výchova demokratického občana: 3.8.2.1, 3.8.2.2</p> <p>Multikulturní výchova: 3.8.4.2</p>	<p><u>Člověk a výchova ke zdraví</u>: biologie člověka</p> <p><u>Výchova k občanství</u>: člověk ve společnosti</p>	<p>tělocvična školy, školní hřiště</p> <p>skupinová výuka</p> <p>individuální přístup k žákům</p> <p>florbalové hole a míče, frisbee, fotbalový míč</p>

5.8. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

5.8.1. VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Samostatný vyučovací předmět **Využití digitálních technologií** je jedním ze dvou školou zvolených tematických okruhů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce (vedle povinné součásti uvedené vzdělávací oblasti realizované v předmětu Svět práce a ekonomie).

Realizuje očekávané výstupy tematického okruhu Využití digitálních technologií, je vyučován v sekundě a tercii nižšího stupně osmiletého gymnázia: Obsahovým zaměřením navazuje na samostatný předmět **Informatika a komunikační technologie** vyučovaný v primě s časovou dotací 1 vyučovací hodina týdně. V kvartě mohou zájemci pokračovat ve vzdělávání v dané oblasti v hodinách volitelného předmětu **Informatika a výpočetní technika** s dotací 1 hodiny týdně.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH:

Ročník	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Týdenní počet vyučovacích hodin	-	1	0,5 ^{*)}	-

**) hodinová dotace je v tercii čerpána v 1. pololetí v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně (příp. 2 vyučovacích hodin 1x za dva týdny), v 2. pololetí je vyučován předmět Svět práce a ekonomie*

Výuka probíhá v počítačové a multimediální učebně. Třída se dělí na skupiny tvořené polovinou, příp. třetinou žáků; toto organizační opatření umožňuje samostatnou práci žáků a individuální přístup učitele; při projektové práci žáci obvykle pracují v několika menších pracovních skupinách.

Realizace předmětu vychází z předpokladu, že žák zvládá základy práce na počítači, což mu umožní zpracovávat samostatně projekty popř. ročníkové práce. Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky, preferuje aktivní činnost a myšlenkovou spoluúčasť žáků. Cílem vyučovacího předmětu je praktické zvládnutí práce s digitálním fotoaparátem, kamerou, zpracování získaného materiálu v příslušných editorech a následná prezentace v projektech a na webových stránkách.

2. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Vzhledem k obdobnému charakteru vzdělávacího obsahu jsou výchovné a vzdělávací strategie předmětů **Informační a komunikační technologie, Využití digitálních technologií i Informatika a výpočetní technika** téměř shodné. Základní (společný) popis je uveden na str. 103-105, následující řádky základní text doplňují a konkretizují.

Kompetence k učení:

Učitel

- zadáváním konkrétních úkolů vede žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, k využívání různého SW pro zpracování získaných dat
- motivuje žáky ke spolupráci s ostatními, ale i k využívání nápovědy (help) u jednotlivých programů apod.
- rozvíjí schopnost samostatné práce žáků, učí žáky pořizovat si poznámky, které jim pomáhají při praktické činnosti s technikou
- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem
- vysvětluje žákům odbornou terminologii vzdělávacího oboru, vyžaduje její přesné užívání

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- zadává úlohy a projekty, vede žáky k tvořivému přístupu při jejich řešení
- vystupuje v roli konzultanta – motivuje žáky k samostatnému praktickému provedení zadaných úkolů
- navozuje problémové situace a postupnými kroky vede žáky k odhalení správného řešení (např. při tvorbě programů, vyhledávání informací na internetu, tvorbě a úpravě fotografií atp.)
- oceňuje originální řešení problémů, rozvíjí tvořivost a logické myšlení žáků

Kompetence komunikativní:

Učitel

- učí žáky využívat pro komunikaci na dálku vhodné technologie: odevzdávají řešení úkolů prostřednictvím elektronické pošty, volí vhodnou kompresi dat, při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)
- vede žáky k ohleduplnosti a taktu při vzájemné komunikaci, učí je respektovat, že každý člověk je různě chápavý a zručný
- motivuje žáky k využívání prostředků ICT při prezentaci výsledků vlastní nebo týmové práce
- vede žáky ke kritickému čtení, hodnocení a ověřování informací z různých zdrojů

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- při projektové výuce učí žáky spolupracovat, navzájem si pomáhat, pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, dodržovat časový harmonogram apod.
- umožňuje žákům podílet se na hodnocení prací, učí je hodnotit svoji práci i práci ostatních
- podporuje vzájemnou spolupráci a skupinovou práci žáků
- vede žáky k sebehodnocení a odpovědnosti za výsledky vlastní či týmové práce

Kompetence občanské:

Učitel

- seznamuje žáky s vazbami využívání prostředků ICT na legislativu a obecné morální zákony, vyžaduje dodržování stanovených norem chování, vede žáky k respektování autorských práv a zákonů o duševním vlastnictví, upozorňuje na problémy spojené s jejich porušením
- rozvíjí kritické myšlení žáků, vede je k posuzování obsahu sdělení, k porovnávání a hodnocení informací získaných z různých zdrojů
- vyžaduje dodržování provozního řádu počítačové a multimediální učebny
- upozorňuje žáky na rizika závislosti (patologické hráčství, závislost na práci s počítačem), vede je k racionálnímu využívání informačních zdrojů

Kompetence pracovní:

Učitel

- důsledně vyžaduje dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- seznamuje žáky s využitím informačních a komunikačních technologií v jednotlivých oborech lidské činnosti a jejich významem pro profesní uplatnění žáka

3. Průřezová témata realizovaná ve vyučovacím předmětu

Ve vzdělávacím obsahu vyučovacího předmětu Využití digitálních technologií jsou integrovány vybrané tematické okruhy průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova** a **Mediální výchova** (viz kódová označení v tabulkách).

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce		Vzdělávací obor: Využití digitálních technologií		Ročník: sekunda
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> pracuje s digitálním fotoaparátem a kamerou, na základě podmínek nastaví základní parametry k dosažení lepších výsledků zpracuje digitální fotografie v bitmapovém grafickém editoru, upraví nedostatky vzniklé při fotografování pomocí bitmapového grafického editoru vytváří fotoalba, indexy pomocí vektorového grafického editoru vytváří plakáty, vizitky, pozvánky, přání a další grafické dokumenty, při jejich vytváření používá importované digitální fotografie, text a ostatní grafické prvky při tvorbě dokumentů uplatňuje základní typografická a estetická pravidla 	<p>digitální fotografie a video</p> <p>bitmapový grafický editor</p> <p>vektorový grafický editor</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.5, 3.8.1.9</p> <p>Mediální výchova: 3.8.6.5, 3.8.6.9</p>	<p><u>Výtvarná výchova:</u> uplatňování subjektivity</p>	<p>skupinová výuka s individuálním přístupem k žákovi</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce		Vzdělávací obor: Využití digitálních technologií		Ročník: tercie
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pomocí WYSIWYG editoru vytváří jednoduché www prezentace • pro tvorbu www prezentací používá kombinaci XHTML a CSS • hotové prezentace umístí na internet • používá pojmy XHTML, CSS, tag, webhosting, doména • pomocí prezentačního software vytváří prezentace na zadané téma, používá přechody snímků, animace, časování, grafické předlohy • zvládá pravidla a zásady pro tvorbu úspěšné prezentace • zformátuje text, zařadí snímky • vloží různé objekty, provede časování (zvuky, animace) • převede prezentaci do tištěné verze • při tvorbě dokumentů uplatňuje základní typografická a estetická pravidla 	<p>WYSIWYG editor</p> <p>Prezentační SW</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova, tematický okruh: 3.8.1.5</p> <p>Mediální výchova, tematické okruhy: 3.8.6.6, 3.8.6.7</p>	<p><u>Výtvarná výchova:</u> uplatňování subjektivity</p>	<p>skupinová výuka s individuálním přístupem k žákovi</p>

5.8.2. SVĚT PRÁCE A EKONOMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah samostatného vyučovacího předmětu **Svět práce a ekonomika** je odvozen z jediného závazného tematického okruhu vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Tento tematický okruh je zaměřen na trh práce, volbu profesní orientace, možnosti vzdělávání, zaměstnání a podnikání.

Specifikem v ŠVP je těsné propojení tematického okruhu Svět práce s očekávanými výstupy vzdělávacího oboru **Výchova k občanství** (tematické okruhy Člověk jako jedinec - osobní rozvoj, Stát a hospodářství, Stát a právo - vlastnictví, pracovní poměr), které rozvíjí a konkretizuje. Cílem vyučovacího předmětu je seznámit žáky se současným trhem práce, umožnit orientaci v nabídce vzdělávání, pracovních činnostech jednotlivých profesí, ukázat jim různé způsoby uplatnění v profesním životě a uvést charakteristiky „světů práce“: komerční, nezisková, státní sféra, výzkum apod.

Prostředkem k dosažení uvedených cílů vzdělávání je maximální využití ICT při získávání a zpracování informací (konkrétní aplikace dovedností osvojených ve vyučovacích předmětech **Informační a komunikační technologie** a **Využití digitálních technologií**).

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU SVĚT PRÁCE a EKONOMIE V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH:

Ročník	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Týdenní počet vyučovacích hodin	-	-	0,5	-

Hodinová dotace je čerpána v 2. pololetí v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně (příp. 2 vyučovacích hodin 1x za dva týdny), v 1. pololetí je vyučován předmět Využití digitálních technologií. Toto organizační opatření zajišťuje obsahovou koordinaci s vyučovacím předmětem Výchova k občanství.

Výuka probíhá podle převažujících činností v kmenové učebně nebo v počítačové učebně. Při převaze aktivit podporovaných prostředky ICT se třída se dělí na skupiny tvořené polovinou, příp. třetinou žáků.

2. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacích předmětu

Při využívání prostředků ICT vyučující uplatňuje výchovné a vzdělávací strategie zvolené pro vyučovací předměty **Informační a komunikační technologie** (str.103) a **Využití digitálních technologií** (str.305). Následující výchovné a vzdělávací strategie citovaný text doplňují a rozšiřují:

Kompetence k učení:

Učitel

- prohlubuje dovednost žáků samostatně získávat informace v určené oblasti (alespoň jedna varianta navíc, alespoň dva informační kanály), provádět logickou analýzu daných alternativ (varianty, faktory, váhy ...) a intuitivní syntézu

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- rozvíjí tvořivý přístup žáků k řešení zadaných praktických úloh (např. vytvoření reklamy na určitý výrobek, procvičení pravidel osobního prodeje prostřednictvím scénky atp.)

Kompetence komunikativní:

Učitel

- využívá modelové situace k diskusi (např. plánování konkrétní podnikatelské činnosti - diskuse o rozhodnutích, která musí podnikatel před začátkem podnikání učinit; o nákladech na podnikání, podnětech, které vedou lidi k podnikatelské činnosti, atp.)

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- vede žáky k úvahám o sociálních a personálních aspektech manažerských rozhodnutí (např. přijímání nových zaměstnanců)
- učí žáky prezentovat vlastní osobu při vstupu na trh práce (např. simulace průběhu přijímacího pohovoru prostřednictvím scénky)
- diskutuje s žáky o jejich budoucí profesní kariéře

Kompetence občanské:

Učitel

- seznamuje žáky s vazbami na legislativu a zákony

Kompetence pracovní:

Učitel

- vytváří modelové situace vycházející z reálných situací ve světě práce, motivuje žáky k jejich řešení („hledání zaměstnání ve zvolené profesi“, hodnocení inzertních nabídek zaměstnání, vyplnění žádosti o zaměstnání, posouzení reálných možností uplatnění v dalším vzdělávání a na trhu práce)

3. Průřezová témata realizovaná ve vyučovacím předmětu

Ve vzdělávacím obsahu vyučovacího předmětu Svět práce a ekonomie jsou integrovány vybrané tematické okruhy průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova** a **Mediální výchova** (viz kódová označení v tabulkách).

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce		Vzdělávací obor: Svět práce a ekonomie		Ročník: tercie
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák:				
<ul style="list-style-type: none"> žák vysvětlí význam slova úspěch, provede sebehodnocení a koriguje s hodnocením své osoby provedeným druhými lidmi, přichází s návrhy, jak rozvíjet svoje schopnosti a zájmy žák rozpozná základní požadavky na povolání a seznámí se s jeho důležitými znaky, vyjmenuje konkrétní profese nabízené v ČR žáci skupinově plánují konkrétní podnikatelskou činnost a diskutují o rozhodnutích, která musí podnikatel před začátkem podnikání učinit. vysvětlí pojem náklady na podnikání a výnosy, kapitál a společnost 	<p>profesní orientace (volba povolání, sebehodnocení, první zaměstnání)</p> <p>základy podnikání</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova, tematické okruhy: 3.8.1.1, 3.8.1.2, 3.8.1.8</p> <p>Mediální výchova, tematické okruhy: 3.8.6.1, 3.8.6.2, 3.8.6.6</p>	<p><u>Výchova k občanství:</u> člověk ve společnosti</p>	<p>práce ve skupinách</p> <p>Exkurze: Úřad práce</p>

<ul style="list-style-type: none">• žák vysvětlí termín manažér, manažerské rozhodnutí, vyplní žádost o zaměstnání, objasní termíny kusová a hromadná výroba, produktivita práce• žák vysvětlí problém nedostatku, srovnává hospodářské systémy, objasní termíny koloběh ekonomiky, růst a pokles výkonnosti ekonomiky, hodnota peněz, dopady inflace• žák vysvětlí úlohu centrální banky v ekonomice, pracuje s termínem úrok a jeho ekonomickým významem a zjišťuje, jak centrální banka ovlivňuje ekonomiku.	základy národního hospodářství			
---	--------------------------------	--	--	--

5.8.3. PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU

Charakteristika vyučovacího předmětu

1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Práce s laboratorní technikou je v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání jedním ze sedmi tematických okruhů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce (vedle povinné součásti uvedené vzdělávací oblasti realizované v předmětu Svět práce a ekonomie), z nichž školy vybírají nejvýše dva do svých školních vzdělávacích programů.

Vzdělávací oblast je cíleně zaměřena na praktické dovednosti a návyky; vzdělávací obsah samostatného vyučovacího předmětu **Práce s laboratorní technikou** je orientován zejména na výběr a praktické využití základních laboratorních postupů a metod, upevňuje a rozvíjí dovednost žáků pracovat se základními laboratorními přístroji, zařízením a pomůckami. Úspěšná praktická činnost je podmíněna tvůrčí myšlenkovou spoluúčastí žáků. Za důležitou součást předmětu považujeme vhodně volené exkurze, které umožňují žákům reálný vstup do světa práce.

Předmět je v učebním plánu školy zařazen v tercii a kvartě:

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH:

Ročník	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Týdenní počet vyučovacích hodin	-	-	1	1

Vzhledem k praktickému zaměření vzdělávacího oboru je pro žáky výuka realizována jako laboratorní cvičení z chemie, fyziky a přírodopisu v dvouhodinových blocích jedenkrát za dva týdny.

V tercii jsou zařazena laboratorní cvičení z fyziky a chemie, v kvartě z chemie a přírodopisu.

Tematický okruh Práce s laboratorní technikou bezprostředně souvisí s přírodovědnými předměty, je ideální oblastí aplikace osvojených přírodovědných znalostí a dovedností.

Výuka probíhá ve specializovaných laboratořích vybavených technikou nezbytnou k provádění vybraných pracovních činností. Základní formou výuky je práce ve dvojicích, příp. skupinová práce doplněná vybranými exkurzemi.

Hodnocení práce žáků je prováděno po dohodě vyučujících.

2. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Vzhledem k obdobnému charakteru vzdělávacího obsahu jsou výchovné a vzdělávací strategie vyučovacích předmětů **Fyzika, Chemie, Přírodopis a environmentální výchova, Člověk a výchova ke zdraví a Práce s laboratorní technikou** v praktických činnostech blízké. Následující řádky doplňují a konkretizují výchovné a vzdělávací strategie uvedených přírodovědných předmětů.

Kompetence k učení:

Učitel

- vede žáky k samostatnému pozorování a experimentování podle zadaného a schváleného pracovního postupu
- přispívá k tomu, aby žáci získané výsledky porovnávali, kriticky posuzovali a vyvodili z nich závěry pro další využití

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- vede žáky k tomu, aby využívali získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- podporuje řešení problémů s mezioborovým přesahem
- upevňuje vědomí odpovědnosti žáků za svá rozhodnutí, učí je hodnotit výsledky své činnosti

Kompetence komunikativní:

Učitel

- používá různé typy textů, záznamů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků
- v průběhu cvičení vytváří prostor pro vhodnou komunikaci, reaguje na dotazy, podporuje žáky ve vhodné argumentaci
- umožňuje žákům obhájit výsledky své práce i názor na řešení problému

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- podporuje kooperaci a týmovou spolupráci při řešení problémů
- respektuje individualitu žáků, přispívá k diskusi ve skupině a oceňuje zkušenosti druhých lidí
- při práci s nebezpečnými chemickými látkami vede žáky k ochraně zdraví

Kompetence občanské:

Učitel

- upozorňuje žáky na rizika při zacházení s nebezpečnými látkami a materiály
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích a učení se odpovědnosti za zachování životního prostředí

Kompetence pracovní:

Učitel

- dbá na používání bezpečného laboratorního zařízení a dodržování stanovených pravidel bezpečnosti práce
- vede žáky k využití získaných dovedností a zkušeností v reálném životě i v rámci přípravy na budoucí povolání

3. Průřezová témata realizovaná ve vyučovacím předmětu

Ve vzdělávacím obsahu vyučovacího předmětu Práce s laboratorní technikou jsou integrovány vybrané tematické okruhy průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova** a **Environmentální výchova** (viz kódová označení v tabulkách).

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce		Vzdělávací obor: Práce s laboratorní technikou		Ročník: tercie
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák:				
<ul style="list-style-type: none"> vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy pro konání konkrétních pozorování a měření 	<p>Základní laboratorní postupy:</p> <p>CHEMIE metody pozorování, pokus a modelování: vážení látek, určení objemu látek, příprava roztoků daného složení, chemická analýza látek – filtrace, sublimace, destilace, elektrolýza, příprava a jímání plynu</p> <p>základní laboratorní přístroje, pomůcky a zařízení (chemické sklo a nádobí)</p> <p>FYZIKA metody pozorování, pokus a modelování,</p>	Osobnostní rozvoj: 3.8.1.5	Fyzika	

<ul style="list-style-type: none"> pracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce vytvoří obecné závěry k nimž dospěl při pozorováních a pokusech shrne výsledky do tabulek a zhotoví graf ze získaných hodnot dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři 	základní měřící přístroje, fyzikální pomůcky, zařízení	Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.9 Environmentální výchova: 3.8.5.3	<u>Člověk a výchova ke zdraví:</u> rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	ve všech integrovaných přírodovědných předmětech
---	--	--	--	--

PŘEHLED LABORATORNÍCH PRACÍ

CHEMIE

- CH₁ Cementace mědice
- CH₂ Oxidačně-redukční reakce kovů
- CH₃ Elektrolýza
- CH₄ Práce s modely organických látek
- CH₅ Důkazy prvků v organických sloučeninách
- CH₆ Příprava acetylenu
- CH₇ Sublimace naftalenu a ověření jeho vlastností
- CH₈ Měření teploty varu ethanolu
- CH₉ Destilace ovocného vína

FYZIKA

- F₁ Zásady měření, zpracování naměřených hodnot, chyby měření
- F₂ Ověření plování těles.
- F₃ Zobrazení předmětu na rovinném zrcadle, kulovém zrcadle, zobrazení čočkami
- F₄ Určení tepla při tepelné výměně při smíchání vod z různou teplotou (popř. při tepelné výměně mezi vodou a ocelovým válečkem)
- F₅ Určení teploty tání krystalické látky (popř. určení měrného skupenského tepla tání ledu)
- F₆ Měření elektrického proudu a napětí v obvodu
- F₇ Určení el. odporu rezistoru
- F₈ Použití reostatu k regulaci el. proudu a jako dělič napětí
- F₉ Určení el. příkonu žárovky

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce		Vzdělávací obor: Práce s laboratorní technikou		Ročník: kvarta
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák:				
<ul style="list-style-type: none"> vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy pro konání konkrétních pozorování a měření 	<p>Základní laboratorní postupy:</p> <p>CHEMIE metody pozorování, pokus a modelování (vážení látek, určení objemu látek, příprava roztoků daného složení, chemická analýza látek – destilace, chromatografie, titrace; důkazy složení látek)</p> <p>základní laboratorní přístroje, pomůcky a zařízení (chemické sklo a nádobí)</p> <p>PŘÍRODOPIS a ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA metody pozorování, pokus a modelování:</p>	Osobnostní rozvoj: 3.8.1.5.	<p><u>Chemie</u></p> <p><u>Přírodopis a environmentální výchova</u></p>	

<ul style="list-style-type: none"> • zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce • vytvoří obecné závěry k nimž dospěl při pozorováních a pokusech • shrne výsledky do tabulek a zhotoví graf ze získaných hodnot • dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci • poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři 	<p>příprava nativního a trvalého preparátu, ověřování vlastností látek, smyslové vnímání, separace organických látek</p> <p>základní laboratorní přístroje, pomůcky a zařízení: mikroskop a potřeby k mikroskopování, stereolupa, chemické nádobí a pomůcky</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.9</p> <p>Environmentální výchova : 3.8.5.3</p>	<p><u>Člověk a výchova ke zdraví:</u> rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p>	<p>ve všech integrovaných přírodovědných předmětech</p>
--	---	--	--	---

PŘEHLED LABORATORNÍCH PRACÍ**CHEMIE**

- CH₁ Stanovení koncentrace potravinářského octa metodou titrace
- CH₂ Důkazy sacharidů
- CH₃ Příprava mýdla a ověření jeho vlastností
- CH₄ Reakce aminokyselin a bílkovin
- CH₅ Enzymy a vitamíny
- CH₆ Chromatografie, izolace chlorofylu extrakcí
- CH₇ Izolace nikotinu z tabáku
- CH₈ Důkazy některých sloučenin ve vodě a půdě
- CH₉ Práce s makromolekulárními látkami

PŘÍRODOPIS A ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Př₁ Fyzikální a chemické vlastnosti nerostů, krystalografie
- Př₂ Mineralogie a petrologie, určování podle klíče
- Př₃ Srovnání rostlinné a živočišné buňky, osmotické jevy v buňce
- Př₄ Rozšiřování semen a plodů
- Př₅ Tělesný pokryv obratlovců
- Př₆ Výživa organismů, autotrofie a heterotrofie, anaerobní metabolismus
- Př₇ Počítky a vjemy, zkoušky smyslového vnímání
- Př₈ Izolace DNA, příklady z genetiky člověka
- Př₉ Separace organických látek – elektroforéza

5.9. DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY

5.9.1. DALŠÍ CIZÍ JAZYK

Charakteristika vzdělávacího oboru (vyučovacího předmětu)

1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Dalším cizím jazykem, který je v ŠVP zařazen jako povinně volitelný vzdělávací obsah v sekundě - kvartě, je **Francouzský jazyk**, resp. **Německý jazyk**.

Obsahové vymezení a cíle předmětu jsou uvedeny na str. 69 - 70 společně s vyučovacím předmětem Cizí jazyk (odd. 5.1.2.).

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU DALŠÍ CIZÍ JAZYK (FRANCOUZSKÝ, resp. NĚMECKÝ JAZYK) V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH:

Ročník	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Týdenní počet vyučovacích hodin	-	2	3	3

Zvolené metodické postupy umožní žákům dosáhnout jazykové úrovně **B1** Společného evropského referenčního rámce, žákům, kteří si v předmaturitních ročnících zvolí předmět Konverzace ve francouzském, resp. německém jazyce (2+3 vyučovacích hodiny týdně) a rozhodnou se pro maturitní zkoušku z dalšího cizího jazyka, úrovně **B2** Společného evropského referenčního rámce.

Úroveň B1	Úroveň B2
<i>(Žák) rozumí hlavním bodům jasné spisovné řeči o známých záležitostech, s nimiž se setkává v práci, ve škole, ve volném čase atd. Umí si poradit s většinou situací, které se mohou vyskytnout při cestování v oblasti, kde se mluví daným jazykem. Píše jednoduché souvislé texty o dobře známých tématech nebo o tématech, která ho zajímají. Umí popsat zážitky a události, sny, naděje a ambice a stručně zdůvodnit a vysvětlit své názory a plány.</i>	<i>(Žák) rozumí hlavním myšlenkám složitých textů pojednávajících jak o konkrétních, tak o abstraktních tématech, včetně odborných diskusí ve svém oboru. Dokáže konverzovat s určitou mírou plynulosti a spontánnosti, která umožňuje běžné rozhovory s rodilými mluvčími bez napětí pro některou ze stran. Píše jasně podrobné texty o řadě různých témat, vysvětluje svůj názor na aktuální problémy a uvádí výhody a nevýhody různých možností.</i>

2. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

jsou rovněž uvedeny v odd. 5.1.2. (Cizí jazyk) na str. 70 – 71.

3. Průřezová témata realizovaná ve vyučovacím předmětu

Ve vzdělávacím obsahu vyučovacího předmětu Další cizí jazyk jsou integrovány především tematické okruhy průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova** a **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**, dále pak průřezových témat **Multikulturní výchova**, **Environmentální výchova** a **Mediální výchova** (viz kódová označení v tabulkách).

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Doplňující vzdělávací obory		Vzdělávací obor: Francouzský jazyk		Ročník: sekunda
Rozpracované školní výstupy Žák:	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> čte text přiměřené úrovně plynule a foneticky správně rozumí každodenním výrazům, základním frázím a jednoduchým větám rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, sdělí stručně získané informace používá dvojjazyčný slovník 	<p>jména, představování se, pozdravy, komunikace ve třídě</p> <p>jednoduchá sdělení o sobě a rodině</p> <p>pokyny a instrukce při hodině</p> <p>poslech, četba a reprodukce jednoduchých textů</p> <p>práce s autentickými materiály</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.4. a 3.8.1.7</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.1, 3.8.3.2</p>	<p><u>Český jazyk:</u> jazyková výchova</p>	<p>poslech, čtení, psaní, dialogy jazykové hry, soutěže</p> <p>skupinová práce, práce ve dvojicích</p>

<ul style="list-style-type: none"> • sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, rodině a běžných každodenních situacích • zapojí se do jednoduché konverzace, formuluje jednoduchou otázku a odpověď 	<p>popis každodenních aktivit a bydliště (město, čtvrť), vysvětlení cesty na určité místo</p> <p>dialogy na témata volný čas, každodenní aktivity, škola, město</p>			
GRAMATICKÉ PORTFOLIO				
číslovky, člen neurčitý, časování sloves, člen určitý, přivlastňovací zájmena, zápor, tvoření otázky, člen dělivý, časování zvratných sloves, vyjádření průběhu v přítomném čase, předložky místa a jejich stahování se členy				

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Doplňující vzdělávací obory		Vzdělávací obor: Francouzský jazyk		Ročník: tercie
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> čte texty přiměřeného obsahu a náročnosti plynule a foneticky správně rozumí obsahu a smyslu textu přiměřené úrovně, vyhledá potřebné informace a stručně je sdělí domluví se v každodenních situacích účastní se jednoduché konverzace a rozumí jí 	<p>četba textů přiměřené úrovně zaměřených na život ve francouzsky mluvících zemích</p> <p>četba, poslech a reprodukce zjednodušených příběhů</p> <p>komunikace po telefonu</p> <p>dialogy na probíraná témata – víkend, prázdniny, vzhled osob, jídlo a zdraví, slavné osobnosti, dobrodružství</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.7</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.1</p> <p>Mediální výchova: 3.8.6.6</p>	<p><u>Český jazyk</u>: jazyková výchova</p> <p><u>Český jazyk</u>: komunikační a slohová výchova</p> <p><u>Informační a komunikační technologie</u>: zpracování a využití informací</p>	<p>poslech, čtení, psaní jazykové hry, soutěže</p> <p>počítač, internet</p> <p>skupinová práce, práce ve dvojicích</p>

<ul style="list-style-type: none"> • používá dvojjazyčný slovník • odvodí význam nových slov v textu <ul style="list-style-type: none"> • vytvoří písemné i ústní sdělení v souvislosti s probíraným učivem 	<p>práce s autentickými materiály (písňe, drobné novinové zprávy)</p> <p>dopis, e-mail, pozdrav z prázdnin; popis víkendu, prázdnin, vzhledu osob, stravovacích návyků, slavných osobností, vyprávění svých zážitků</p>			
<p>GRAMATICKÉ PORTFOLIO</p>				
<p>rozkazovací způsob, minulý čas složený, přivlastňovací zájmena, blízká budoucnost, předložky se státy, tázací slova, inverze v otázce, zájmena COD, rod přídavných jmen, dělivý člen, rozkaz zápor, zájmena osobní samostatná, ukazovací zájmena, tázací zájmena</p>				

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Doplňující vzdělávací obory		Vzdělávací obor: Francouzský jazyk		Ročník: kvarta
Rozpracované školní výstupy Žák:	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> čte text přiměřené úrovně plynule a foneticky správně rozumí obsahu a smyslu textu přiměřené úrovně, vyhledá potřebné informace a stručně je sdělí účastní se konverzace přiměřené úrovně a rozumí jí 	<p>četba textů zaměřených na povolání, životní prostředí, frankofonii, studia a sport</p> <p>práce s texty s rostoucí náročností, četba a poslech příběhů z každodenního života ve Francii</p> <p>dialogy na základě probíraných témat – nakupování, oslava, volba povolání, životní prostředí, dopravní prostředky, frankofonie, studia, sport</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.7</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.1</p> <p>Environmentální výchova: 3.8.5.4</p>	<p><u>Český jazyk</u>: jazyková výchova</p> <p><u>Informační a komunikační technologie</u>: zpracování a využití informací</p> <p><u>Zeměpis</u>: regiony světa</p> <p><u>Český jazyk</u>: komunikační a slohová výchova</p>	<p>poslech, čtení, psaní, dialogy</p> <p>počítač, internet</p> <p>jazykové hry, soutěže</p> <p>skupinová práce, práce ve dvojicích</p>

<ul style="list-style-type: none"> • používá dvojjazyčný slovník • odvodí význam nových slov v textu • vytvoří písemné i ústní sdělení v souvislosti s probíraným učivem • poznává francouzsky mluvící země 	<p>práce s autentickými materiály (písně, články v novinách a časopisech)</p> <p>popis osob, vytváření předpovědí, vyjadřování příkazů a zákazů, povinností, úmyslů, názorů k daným tématům, vyprávění příběhů; dopis – žádost o informace</p> <p>práce s mapou, časopisy, internetem</p>			
GRAMATICKÉ PORTFOLIO				
<p>podmínka, přání; zájmena COI, postavení adjektiv ve větě, stupňování, budoucí čas prostý, si + budoucí čas, vazba il faut, výrazy množství, minulý čas složený u zvrtných sloves, blízká minulost, minulý čas složený x imperfektum, zájmena en, y, vztažná zájmena qui, que, budoucí čas prostý, zájmena COI a COD, samostatná přivlastňovací zájmena, vyjadřování podmínky, neurčitá zájmena</p>				

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Doplňující vzdělávací obory		Vzdělávací obor: Německý jazyk		Ročník: sekunda
Rozpracované školní výstupy Žák:	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> vyslovuje a čte foneticky správně jednoduché texty rozumí známým každodenním výrazům, základním frázím a jednoduchým větám sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, o své rodině a běžných každodenních situacích vytvoří jednoduchou otázku a odpověď, jednoduchý dialog reaguje na jednoduché pokyny a instrukce v cizím jazyce 	<p>jména, pozdravy, představování se, poděkování</p> <p>první kontakty s cizincem: jednoduchá sdělení o sobě a rodině, pokyny a instrukce</p> <p>další texty, dialogy a témata s přiměřeně rostoucí náročností (Wohnen, Besuch, Tiere, Schule, Tagesablauf)</p> <p>rozhovory na zadaná témata</p> <p>řešení každodenních situací</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.1</p>	<p><u>Český jazyk</u> jazyková výchova</p> <p><u>Hudební výchova:</u> poslechové činnosti</p>	<p>poslech, čtení, psaní, dialog, jazykové hry, soutěže</p>

<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje se gramaticky správně rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, sdělí stručně získané informace 	<p>viz gramatické portfolio</p> <p>poslech, četba a reprodukce jednoduchých textů</p>			
GRAMATICKÉ PORTFOLIO				
<p>člen určitý a neurčitý, osobní zájmena v 1. pádě, základní typy časování sloves v přítomném čase, pořádek slov v oznamovací větě, tvoření otázky, časování sloves sein, haben v přítomném čase, zápor, základní číslovky, předložky se 3. pádem, se 4. pádem, skloňování osobních zájmen, přivlastňovací zájmena, časování nepravidelných sloves v přítomném čase, rozkazovací způsob, určování času, vazba es gibt, odlučitelné předpony</p>				

Vzdělávací oblast:		Vzdělávací obor:		Ročník:	
Jazyk a jazyková komunikace Doplňující vzdělávací obory		Německý jazyk		tercie	
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky	
Žák:					
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v obsahu jednoduchého textu, vyhledává odpovědi na otázky, potřebnou informaci stručně sdělí obsah přiměřeně obtížného textu naváže kontakt s konkrétní osobou a poskytne základní informace včetně údajů časových a místních vyjadřuje se gramaticky správně odvodí význam neznámých slov písemně sestaví jednoduché sdělení 	<p>texty s přiměřeně rostoucí náročností a této úrovni odpovídající sdělení o sobě – bydlení, škola, zájmy, zdraví a nemoci</p> <p>ústní i písemná reprodukce čteného nebo slyšeného textu</p> <p>dialogy na probíraná témata - volný čas a cestování</p> <p>viz gramatické portfolio</p> <p>četba textů</p> <p>dopis, e-mail, pozdrav z prázdnin, pozvání, blahopřání</p>	Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.9	<p><u>Český jazyk:</u> jazyková výchova</p> <p><u>Člověk a zdraví:</u> zdravý způsob života a péče o zdraví</p>	poslech, čtení, psaní, dialog, skupinová práce, jazykové hry, soutěže ústní a písemné zkoušení	

<ul style="list-style-type: none">• používá dvojjazyčný a výkladový slovník• domluví se v každodenních situacích	<p>rozšiřování slovní zásoby</p> <p>setkání, představení a návštěva</p>			
GRAMATICKÉ PORTFOLIO				
osobní a přivlastňovací zájmena, slovesa způsobová, rozkazovací způsob, zápor, sloveso werden, časové údaje, spojka sondern				

Vzdělávací oblast:		Vzdělávací obor:		Ročník:
Jazyk a jazyková komunikace Doplňující vzdělávací obory		Německý jazyk		kvarta
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák:				
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v obsahu přiměřeně náročného textu, vyhledává potřebné informace z textu a odpovídá na otázky reprodukuje obsah textu vytváří dialogy na základě probíraných tematických okruhů vyjadřuje se gramaticky správně písemně vytvoří souvislý text 	<p>texty s přiměřeně rostoucí náročností a této úrovni odpovídající sdělení</p> <p>krátký slohový útvar – vypravování</p> <p>dialogy - škola, povolání, volný čas, zájmy, cestování, móda, životní prostředí, média</p> <p>viz gramatické portfolio</p> <p>sestavení dopisu, písemná informace</p>	<p>Mediální výchova 3.8.6.6</p>	<p><u>Český jazyk:</u> jazyková výchova</p> <p><u>Zeměpis:</u> regiony světa, Česká republika</p> <p><u>Člověk a zdraví:</u> zdravý způsob života a péče o zdraví</p>	<p>Projekt – Co Evropu spojuje, naše partnerské vztahy</p> <p>naše partnerské regiony poslech, čtení, psaní, dialog, skupinová práce</p>

• získává informace z různých zdrojů	práce s internetem, tiskem, odbornou literaturou (slovník) na přiměřené úrovni
• vyhledává význam slov v různých typech slovníků	práce s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem a slovníkem na internetu
• poznává německy mluvící země (historie, kultura, tradice)	práce s mapou, časopisy, internetem

GRAMATICKÉ PORTFOLIO

sloveso werden (budoucí čas), préteritum a perfektum, skloňování přídavných jmen, konjunktiv II, vazby sloves, vedlejší věty – wenn, dass, vazba um...zu, als, stupňování přídavných jmen a příslovcí, trpný a činný rod

5.9.2. CVIČENÍ Z ČESKÉHO JAZYKA

Charakteristika vzdělávacího oboru (vyučovacího předmětu)

1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Volitelný vyučovací předmět **Cvičení z českého jazyka** je součástí organizačně řazen mezi Doplňující vzdělávací obory. Je realizován pouze v kvartě.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU CVIČENÍ Z ČESKÉHO JAZYKA V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH:

Ročník	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
<i>Týdenní počet vyučovacích hodin</i>	-	-	-	1

Vzdělávacím obsahem je velmi těsně spjat s předmětem Český jazyk a literatura (vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace).

Předmět je připraven ve dvou variantách.

Varianta I prohlubuje znalosti a dovednosti získané v povinném předmětu Český jazyk a literatura, vytváří nadstavbu a vede žáky k samostatnému řešení složitějších úkolů. Vybraní žáci budou zároveň připravováni na účast v Olympiádě v českém jazyce a dalších soutěžích.

Varianta II je zaměřena převážně na opakování, systemizaci a upevnění učiva.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Vzdělávací obor: Cvičení z českého jazyka I.		Ročník: kvarta
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché a v jednoduchém i složitějším souvětí spisovně vyslovuje česká slova a běžně užívaná cizí slova, používá správnou intonaci a přízvuk v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování 	<p>jazykový rozbor: větné členy (příslovečné určení, doplněk)</p> <p>odchylky od pravidelné větné stavby</p> <p>náhrada větných členů větami a naopak</p> <p>skladba – pořádek slov ve větě, spojovací výrazy ve složitém souvětí</p> <p>sémantika – synonyma, homonyma, slova mnohoznačná</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.9., 3.8.1.10.</p>		<p>řešení úloh z jazykových soutěží</p> <p>práce s literárními slovníky a odbornými příručkami, vyhledávání informací na internetu</p>

<p>využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci 	<p>slohový výcvik – vlastní tvorba slohových útvarů písemnou i ústní formou (referát, úvaha, reportáž, fejeton)</p> <p>srovnání ukázek beletrie a odborných textů</p>	<p>Mediální výchova: 3.8.6.3.</p> <p>Mediální výchova: 3.8.6.1.</p>		
---	---	---	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Vzdělávací obor: Cvičení z českého jazyka II.		Ročník: kvarta	
Rozpracované školní výstupy		Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák:					
<ul style="list-style-type: none"> v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché a v jednoduchém i složitějším souvětí využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace v písemném projevu zvládá, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci 		<p>pravopisná cvičení (velká písmena, pravopis souhláskových skupin)</p> <p>slovní druhy: opakování</p> <p>jazykový rozbor: rozvíjející větné členy, zvláštnosti větné stavby, určování hlavních a vedlejších vět</p> <p>slohový výcvik – základní slohové útvary: žádost, životopis, vypravování, popis, charakteristika, výklad, úvaha</p>	<p>Mediální výchova: 3.8.6.3.</p>		

5.9.3. CVIČENÍ Z MATEMATIKY

Charakteristika vyučovacího předmětu

1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Cvičení z matematiky je součástí vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Vyučovací předmět je realizován v samostatném vyučovacím předmětu. Předmět je zařazen jako nepovinný v 9. ročníku s časovou dotací jedna hodina týdně.

Předmět je připraven ve dvou variantách. Cvičení z matematiky 1 prohlubuje matematické znalosti získané v povinném předmětu Matematika a její aplikace. Žáci budou mj. připravováni na matematické soutěže. Předmět Cvičení z matematiky 2 je zaměřen na opakování a procvičení povinného učiva.

2. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení – učitel:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- vede žáky k tomu, aby vyhledávali a třídili informace a na základě jejich pochopení a systematizace je efektivně využívali v procesu učení a tvůrčích činnostech
- snaží se o to, aby žák získané výsledky porovnával a kriticky hodnotil
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí poznatky do souvislostí, propojuje je do širších celků a na základě toho vytváří komplexnější pohled na matematické jevy
- vede žáky k tomu, aby žáci poznávali smysl a cíl učení, měli k němu pozitivní vztah a kriticky hodnotili výsledky svého učení

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- vede žáky k vnímání různých matematických problémů, užití vlastního úsudku a zkušeností k jejich řešení
- vede žáky k vyhledávání informací vhodné k řešení problémů, nacházení jejich shodných, podobných a odlišných znaků, využívání získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- vede žáky k samostatnému řešení problému, užívání logických a matematických postupů při jejich řešení
- podporuje kritické myšlení u žáků, dává jim prostor, aby obhájili svůj názor na základě analytického matematického rozboru

Kompetence komunikativní – učitel:

- navozuje takové prostředí, ve kterém žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a souvisle
- vyžaduje od žáků dodržování komunikačních pravidel
- vede žáky k pochopení různých typů matematických záznamů
- vede žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální – učitel:

- učí žáky pracovat ve skupině
- umožňuje žákům podílet se na utváření pracovní atmosféry
- dává žákům prostor k diskusi při práci ve skupinách
- vede žáky k respektování autority
- rozvíjí pozitivní sebedůvěru a vědomí vlastních možností u žáků

Kompetence občanské - učitel:

- učí žáky chápat důležitost a smysl zavedených pravidel a norem chování a dodržovat je

Kompetence pracovní – učitel:

- vede žáky k dodržování vymezených pravidel a plnění povinností, aby získali správné návyky odpovídající charakteristice vzdělávací oblasti
- používá takové postupy, aby žáci využívali znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje a přípravy pro budoucí povolání

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace		Vzdělávací obor: Cvičení z matematiky I.		Ročník: kvarta
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák:				
<ul style="list-style-type: none"> řeší rovnice a nerovnice s odmocninami řeší soustavy rovnic užitím matic účelně využívá algebraické postupy při řešení úloh z geometrie využívá poměr podobnosti při výpočtu obvodů a obsahů rovinných útvarů a při výpočtu povrchu a objemu těles vhodně využívá vlastností shodných a podobných útvarů při výpočtu obvodu a obsahu užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení složitějších úloh a problémů řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<p>mocniny a odmocniny rovnice a nerovnice</p> <p>rovnice a nerovnice</p> <p>geometrie v rovině a prostoru</p> <p>geometrie v rovině a prostoru</p> <p>geometrie v rovině a prostoru</p> <p>problémové úlohy matematické soutěže</p> <p>logické a netradiční úlohy</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.8. 3.8.1.9., 3.8.1.10.</p>	<p><u>Matematika:</u> číslo a proměnná</p> <p><u>Matematika:</u> geometrie v rovině a prostoru</p> <p><u>Matematika:</u> problémové úlohy a soutěže</p>	<p>řešení úloh z korespondenčních seminářů, Matematického klokana a Matematické olympiády</p>

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace		Vzdělávací obor: Cvičení z matematiky II.		Ročník: kvarta
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • provádí početní operace v jednotlivých číselných oborech • modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel • řeší aplikační úlohy na procenta a situace vyjádřené poměrem • upravuje výrazy a provádí s nimi početní operace • řeší reálnou situaci s využitím rovnic a soustav rovnic • matematizuje reálné situace s využitím funkcí • charakterizuje jednotlivé rovinné útvary a využívá jejich vlastností a množin bodů v konstrukčních úlohách 	číselné obory dělitelnost procenta, poměr, úměra výrazy rovnice funkce základy planimetrie, konstrukční úlohy		<u>Matematika</u>	opakování učiva primy - kvarty

<ul style="list-style-type: none">• sestrojí obraz rovinného útvaru v jednotlivých geometrických zobrazeních• charakterizuje základní tělesa a vypočítá jejich objem a povrch	geometrická zobrazení tělesa			
--	---	--	--	--

5.9.4. INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Informatika a výpočetní technika je součástí vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie.. Předmět je zařazen jako nepovinný v 9. ročníku s časovou dotací jedna hodina týdně. Navazuje na učivo povinného vyučovacího předmětu **Využití digitálních technologií**, který je probírán v tercii. Učivo se rozšiřuje z běžné uživatelské úrovně o speciální prvky využívané při profesionální torbě WWW a při komunikaci na intranetu a internetu.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH:

Ročník	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Týdenní počet vyučovacích hodin	-	-	-	1

Výuka probíhá v počítačové a multimediální učebně. Třída se dělí na skupiny, což umožňuje samostatnou práci žáků a individuální přístup učitele.

Obsahově je předmět zaměřen na odborné zvládnutí speciálních funkcí digitálního fotoaparátu a digitální kamery, zpracování získaného materiálu a profesionální tvorbu www stránek.

2. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Vzhledem k obdobnému charakteru vzdělávacího obsahu jsou výchovné a vzdělávací strategie předmětů **Informační a komunikační technologie, Využití digitálních technologií i Informatika a výpočetní technika** téměř shodné. Základní (společný) popis je uveden na str. 103-105, následující řádky základní text doplňují a konkretizují.

Kompetence k učení:

Učitel

- zadáváním konkrétních úkolů vede žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, k využívání různého SW pro zpracování získaných dat

- rozvíjí schopnost samostatné práce žáků, učí žáky pořizovat si poznámky, které jim pomáhají při praktické činnosti s technikou
- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem
- vysvětluje žákům odbornou terminologii vzdělávacího oboru, vyžaduje její přesné užívání

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- zadává úlohy a projekty, vede žáky k tvořivému přístupu při jejich řešení
- navozuje problémové situace a postupnými kroky vede žáky k odhalení správného řešení (např. při tvorbě programů, vyhledávání informací na internetu, tvorbě a úpravě fotografií atp.), oceňuje originální řešení problémů, rozvíjí tvořivost a logické myšlení žáků

Kompetence komunikativní:

Učitel

- učí žáky využívat pro komunikaci na dálku vhodné technologie: odevzdávají řešení úkolů prostřednictvím elektronické pošty, volí vhodnou kompresi dat, při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)
- vede žáky k ohleduplnosti a taktu při vzájemné komunikaci, učí je respektovat, že každý člověk je různě chápavý a zručný
- motivuje žáky k využívání prostředků ICT při prezentaci výsledků vlastní nebo týmové práce

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- podporuje vzájemnou spolupráci a skupinovou práci žáků
- vede žáky k sebehodnocení a odpovědnosti za výsledky vlastní či týmové práce

Kompetence občanské:

Učitel

- seznamuje žáky s vazbami využívání prostředků ICT na legislativu a obecné morální zákony, vyžaduje dodržování stanovených norem chování, vede žáky k respektování autorských práv a zákonů o duševním vlastnictví, upozorňuje na problémy spojené s jejich porušením
- vyžaduje dodržování provozního řádu počítačové a multimediální učebny

Kompetence pracovní:

Učitel

- důsledně vyžaduje dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- seznamuje žáky s využitím informačních a komunikačních technologií v jednotlivých oborech lidské činnosti a jejich významem pro profesní uplatnění žáka

3. Průřezová témata realizovaná ve vyučovacím předmětu

Ve vzdělávacím obsahu vyučovacího předmětu Informatika a výpočetní technika jsou integrovány vybrané tematické okruhy průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova** a **Mediální výchova** (viz kódová označení v tabulkách).

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie		Vzdělávací obor: Informatika a výpočetní technika		Ročník: kvarta
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří komplexní webové prezentace na zadané téma, při jejich tvorbě používá validní XHTML kód, CSS styly a programovací jazyk PHP • zvládne strukturu www stránky • ovládá základní typografická pravidla (nadpisy, odstavce, formátování) • vytvoří seznamy a výčty na www stránkách • upraví grafickou stránku celé www stránky (obrázky) • vytvoří hypertextové odkazy a tabulky • definuje tzv. META informace • zvládne syntaxi kaskádových stylů • specifikuje jednotlivé elementy (blokové, online, nahrazované) • aplikuje změny vlastností barev, textů, rámečků apod. • řídí pozice jednotlivých elementů 	WWW prezentace	Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.6, 3.8.1.7, 3.8.1.8, 3.8.1.11	<u>Výtvarná výchova:</u> uplatňování subjektivity	Projektová výuka, práce ve skupinách

<ul style="list-style-type: none">• pomocí CSS zvládne určit formu prezentace dokumentu pro různé typy výstupních zařízení (např. obrazovku, papír, atd.)• zvládne instalaci, spuštění, ukončení UniformServeru• vytvoří jednoduché PHP skripty• zvládne práci s proměnnými• napíše jednoduchý program s využitím příkazu if, switch, cyklů while, for• vytvoří formulář • natočí, sestříhá, ozvučí a opatří titulky film, při tvorbě filmu využívá vlastních tvůrčích nápadů	Digitální video	Mediální výchova, tematický okruh 3.8.6.1		
---	-----------------	--	--	--

Evaluace směřuje k ověřování, měření, posuzování a hodnocení výsledků a změn dosažených v činnostech školy

5.10. PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Hodnocení žáka vychází z míry dosažení očekávaných výstupů, které jsou pro jednotlivé vyučovací předměty formulovány ve školním vzdělávacím programu. Podrobnosti o hodnocení výsledků vzdělávání žáků (klasifikační řád) jsou součástí Školního řádu Gymnázia, České Budějovice, Jírovcova 8 (část 5, § 14 – 28), který nabyl účinnosti dne 1. 10. 2006.

V textu ŠVP jsou uvedeny vybrané oddíly zaměřené na obecné zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání žáků, postup při získávání podkladů pro hodnocení, zásady a pravidla sebehodnocení žáka, charakteristiku stupňů prospěchu a kritéria klasifikace ve vzdělávacích oborech s převahou teoretického, resp. výchovného hodnocení, klasifikaci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, hodnocení chování žáků a výchovná opatření. Úplný text dokumentu je k dispozici např. na stránkách školy <http://gymji.cz>.

Č Á S T 5

PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

§ 14

Obecné zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání žáků

1. Hodnocení vychází z **posouzení míry dosažení očekávaných výstupů** formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů (vzdělávacích oborů) v platných kurikulárních dokumentech školy (školním vzdělávacím programu).
2. Probíhá tak, aby plnilo svou funkci
 - motivační;
 - informativní;
 - výchovnou;
 - regulativní;
 - diferenciací;
 - prognostickou.

Efektivní hodnocení je jednoznačné, srozumitelné a věcné, konkrétní a adresné, pedagogicky zdůvodněné v souladu se stanovenými kritérii, odborně správné, doložitelné a všestranné.

3. Výsledky vzdělávání a chování žáků se hodnotí průběžně a celkově za **celé** klasifikační období.
4. Kritéria hodnocení a klasifikace v jednotlivých předmětech (vzdělávacích oborech) stanoví vyučující, na formulaci se mohou spolupodílet žáci přímo nebo prostřednictvím mluvčího třídy. Přijatá kritéria jsou pro dané klasifikační období závazná.
5. Při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci uplatňuje učitel přiměřenou náročnost, objektivitu a pedagogický takt, dbá na dodržování vzájemné úcty, respektu a důstojnosti všech účastníků vzdělávání. Přihlíží k věkovým zvláštěm a k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období v dílčích výsledcích vzdělávání jednorázově zakolísat.

§ 15

Postup při získávání podkladů pro hodnocení

1. Podklady pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků získává učitel zejména:
 - soustavným sledováním výkonů žáka, jeho připravenosti na vyučování a aktivity v průběhu výchovně vzdělávacího procesu;
 - různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové);
 - kontrolními písemnými pracemi (v českém jazyce a literatuře, cizích jazycích a matematice) a didaktickými testy;
 - analýzou postupů při získávání, hodnocení a zpracování informací;
 - analýzou výsledků činnosti žáka (např. seminárních prací, referátů, prezentace projektů, výtvarných prací, preparátů a protokolů z praktických cvičení v přírodovědných předmětech atp.);
 - konzultacemi s ostatními učiteli, příp. i s pracovníky pedagogicko-psychologických poraden a zdravotnických zařízení (viz např. § 20 ŠŘ);
 - rozhovory s žákem, vč. sebehodnocení žáka (viz § 16 ŠŘ).

§ 16

Zásady a pravidla sebehodnocení žáka

Sebehodnocení žáka je ve výchovně vzdělávací praxi školy relativně novým jevem. Předpokládáme postupné rozšíření této metody od hodnocení podílu žáka na skupinové a týmové práci, na řešení projektových úkolů, vyjádření jeho individuálního přínosu při laboratorních a praktických cvičeních, v hodinách estetické výchovy a ve volitelných předmětech až k využití v celé širší vzdělávacích aktivit.

1. Vyučující jednotlivých předmětů vytvářejí podmínky pro sebe-hodnocení a vzájemné hodnocení žáků.
2. K rozvoji sebehodnocení slouží zpočátku zejména seminární, skupinové a další kooperativní formy práce, při nichž žák může dobře porovnávat průběh a výstupy své činnosti s ostatními.
3. Při sebehodnocení žák vychází z kritérií hodnocení přijatých na počátku školního roku (viz § 14 odst. 4). Na jejich základě by měl být schopen samostatně zhodnotit výsledky své práce; cílem je vyjádření žáka o pozitivních a negativních stránkách vlastního výkonu, formulace kroků potřebných ke zlepšení, příp. návrh vhodné strategie učení.
4. Sebehodnocení nenahrazuje hodnocení žáka učitelem, doplňuje a rozšiřuje stávající evaluační procesy, posiluje zejména motivační, výchovnou a regulativní funkci hodnocení. Vede žáky k postupnému **přebírání odpovědnosti za kvalitu svého vzdělávání** a osobní rozvoj.

§ 18

Klasifikace ve vzdělávacích oborech s převahou teoretického zaměření

1. Při klasifikaci výsledků vzdělávání v těchto vzdělávacích oborech se hodnotí v souladu s požadavky školního vzdělávacího programu zejména:

- vyhledávání a třídění informací a jejich efektivní využívání v procesu učení, tvůrčích a praktických činnostech,
- výběr vhodných postupů a logické uvažování při řešení problémů, kvalita požadovaných intelektuálních a praktických činností, osvojení účinných metod samostatného studia,
- aktivita v přístupu k činnostem, samostatnost, nápaditost a tvořivost žáka,
- schopnost uplatňovat osvojené vědomosti a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- výsledky činnosti posuzované v relaci k očekávaným výstupům školního vzdělávacího programu),
- přesnost, výstižnost, odborná a jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- úroveň receptivních, produktivních a interaktivních řečových dovedností žáka v cizích jazycích (viz např. RVP ZV, str. 27),
- přesnost, systemizace, správnost interpretace a úroveň osvojení nezbytných pojmů, definic, zákonitostí, faktů a vztahů, posouzení jejich významu pro řešení a další vzdělávací aktivity,
- úroveň argumentace, schopnost prezentovat vlastní názor, obhájit ho, příp. korigovat v diskusi,
- kvalita spolupráce s ostatními při kooperativních činnostech.

2. Charakteristika stupňů prospěchu

Stupeň prospěchu 1 (výborný)

Žák na vysoké úrovni splňuje uvedená kritéria hodnocení. Charakteristická je samostatnost, tvořivost a aktivita, efektivní výběr metod řešení úloh, logický postup při řešení problémů, samostatná práce s informacemi a posouzení jejich významu pro řešení úkolů. Žák pohotově a účelně vykonává požadované intelektuální a praktické činnosti, tvořivě aplikuje osvojené vědomosti a dovednosti. Jeho ústní i písemný projev je výstižný, osobitý, věcně správný a přesný. Kvalitně prezentuje a věcně obhajuje své názory. Pracuje soustavně, iniciativně, se zřejmým zájmem, je schopen samostatně studovat vhodné texty a organizovat vlastní učení. Výsledky jeho činností jsou kvalitní, pouze s občasnými drobnějšími nedostatky.

Stupeň prospěchu 2 (chvalitebný)

Žák velmi dobře splňuje uvedená kritéria hodnocení, výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, ve srovnání se stupněm prospěchu 1 (výborný) s vyšší četností nepodstatných nedostatků, které je při ústní či praktické zkoušce schopen korigovat. Požadované intelektuální a praktické činnosti vykonává převážně samostatně a tvořivě, účelně aplikuje osvojené vědomosti a dovednosti. Vyhledává a zpracovává potřebné informace, orientuje se v rozsáhlejších tematických okruzích učiva, bez větších nedostatků využívá zjištěných souvislostí při řešení úkolů. Jeho ústní i písemný projev je kultivovaný, poměrně výstižný a přesný, méně osobitý. Své názory prezentuje srozumitelně, v diskusi věcně argumentuje. Pracuje se zájmem, je schopen samo-statně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň prospěchu 3 (dobrý)

Žák splňuje uvedená kritéria hodnocení na průměrné úrovni. Požadované intelektuální a praktické činnosti nevykonává vždy přesně, při ústní zkoušce koriguje nedostatky za pomoci učitele.

Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje s menšími chybami, ne vždy samostatně. Při řešení úloh postupuje málo tvořivě, s občasnými nelogickými kroky. V rozsáhlých tematických okruzích se orientuje obtížněji, občas reprodukuje osvojené poznatky bez hlubšího porozumění a pochopení souvislostí. Ústní a písemný projev žáka není vždy výstižný, postrádá osobitost. V interpretaci a zpracování informací se objevují nepřesnosti, žák své názory a argumenty prezentuje ne vždy srozumitelně a přesvědčivě. Je schopen samostatného studia podle návodu učitele. Neprojevuje výrazný zájem o předmět. Ve výsledcích činnosti žáka se projevují časté menší, ojediněle i závažné nedostatky.

Stupeň prospěchu 4 (dostatečný)

Žák splňuje uvedená kritéria hodnocení na nízké, podprůměrné úrovni, výsledky jeho činnosti nejsou kvalitní. V požadovaných intelektuálních a praktických činnostech se projevují častější závažné nedostatky, žák nepracuje pohotově a tvořivě, neumí samostatně zvolit efektivní metodu řešení úkolu. Při aplikaci osvojených poznatků a dovedností se projevují časté nepřesnosti a nelogické kroky. Žák je schopen při ústní zkoušce opravit některé chyby s pomocí učitele. Obtížně třídí a zpravidla nepřesně interpretuje informace, nesnadno se orientuje i v méně rozsáhlých tematických okruzích učiva, proto obvykle nenachází logické souvislosti. Ústní i písemný projev má závažné stylistické, pravopisné i obsahové nedostatky, při diskusi žák není schopen kvalitní argumentace. Pracuje bez zájmu, nesystematicky. Při samostatném studiu má vážné těžkosti.

Stupeň prospěchu 5 (nedostatečný)

Žák nespĺňuje většinu uvedených kritérií hodnocení, výsledky jeho činnosti mají velmi nízkou úroveň. V požadovaných intelektuálních a praktických činnostech se projevují podstatné nedostatky. Žák nepracuje tvořivě, pohotově ani samostatně, při aplikaci osvojených poznatků a dovedností převažují závažné chyby. Při ústní zkoušce žák nedokáže uplatnit své vědomosti a dovednosti

ani s podněty učitele, převážnou většinu chyb se mu nedaří korigovat. Neumí samostatně zpracovávat, třídít a interpretovat informace. Pokud se zúčastní diskuse, neumí formulovat svůj názor ani vhodně argumentovat. Jeho ústní i písemný projev má závažné stylistické, pravopisné i obsahové nedostatky. Pracuje nesoustavně, bez zájmu, ve vyučovacích hodinách je pasivní. Nemá předpoklady pro samostatné studium doporučených textů.

§ 19

Klasifikace ve vzdělávacích oborech s převahou výchovného zaměření

(hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova a výchova ke zdraví, výchova k občanství)

1. Při klasifikaci výsledků vzdělávání v těchto vzdělávacích oborech se hodnotí v souladu s požadavky ŠVP zejména:

- aktivita, iniciativa, samostatnost,
- nápaditost, tvořivost, originalita (zejm. v estetické výchově),
- úroveň argumentace, schopnost formulovat vlastní názor, obhájit ho, příp. korigovat v diskusi (zejm. ve Výchově k občanství),
- kvalita spolupráce s ostatními při kooperativních činnostech (vč. kolektivních sportů),
- výsledky činnosti posuzované v relaci k osobním předpokladům žáka a očekávaným výstupům školního vzdělávacího programu,
- převažující trend výsledků činnosti žáka v delším časovém období (např. rozvoj občanských kompetencí, pěvecké techniky, porovnání sportovních výkonů atp.),
- vztah k vyučovacím předmětům a k dané problematice,
- zvládnutí účelných postupů činnosti, osvojení potřebných dovedností a návyků, vč. tělesné zdatnosti a péče o vlastní zdraví,
- stupeň využití teoretických poznatků v praktických činnostech.

2. Charakteristika stupňů prospěchu

Stupeň prospěchu 1 (výborný)

Žák pracuje aktivně a samostatně. Při individuálních i kolektivních činnostech plně využívá svých předpokladů k osobnímu rozvoji ve vzdělávacích oborech hudební výchova, výtvarná výchova, výchova k občanství, tělesná výchova a výchova ke zdraví (rozvíjí estetické vnímání, tělesnou zdatnost, orientaci ve společenském dění a další občanské kompetence). Osvojené dovednosti, návyky a vědomosti tvořivě aplikuje v nových úkolech. Dokáže samostatně pracovat s informacemi, formulovat a v diskusi obhájit svůj názor (např. na umělecké dílo, společenskovední problematiku atp.). Má aktivní zájem o vyučovací předmět, výsledky jeho činnosti jsou kvalitní (mohou mít drobné, nepodstatné nedostatky).

Stupeň prospěchu 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech převážně aktivní, tvořivý a samostatný, využívá svých předpokladů k osobnímu rozvoji v uvedených vzdělávacích oborech, vhodně uplatňuje osvojené dovednosti, návyky a vědomosti. Získané informace využívá k vyjádření svého názoru, zapojuje se do diskuse. Zajímá se o vyučovací předmět, výsledky jeho činnosti mají jen menší nedostatky.

Stupeň prospěchu 3 (dobrý)

Žák je v činnostech málo aktivní a samostatný, svých předpokladů k osobnímu rozvoji využívá jen částečně. Jeho projev postrádá nápaditost a osobitost. Svůj názor formuluje nepřesně, v diskusi argumentuje nepřesvědčivě, dopouští se chyb. Nemá dostatečný zájem o vyučovací předmět, ve výsledcích jeho činnosti se objevují i závažnější nedostatky, které pod vedením vyučujícího částečně koriguje; ve výstupech není zřetelný pokrok.

Stupeň prospěchu 4 (dostatečný)

Žák přistupuje k činnostem bez zájmu, projevuje minimální snahu o využití svých předpokladů k osobnímu rozvoji v uvedených vzdělávacích oborech. Jeho projev je velmi málo působivý,

se závažnými nedostatky, které jen obtížně koriguje. Dílčí vědomosti a dovednosti aplikuje jen s výraznou pomocí. V diskusi není schopen kvalitní argumentace, informace interpretuje často chybně, nelogicky. Kvalita výstupů je nízká, postupně klesá nebo stagnuje.

Stupeň prospěchu 5 (nedostatečný)

Žák přistupuje k činnostem pasivně, projevuje výrazný nezájem o vyučovací předmět a účast na vzdělávacím procesu. Jeho projev je povětšinou chybný, osvojené vědomosti a dovednosti nedovede nebo nechce aplikovat, pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné. Pokud se žák zúčastní diskuse, neumí formulovat svůj názor ani vhodně argumentovat. Nevyvíjí žádné úsilí o využití svých předpokladů k osobnímu rozvoji v uvedených vzdělávacích oborech. Výsledky jeho činnosti jsou nevyhovující.

§ 20

Hodnocení a klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Vyučující zohlední vzdělávací potřeby jednotlivce v souladu s § 2 písm. b zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon) a vyhláškou MŠMT č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.
2. Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami budou vyučující přihlížet k povaze postižení nebo znevýhodnění. Budou klást důraz na ten druh projevu, v němž má žák předpoklady podávat lepší výkony a volit formy zkoušení, na něž nemá porucha negativní vliv.
3. U žáků s diagnostikovaným zdravotním postižením budou respektovat doporučení pracovníků školského poradenského zařízení a dalších odborníků a volit při získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci vhodné a přiměřené postupy. Umožní žákům v maximální míře využívat doporučené kompenzační

pomůcky (počítač, diktafon, speciální učebnice a učební texty atp.), zkrácenou dobu koncentrace a další příznaky postižení budou kompenzovat individuální formou zadání i plnění úkolů.

4. Všechna navrhovaná pedagogická patření budou projednána s žákem a zákonnými zástupci nezletilého žáka.

§ 23

Hodnocení chování žáků

1. Chování žáka se hodnotí stupni hodnocení:
 - **1** - velmi dobré,
 - **2** - uspokojivé,
 - **3** - neuspokojivé.
2. Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka. Stupeň hodnocení chování není výchovným opatřením. Výchovná opatření mohou být ukládána v průběhu klasifikačního období a reagovat tak bezprostředně na aktuální chování žáka. K výchovným opatřením uloženým v průběhu klasifikačního období se přihlíží zejména v případech, kdy byla neúčinná.
3. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, příp. s ostatními učiteli a zaměstnanci školy. o klasifikaci rozhoduje ředitel školy po projednání v pedagogické radě.

Při návrhu klasifikace chování žáka stupni 2 a 3 se přihlíží mj.:

 - k opakovaným pozdním příchodům do školy,
 - k opožděnému a neúplnému omlouvání zameškaných hodin,
 - k neoznámění předem známé nepřítomnosti ve vyučování (viz § 4 odst. 2 ŠŘ),
 - k neomluveným zameškaným hodinám,
 - k opakovanému neplnění školních povinností,

- k porušování § 11 ŠŘ (*Ochrana žáků před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí*).

4. Stupněm **1 (velmi dobré)** je hodnoceno chování žáka, který dodržuje ustanovení školního řádu, zásady práva a morálky. Ojedinele se dopouští méně závažných přestupků.

Stupněm **2 (uspokojivé)** je hodnoceno chování žáka, který se dopustí závažnějšího přestupku nebo opakovaně méně závažných přestupků proti ustanovením školního řádu a dalších legislativních norem chování. Je však přístupný výchovnému působení a své chyby se snaží napravit.

Stupněm **3 (neuspokojivé)** je hodnoceno chování žáka, který se dopustí závažného porušení školního řádu nebo opakovaně závažnějších přestupků proti ustanovením školního řádu a dalších legislativních norem chování. Případná výchovná opatření uložená v průběhu klasifikačního období byla málo účinná, nevedla k pozitivní změně chování a jednání žáka.

Žák, který byl podmíněně vyloučen ze školy, je na konci klasifikačního období klasifikován z chování stupněm 3 - neuspokojivé.

§ 24

Výchovná opatření

1. Výchovnými opatřeními jsou:
 - pochvaly nebo jiná ocenění,
 - kázeňská opatření,
 - další kázeňská opatření.

Kázeňským opatřením je podmíněně vyloučení žáka ze školy a vyloučení žáka ze školy.

Dalším kázeňským opatřením je napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele a důtka ředitele školy.

2. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících a zaměstnanců školy po projednání s ředitelem školy udělit žákovi pochvalu nebo jiné odpovídající ocenění **např.**
 - za reprezentaci třídy a školy v předmětových soutěžích,
 - za výrazný projev školní iniciativy, vč. aktivity při zpracování žákovských projektů,
 - za pomoc spolužákům a práci pro kolektiv třídy, vč. podílu na činnosti žákovské samosprávy,
 - za dlouhodobou úspěšnou práci,
 - za výrazné zlepšení výsledků vzdělávání,
 - za dlouhodobou péči o zeleň a podíl na zlepšení interiéru školy.
3. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby udělit žákovi po projednání v pedagogické radě pochvalu nebo jiné ocenění **např.**
 - za záslužný nebo statečný čin,
 - za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy,
 - za vynikající reprezentaci školy v předmětových soutěžích,
 - za mimořádný projev školní iniciativy, vč. aktivity při výběru témat, pomoci při organizačním zajištění a zpracování žákovských projektů,
 - za výrazný podíl na činnosti žákovské samosprávy,
 - za významný podíl na přípravě a realizaci kulturních a sportovních akcí pro žáky školy či pro veřejnost,
 - za systematickou dlouhodobě vynikající školní práci (*zpravidla v závěru vzdělávání v gymnáziu*).
4. Na ocenění aktivit žáků se může podílet také Spolek pro vědu, kulturu a sport při Gymnáziu, České Budějovice, Jírovcova 8, příp. další instituce i jednotlivci.
5. Při porušení povinností stanovených školním řádem a dalšími závaznými legislativními normami lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:
 - a) napomenutí třídního učitele,
 - b) důtku třídního učitele,
 - c) důtku ředitele školy.
6. Napomenutí ukládá třídní učitel na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících a zaměstnanců školy za drobné přestupky (např. dva pozdní příchody).
7. Důtku třídního učitele ukládá třídní učitel po projednání s ředitelem školy za opakované drobné přestupky nebo za jednorázové závažnější porušení či neplnění povinností stanovených školním řádem a dalšími legislativními normami (např. za jednodenní neomluvenou nepřítomnost žáka ve vyučování).
8. Důtku ředitele školy je uložena žákovi za opakované závažnější porušování či neplnění povinností stanovených školním řádem a dalšími legislativními normami (zpravidla po předchozím uložení důtky třídního učitele, které nevedlo k upevnění kázně žáka) nebo za závažné porušení školního řádu, zákona č. 561/2004 Sb. (školní zákon) a dalších legislativních norem. Důvodem k uložení důtky ředitele školy je např. opakovaná neomluvená nepřítomnost žáka ve vyučování.
9. Třídní učitel (příp. ředitel školy) školy neprodleně oznámí udělení pochvaly nebo uložení napomenutí či důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a zákonným zástupcům nezletilého žáka.
10. Ředitel školy může v případech závažného zaviněného porušení povinností stanovených zákonem č. 561/2004 Sb. (školní zákon) nebo tímto školním řádem rozhodnout
 - o podmíněném vyloučení žáka ze školy,
 - o vyloučení žáka ze školy.

V rozhodnutí o podmíněném vyloučení stanoví ředitel školy zkušební lhůtu, a to nejdéle na dobu jednoho roku. Dopustí-li se žák v průběhu zkušební lhůty dalšího zaviněného porušení povinností stanovených zákonem č. 561/2004 Sb. (školský zákon) nebo školním řádem, může ředitel školy rozhodnout o jeho vyloučení. Žáka lze podmíněně vyloučit nebo vyloučit ze školy pouze v případě, že splnil povinnou školní docházku.

11. Za závažné zaviněné porušení povinností stanovených zákonem č. 561/2004 Sb. se vždy považují zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy.

Další důvody k uložení kázeňského opatření jsou uvedeny v § 11 odst. 6, 10 a 11 tohoto školního řádu.

Shodně jsou kvalifikovány také činy žáků vedoucí k úmyslnému poškození zdraví spolužáků nebo zaměstnanců školy, prokázané zcizení nebo poškození majetku školy a opakované nedodržování pravidel spolupráce se školou při omlouvání zameškaných hodin, plnění studijních povinností, nápravě nevhodného chování žáka apod.

12. O podmíněném vyloučení nebo vyloučení žáka rozhodne ředitel školy do dvou měsíců ode dne, kdy se dozvěděl o provinění žáka, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy se žák provinění dopustil, s výjimkou případu, kdy provinění je klasifikováno jako trestný čin podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů). o svém rozhodnutí informuje ředitel pedagogickou radu. Žák přestává být žákem školy dnem následujícím po dni nabytí právní moci rozhodnutí o vyloučení, nestanoví-li toto rozhodnutí den pozdější (viz zákon č. 561/2004 Sb., § 31 odst.4)

5.11. AUTOEVALUACE ŠKOLY

Autoevaluace představuje systematický, dlouhodobý, plánovaný proces, který vychází z dílčích hodnocení jednotlivých oblastí života školy.

Na autoevaluaci se podílejí účastníci vzdělávacího procesu (vedení školy, metodické orgány školy, učitelé, žáci), ale i rodiče. Významné poznatky mohou přinést dotazníky zadané absolventům školy. V počátečním období realizace kurikulární reformy získávají novou dimenzi vzájemné hospitace učitelů.

Evaluační činnosti poskytují škole zpětnou vazbu, umožňují ověřit, měřit, posoudit a hodnotit výsledky a změny dosažené ve vymezených oblastech v daném časovém úseku. Zahrnují autoevaluaci a vnější (externí) evaluaci.

Impulem pro tematické zaměření autoevaluace mohou být i **výstupy vnější evaluace** (ČŠI, hodnocení zřizovatelem, externí audit, revizní zprávy, standardizované testy, MANA, reformovaná maturitní zkouška aj.).

Přinášejí komplexní hodnocení práce školy nebo jednotlivých oblastí:

- soulad ŠVP a RVP
- úroveň pedagogického a výchovného procesu, plnění záměrů ŠVP, úroveň vědomostí a dovedností (vnější evaluátor)
- personální oblast
- management, kvalita řízení školy
- hospodaření školy
- BOZP, PO, odborné revize

Ve **vlastním hodnocení školy** jsou podle vyhlášky č. 15/2005 Sb., odst. 2 písm a) – f) zahrnuty vždy hlavní oblasti:

- podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání
- výsledky vzdělávání žáků a studentů
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým

V praxi bude výhodné synchronizovat sběr a zpracování některých koherentních autoevaluačních dat s dvouletou periodicitou vlastního hodnocení školy, u střednědobých evaluací bude vhodný čtyřletý interval výstupů, který odpovídá délce vzdělávání v čtyřletém gymnáziu i na nižším a vyšším stupni osmiletého gymnázia. Vedle toho budou realizovány i jednorázové evaluační postupy zaměřené

na aktuální problematiku školy. Autoevaluace tak může být i účinným diagnostickým prostředkem pro případnou korekci činnosti školy, východiskem pro změněné postupy, může indikovat slabá místa i latentní příčiny problémů.

Nejčastějšími **autoevaluačními nástroji** jsou:

- pozorování
- rozhovor, řízená diskuse
- dotazníky
- tiskové zprávy o činnosti školy
- videonahrávky, CD záznamy školních aktivit
- výstupy projektů (vyhodnocení dokumentace)
- práce žáků (písemné, výtvarné práce, protokoly z laboratorních cvičení atd.)
- statistické údaje o činnosti školy
- standardizované testy (Kalibro, Scio, CERMAT), další druhy testů
- SWOT analýza
- dokumentace školy (třídní výkazy, třídní knihy, výroční zprávy, vlastní hodnocení školy, internetové stránky, revizní zprávy)
- protokoly o inspekční činnosti, dalších kontrolách a revizích
- zápisy o hospitacích a vzájemných hospitacích
- reformovaná maturitní zkouška (vyšší gymnázium)
- doklady o hospodaření školy

Sběr dat a dalších podkladů pro autoevaluaci je třeba koordinovat, největší nebezpečí představuje příliš časté a nesystematické používání dotazníků. V praxi školy budou často využívány jen pro definované skupiny žáků (tříd).

=====

Následující návrh oblastí, cílů, kritérií a nástrojů autoevaluace a časového rozvržení evaluačních činností zatím nemohl být v praxi školy ověřen, při jeho realizaci nelze vyloučit změny časového rozvržení.

OBLAST AUTOEVALUACE			CÍL	
PODMÍNKY KE VZDĚLÁVÁNÍ			Objektivní posouzení, kvantifikace, trendy; vliv na efektivitu edukačního procesu, na kulturu školy	
Dílčí oblast	Autoevaluační indikátory	Parametr	Autoevaluační nástroje	Časové rozvržení
Prostorové a materiální podmínky	kmenové učebny odborné učebny další prostory učebnice, učební pomůcky	počet, vybavení počet, vybavení kvalita aktuálnost, stav, trend	pasportizace, pozorování pasportizace, pozorování pasportizace, pozorování srovnání s ŠVP, pozorování, inventární knihy	čtyřletý interval čtyřletý interval čtyřletý interval každoročně
Podmínky pro hygienické a bezpečné vzdělávání a život školy	režim vyučování, rozvrh stravovací a pitný režim zdravé prostředí školy úrazy žáků, revize strojů a zařízení prostředky první pomoci dovednost učitelů poskytovat první pomoc	kvalita kvalita, trend kvalita, trend kvantita, trend, úroveň prevence formy, účinnost pravidelnost dostupnost, operativnost stupeň osvojení, kvalita	vyhodnocení dokumentu pozorování vyhodnocení podle norem vyhodnocení dokumentace rozhovor, příp. hospitace vyhodnocení dokumentace kontrola, praktická zkouška dokumentace BOZP, praktická činnost	každoročně čtyřletý interval dvouletý interval každoročně každoročně podle norem každoročně průběžně
Psychosociální podmínky	vztahy mezi žáky vztahy učitel - žák vztahy mezi učiteli, vztahy učitel - vedení G sociální klima ochrana žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy	kvalita, spokojenost kvalita, spokojenost kvalita, trend kvalita, trend kvalita, trend kvalita, trend	pozorování, rozhovor, sociogram, dotazník dotazník, Q-třídění, SWOT dotazník, Q-třídění, SWOT dotazník (škála) rozhovor, řízená diskuse dotazník (škála) rozhovor, řízená diskuse	průběžně (pozorování) dvou - čtyřletý interval čtyřletý interval čtyřletý interval dvouletý interval podle potřeby dvouletý interval (vzorek ročníku) podle aktuálního stavu

<p>Personální podmínky</p>	<p>kvalifikační předpoklady učitelů (563/2004 Sb.)</p> <p>aprobovanost výuky</p> <p>další vzdělávání učitelů, profesní růst</p> <p>nabídka odborné pomoci žákům a jejich rodičům</p> <p>management</p>	<p>splněno/nesplněno</p> <p>podíl neaprobované výuky, trend</p> <p>kvantifikace, efektivita</p> <p>rozsah, převažující problematika</p> <p>manažerské schopnosti, profesionální klima</p>	<p>analýza dokumentace</p> <p>vyhodnocení pracovních úvazků učitelů</p> <p>vyhodnocení dokumentace, rozhovory</p> <p>rozhovory, zprávy metodických orgánů</p> <p>dotazník, SWOT analýza</p>	<p>při nástupu nového zaměstnance a přeřazení do vyššího platového stupně</p> <p>každoročně</p> <p>každoročně</p> <p>každoročně</p> <p>tříletý interval</p>
<p>Organizační podmínky</p>	<p>účast učitelů na přípravě ŠVP</p> <p>pravidla života školy</p> <p>informovanost učitelů a žáků o dění na škole</p> <p>zájmová činnost žáků</p> <p>organizovaná školou</p>	<p>kvantifikace, role v týmu, kvalita</p> <p>srozumitelnost, účelnost, účinnost</p> <p>aktuálnost, úplnost</p> <p>kvantifikace, spokojenost</p>	<p>pozorování, rozhovory s vedoucími pracovními skupin</p> <p>řízená diskuse s učiteli, dotazník (vybrané třídy)</p> <p>řízená diskuse</p> <p>dotazník (vybrané třídy)</p>	<p>pololetně (v období přípravy ŠVP GV)</p> <p>každoročně (PR)</p> <p>čtyřletý interval</p> <p>reflexe aktuálních změn</p> <p>čtyřletý interval</p> <p>čtyřletý interval (PR), operativně při problémech</p> <p>čtyřletý interval</p> <p>reflexe aktuálních změn</p>
<p>Podmínky spolupráce školy a rodičů žáků</p>	<p>informační systém</p> <p>spolupráce se školskou radou</p> <p>servis pro rodiče při výchovných a studijních problémech</p> <p>servis pro rodiče v oblasti sociálně patolog. jevů</p> <p>společenské vztahy školy a veřejnosti, PR</p>	<p>formy komunikace, operativnost, úplnost</p> <p>úroveň komunikace, efektivita</p> <p>spolupráce s VP, TU, vedením školy</p> <p>spolupráce s PSPJ, TU a ostatními učiteli</p> <p>formy, odezva</p>	<p>anketa , diskuse (informační odpoledne)</p> <p>diskuse, vyjádření ŠR</p> <p>dotazník (vybrané třídy)</p> <p>vyjádření zástupců rodičů</p> <p>vyjádření zástupců rodičů</p>	<p>čtyřletý interval (nastupující ročník)</p> <p>každoročně</p> <p>vždy v druhém roce vzdělávání na G</p> <p>dvouletý interval</p> <p>dvouletý interval</p>

OBLAST AUTOEVALUACE		CÍL		
PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ		Posouzení adekvátnosti a efektivity zvolených edukačních postupů při naplňování záměrů ŠVP, hodnocení realizace průřezových témat, exkurzí, úrovně vzdělávání nadaných žáků a podílu metodických orgánů školy na evaluačních činnostech		
Dílčí oblast	Autoevaluační indikátory	Parametr	Autoevaluační nástroje	Časové rozvržení
Školní vzdělávací program	soulad s RVP a dalšími normami a dokumenty edukační postupy	vyhovuje/nevyhovuje adekvátnost a efektivita vzhledem k cílům ŠVP	porovnání dokumentů, příp. vnější evaluace hospitace jednání metodických orgánů řízená diskuse (ped. rady)	každoročně podle harmonogramu jednání metod. orgánů
	průřezová témata	vhodnost integrace, úplnost a kvalita realizace průřezových témat	závěry jednání metodických orgánů G, rozběr vzorku žákovských prací, videozáznamů atd. pedagogická dokumentace, příp. vnější evaluace	každoročně (závěr školního roku) závěr projektu
	projektová výuka	kvantifikace, zaměření projektů, přínos	přehled plánovaných a realizovaných projektů anketa - hodnocení žáky a participujícími učiteli	dvouletý interval
	tematické exkurze vzdělávání nadaných žáků	účelnost zařazení do ŠVP, přínos příprava na účast v předmětových soutěžích	přehled, vyjádření metodických orgánů školy přehled o výsledcích předmětových soutěží	každoročně

Vlastní edukace	<p>realizace ŠVP v edukačním procesu</p> <p>motivace žáků</p> <p>komunikace</p> <p>hodnocení a sebehodnocení žáka</p>	<p>porovnání ŠVP s realizovaným vzdělávacím obsahem a edukačními postupy</p> <p>formy, účinnost, práce s chybou</p> <p>formy, kvalita</p> <p>dodržování klasifikačního řádu, vedení žáků k sebehodnocení žáků</p>	<p>pozorování, dokumentace práce žáků</p> <p>hospitace, vzájemné hospitace, příp. vnější evaluace</p> <p>hospitace</p> <p>dotazník (vzorek tříd)</p> <p>pozorování, rozhovor, hospitace</p> <p>vyhodnocení dokumentace</p> <p>hospitace</p>	<p>podle plánu hospitační činnosti, při zjištění závažných neodůvodněných odchylek</p> <p>podle plánu hospitační činnosti, třída 1 x za čtyři roky podle plánu hospitační činnosti</p> <p>pololetně</p> <p>podle plánu hospitační činnosti</p>
-----------------	---	---	---	--

OBLAST AUTOEVALUACE		CÍL		
PODPORA ŠKOLY ŽÁKŮM, SPOLUPRÁCE S RODIČI		Posouzení podpory nadaných žáků a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, kvalita spolupráce školy a rodičů žáků, škola očima rodičů		
Dílčí oblast	Autoevaluační indikátory	Parametr	Autoevaluační nástroje	Časové rozvržení
Podpora školy žákům	podpora nadaných žáků vzdělávání žáků se speciálními vzděl. potřebami koordinační role třídního učitele individuální konzultace pro žáky spolupráce vedení školy s mluvčími tříd	formy, efektivita, koordinace účasti v předmět. soutěžích kvantifikace, formy, účinnost komunikace s rodiči a žáky, vliv porovnání nabídky a potřeb žáků, kvalita operativnosti, otevřenost jednání, dodržování společně stanovených pravidel, realizace projednaných záměrů a aktivit	přehled: výchovná poradkyně, třídní učitelé přehled: třídní učitelé rozhovor s rodiči pozorování, dotazník rozhovor s žáky (TU) řízená diskuse, vyjádření zástupců tříd, příp. anketa	pololetně (pedagogické rady) každoročně průběžně třída 1 x za 4 roky po změně TU pololetně každoročně
Podpora školy rodičům	servis pro rodiče při výchovných a studijních problémech servis pro rodiče v oblasti sociálně patolog. jevů	<i>viz Oblast autoevaluace: PODMÍNKY KE VZDĚLÁVÁNÍ, dílčí oblast PODMÍNKY SPOLUPRÁCE ŠKOLY A RODIČŮ ŽÁKŮ</i>		
	škola očima rodičů	náměty, připomínky, silné a slabé stránky, příležitosti	^k dotazník pro rodiče, jednání zástupců tříd, jednání TU s vedením školy	vždy v druhém roce vzdělávání v gymnáziu (sekunda)

OBLAST AUTOEVALUACE			CÍL	
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ			Srovnání výsledků vzdělávání se školami stejného zaměření, uplatnění absolventů, vyhodnocení statistických dat, posouzení trendů, stanovení postupů k zlepšení problémových oblastí.	
Dílčí oblast	Autoevaluační indikátory	Parametr	Autoevaluační nástroje	Časové rozvržení
Hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků (školní klasifikace)	výsledky vzdělávání tříd	porovnání tříd v ročníku, meziroční porovnání trend	třídní výkazy, podklady třídních učitelů pro jednání pedagogické rady	pololetně (pedagogické rady)
	výsledky vzdělávání žáků	prospěli s vyznamenáním neprospěli neklasifikováni	analýza dat, trendy, motivační využití zlepšení výsledků vzdělávání, jednání s rodiči	pololetně (pedagogické rady)
	hodnocení chování	kvantifikace výchovných opatření, trend	analýza dat	podle aktuální situace pololetně (pedagogické rady)
	zameškané hodiny	kvantifikace, trend, příčiny vysoké absence	řízená diskuse, anketa ve třídách (třídní učitelé) jednání s rodiči (třídní učitelé)	pololetně podle aktuální situace
	průběžná diagnostika	frekvence, rovnoměrnost, soulad s klasifikačním řádem	analýza dat, žákovské práce, hospitace, autoevaluace učitele	podle aktuální situace průběžně podle plánu hospitační činnosti
Hodnocení výsledků vzdělávání na konci 4. ročníku (kvarty)	úroveň dosažení očekávaných výstupů	porovnání s jinými školami stejného typu, rozdíly průběžného a výstupního hodnocení, individuální rozdíly, sebehodnocení žáků	standardizované testy externí srovnávací testy (z nabídky agentur Kalibro, SCIO aj.), školní testy jednání metodických orgánů	v 2. pololetí 4. ročníku (kvarty) při použití testů z nabídky agentur je nezbytné zjistit testováním i vstupní úroveň (vstupní testy v primě): indikace individuálních vzdělávacích potřeb

Na vyšším stupni osmiletého gymnázia a ve čtyřletém gymnáziu budou významným autoevaluačním indikátorem výsledky dosažené žáky (a školou) v reformované maturitní zkoušce a v přijímacím řízení na vysoké školy.

OBLAST AUTOEVALUACE		CÍL		
ŘÍZENÍ ŠKOLY, KVALITA PERSONÁLNÍ PRÁCE, DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ		Zjištění silných a slabých stránek řízení a organizační struktury školy, podmínek pro odborný růst učitelů, vlivu motivačních faktorů na práci učitelů a hodnocení nabídky, obsahové a metodické úrovně DVPP. Indikace možností k zlepšení problémových oblastí.		
Dílčí oblast	Autoevaluační indikátory	Parametr	Autoevaluační nástroje	Časové rozvržení
Řízení školy	organizační struktura školy struktura metodických orgánů školy řízení školy hospitační činnost public relations motivace učitelů	funkčnost, efektivita funkčnost, reflexe kurikulárních změn styl řízení, úroveň managementu, flexibilita, operativnost formy, přínos pro učitele kvantifikace, efekt, podíl vedení školy korelace mezi prioritami G a kritérii OP a odměn	analýza dokumentu jednání s vedoucími metodických orgánů pedagogická rada dotazník pro učitele dotazník pro učitele jednání s poradním sborem, vnější evaluace (ČŠI, zřizovatel) dotazník pro učitele jednání s poradním sborem analýza kritérií dotazník pro učitele	čtyřletý interval každoročně při návrhu změn čtyřletý interval při personálních změnách při aktuálních problémech podle plánu inspekční a kontrolní činnosti čtyřletý interval dvouletý interval každoročně čtyřletý interval
Další vzdělávání pedagogických pracovníků	nabídka, obsahová a metodická úroveň vzdělávacích akcí; zaměření na realizaci ŠVP (inovativní metody, ICT, příklady dobré praxe)	rozsah nabídky, dostupnost, poplatek za školení aktuálnost, využitelnost v praxi školy	jednání a zprávy metodických orgánů jednání a zprávy metodických orgánů hospitační a vzájemné hospitace	každoročně každoročně podle plánu hospitační činnosti

OBLAST AUTOEVALUACE			CÍL	
<p>ÚROVEŇ VÝSLEDKŮ PRÁCE ŠKOLY, ZEJMÉNA VZHLEDEM K PODMÍNKÁM VZDĚLÁVÁNÍ A EKONOMICKÝM ZDROJŮM</p>			<p>Celkové zhodnocení práce školy, které vychází z předchozích oblastí autoevaluace (např. podmínky vzdělávání – viz samostatný oddíl), novým aspektem je posouzení výsledků práce školy (naplnění koncepčních záměrů ŠVP) vzhledem k ekonomickým zdrojům.</p>	
Dílčí oblast	Autoevaluační indikátory	Parametr	Autoevaluační nástroje	Časové rozvržení
<p>Komplexní výstup zahrnující jednotlivé oblasti autoevaluace . Zahrnuje efektivnost využití finančních prostředků (viz též Rozbor hospodaření). Je podkladem pro výroční zprávu školy, pro vlastní hodnocení školy.</p>				<p>každoročně dvouletý interval</p>

7. OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE
1.1. NÁZEV ŠKOLNÍH-O VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU
1.2. VZDĚLÁVACÍ PROGRAM, STUDIJNÍ FORMA VZDĚLÁVÁNÍ
1.3. PŘEDKLADATEL:
1.4. ZŘIZOVATEL:
1.5. PLATNOST DOKUMENTU:
1.6. VYJÁDRĚNÍ ŠKOLSKÉ RADY:
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY
2.1. VELIKOST ŠKOLY, JEJÍ UMÍSTĚNÍ
2.2. VYBAVENÍ ŠKOLY (MATERIÁLNÍ, PROSTOROVÉ, TECHNICKÉ, HYGIENICKÉ A JINÉ PODMÍNKY)
2.3. CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU
2.4. DLOUHODOBÉ PROJEKTY, MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE
2.5. SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY
2.6. CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ
2.7. SWOT ANALÝZA
3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU
3.1. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY
3.2. PROFIL ABSOLVENTA
3.3. ORGANIZACE PŘIJÍMACÍHO ŘÍZENÍ
3.4. ORGANIZACE MATURITNÍ ZKOUŠKY
3.5. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
3.5.1. KOMPETENCE K UČENÍ
3.5.2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ
3.5.3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ
3.5.4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ
3.5.5. KOMPETENCE OBČANSKÉ
3.5.6. KOMPETENCE PRACOVNÍ
3.6. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI
3.7. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH
3.8. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT
3.8.1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
3.8.2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA
3.8.3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
3.8.4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
3.8.5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA
3.8.6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA
4. UČEBNÍ PLÁN
4.1. KOMENTÁŘ K UČEBNÍMU PLÁNU
5. UČEBNÍ OSNOVY
5.1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE
5.1.1. ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
5.1.2. CIZÍ JAZYK
5.2. MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE
5.2.1. MATEMATIKA
5.3. INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE
5.3.1. INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE
5.4. ČLOVĚK A SPOLEČNOST
5.4.1. DĚJEPIS
5.4.2. VÝCHOVA K OBČANSTVÍ
5.5. ČLOVĚK A PŘÍRODA
5.5.1. FYZIKA
5.5.2. CHEMIE
5.5.3. PŘÍRODOPIS A ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA
5.5.4. ZEMĚPIS
5.6. UMĚNÍ A KULTURA

5.6.1.	HUDEBNÍ VÝCHOVA.....	
5.6.2.	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	
5.7.	ČLOVĚK A ZDRAVÍ.....	
5.7.1.	ČLOVĚK A VÝCHOVA KE ZDRAVÍ (INTEGROVANÝ PŘEDMĚT).....	
5.7.2.	TĚLESNÁ VÝCHOVA.....	
5.8.	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	
5.8.1.	VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ.....	
5.8.2.	SVĚT PRÁCE A EKONOMIE.....	
5.8.3.	PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU	
5.9.	DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY	
5.9.1.	DALŠÍ CIZÍ JAZYK	
5.9.2.	CVIČENÍ Z ČESKÉHO JAZYKA.....	
5.9.3.	CVIČENÍ Z MATEMATIKY.....	
5.9.4.	INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA	
5.10.	PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ	
5.11.	AUTOEVALUACE ŠKOL	
Y	360	

GYMNÁZIUM, ČESKÉ BUDĚJOVICE, JÍROVCOVA 8

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO NIŽŠÍ STUPEŇ OSMILETÉHO GYMNÁZIA

DODATEK č. 1

SEZNAM ŽÁKOVSKÝCH PROJEKTŮ PRO ŠKOLNÍ ROK 2007/2008

předmět/y	název projektu	garant
PRIMA		
VOb	Tradice a zvyky v zemích Evropské unie	Mgr. Alena Opekarová
VOb	Významné osobnosti ČR a EU	Mgr. Alena Opekarová
PŘE	Detektivem v lese	Mgr. Jarmila Ichová
D, Vv, ICT, TV	Antika	Mgr. Jarmila Smiešková
SEKUNDA		
ON	Volby	Mgr. Alena Opekarová
BIO, CHE	Voda	Mgr. Miroslava Sekyrková
TERCIE		
ANJ	Tvorba třídního časopisu v angličtině	PaedDr. Helena Vítová
ZEM	Myšlení v evropských a globálních souvislostech	Mgr. Ludmila Pospíšilová
BIO	Zdravá výživa (trh zdravých potravin)	Mgr. Jarmila Ichová
KVARTA		
NĚJ	Co Evropu spojuje, naše partnerské regiony	Mgr. Zdeňka Kupková
BIO	Ekologické katastrofy (soutěž ke Dni Země)	Mgr. Jarmila Ichová
KVINTA		
IVT, VV	Škola jinak	Mgr. Pavel Kavřík
SEXTA, 2. A, 2. B		
ZSV	Sociologická sonda na téma vybrané žáky	Mgr. Tereza Hniličková

Dodatek k ŠVP pro nižší stupeň osmiletého gymnázia

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO NIŽŠÍ STUPEŇ OSMILETÉHO GYMNÁZIA

DODATEK č. 2

SEZNAM ŽÁKOVSKÝCH PROJEKTŮ PRO ŠKOLNÍ ROK 2008/2009

předmět/y	název projektu	garant
PRIMA		
VOb	Tradice a zvyky v zemích Evropské unie	Mgr. Tereza Hniličková
VOb	Významné osobnosti ČR a EU	Mgr. Tereza Hniličková
PŘE	Detektivem v lese	Mgr. Jarmila Ichová
D, VV, ICT, TV	Antika	Mgr. Jarmila Smiešková
SEKUNDA		
ON	Volby	Mgr. Alena Opekarová
BIO, CHE	Voda	Mgr. Jana Polanská
TERCIE		
ANJ	Tvorba třídního časopisu v angličtině	PaedDr. Helena Vítová
ZEM	Myšlení v evropských a globálních souvislostech	Mgr. Jiří Lejsek
BIO	Zdravá výživa (trh zdravých potravin)	Mgr. Alena Ulrichová
KVARTA		
BIO	Ekologické katastrofy (soutěž ke Dni Země)	Mgr. Jarmila Ichová, Mgr. Alena Ulrichová
KVINTA		
IVT, VV	Škola jinak	Mgr. Pavel Kavřík
SEXTA, 2. A, 2. B		
ZSV	Sociologická sonda na téma vybrané žáky	Mgr. Tereza Hniličková Mgr. Alena Opekarová
3. A, 3. B, SEPTIMA		
MAT	Svět okolo nás ve statistice	Mgr. Radek Trča
SEPTIMA		
NĚJ	Österreich - Tschechien im Jahr 2020 - Visionen für eine gemeinsame Zukunft im Herzen Europas	Mgr. Zdeňka Kupková

Dodatek k ŠVP pro nižší stupeň osmiletého gymnázia

Dodatek č.3 – Environmentální výchova

ÚVOD

Smyslem environmentálního vzdělávání výchovy a osvěty je objektivní informování žáků o stavu a vývoji životního prostředí tak, aby k němu získávali vztah, který je základem šetrného chování a jednání.

Lidé žijící ve městě zpravidla ztratili přímý kontakt s přírodou, a proto si neuvědomují tak jako dříve, jak je pro ně zdravé a funkční prostředí důležité. Z tohoto důvodu je třeba k tomuto povědomí je vést.

Škola je pro rozvoj environmentálního vzdělání a postojů příhodným místem, protože má možnost působit dlouhodobě, koncepčně a na všechny žáky a přes žáky i na jejich rodinné prostředí.

K základní filozofii naší školy patří snaha o vytváření moderního životního stylu založeného na tvůrčí, přátelské atmosféře ve vztazích mezi školou, žáky, rodiči i okolním prostředím, a na výchově k harmonickému postoji člověka k přírodě, druhým lidem a na prohlubování odpovědnosti ve vztahu k vlastnímu zdraví.

Do vyučování zařazujeme prvky EVVO v rámci jednotlivých předmětů pravidelně, smysluplně a koncepčně. Ve ŠVP máme rozpracováno průřezové téma Environmentální výchova do všech předmětů, toto zařazení budeme vyhodnocovat a aktualizovat. Je důležité přesvědčit učitele, že environmentální výchova není biologická disciplína, ale že zasahuje do oblasti i humanitních věd a do oblasti výchov.

Hlavní cíle:

1. Prohlubovat komplexní pojetí environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v jednotlivých vyučovacích předmětech.
2. Pokračovat ve spolupráci s obcí a dalšími subjekty v utváření odpovědného vztahu k životnímu prostředí.
3. Rozšířit spolupráci se středisky ekologické výchovy a ostatními subjekty zabývajícími se EVVO a ekologií.

4. Pokračovat v procesu ekologizace provozu školy (třídění odpadu, úspory vody a energií, neplýtvání surovinami a materiálem).
5. Prohlubovat aktivní zapojení žáků, pedagogů a zaměstnanců do péče o prostředí školy.
6. Vytvářet u žáků vědomí, že každý člověk může pozitivně ovlivnit stav životního prostředí a že každý z nás má odpovědnost vůči budoucím generacím.
7. Pomáhat žákům utvářet vlastní hodnotový systém, vést je k dobrovolné skromnosti a pochopení nebezpečí nekontrolované spotřeby a konzumního přístupu k životu.
8. Podporovat a rozvíjet sebedůvěru žáků – schopnost formulovat vlastní názor, argumentovat a vést diskusi s oponenty.
9. Podporovat a rozvíjet schopnost žáků orientovat se v často protichůdných informacích o životním prostředí s využitím informačních technologií.
10. Usilovat o pochopení a přijetí zásad trvale udržitelného života.

Klíčové kompetence

kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální:

- aktivně využívat kooperativní a komunikační dovednosti jako nástroje pro řešení problémů životního prostředí
- hledat různé varianty řešení problémů životního prostředí
- schopnost kriticky posuzovat a vyhodnocovat informace související s životním prostředím

pracovní kompetence

- osvojit si praktické dovednosti pro chování a pobyt v přírodě a uplatňovat je v každodenním životě
- uplatňovat principy udržitelného způsobu života v občanském a pracovním jednání (odpovědně a ekonomicky nakládat s přírodními zdroji a odpady v souladu se strategií udržitelného rozvoje, minimalizovat negativní vlivy na životní prostředí)

kompetence občanské:

- znát z vlastní zkušenosti přírodní a kulturní hodnoty ve svém okolí, chápat příčiny a následky jejich poškozování, rozumět jedinečnosti svého regionu a jeho potřebám
- uvažovat v souvislostech, vnímat závislost rozvoje lidské společnosti na přírodě a na stavu životního prostředí
- porozumět zákonitostem biosféry, ekonomické, sociální a ekologické provázanosti světa, problémům životního prostředí z globálního i lokálního hlediska a jejich příčinám
- orientovat se ve vývoji vztahu člověka a přírody a poučit se z problémů životního prostředí od minulosti až po současnost a v tomto kontextu pak uvažovat o budoucnosti
- odpovědně jednat vůči přírodě a prostředí v každodenním životě a aktivně a kvalifikovaně se účastnit ochrany životního prostředí včetně zapojení do souvisejících veřejných diskusí a rozhodovacích procesů o využívání krajiny
- projevat pokoru, úctu k životu ve všech jeho formách a k hodnotám, které neumí vytvořit člověk, oceňovat svébytnou hodnotu a krásu přírody a krajiny
- vnímat a být schopen hodnotit různé postoje k postavení člověka v přírodě a k chování člověka vůči přírodě

Úkoly koordinátora EVVO

Úkolem koordinátora EVVO je zejména:

- vytvářet ve spolupráci s ostatními pracovníky školy a dalšími partnery školní program EVVO
- koordinovat realizaci EVVO na škole
- poskytovat ostatním pracovníkům školy konzultace a podporu v začlenění EVVO do jejich činností
- iniciovat spolupráci s dalšími partnery v oblasti EVVO (s environmentálně zaměřenými neziskovými organizacemi a se středisky ekologické výchovy), zajišťovat spolupráci s pracovníky vysokých škol
- doplňovat a aktualizovat roční plán EVVO

Metody, nástroje a prostředky EVVO

Při realizaci EVVO uplatňujeme takové metody a formy vzdělávání, které vedou k aktivizaci žáků. Důležitou složkou EVVO je i přímé učení ve venkovním terénu, vícedenní pobytové programy a programy ekologické výchovy prováděné ve střediscích ekologické výchovy, vzdělávací programy správy chráněných území Blanský les a Třeboňsko, školní ekologické projekty (Ekologické katastrofy, Voda, Detektivem v lese...). Vyučující zařazují environmentální výchovu průběžně do výuky všech předmětů, vždy v rozsahu podle vlastního uvážení a s ohledem na Školní program EVVO. V prostorách školy pořádáme výstavky přírodnin a na nástěnkách uveřejňujeme aktuální informace o životním prostředí.

Vážní zájemci o problematiku životního prostředí pracují v nepovinném předmětu Základy ekologie, v jehož náplni je i péče o genofondovou plochu Pod Babou u Třebotovic, péče o zeleň na školní zahradě, příprava na soutěže mladých ochránců přírody Zelená stezka – Zlatý list a Ekologická olympiáda.

Instituce zajišťující plnění EVVO

- Centrum Ekologické a globální výchovy Dřípatka v Prachaticích
- CEV Cassiopea v Č. Budějovicích a Šípek v Č. Krumlově
- PF a PŘF JU
- AOP Č. Budějovice
- Správa CHKO Blanský les a Třeboňsko, správa NP Šumava
- odbor Životního prostředí MÚ Č. B.
- Biologické centrum AV ČR
- ZOO Ohrada Hluboká n. Vltavou
- neziskové organizace Calla, Rosa, Attavena, Hnutí Duha

Dodatek č. 4 – španělský jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Vzdělávací obor: Cizí jazyk - španělský jazyk		Ročník: sekunda
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte plynule a foneticky správně přiměřený dlouhý text • rozumí jednoduché a zřetelné promluvě (potvrdit/opravit informaci) • rozumí číslům • umí se zeptat na význam slova • umí pozdravit (formálně/neformálně) • umí lokalizovat objekty • žák se umí zeptat na nějaké množství / umí odpovědět • dokáže se zeptat na směr cesty / vysvětlit směr cesty • orientuje se v časových údajích / domluví si schůzku • popíše svůj program či písemně poskytne informace týkající se jeho 	<p>základy výslovnosti, zvuková a písemná podoba jazyka, pravopis</p> <p>představení, seznámení se; zjišťování základních informací o osobách či věcech</p> <p>Formování otázek</p> <p>Jednoduchý dialog</p> <p>Samostatný ústní projev</p> <p>Vytvoření jednoduchého textu</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.9.1.3.</p>	<p><u>Český jazyk:</u> jazyk a jazyková komunikace</p>	<p>přepis výslovnosti</p> <p>povolání, národnosti</p> <p>představení španělsky hovořících zemí</p>

<p>osoby</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše jednoduše své koníčky, zeptá se na koníčky ostatních osob • orientuje se na mapě Španělska a v základních zvycích dané země • formuluje srozumitelně a gramaticky správně svůj názor • umí někoho představit a používat jednoduché fráze při setkání a loučení 	<p>základní realie dané země</p> <p>samostatný ústní projev, vyjádření postoje, souhlasu/nesouhlasu (postoj)</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</p> <p>3.9.2.4</p> <p>Osobnostní a sociální výchova:</p> <p>3.9.1.1</p>	<p><u>Občanský a společensko-vědní základ</u>: člověk ve společnosti</p>	<p>Volný čas, zájmy</p>
---	--	---	--	-------------------------

Zvládnutí základní slovní zásoby a mluvnických prostředků potřebných pro běžnou ústní i písemnou komunikaci ve španělsky mluvícím prostředí

GRAMATICKÉ PORTFOLIO, POZNÁMKY - sekunda

Abeceda, rod a číslo u sustantiv a adjektiv; *presende de indicativo* (ser, llamarse, trabajar, vivir); tázací zájmena
 Ukazovací zájmena, přivlastňovací zájmena, množné číslo příd. a pods. jmen, *presente de indicativo* (pravidelná slovesa)
 Člen - určitý / neurčitý; místní předložky; číslovky základní a řadové, blízká budoucnost; sloveso : HABER (hay) / ESTAR
Presente de indicativo (nepravidelná slovesa); rozk. způsob (pravidelný / nepravidelný)

Slovní zásoba : povolání, národnost, číslovky (0-9), bydlení, základní a řadové číslovky, město, dopravní prostředky, číslovky, potraviny, záliby ...

Většina probíraného učiva je založena na textech a poslechu, které se týkají života ve Španělsku a zemí Hispánské Ameriky. Studenti systematicky vyhledávají a získávají informace o těchto zemích a životě v nich (geografie, historie, příroda, životní styl, zvyky, tradice a svátky, významné osobnosti ...)

Zároveň srovnávají tyto údaje s těmi o České Republice, ale i jiných zemích světa. Celým studiem španělského jazyka tak zároveň postupuje průřezové téma *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova*.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Vzdělávací obor: Cizí jazyk – španělský jazyk	Ročník: tercie	
Rozpracované školní výstupy Žák:	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • dbá na správnou výslovnost jednotlivých slov a dodržování základních pravidel španělské fonetiky • dorozumí se v běžných situacích a zeptá se na nezbytné informace (věk, povolání, národnost ...) • žák umí popsat osobu • popíše svůj denní rozvrh, zeptá se na pracovní rozvrh jiné osoby • rozumí jednoduchým otázkám a pokynům vysloveným pomalu a zřetelně • v novinách a časopisech rozumí článkům o lidech (o jejich bydlišti, věku, povolání apod.) • rozumí tomu, které údaje jsou od něj požadovány v dotaznících a ve formulářích (jméno, příjmení, datum narození, národnost ...) • Umí napsat několik jednoduchých vět o sobě, (např. kde bydlí a co dělá) • umí někoho představit (rodina) a používat jednoduché fráze při setkání 	<p>zvuková stránka jazyka, základní porozumění mluvenému projevu</p> <p>dialogický projev, formování otázek, zjišťování informací o osobách či věcech</p> <p>popis, charakteristika</p>		<p><u>Český jazyk</u>: jazyk a jazyková komunikace</p>	

<p>a loučení</p> <ul style="list-style-type: none"> • umí se dorozumět v obchodě (pokud může své sdělení doplnit gesty a ukazováním) • rozumí údajům o množství, o cenách a čase • umí druhé o něco požádat a něco jim dát • umí se zeptat lidí na to, jak se jmenují, kde bydlí; na jejich známé a jejich věci / na stejné otázky umí v cizí řeči odpovédět, pokud jsou mluvčím formulovány pomalu a zřetelně • umí vyjádřit časové údaje s pomocí ustálených spojení : <i>příští týden, minulý pátek, v listopadu, ve tři hodiny ...</i> • popíše události a vysvětlí základní informace běžného denního života • hovoří o budoucích událostech, představí své plány pro nejbližší i vzdálenější období • pracuje s dvojjazyčným slovníkem • strukturuje jednoduchý kratší text neformálního charakteru 	<p>samostatný ústní projev, popis běžných každodenních situací</p> <p>formulace osobního dopisu, popis událostí, naplánování programu</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova:</p> <p>3.9.1.3</p> <p>Mediální výchova:</p> <p>3.9.5.1</p>	<p><u>Občanský a společensko-vědní základ</u>: člověk ve společnosti</p> <p><u>Český jazyk</u>: literární komunikace</p>	<p>slovníky v knižní i elektronické podobě</p>
<ul style="list-style-type: none"> • popíše ústně i písemně běžnou situaci v minulosti (včetně časových údajů) • volná reprodukce krátkého vyloučeného textu • popis zájmových zájmů a činností s nimi souvisejících; místa, kde bydlí • odvodí význam jednodušších 	<p>popis, vyprávění</p> <p>samostatný ústní projev</p> <p>popis, vyprávění</p>			<p>bydlení, životní styl, osobnosti, záliby, dovolená</p> <p>zjednodušené texty a nahrávky (internet)</p> <p>společenské vztahy, záliby, dovolená, životní styl</p>

neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby	internacionalismy, slova každodenního používání převzatá z cizího jazyka, slovtvorba	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.9.2.4		
GRAMATICKÉ PORTFOLIO - tercie				
Přivlastňovací zájmena (II), <i>presente de indicativo</i> (nepravidelná slovesa), zvrtná slovesa, rod + číslo, zájmena třetího a čtvrtého pádu, <i>tener+que</i> , <i>ESTAR+gerundio</i> ; blízká budoucnost (IR A + inf), předmět nepřímý, příslovce času; <i>pretérito perfecto compuesto</i> (min.čas složený), příčestí, <i>pretérito indefinido</i> (min.čas jednoduchý - od sloves <i>ESTAR</i> , <i>IR</i>)				
Slovní zásoba : fyzické vlastnosti, charakter, rodina, oblečení (barvy,materiál), množství/míra, potraviny, volný čas, roční období (měsíce), telefonický rozhovor				

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Vzdělávací obor: Cizí jazyk – španělský jazyk		Ročník: kvarta
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí, jestliže mluvčí hovoří pomalu a se zřetelnou výslovností • porozumí hlavním bodům autentického zjednodušeného čteného textu nebo písemného projevu • rozumí jednoduchým otázkám a pokynům vysloveným pomalu a zřetelně • využívá různých druhů slovníků (a médií) • odvodí si význam jednoduchých neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby • dorozumí se v běžných situacích a zjistí si nezbytné informace • srozumitelně a gramaticky správně vysvětlí a poskytne informace v běžných každodenních situacích 	<p>zvuková stránka věty, interakce</p> <p>zjednodušené autentické texty vztahující se k běžným tématům</p> <p>interakce</p> <p>vedení rozhovoru, vysvětlení informací, formování otázek, rozkazů, přání</p>	<p>Mediální výchova: 3.9.5.1</p> <p>Osobnostní a sociální výchova: 3.9.1.3</p>	<p><u>Český jazyk</u>: jazyk a jazyková komunikace</p> <p><u>Český jazyk</u>: literární komunikace</p>	<p>zjednodušené autentické nahrávky a texty</p> <p>slovníky knižní, elektronické, výkladové</p> <p>Kulturní a společenský život, duševní stav, počasí, nemoci, sport</p>
<ul style="list-style-type: none"> • volně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text • přednese souvislý krátký monologický 	<p>samostatný ústní projev, reprodukce textu, prezentace</p>			<p>společenské vztahy, koníčky, volný čas, cestování, životní styl, kultura</p>

<p>text na zadané téma</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše podrobně své zájmy a činnosti s nimi související • formuluje srozumitelně a gramaticky správně svůj názor • zeptá se na názory ostatních a je schopen jim oponovat • popíše zvyky, obyčeje a svátky ve Španělsku a porovná je s českými • v novinách a časopisech rozumí jednoduchým článkům o lidech (o jejich bydlišti, věku apod.) • rozumí slovům a výrazům, které se užívají v běžném životě • rozumí nejdůležitějším počítačovým příkazům (např. tisk, uložit, kopírovat atd.) • rozumí krátkým pozdravům na pohlednicích (umí napsat pohlednici / krátký dopis) • dokáže podat informace o sobě (adresa, tel. číslo, národnost, věk; rodina, záliby, volný čas) • umí položit a zodpovědět jednoduché otázky, dojít k jednoduchým zjištěním a reagovat na ně, pokud se jedná o dobře známá témata či o věci okamžité potřeby 	<p>popis</p> <p>samostatný ústní a písemný projev, vyjádření postoje, souhlasu/nesouhlasu, vysvětlení stanoviska</p> <p>samostatný ústní projev, výklad, porovnání</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova:</p> <p>3.9.1.2</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech :</p> <p>3.9.2.4</p> <p>Mediální výchova: 3.9.5.1</p> <p>Osobnostní a sociální výchova:</p> <p>3.9.1.2</p>	<p><u>Občanský a společensko-vědní základ</u>: člověk ve společnosti</p> <p><u>Občanský a společensko-vědní základ</u>: člověk ve společnosti</p>	<p>základní realie, společenský život ve Španělsku a v České republice</p>
GRAMATICKÉ PORTFOLIO - kvarta				

Preterito indefinido (pravidelná slovesa + *estar, ir, ver, tener, hacer ...*), neurčitá zájmena a přídavná jména, časové výrazy (*marcadores temporales*), ukazovací zájmena, přivlastňovací zájmena; komparativ/superlativ (stupňování přídavných jmen), neosobní slovesa (*llover, nevar*), *preterito imperfecto* (pravidelná/nepravidelná slovesa), vazba : *hay que + infinitivo*, nepřímý předmět, podmínkové věty

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO NIŽŠÍ STUPEŇ OSMILETÉHO GYMNÁZIA

DODATEK č. 5

SEZNAM ŽÁKOVSKÝCH PROJEKTŮ PRO ŠKOLNÍ ROK 2009/2010

předmět/y	název projektu	garant
PRIMA		
VOb	Tradice a zvyky v zemích Evropské unie	Mgr. Tereza Hniličková
VOb	Má obec	Mgr. Tereza Hniličková
PŘE	Les ve škole – škola v lese	Mgr. Jana Polanská
D, VV, ICT, TV	Antika	Mgr. Jarmila Smiešková
SEKUNDA		
VOb	Volby	Mgr. Tereza Hniličková
VOb	Státy EU	Mgr. Tereza Hniličková
BIO, CHE	Voda	Mgr. Jarmila Ichová Mgr. Alena Ulrichová
D, VV, ICT, TV	Středověk, středověká společnost (nový projekt)	Mgr. Kamil Dřevíkovský Mgr. Jarmila Smiešková
TERCIE		
ANJ	Tvorba třídního časopisu v angličtině	Mgr. Dagmar Šimková PaedDr. Helena Vítová
VOb	Založení firmy (nový projekt)	Mgr. Alena Opekarová
ZEM	Myšlení v evropských a globálních souvislostech	Mgr. Jiří Lejsek
MAT	Statistický průzkum: četba	Mgr. Michaela Petrová
BIO	Zdravá výživa (trh zdravých potravin)	Mgr. Jarmila Ichová
KVARTA		
BIO	Ekologické katastrofy (soutěž ke Dni Země)	Mgr. Jana Polanská, Mgr. Alena Ulrichová
1. B		
ČJL	Genius loci (po stopách literátů Moravskoslezského kraje)	Mgr. Eva Brabcová
KVINTA		
IVT, VV	Fotografická výstava (Škola jinak)	Mgr. Pavel Kavřík
SEXTA, 2. A		
ANJ	How to make a working presentation (sexta)	PaedDr. Helena Vítová
ZSV	Sociologická sonda na téma vybrané žáky	Mgr. Tereza Hniličková
IVT	Videoprojekce školních filmů	Mgr. Pavel Kavřík
3. A, 3. B, SEPTIMA		
MAT	Svět okolo nás ve statistice	Mgr. Radek Trča
SVS	Založení obchodní společnosti	Mgr. Alena Opekarová
DĚJ	Budějovičtí světci (nový projekt)	Mgr. Kamil Dřevíkovský
SD	Fragmenty historie Českých Budějovic (úvodní fáze nového projektu, vč. žákovských dokumentárních filmů)	Mgr. Kamil Dřevíkovský

Doplňk k ŠVP pro nižší stupeň osmiletého gymnázia

Doplňk k ŠVP pro čtyřleté gymnázium a vyšší stupeň osmiletého gymnázia

GYMNÁZIUM, ČESKÉ BUDĚJOVICE, JÍROVCOVA 8

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

DODATEK č. 6

SEZNAM ŽÁKOVSKÝCH PROJEKTŮ PRO ŠKOLNÍ ROK 2011/2012

Předmět/y	název projektu	garant
PRIMA		
VOb	Tradice a zvyky v zemích Evropské unie	Mgr. Alena Opekarová
VOb	Má obec	Mgr. Alena Opekarová
VOB	Významné osobnosti ČR a EU	Mgr. Alena Opekarová
PŘE	Ze života včel (zpracování prezentací)	Mgr. Jarmila Ichová
D, VV, ICT, TV	Antika	Mgr. Jarmila Smiešková
SEKUNDA		
VOb	Volby	Mgr. Alena Opekarová
VOb	Státy EU	Mgr. Alena Opekarová
PŘE, CHE	Voda	Mgr. Tereza Hniličková Mgr. Alena Ulrichová
D, VV, ICT, TV	Středověk, středověká společnost	Mgr. Kamil Dřevíkovský Mgr. Jarmila Smiešková
TERCIE		
ANJ	Tvorba třídního časopisu v angličtině	Mgr. Dagmar Šimková Mgr. Štěpánka Vícková
VOb	Založení firmy a její reklama	Mgr. Alena Opekarová
VOb	Osobnostní a sociální výchova - kurz	Mgr. Tereza Hniličková Mgr. Alena Opekarová
ZEM	Myšlení v evropských a globálních souvislostech	Mgr. Jana Vančurová
FYZ	Veletrh fyzikálních pokusů	Mgr. Iveta Nagyová
ČVZ	Zdravá výživa (trh zdravých potravin)	Mgr. Miroslava Sekyrková
KVARTA		
NĚJ	Evropa: Co nás spojuje?	Mgr. M. Rosenfelderová
FYZ	Model Sluneční soustavy	Mgr. Iveta Nagyová
PŘE	Ekologické katastrofy (soutěž ke Dni Země)	Mgr. Jarmila Ichová
1.A, 1.B, KVINTA		
DĚJ, VÝT	Gotika	Mgr. Kamil Dřevíkovský Mgr. Jarmila Smiešková
IVT, VÝT	Fotografická výstava (Škola jinak)	Mgr. Pavel Kavřík
SEXTA, 2.A, 2.B		
OSZ	Sociologická sonda na téma vybrané žáky	Mgr. Alena Opekarová
IVT	Videoprojekce školních filmů (vč. projektu Gotika)	Mgr. Pavel Kavřík
3.A, 3.B, SEPTIMA		
SVS	Založení obchodní společnosti	Mgr. Alena Opekarová
NĚJ	Multikultura	Mgr. M. Rosenfelderová Mgr. Alena Schneiderová
SCM	Svět okolo nás ve statistice	RNDr. Ing. Jana Kalová
SD	Fragmenty historie Českých Budějovic (vč. žákovských dokumentárních filmů)	Mgr. Kamil Dřevíkovský
ScBi	Biomy	Mgr. Jarmila Ichová

Doplněk k ŠVP pro nižší stupeň osmiletého gymnázia

Doplněk k ŠVP pro čtyřleté gymnázium a vyšší stupeň osmiletého gymnázia

Dodatek č.7 – Přírodopis a environmentální výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		Vzdělávací obor: Přírodopis a environmentální výchova		Ročník: prima	
Rozpracované školní výstupy		Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák:	<ul style="list-style-type: none"> objasní, čím se zabývají a co zkoumají přírodní vědní disciplíny, biologie, její jednotlivé obory vysvětlí na jednotlivých příkladech propojenost mezi živou a neživou přírodou popíše teorie vzniku Země a postavení planety Země ve vesmíru popíše stavbu Země, rozdělení na zemské sféry a vyvodí význam jednotlivých geosfér pro vznik a trvání života objasní základní podmínky života na Zemi, zhodnotí význam slunečního záření jako zdroje energie pro život na Zemi 	<p>Přírodní vědy, příroda.</p> <p>Planeta Země Vznik života na Zemi, jeho projevy a podmínky.</p>	<p>Environmentální výchova : 3.8.5.1.</p>	<p><u>Zeměpis</u>: planeta Země, přírodní obraz Země</p> <p><u>Chemie</u> : organické sloučeniny</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje nejdůležitější názory na vznik života na Zemi • chápe ekosystém jako přírodní společenstvo v závislosti na neživé přírodě, charakterizuje vztahy mezi organismy v ekosystému • uvede příklady metod zkoumání přírody, pozoruje přírodniny lupou, popíše mikroskop a zhodnotí jeho význam pro objevení buněk • popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku organismů • rozliší způsob výživy mezi buňkou rostlinnou (autotrofní) a živočišnou (heterotrofní) • objasní strukturu buněčných organel a jejich význam pro život buňky, určí společné a odlišné struktury rostlinné a živočišné buňky • popíše význam buněčného jádra pro dělení buněk a objasní, co jsou chromozomy 	<p>Vztahy mezi organismy.</p> <p>Zkoumání přírody.</p> <p>Buňka.</p>	<p>Mediální výchova : 3.8.6.1.</p> <p>Osobnostní a sociální výchova : 3.8.1.1.</p>	<p>Laboratorní práce : práce s mikroskopem, pozorování buněk</p> <p>exkurze – laboratoř elektronové mikroskopie AV</p> <p>významní biologové a jejich objevy (průběžně)</p>
---	--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje nebuněčné, jednobuněčné a mnohobuněčné organismy, uvádí rozdíly mezi jejich stavbou • objasní pojmy buňka, pletivo, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus • třídí a zařazuje organismy do systému nižších taxonomických jednotek, používá pojem druh • rozliší vlastnosti virů, prezentuje jako živé částice existenčně vázané na buňky jiných organismů • vysvětlí stavbu viru, uvede existenci virů na příkladech z běžného života a posoudí význam virů v přírodě a pro člověka • vysvětlí co je infekce, epidemie a pandemie a zdůrazní význam prevence (očkování) • pojmenuje některá onemocnění způsobená virem, způsoby přenosu viróz a metody jejich léčby 	<p>Viry.</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.1</p>	<p><u>Člověk a výchova ke zdraví</u> : biologie člověka</p>	<p>aktuální informace, práce s internetem, videofilm AIDS</p>
---	--------------	---	---	---

<ul style="list-style-type: none">• porovná buňku bakteriální (prokaryotní typ) s buňkou rostlin a živočichů (eukaryotní typ)• zhodnotí význam bakterií pro koloběh látek v přírodě a uvede příklady jejich využívání člověkem (bioplyn, zelené hnojení)• uvede příklady bakteriálních onemocnění, možnosti jejich léčby, posoudí význam antibiotik• charakterizuje sinice, způsob jejich života a zhodnotí význam sinic v geologické historii Země (obsah atmosférického kyslíku)• uvede příklady výskytu sinic a objasní vliv sinic na kvalitu vody• charakterizuje postavení hub mezi organismy, způsob jejich výživy a rozmnožování• rozliší houby jednobuněčné (kvasinky) a mnohobuněčné, popíše princip alkoholového kvašení, zhodnotí význam kvasinek pro potravinářský	<p>Bakterie.</p> <p>Sinice.</p> <p>Houby.</p>	<p>Environmentální výchova : 3.8.5.3</p>	<p><u>Člověk a výchova ke zdraví</u> : biologie člověka</p> <p><u>Chemie</u> : chemie a společnost, technologie výroby potravin</p>	<p>diskuse o aktuálních problémech šíření infekcí a ochrany před nimi, referáty žáků (zajímavosti o nemocech, historický aspekt)</p>
--	---	--	---	--

<p>průmysl a lékařství</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje konkrétní příklady jednoduchých hub bez plodnic (plísňě), zhodnotí jejich působení ve vztahu k člověku (potravinářský průmysl, antibiotika) • popíše stavbu těla mnohobuněčných hub s plodnicemi, určí vlastnosti a úlohu podhoubí, plodnic a výtrusů • posoudí význam hub pro tvorbu humusu v půdě a uvede další možné způsoby výživy hub • pozná a popíše podle charakteristických znaků nejznámější druhy jedlých, jedovatých a dřevních hub • vysvětlí zásady sběru a konzumace hub, dovede poskytnout první pomoc při otravě houbami • popíše symbiózu houby a řasy (sinice) a objasní jejich funkci ve stélce lišejníků 	<p>Lišejníky.</p>		<p><u>Člověk a výchova ke zdraví : biologie člověka.</u></p>	<p>pozorování a porovnávání modelů přírodnin, obrázků hub a lišejníků, práce s atlasy</p>
---	-------------------	--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady různých tvarů lišejníků, určí s pomocí atlasu přírodnin nebo na konkrétním vzorku lišejníku jeho druh • zhodnotí význam lišejníků v přírodě a pro člověka (bioindikátory, pionýrské organismy) • charakterizuje nižší (bezcévné, stélkaté) rostliny, rozlišuje jednobuněčné a mnohobuněčné řasy, uvádí jejich příklady (řasy červené, hnědé a zelené) • objasní soběstačnost řas z hlediska výživy, zhodnotí postavení řas v potravních řetězcích (potravní pyramida) a jejich význam jako producentů kyslíku • uvádí příklady bezobratlých živočichů, rozeznává rozdíl mezi jednobuněčným a mnohobuněčným živočišným organismem • uvádí příklady prvoků a jejich vlastnosti, které jim umožňují život v jednobuněčné formě 	<p>Řasy.</p> <p>Prvoci.</p>	<p>Environmentální výchova : 3.8.5.2.</p>		<p>řešení problémových úloh, analýza obrázků znázorňujících potravní vztahy</p> <p>Laboratorní práce : pozorování planktonních organismů (řasy, prvoci, koryši)</p>
---	-----------------------------	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje rozdělení prvků (bičíkovci, kořenonožci, výtrusovci, nálevníci), popíše významné zástupce a objasní jejich ekologický význam • uvede příklady onemocnění způsobených cizopasnými prvky a způsoby prevence • charakterizuje mnohobuněčné bezobratlé živočichy • uvede základní systematické skupiny bezobratlých živočichů • popíše typické znaky stavby těla, objasní funkci základních orgánových soustav • vysvětlí souvislost stavby těla s prostředím, ve kterém živočich žije • popíše vývin jednotlivých skupin živočichů (přímý, nepřímý), charakterizuje rozmnožování (nepohlavní, pohlavní), objasní pojem hermafrodit a gonochorista • pozná nejběžnější zástupce vybraných skupin 	<p>Žahavci. Ploštěnci. Hlísti. Měkkýši. Kroužkovci. Členovci. Pavoukovci Korýši Vzdušnicovci; hmyz. Ostnokožci.</p>		<p><u>Výtvarná výchova :</u> rozvíjení smyslové citlivosti, pozorování a kreslení těla a orgánů živočichů s jednoduchou stavbou</p>	<p>pozorování obrázků a preparátů různých zástupců bezobratlých živočichů (lupa, mikroskop), příprava referátů</p> <p>Laboratorní práce : pozorování žížaly obecné</p> <p>Laboratorní práce : pozorování stavby těla hmyzu</p>
--	--	--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí ekologický, hospodářský případně zdravotnický význam jednotlivých zástupců (parazitismus) • využívá znalostí a dovedností k pozorování prostředí, aplikuje praktické metody poznávání přírody a samostatně pozoruje přírodu v okolí • zdůvodní význam druhové rozmanitosti a ochrany přírody pro trvale udržitelný vývoj na Zemi, pojmenuje a lokalizuje na mapách významná chráněná území ČR 	<p>Společenstva, ekosystémy, biologická rovnováha, ochrana přírody.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova : 3.8.1.1., 3.8.1.6</p> <p>Environmentální výchova : 3.8.5.1, 3.8.5.2, 3.8.5.3</p>	<p><u>Člověk a výchova ke zdraví</u> : biologie člověka</p> <p><u>Zeměpis</u> : terénní geografická výuka, praxe a aplikace</p> <p><u>Zeměpis</u> : životní prostředí.</p>	<p>hydrobiologická exkurze (práce s jednoduchými klíči, ukázky odchyty některých vodních organismů)</p>
--	---	---	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		Vzdělávací obor: Přírodopis a environmentální výchova		Ročník: sekunda	
Rozpracované školní výstupy		Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák:	<ul style="list-style-type: none"> zná společné znaky strunatců odvodí, proč obratlovci patří mezi strunatce 	Strunatci.			
	<ul style="list-style-type: none"> popíše charakteristické znaky a prostředí ve kterém žijí zná jednotlivé zástupce chápe, proč jsou řazeny mezi nižší obratlovce 	Kruhoústí a paryby.			
	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, jak jsou ryby přizpůsobeny k životu ve slané i sladké vodě uvede příklady různých druhů ryb zhodnotí význam chovu ryb umí popsat způsoby rozmnožování ryb 	Ryby			<p>Laboratorní práce: pozorování stavby těla ryb</p> <p>řešení problémových úloh, beseda s rybářem, vodohospodářem (dle možností) či návštěva výlovu rybníka a sádek</p>

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje obojživelníky, jejich vývin a způsob získávání potravy • uvede příklady obojživelníků, třídí je na ocasaté a bezocasé • objasní jejich vazbu na vodu v souvislosti s rozmnožováním 	Obojživelníci			video: Naši obojživelníci
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje znaky plazů a zná jejich přizpůsobení k pobytu na souši • určí významné zástupce plazů • porovná znaky užovky a zmije, umí poskytnout první pomoc při uštknutí jedovatým hadem 	Plazi		<u>Zeměpis</u> – přírodní obraz Země	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše vnější a vnitřní stavbu ptačího těla • charakterizuje přizpůsobení ptáků k letu • chápe složité prvky v chování ptáků • zná jednotlivé zástupce ptáků, podle prostředí ve kterém žijí 	Ptáci			práce s atlasy, referáty, pozorování v přírodě, fotodokumentace Laboratorní práce: Stavba ptačího vejce a peří
<ul style="list-style-type: none"> • popíše charakteristické znaky savců a jejich přizpůsobení různým ekosystémům • rozlišuje podle charakteristických znaků základní skupiny a jejich zástupce 	Savci			video BBC Život Savců

<ul style="list-style-type: none"> • popíše odlišnosti ve stavbě nižších a vyšších rostlin popíše stavbu těla a způsob rozmnožování mechů, pozná běžné druhy mechů a vysvětlí jejich význam v lese • popíše kapradinu (přírodninu nebo obrázek) a její život v průběhu roku • porovná stavbu těla kapradin, přesliček a plavuní • uvede, že jsou to byliny a roztrídí je do skupin podle charakteristických znaků • vysvětlí s využitím obrázku, jak se tyto rostliny rozmnožují • vyjádří jejich význam pro vznik černého uhlí • vysvětlí funkci, zná stavbu a dokáže popsat přeměny rostlinných orgánů • objasní hlavní děje, které probíhají v listech 	<p>Přehled systému rostlin</p> <p>Mechorosty.</p> <p>Plavuně a přesličky. Kapradiny.</p> <p>Rostlinné orgány : Kořen, stonek, list. Květ, květenství</p>	<p>Environmentální výchova : 3.8.5.1.</p>		<p>založení mechové zahrádky</p> <p>Laboratorní práce: Pozorování buněk listu mechu</p> <p>Práce s botanickými atlasy</p>
--	---	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam květu pro rostlinu • rozliší základní typy květenství • popíše a chápe rozdíl mezi opylením a oplozením • dokáže popsat stavbu semene a umí rozlišit základní typy plodů • rozumí rozdílu mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním a vegetativním rozmnožováním • popíše stavbu a charakteristické vlastnosti nahosemenných rostlin • na příkladu umí demonstrovat hospodářský význam jehličnanů • zná zástupce našich lesů a parků • vysvětlí pojem krytosemenné rostliny a pozná rozdíly mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou • rozpozná naše běžné listnaté stromy a keře • rozpozná a popíše zástupce 	<p>Opylení, oplození, význam semen a plodů.</p> <p>Rozmnožování rostlin.</p> <p>Nahosemenné rostliny.</p> <p>Krytosemenné rostliny, srovnání a přehled dvouděložných a jednoděložných rostlin.</p>			<p>Laboratorní práce : Pokožka listu s průduchy, stavba květu</p> <p>Laboratorní práce : Plody a exotické plody</p> <p>Botanická exkurze</p> <p>Práce s botanickými klíči a atlasy</p>
--	--	--	--	---

<p>významných čeledí, umí popsat charakteristické znaky vybraných čeledí</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozná některé cizokrajné rostliny a charakterizuje jejich význam pro člověka • umí rozlišit typy lesů a lesní patra • zná vegetační stupně lesa • rozpozná typické zástupce dřevin a bylin, které v nich rostou • chápe les jako složitý ekosystém • uvědomuje si rozmanitost pevninských vod a mokřadů včetně společenstev organismů a jejich vztahů • analyzuje vztahy uvnitř ekosystémů • rozezná luční a polní ekosystémy a popíše vliv člověka na tyto ekosystémy 	<p>Společenstva- přehled významných společenstev naší krajiny, druhová bohatost.</p>	<p>Environmentální výchova : 3.8.5.1, 3.8.5.2, 3.8.5.3 Osobnostní a sociální výchova : 3.8.1.1.</p>	<p><u>Zeměpis</u> : životní prostředí.</p>	<p>Prezentace či plakáty na vybraná společenstva</p> <p>návštěva parku, zhodnocení výsadby zeleně v okolí, diskuse</p>
--	--	---	--	--

Dodatek ŠVP č.8

5.1 Žákovské projekty ve školním roce 2012/2013

V souladu s kurikulárními dokumenty školy jsou každoročně stanoveny žákovské projekty, které jsou dodatkem ŠVP. Klíčové projekty školního roku 2012/2013 jsou uvedeny v následující tabulce:

předmět/y	název projektu	garant
PRIMA		
VOB	Tradice a zvyky v zemích Evropské unie	PhDr. Tereza Hniličková
VOB	Má obec	PhDr. Tereza Hniličková
VOB	Významné osobnosti ČR a EU	PhDr. Tereza Hniličková
PŘE	Ze života včel (zpracování prezentací)	Mgr. Jarmila Ichová
D, VV, ICT, TV	Antika	Mgr. Jarmila Smiešková, Mgr. Kamil Dřevíkovský, Mgr. Pavel Kavřík
SEKUNDA		
VOB	Volby	Mgr. Miroslava Rosenfelderová
VOB	Státy EU	Mgr. Miroslava Rosenfelderová
PŘE, CHE	Voda	Mgr. Miroslava Rosenfelderová , Mgr. Miroslava Sekyrková
D, VV, ICT, TV	Středověk, středověká společnost	Mgr. Jarmila Smiešková, Mgr. Kamil Dřevíkovský, Mgr. Pavel Kavřík
TERCIE		
ANJ	Tvorba třídního časopisu v angličtině	Mgr. Kateřina Mylerová
VOB	Založení firmy a její reklama	PhDr. Tereza Hniličková
VOB	Osobnostní a sociální výchova - kurz	Mgr. Tereza Hniličková Mgr. Alena Opekarová
ZEM	Myšlení v evropských a globálních souvislostech	Mgr. Jana Vančurová
FYZ	Veletrh fyzikálních pokusů	Mgr. Iveta Nagyová
ČVZ	Zdravá výživa (trh zdravých potravin)	Mgr. Miroslava Sekyrková
KVARTA		
NĚJ	Evropa: Co nás spojuje?	Mgr. Zdena Kupková
FYZ	Model Sluneční soustavy	Mgr. Iveta Nagyová
PŘE	Ekologické katastrofy (soutěž ke Dni Země)	Mgr. Jarmila Ichová, Mgr. Miroslava Sekyrková
1.A, 1.B, KVINTA		
PŘE	Geologicko-mineralogický kurz	Mgr. Jarmila Ichová
DĚJ, VÝT	Gotika	Mgr. Jarmila Smiešková, Mgr. Kamil Dřevíkovský, Mgr. Pavel Kavřík
IVT, VÝT	Fotografická výstava (Škola jinak)	Mgr. Pavel Kavřík
SEXTA, 2.A, 2.B		
OSZ	Sociologická sonda na téma vybrané žáky	Mgr. Alena Opekarová
IVT	Videoprojekce školních filmů	Mgr. Miroslav Habrovanský, PaedDr. Ing. Eva Blažková
3.A, 3.B, SEPTIMA		
SVS	Založení obchodní společnosti	Mgr. Alena Opekarová
NĚJ	Multikultura	Mgr. Miroslava Rosenfelderová
SCM	Svět okolo nás ve statistice	RNDr. Ing. Jana Kalová
SD	Fragmenty historie Českých Budějovic (vč. žákovských dokumentárních filmů)	Mgr. Kamil Dřevíkovský

Doplněk k ŠVP pro nižší stupeň osmiletého gymnázia

Doplněk k ŠVP pro čtyřleté gymnázium a vyšší stupeň osmiletého gymnázia

Dodatek ŠVP č.9

Začlenění upravených průřezových témat Dopravní výchova, Finanční gramotnost, Korupce, Obrana vlasti, Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí, Zdraví do ŠVP gymnázia.

Současný obsah ŠVP plánů pokrývá naprostou většinu změn vyžadovaných v nově vydaných RVP ZV a proto dojde pouze k parciálním úpravám jednotlivých vzdělávacích oblastí, do kterých bude učivo začleněno.

Změny jsou zvýrazněny červeně.

1.1 Dopravní výchova

Přidané výstupy:

6. ročník: téma člověk ve společnosti: naše škola, život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společenská pravidla a normy, vklad vzdělání pro život

Výstup:

- v konkrétních situacích silniční a železniční dopravy uplatňuje bezpečné chování, které neohrožuje jeho osobu ani jiné účastníky

7. ročník - nové téma

Téma: ochrana obyvatel za mimořádných událostí

Výstup:

- rozezná nebezpečí různého charakteru,
- uplatňuje základní pravidla bezpečného chování za mimořádných situací a jako účastník silničního provozu
- správně komunikuje s operačním střediskem při mimořádné události

1.2 Korupce

Přidané výstupy:

8. ročník:

Téma Právní základy státu

- Ústava ČR

- složky státní moci, jejich orgány a instituce

Výstup:

- uvede příklady korupčního jednání

9. ročník

Téma: právní ochrana

Výstup:

- diskutuje o příčinách, důsledcích a řešení korupčního jednání

1.3 Obrana vlasti**Přidané výstupy:**

6.ročník: téma člověk ve společnosti

Téma: Naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR

Výstup:

- popíše situace, kdy je třeba bránit stát

7. ročník:

Téma: NATO, již ve starém ŠVP obsaženo je. Doplnění jen o výstup

Výstup:

- na příkladech objasní národní a mezinárodní úkoly Armády ČR

8. ročník:

Téma: Právní základy státu

- Ústava ČR

- složky státní moci, jejich orgány a instituce

Výstup:

- na příkladu uvede povinnosti občana při obraně státu

1.4

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		Vzdělávací obor: Výchova k občanství		Ročník: prima
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvědomí si čím je rodina důležitá pro každého i celou společnost • seznámí se se základními funkcemi a typy rodiny, genealogie • porozumí pojmu role a stručně charakterizuje role jednotlivých členů rodiny • používá správné názvy označující příbuzenské vztahy • porozumí pojmům polygamie, registrované partnerství, církevní a civilní sňatek • vysvětlí za jakých podmínek může člověk uzavřít manželství • uvědomí si, že postoj ke svatbám a manželstvím je v různých kulturách odlišný 	<p>vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity</p>		<p><u>Výchova ke zdraví:</u> vztahy mezi lidmi a formy soužití</p>	<p>sestavení svého rodokmenu</p> <p>Dramatizace: svatební obřad</p>

<ul style="list-style-type: none"> • rozumí pojmům náhradní výchova, ústavní výchovná zařízení, pěstounská péče, osvojení a adopce • seznámí se s organizací, systémem a tradicemi naší školy • podřídí své chování školnímu řádu • uplatňuje pravidla slušného chování ve škole i na veřejnosti • v konkrétních situacích silniční a železniční dopravy uplatňuje bezpečné chování, které neohrožuje jeho osobu ani jiné účastníky • seznámí se s činností žákovské samosprávy • seznámí se se systémem českého školství • vysvětlí nejpoužívanější zkratky odborných titulů • vysvětlí, jaký význam má vzdělání pro vlastní vývoj a budoucí život člověka 	<p>člověk ve společnosti: naše škola, život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společenská pravidla a normy, vklad vzdělání pro život</p>	<p>Výchova demokratického občana: Občanská společnost a škola: 3.8.2.1, 3.8.2.2</p> <p>Výchova demokratického</p>		<p>školní řád školní samospráva školská rada</p> <p>seznámení se s jednotlivými fakultami JU</p>
---	---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • chápe školu jako součást občanské společnosti • seznámí se s činností školské rady • podílí se v rámci možností na projektech pořádaných ve škole i mimo školu • prohloubí si své znalosti o nejvýznamnějších památkách našeho města a jeho okolí, důležitých událostech a významných osobnostech • vysvětlí, čím jsou některé stavby a instituce důležité pro město a jeho správu a čím jsou důležité pro občany • seznámí se se strukturou obecního řízení • vysvětlí pojmy státní správa, samospráva, referendum • seznámí se s fungováním obecního úřadu • uvědomí si podíl občanů na řízení obce, na příkladech popíše, čím se zabývá obecní úřad a s jakými problémy se na něj můžeme obracet 	<p>Naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR</p>	<p>občana: Občanská společnost a škola: 3.8.2.1, 3.8.2.2, 3.8.2.3</p> <p>Multikulturní výchova: 3.8.4.2</p>	<p><u>Zeměpis:</u> Česká republika – re-giony</p> <p><u>Český jazyk:</u> literární výchova</p>	<p>informační plakát o Českých Budějovicích</p> <p>Návštěva Magistrátu ČB</p> <p>nástěnka: zvláštnosti jč. regionu (stavby, kroje, písně, jídla)</p>
---	--	---	--	---

<ul style="list-style-type: none">• seznámí se s některými zvláštnostmi lidové architektury• rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu• vysvětlí pojem národ, vlast, stát• popíše situace, kdy je třeba bránit stát• pojmenuje některá zajímavá a památná místa naší vlasti• vyjmenuje významné osobnosti české minulosti a významné památky• vysvětlí přínos významných osobností, umělců, vynálezců, vědců, sportovců, politiků• seznámí se portréty a jmény všech českých prezidentů• vyjmenuje a rozpozná všechny státní symboly podle Ústavy ČR• vysvětlí význam státních symbolů a jejich používání			<p><u>Zeměpis:</u> společenské a hospodářské prostředí</p>	<p>soutěž o historii a významných osobnostech</p>
--	--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none">• vysvětlí význam jednotlivých státních svátků a památných dnů• seznámí se s pojmy tolerance, rasismus, xenofobie• objasní potřebu tolerance k různým životním stylům• respektuje kulturní zvláštnosti, názory, zájmy i náboženské vyznání• zaujímá tolerantní postoj k menšinám• rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí• seznámí se s členskými státy Evropské unie a jejich základními symboly		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.1		
---	--	---	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		Vzdělávací obor: Výchova k občanství		Ročník: sekunda
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pochopí důležitost výchovy a vlivu okolí na vývoj jedince • rozlišuje záměrné a nezáměrné působení • vcítí se do života jiných kultur, etnických skupin a sociálně slabých a potřebných • objasní potřebu tolerance ve společnosti • zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášlivosti 	<p>člověk ve společnosti, lidská setkání, socializace</p> <p>záměrné a nezáměrné působení</p> <p>sociální skupina, přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi</p> <p>rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen</p> <p>lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi</p> <p>potřební lidé ve společnosti, vztahy a pravidla</p>	<p>Výchova demokratického občana: Občanská společnost a škola: 3.8.2.1</p>	<p><u>Výchova ke zdraví:</u> vztahy mezi lidmi a formy soužití</p>	<p>charakteristika rodiny</p>

<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se se vzájemným propojením školních i mimoškolních institucí • rozlišuje, které chování mezi spolužáky není v pořádku a umí zasáhnout. • umí poskytnout pomoc a být oporou svým kamarádům ve škole • předchází konfliktům a neshodám se spolužáky, případně je vhodně řeší • porozumí pojmům komunikace, slovní komunikace, mimoslovní komunikace a komunikační prostředky • uvědomí si, které prostředky používáme při komunikaci • seznámí se s růzností a účelem hromadných sdělovacích prostředků • vysvětlí obsah pojmu kultura • rozlišuje druhy umění • zamyslí nad funkcemi umění • zamyslí se nad původem náboženství a jeho významem • respektuje náboženské přesvědčení druhých lidí 	<p>soužití v prostředí komunity</p> <p>naše škola, školní a mimoškolní instituce skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání (šikana a jiné projevy násilí)</p> <p>vztahy mezi lidmi, mezilidská komunikace, manipulativní reklama a informace</p> <p>kulturní život, prostředky masové komunikace, masmedia, rozmanitost kulturních projevů</p> <p>víra a náboženství</p> <p>zásady lidského soužití - pravidla chování</p>		<p><u>Výchova ke zdraví:</u> rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <p><u>Český jazyk:</u> komunikační a slohová výchova</p> <p><u>Český jazyk:</u> literární výchova <u>Hudební výchova:</u> poslechové činnosti</p> <p><u>Výtvarná výchova:</u> ověřování komunikačních účinků</p> <p><u>Přírodopis:</u> základy</p>	<p>diskuse- šikana</p> <p>mimoslovní komunikace: pantomima Kniha tajná řeč těla</p> <p>Dramatizace: televizní zprávy</p> <p>Kam za zábavou v našem městě</p> <p>referáty – světová náboženství</p> <p>skupinová práce: dramatizace: slušné chování</p> <p>referát: krásy naší země</p>
--	---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • upevní znalosti slušného chování • seznámí se s kulturním a přírodním dědictvím naší země • chrání životní a kulturní bohatství země • porozumí pojmům potřeby, přání, statky, služby, směna, vlastnictví, majetek • zamyslí se nad významem majetku pro život člověka • seznámí se se znaky státu • rozlišuje nejčastější typy a formy státu a na příkladech porovná jejich znaky • pochopí základní demokratické principy • objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů • seznámí se s volbami jako s jedním s hlavních principů demokracie • vysvětlí význam volebního práva ovlivňovat každodenní život občanů 	<p>kulturní hodnoty, kulturní tradice a instituce</p> <p>stát a hospodářství majetek a vlastnictví - formy vlastnictví - hmotné a duševní vlastnictví a jejich ochrana</p> <p>stát a právo právní základy státu - znaky státu - typy a formy státu</p> <p>principy demokracie - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu - politický pluralismus - formy voleb do zastupitelstev státní správa a samo-správa</p> <p>- orgány a instituce státní správy a samo-správy a jejich úkoly</p>	<p>Výchova demokratického občana občan- 3.8.2.3</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globál-</p>	<p>ekologie <u>Zeměpis:</u> Česká republika, životní prostředí</p> <p><u>Zeměpis:</u> společenské a hospodářské prostředí</p>	<p>rodinný rozpočet diskuse: vandalismus</p> <p>Dramatizace: volby; volby komunální, volby do PS a S</p> <p>ČR součástí EU, země EU – skupinová práce</p>
---	--	--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • uvědomí si potřebu vzájemné spolupráce mezi zeměmi • seznámí se s úkoly EU • blíže se seznámí s jednotlivými členskými státy EU • seznámí se s úkoly OSN a NATO • pochopí úlohu konsenzu • na příkladech objasní národní a mezinárodní úkoly Armády ČR • rozezná nebezpečí různého charakteru, • uplatňuje základní pravidla bezpečného chování za mimořádných situací a jako účastník silničního provozu • správně komunikuje s operačním střediskem při mimořádné události • seznámí se Všeobecnou deklarací lidských práv a svobod a Listinou základních práv a svobod • uplatňuje lidská práva v reálných 	<p>mezinárodní vztahy, globální svět evropská integrace</p> <p>podstata, význam, výhody evropské integrace</p> <p>EU a ČR mezinárodní spolu- práce politická a bezpečností spolupráce mezi státy OSN, NATO</p> <p>ochrana obyvatel za mimořádných událostí</p> <p>stát a právo, lidská práva</p> <p>základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech</p>	<p>ních souvislostech: 3.8.3.3</p> <p>Multikulturní výchova: 3.8.4.1, 3.8.4.2</p>	<p>Výchova ke zdraví: rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p>	<p>pracovní listy Nadace naše dítě – práva jsou pro všechny</p>
---	---	---	---	---

<p>situacích</p> <ul style="list-style-type: none">• zamyslí se nad původem diskriminace a xenofobie• přistupuje k ostatním jako k sobě rovným <ul style="list-style-type: none">• porozumí pojmu morálka <ul style="list-style-type: none">• rozpoznává, co je dobré a morální• naslouchá hlasu svého svědomí a řídí se jím• hájí svá práva a zároveň není lhostejný k porušování a poškození práv druhých	<p>poškození lidských práv, šikana, diskriminace</p> <p>člověk ve společnosti zásady lidského soužití -morálka a mravnost - svoboda a vzájemná závislost</p>			
---	---	--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		Vzdělávací obor: Výchova k občanství		Ročník: tercie
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> seznámí se s pojmy: biologická, psychická a sociální stránka jedince a dokáže je rozlišit připomene si znaky jednotlivých vývojových období vysvětlí obsah pojmu osobnost porozumí pojům temperament a charakter charakterizuje jednotlivé temperamentové typy klasické typologie zjistí svůj typ temperamentu <ul style="list-style-type: none"> seznámí se s pojmem motiv, zájmy, vloha, schopnost, inteligence, nadání, talent, genialita, kreativita rozlišuje vyšší a nižší potřeby 	<p>člověk jako jedinec podobnost a odlišnost lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> projevy chování rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál osobní rozvoj motivace <ul style="list-style-type: none"> sebepoznání a sebe-pojetí seberegulace a sebe-organizace činností a chování 	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.1 - 3.8.1.11 Viz <u>Poznámky</u></p>	<p><u>Výchova ke zdraví:</u> osobnostní a sociální rozvoj</p>	<p>test temperamentu sebevědomí</p> <p>Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova 3.8.1.1 - 3.8.1.11 je realizováno formou třídního semináře (Dřípatka)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s pojmy vjem, smyslové vnímání a sociální vnímání, pojmy myšlení, pojem, myšlenkové operace, paměť, zapomínání, pozornost a pochopí jejich zákonitosti • otestuje si svou pozornost a svůj typ paměti • porozumí pojům hra, učení, práce • porozumí pojům city, afekt, vášeň, nálada, seznámí se s jejich základními vlastnostmi • vnímá propojení mezi city a vnějšími tělesnými projevy • seznámí se s pojmy asertivní, pasivní a agresivní chování • asertivně vyjadřuje pochvalu a kritiku • porozumí pojům stres, konflikt, kompromis • učí se zvládat stresové situace • zamyslí se nad způsoby řešení konfliktů • uvědomí si, že zdraví je jednotou tělesné i duševní pohody • uvědomí si svůj aktuální zdravotní stav a řeší případné nedostatky • seznámí se s pojmy vzácné statky, 	<p>vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí</p> <p>- systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí</p> <p>mezilidské vztahy, komunikace a kooperace</p> <p>psychohygiena</p> <p>v sociální dovednosti pro předcházení a zvládnání stresu</p> <p>celostní pojetí člověka</p>		<p><u>Výchova ke zdraví:</u> osobnostní a sociální rozvoj</p> <p><u>Výchova ke zdraví:</u> osobnostní a sociální rozvoj</p> <p><u>Výchova ke zdraví:</u> hodnota a podpora zdraví</p>	<p>smyslové klamy IQ testy testy paměti funkce pravé a levé hemisféry</p> <p>Dramatizace: asertivní, agresivní a pasivní chování</p> <p>Postery: Můj zdravý životní styl</p>
---	---	--	---	--

<p>volné statky, specializace, efektivita</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše vývoj výroby • rozlišuje výrobní a nevýrobní odvětví, uvede příklad výrobních faktorů • zamyslí se nad způsoby, kterými se prodávající snaží získat své zákazníky • porozumí pojmům trh, nabídka, poptávka, firmy, domácnosti • připomene si úlohu peněz a způsoby jejich získávání • vyloží podstatu fungování trhu na příkladu chování kupujících a prodávajících • zamyslí se nad možnostmi ovlivňování poptávky • jednoduše charakterizuje subjekty představující nabídku a poptávku na trhu • jednoduše vysvětlí fungování trhu zboží a trhu práce • uvědomí si vzájemné propojení ekonomických subjektů (firem a domácností) • přemýšlí nad základními ekonomickými otázkami: Co?, Jak? Pro koho? • uvědomí si význam práce jako 	<p>ve zdraví a nemoci – základní lidské potřeby a jejich hierarchie (Maslowova teorie)</p> <p>stát a hospodářství - výroby, obchod, služby</p> <p>principy tržního hospodářství</p>	<p>Výchova demokratického občana: 3.8.3.3</p>		<p>hospodaření domácnosti – domácí rozpočet dělba práce v rodině</p> <p>založení vlastní firmy</p> <p>Dramatizace: soudní líčení</p>
--	---	--	--	---

<p>hlavního zdroje příjmu</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí rozdíl mezi právními a morálními normami • seznámí se se systémem práva • porozumí pojmům právní vztah, právní řád, právní odvětví • rozlišuje účastníky právních vztahů – osoby právnické a fyzické • pokusí se vyhledat potřebné právní normy v konkrétní situaci • seznámí se s Ústavou ČR a vyhledává informace v Ústavě ČR • upevní si znalosti o zákonodárné složce státní moci • seznámí se s pojmy poměrný a většinový systém a pochopí rozdíl mezi těmito systémy • vysvětlí pojem mandát a poslanecká imunita • seznámí se s průběhem legislativního procesu • seznámí s fungováním výkonné moci • na příkladu uvede povinnosti občana při obraně státu • uvede příklady korupčního jednání • pochopí význam a úkoly vlády 	<p>Stát a právo právní řád ČR Význam a funkce právního řádu Právní norma, předpis právo v každodenním životě Důležité právní vztahy a závazky Význam právních vztahů</p> <p>Právní základy státu - Ústava ČR - složky státní moci, jejich orgány a instituce</p>	<p>Výchova demokratického občana: 3.8.3.3</p>		<p>Ústava ČR</p> <p>rozdělení státní moci</p>
--	--	--	--	---

<p>a prezidenta ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvědomí si vzájemnou provázanost zákonodárné a výkonné moci • seznámí se s významem soudní moci a se soustavou soudů v ČR • zamyslí se nad prostředky, které umožňují nestrannost a nezávislost soudů • porozumí rozdílu mezi občanskoprávním a trestním řízením • seznámí se s pojmy politické spektrum, pravice, levice, pluralita • rozliší hlavní principy levicových a pravicových stran • zamyslí se nad prostředky užívanými ve volebních kampaních • seznámí se s orgány unie a je-jich funkcemi • porovná soustavu orgánů EU se soustavou orgánů v ČR • diskutuje nad aktuální situací EU 	<p>mezinárodní vztahy, globální svět evropská integrace - EU</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.3.</p>		<p>Skupinová práce: státy EU</p>
--	--	---	--	---

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		Vzdělávací obor: Výchova k občanství		Ročník: kvarta
Rozpracované školní výstupy Žák:	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> uvědomuje si obsah pojmu občanství využívá svá občanská práva a plní občanské povinnosti podílí se na utváření občanského (veřejného) života uvědomuje si význam právní úpravy některých oblastí společenského života pro život jednotlivců a společnosti uplatňuje svá práva v běžném životě, dodržovat své povinnosti a zároveň respektovat práva druhých chápe význam řádu (pravidel a zákonů) pro fungování společnosti a bezpečný život občanů v případě potřeby uplatňuje své právo na právní ochranu 	<p>občan</p> <p>občan a právo</p> <p>právní ochrana</p>	<p>Výchova demokratického občana: 3.8.2.2, 3.8.2.3</p>		<p>život v naší obci - referát</p> <p>rozbor a diskuse ZLPS</p> <p>metoda simulace soudního líčení</p>

<ul style="list-style-type: none">• diskutuje o příčinách, důsledcích a řešení korupčního jednání• vyloží, které okolnosti a podmínky jsou rozhodující pro volbu vhodné profese• vysvětlí, co všechno by měl uchazeč o zaměstnání vědět, jak by si měl ve styku s potencionálním zaměstnavatelem počínat a chovat se• Vysvětlí, které úkoly jsou náplní činnosti Úřadu práce• Popíše možnosti nezaměstnaných osob• objasní vliv dodržování pracovní kázně na kvalitu práce a její ohodnocení• uvede základní povinnosti a práva zaměstnanců, představí způsoby získávání informací o pracovněprávních vztazích• rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady;• objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a tyto zásady uplatňuje ve svém jednání;• vysvětlí, jakou funkci plní banky a které služby občanům nabízejí;	pracovní poměr			<p>návštěva úřadu práce test volba povolání</p> <p>Formuláře: daně, živnostenský list referáty – sociální dávky, bankovní služby, podnikání</p> <p>Porovnání služeb různých finančních institucí</p>
--	----------------	--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané; • na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu. • uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory; • uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva; • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni (v obci, regionu) • uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání 	<p>globální svět</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.1, 3.8.3.2</p>		<p>Dokumenty: člověk a příroda, války a ozbrojené konflikty</p>
---	----------------------	---	--	---

1.5 Finanční gramotnost

Přidané výstupy:

7. ročník: téma Člověk a svět práce, vzdělávací obor Svět práce a ekonomie

Výstup:

- žák se orientuje v problematice peněz a cen, řeší příklady orientované k odpovědné správě osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situace
- vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi, na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení
- **žák vysvětlí problém nedostatku, srovnává hospodářské systémy, objasní termíny koloběh ekonomiky, růst a pokles výkonnosti ekonomiky, hodnota peněz, dopady inflace**
- **žák rozliší, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané**
- žák vysvětlí význam daní

•

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce		Vzdělávací obor: Svět práce a ekonomie		Ročník: tercie
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • žák vysvětlí význam slova úspěch, provede sebehodnocení a koriguje s hodnocením své osoby provedeným druhými lidmi, přichází s návrhy, jak rozvíjet svoje schopnosti a zájmy • žák rozpozná základní požadavky na povolání a seznámí se s jeho důležitými znaky, vyjmenuje konkrétní profese nabízené v ČR • žák se orientuje v problematice peněz a cen, řeší příklady orientované k odpovědné správě osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situace • vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi, na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede 	<p>profesní orientace (volba povolání, sebehodnocení, první zaměstnání)</p> <p>finanční gramotnost - - základy finanční matematiky</p> <p>základy podnikání</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova, tematické okruhy: 3.8.1.1, 3.8.1.2, 3.8.1.8 Mediální výchova, tematické okruhy: 3.8.6.1, 3.8.6.2, 3.8.6.6</p>	<p>Výchova k občanství: člověk ve společnosti</p>	<p>práce ve skupinách</p> <p>Exkurze: Úřad práce</p>

<p>příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení</p> <ul style="list-style-type: none">• žáci skupinově plánují konkrétní podnikatelskou činnost, diskutují o rozhodnutích, která musí podnikatel před začátkem podnikání učinit. Seznámí se se základními formami podnikání. Vysvětlí pojem náklady na podnikání a výnosy, kapitál a společnost.• žák vysvětlí problém nedostatku, srovnává hospodářské systémy, objasní termíny koloběh ekonomiky, růst a pokles výkonnosti ekonomiky, hodnota peněz, dopady inflace• žák rozliší, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané• žák vysvětlí význam daní• žák vysvětlí úlohu centrální banky v ekonomice, pracuje s termínem úrok a jeho ekonomickým významem a zjišťuje,	základy národního hospodářství			
--	--------------------------------	--	--	--

jak centrální banka ovlivňuje ekonomiku.				
--	--	--	--	--

1.6 INFORMAČNÍ a KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

1.6.1 INFORMAČNÍ a KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Informační a komunikační technologie se stávají běžnou a nezbytnou součástí každodenního života člověka, jedním z důsledků je i neustále se zvyšující úroveň základní informační gramotnosti. Důraz je kladen především na vyhledávání informací, jejich zpracování v odpovídající podobě a následnou publikaci v tištěné nebo elektronické formě. Dovednosti získané ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie je třeba chápat jako základ pro efektivnější zvládnutí učiva v dalších vzdělávacích oblastech.

Samostatný vyučovací předmět **Informační a komunikační technologie** je v ŠVP zařazen pouze v prvním ročníku nižšího stupně osmiletého gymnázia:

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU INFORMAČNÍ a KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH:

Ročník	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Týdenní počet vyučovacích hodin	1	-	-	-

Navazující povinný vyučovací předmět **Využití digitálních technologií**, který je jedním ze dvou školou vybraných tematických okruhů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, je vyučován ve druhém i třetím ročníku. Závazný tematický okruh Svět práce je realizován v tercii ve vyučovacím předmětu **Svět práce a ekonomie**, který je rovněž realizován s maximálním využitím prostředků ICT. Podrobnější informace jsou uvedeny na str. 310.

Rozšiřující vědomosti a dovednosti mohou žáci získat ve volitelném předmětu **Informatika a výpočetní technika**, který je vyučován ve čtvrtém ročníku s dotací 1 vyučovací hodiny týdně (viz str. 347).

Výuka předmětu Informační a komunikační technologie probíhá v počítačové a multimediální učebně. Třída se dělí na skupiny tvořené polovinou, příp. třetinou žáků; toto organizační opatření umožňuje samostatnou práci žáků a individuální přístup učitele; při projektové práci žáci obvykle pracují v několika menších pracovních skupinách.

Cílem vyučovacího předmětu je nejen získání potřebných informačně-technologických znalostí a dovedností, které žáci aplikují v dalších oblastech vzdělávání, ale i správných hygienických návyků při práci s počítačem.

2. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení:

Učitel

- seznamuje žáky s moderními informačními a komunikačními technologiemi a vede je k jejich efektivnímu využívání
- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem
- využívá vhodné motivační postupy (vč. historie probíraného tématu)
- rozvíjí schopnost samostatné práce žáků
- vysvětluje žákům odbornou terminologii vzdělávacího oboru, vyžaduje její přesné užívání

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- navozuje problémové situace a postupnými kroky vede žáky k odhalení správného řešení (např. při tvorbě programů, vyhledávání informací na internetu, tvorbě a úpravě fotografií atp.)
- učí žáky na modelových příkladech algoritmy řešení standardních problémů
- oceňuje originální řešení problémů, rozvíjí tvořivost a logické myšlení žáků

Kompetence komunikativní:

Učitel

- vede žáky k pojmenování problému, vyjádření vlastního názoru k probíranému učivu nebo projednávané problematice, vyvolává diskusi a snaží se o zapojení všech žáků
- komunikuje s žáky verbálně i neverbálně pomocí online komunikace
- motivuje žáky k využívání prostředků ICT při prezentaci výsledků vlastní nebo týmové práce
- sleduje a rozvíjí komunikativní dovednosti žáků při skupinové práci
- vede žáky ke kritickému čtení, hodnocení a ověřování informací z různých zdrojů

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- podporuje vzájemnou spolupráci a skupinovou práci žáků

- vede žáky k sebehodnocení a odpovědnosti za výsledky vlastní či týmové práce
- organizuje počáteční fázi skupinové práce žáků: rozděluje žáky do skupin, ve kterých budou spolupracovat při řešení úkolů, učí je definovat svou roli a vymezit okruh své činnosti

Kompetence občanské:

Učitel

- seznamuje žáky s nejvýznamnějšími událostmi z historie matematiky, vede je k úctě k dříve vytvořeným hodnotám a objeveným poznatkům
- vede žáky týmové spolupráci, rozvíjí dovednosti směřující k vysvětlení příp. rozdílných stanovisek
- učí žáky chápat důležitost a smysl zavedených pravidel a norem chování a dodržovat je
- rozvíjí sebedůvěru a vědomí vlastních možností žáka

Kompetence občanské:

Učitel

- vede žáky k respektování autorských práv a zákonů o duševním vlastnictví, upozorňuje na problémy spojené s jejich porušením
- důsledně vyžaduje dodržování provozního řádu počítačové a multimediální učebny
- upozorňuje žáky na rizika autodestruktivních závislostí (patologické hráčství, závislost na práci s počítačem), vede je k racionálnímu využívání informačních zdrojů

Kompetence pracovní:

Učitel

- důsledně vyžaduje dodržování zásad bezpečnosti práce s výpočetní technikou, upozorňuje na nebezpečí hrozící při jejich porušení, vede žáky k uplatňování zásad bezpečné práce i v osobním životě
- ve výuce akcentuje aplikační rovinu vyučovacího předmětu, vytváří předpoklady pro bezproblémové využití ICT v dalších vzdělávacích aktivitách
- seznamuje žáky s využitím informačních a komunikačních technologií v jednotlivých oborech lidské činnosti a jejich významem pro profes-ní uplatnění žáka

3. Průřezová témata realizovaná ve vyučovacím předmětu

Ve vzdělávacím obsahu vyučovacího předmětu Informační a komunikační technologie jsou integrovány vybrané tematické okruhy průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova** (viz kódová označení v tabulkách).

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie		Vzdělávací obor: Informační a komunikační technologie		Ročník: prima
Rozpracované školní výstupy Žák:	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> stavba a vybavení počítačů, periferní zařízení počítačů operační systém správa souborů textový editor: základní seznámení, popis prostředí, vytvoření a uložení dokumentu, nápověda, formátování písma, odstavce, styly, odrážky a číslování, záhlaví a zápatí, vkládání obrázků, kreslení, kontrola pravopisu, export do pdf pomocí textového editoru vytváří základní typy dokumentů při tvorbě dokumentů uplatňuje základní typografická a estetická pravidla 	<p>HW a SW počítače</p> <p>textový editor</p> <p>tabulkový editor</p> <p>internet</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.6, 3.8.1.7, 3.8.1.11.</p> <p>Mediální výchova: 3.8.6.1</p>	<p><u>Výtvarná výchova:</u> uplatňování subjektivity</p>	<p>Skupinová výuka s individuálním přístupem k žákovi</p>

<ul style="list-style-type: none">• pracuje s WWW prohlížečem, využívá výhod moderních prohlížečů• vyhledává na internetu informace a ověřuje jejich věrohodnost z více zdrojů: používá různé vyhledávače• vysvětlí princip činnosti internetu• zdroje internetu používá v souladu se zákony o duševním vlastnictví, rozlišuje mezi pojmy shareware, freeware, trial• využívá komunikační prostředky• pomocí tabulkového editoru vkládá data, vytváří jednoduché tabulky a grafy, řadí data• pro výpočty používá vzorce a vybrané funkce.• vyjmenuje HW složení počítače, vysvětlí význam jednotlivých komponent				
---	--	--	--	--

1.7 VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

4. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Samostatný vyučovací předmět **Využití digitálních technologií** je jedním ze dvou školou zvolených tematických okruhů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce (vedle povinné součásti uvedené vzdělávací oblasti realizované v předmětu Svět práce a ekonomie).

Realizuje očekávané výstupy tematického okruhu Využití digitálních technologií, je vyučován v sekundě a tercii nižšího stupně osmiletého gymnázia: Obsahovým zaměřením navazuje na samostatný předmět **Informatika a komunikační technologie** vyučovaný v primě s časovou dotací 1 vyučovací hodina týdně. V kvartě mohou zájemci pokračovat ve vzdělávání v dané oblasti v hodinách volitelného předmětu **Informatika a výpočetní technika** s dotací 1 hodiny týdně.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH:

Ročník	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Týdenní počet vyučovacích hodin	-	1	0,5 ^{*)}	-

^{*)} hodinová dotace je v tercii čerpána v 1. pololetí v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně (příp. 2 vyučovacích hodin 1x za dva týdny), v 2. pololetí je vyučován předmět Svět práce a ekonomie

Výuka probíhá v počítačové a multimediální učebně. Třída se dělí na skupiny tvořené polovinou, příp. třetinou žáků; toto organizační opatření umožňuje samostatnou práci žáků a individuální přístup učitele; při projektové práci žáci obvykle pracují v několika menších pracovních skupinách.

Realizace předmětu vychází z předpokladu, že žák zvládá základy práce na počítači, což mu umožní zpracovávat samostatně projekty popř. ročníkové práce. Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky, preferuje aktivní činnost a myšlenkovou spoluúčasť žáků. Cílem vyučovacího předmětu je praktické zvládnutí práce s digitálním fotoaparátem, kamerou, zpracování získaného materiálu v příslušných editorech a následná prezentace v projektech a na webových stránkách.

5. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Vzhledem k obdobnému charakteru vzdělávacího obsahu jsou výchovné a vzdělávací strategie předmětů **Informační a komunikační technologie, Využití digitálních technologií i Informatika a výpočetní technika** téměř shodné. Základní (společný) popis je uveden na str. 103-105, následující řádky základní text doplňují a konkretizují.

Kompetence k učení:

Učitel

- zadáváním konkrétních úkolů vede žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, k využívání různého SW pro zpracování získaných dat
- motivuje žáky ke spolupráci s ostatními, ale i k využívání nápovědy (help) u jednotlivých programů apod.
- rozvíjí schopnost samostatné práce žáků, učí žáky pořizovat si poznámky, které jim pomáhají při praktické činnosti s technikou
- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem
- vysvětluje žákům odbornou terminologii vzdělávacího oboru, vyžaduje její přesné užívání

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- zadává úlohy a projekty, vede žáky k tvořivému přístupu při jejich řešení
- vystupuje v roli konzultanta – motivuje žáky k samostatnému praktickému provedení zadaných úkolů
- navozuje problémové situace a postupnými kroky vede žáky k odhalení správného řešení (např. při tvorbě programů, vyhledávání informací na internetu, tvorbě a úpravě fotografií atp.)
- oceňuje originální řešení problémů, rozvíjí tvořivost a logické myšlení žáků

Kompetence komunikativní:

Učitel

- učí žáky využívat pro komunikaci na dálku vhodné technologie: odevzdávají řešení úkolů prostřednictvím elektronické pošty, volí vhodnou kompresi dat, při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)
- vede žáky k ohleduplnosti a taktu při vzájemné komunikaci, učí je respektovat, že každý člověk je různě chápavý a zručný
- motivuje žáky k využívání prostředků ICT při prezentaci výsledků vlastní nebo týmové práce
- vede žáky ke kritickému čtení, hodnocení a ověřování informací z různých zdrojů

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- při projektové výuce učí žáky spolupracovat, navzájem si pomáhat, pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, dodržovat časový harmonogram apod.
- umožňuje žákům podílet se na hodnocení prací, učí je hodnotit svoji práci i práci ostatních
- podporuje vzájemnou spolupráci a skupinovou práci žáků
- vede žáky k sebehodnocení a odpovědnosti za výsledky vlastní či týmové práce

Kompetence občanské:

Učitel

- seznamuje žáky s vazbami využívání prostředků ICT na legislativu a obecné morální zákony, vyžaduje dodržování stanovených norem chování, vede žáky k respektování autorských práv a zákonů o duševním vlastnictví, upozorňuje na problémy spojené s jejich porušením
- rozvíjí kritické myšlení žáků, vede je k posuzování obsahu sdělení, k porovnávání a hodnocení informací získaných z různých zdrojů
- vyžaduje dodržování provozního řádu počítačové a multimediální učebny
- upozorňuje žáky na rizika závislosti (patologické hráčství, závislost na práci s počítačem), vede je k racionálnímu využívání informačních zdrojů

Kompetence pracovní:

Učitel

- důsledně vyžaduje dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- seznamuje žáky s využitím informačních a komunikačních technologií v jednotlivých oborech lidské činnosti a jejich významem pro profesní uplatnění žáka

6. Průřezová témata realizovaná ve vyučovacím předmětu

Ve vzdělávacím obsahu vyučovacího předmětu Využití digitálních technologií jsou integrovány vybrané tematické okruhy průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova** a **Mediální výchova** (viz kódová označení v tabulkách).

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce		Vzdělávací obor: Využití digitálních technologií		Ročník: sekunda	
Rozpracované školní výstupy Žák:		Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s barevnými modely RGB a CMYK rozliší rastrovou a vektorovou grafiku pracuje s digitálním fotoaparátem a kamerou, na základě podmínek nastaví základní parametry k dosažení lepších výsledků zpracuje digitální fotografie v bitmapovém grafickém editoru, upraví nedostatky vzniklé při fotografování pomocí vektorového grafického editoru vytváří plakáty, vizitky, pozvánky, přání a další grafické dokumenty, při jejich vytváření používá importované digitální fotografie, text a ostatní grafické prvky při tvorbě dokumentů uplatňuje základní typografická a estetická pravidla 		<p>digitální fotografie a video</p> <p>bitmapový grafický editor</p> <p>vektorový grafický editor</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.5, 3.8.1.9</p> <p>Mediální výchova: 3.8.6.5, 3.8.6.9</p>	<p><u>Výtvarná výchova:</u> uplatňování subjektivity</p>	<p>skupinová výuka s individuálním přístupem k žákovi</p>

--	--	--	--	--

1.8 ČLOVĚK a PŘÍRODA

1.8.1 FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu Fyzika

4. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Samostatný vyučovací předmět **Fyzika** je povinnou součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Je vyučován ve všech ročnících nižšího stupně osmiletého gymnázia:

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU FYZIKA V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH:

Ročník	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Týdenní počet vyučovacích hodin	1,5	2	2	1,5

Třída se dělí pouze na hodiny laboratorních cvičení. Nejméně jedna vyučovací hodina týdně probíhá v odborné učebně fyziky. Dodržování řádu odborné učebny je pro každého žáka závazné.

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)

- laboratorní práce
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Vzdělávací obsah předmětu Fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk příroda.

Chemie: jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie.

Přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce – kardiostimulátor.

Zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava.

Částečně se prolíná i s vzdělávacím obsahem předmětu Dějepis a z hlediska formování žáků s Výchovou k občanství.

Konečným cílem vzdělávání je, aby žáci byli schopni aktivně začleňovat své poznatky a dovednosti do života a využívat výhody vzdělání v moderní informační společnosti.

5. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení:

Učitel

- vede žáky k vyhledávání, třídění a hodnocení informací z různých zdrojů a k uvádění poznatků do vzájemných souvislostí
- zadává žákům úkoly, které vedou k používání odborné terminologie, k samostatnému měření, experimentování, porovnávání získaných informací a k nalézání souvislostí mezi získanými daty
- užívá metody a postupy, které žákům umožňují dojít samostatně k „objevům“, řešením a závěrům

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- zadává takové úkoly, při jejichž řešení se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce:
 - nalezení problému,
 - formulace problému,
 - hledání a volba postupu řešení
 - vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní:

Učitel

- organizuje práci tak, aby byla založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- vede žáky k přesnému formování vlastních myšlenek v písemné i mluvené formě
- vytváří příležitosti k efektivnímu využívání ICT ve vyučování, přípravě na předmětové soutěže a dalších vzdělávacích aktivitách žáků

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- využívá skupinové a inkluzivní vyučování, vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti za výsledky vlastní či týmové práce
- rozvíjí atmosféru vzájemné spolupráce, učí žáky požádat o pomoc při nesnázích, vede je k ochotě pomoci ostatním

Kompetence občanské:

Učitel

- vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- podněcuje žáky k preferování obnovitelných zdrojů při budoucích praktických rozhodováních (např. využití tepelných čerpadel při vytápění novostaveb)

Kompetence pracovní:

Učitel

- důsledně vede žáky k osvojení, upevňování a dodržování norem bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními
- upevňuje znalosti a dovednosti žáků nezbytné pro poskytnutí první pomoci při zasažení elektrickým proudem
- vede žáky k osvojení praktických dovedností při práci s měřicími přístroji a dalšími zařízeními užívanými v laboratorní a technické praxi
- seznamuje žáky s významem fyziky pro příp. profesní uplatnění, využívá předmětové exkurze mj. k zvýšení informovanosti žáků o trhu práce

6. Průřezová témata realizovaná ve vyučovacím předmětu

Ve vzdělávacím obsahu vyučovacímho předmětu Fyzika jsou integrovány vybrané tematické okruhy **všech** průřezových témat.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		Vzdělávací obor: Fyzika		Ročník: prima
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem těleso, rozlíší jej od látky, popíše tvar a vlastnosti tělesa, osvojí si charakteristiky pevných, kapalných a plyných látek i těles pomocí jejich vlastností: tvrdost, tvárnost, volný povrch, rozpínavost, stlačitelnost, hustota a další vlastnosti, pochopí, že dělitelnost je všeobecná vlastnost látek 	vlastnosti látek	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: 3.8.3.3</p> <p>Multimediální výchova: 3.8.6.1 3.8.6.2</p> <p>Osobnostní a sociální výchova:</p>	<p><u>Chemie:</u> částicové složení látek a chemické prvky</p> <p><u>Dějepis:</u> nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury</p>	skupinová činnost

<ul style="list-style-type: none"> • chápe rozmanitost věcí kolem nás, jejich složení z atomů a molekul, popíše model molekuly, pozná prvek a sloučeninu • popíše a vymodeluje model atomu, pojmenuje jeho části i částice v nich, vysvětlí, jak na sebe jednotlivé částice silově působí • vysvětlí, že částice jsou v neustálém neuspořádaném pohybu, popíše Brownův pohyb, vymyslí a popíše pokus na difúzi, uvede příklady v běžném životě, vysvětlí některé vlastnosti pevných, kapalných i plynných látek 	částicové složení látek	<p>3.8.1.1 3.8.1.9 3.8.1.10</p>		skupinová činnost pokus
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí z jakých látek jsou magnety vyrobeny, rozliší přírodní a umělé, vysvětlí pojem feromagnetická látka • vyjmenuje části magnetu – oba póly, netečné pásmo, popíše jejich vlastnosti, na jednoduchých pokusech vysvětlí pojem magnetické pole, vzájemné působení dvou shodných a opačných pólů magnetů, i magnetů na tělesa z feromagnetických látek • na jednoduchých pokusech ukáže magnetizaci látky, rozliší 	magnetické vlastnosti látek	Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.1 3.8.1.9 3.8.1.10	<u>Zeměpis:</u> geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie	skupinová činnost pokus

<p>magneticky měkkou ocel od magneticky tvrdé, vysvětlí jejich vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše magnetické vlastnosti Země, orientuje se v pojmech severní a jižní zeměpisný a magnetický pól, popíše kompas a buzolu, vysvětlí jejich použití • chápe pojem elektrická síla, elektrické pole, na jednoduchých pokusech demonstruje elektrování těles při vzájemném dotyku, ukáže vzájemné působení těles přitažlivými a odpudivými silami • popíše iont, vysvětlí rozdíl mezi ním a neutrálním atomem • popíše vzájemné působení těles a některé projevy, chápe pojem síla, pozná a popíše účinky gravitační síly a jejího pole 	<p>elektrické vlastnosti látek</p> <p>gravitační pole, gravitační síla</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>3.8.3.3</p>	<p><u>Dějepis:</u> nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury</p> <p><u>Zeměpis:</u> přírodní obraz Země</p>	<p>pokus</p> <p>pokus</p>
--	--	--	---	---------------------------

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem fyzikální veličina, dokáže porovnat velikosti fyzikálních veličin stejného druhu, vyjmenuje značky i jednotky používaných fyzikálních veličin osvojí si jednotku délky, seznámí se i s její historií, s jejími násobky a díly, vyjmenuje některá délková měřidla a umí je použít k měření délky těles, osvojí si pojmy jednotka, nejmenší dílek a odchylka měření, vypočítá průměrnou hodnotu naměřených délek osvojí si základní jednotku objemu, její díly i násobky a to i se vztahem k jednotce litr, hektolitr, mililitr. měří objem kapalných i pevných těles pomocí odměrného válce, určí přesnost měření rozezná hmotnost od gravitační síly, chápe pojem hmotnost, váhy umí použít pro měření hmotnosti pevných i kapalných těles, zná jednotky hmotnosti a bezpečně je převádí mezi sebou 	<p>měření délky pevného tělesa měření objemu tělesa měření hmotnosti tělesa hustota měření času měření teploty</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.1 3.8.1.5 3.8.1.8 3.8.1.9 3.8.1.10</p> <p>Multimediální výchova: 3.8.6.1 3.8.6.2 3.8.6.6 3.8.6.7</p>	<p><u>Dějepis:</u> křesťanství a středověká Evropa objevy a dobývání, počátky nové doby modernizace společnosti</p> <p><u>Matematika:</u> číslo a proměnná závislosti, vztahy a práce s daty nestandardní aplikační úlohy problémy</p> <p><u>Informační a komunikační technologie:</u> vyhledávání informací a komunikace</p> <p><u>Tělesná výchova:</u> činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p>	<p>pokus laboratorní práce skupinová činnost tabulky MFCHT</p>
--	---	--	---	---

- osvojí si vztah pro výpočet hustoty, vysvětlí hustotu látek na příkladech pomocí matematicko- fyzikálních tabulek, umí v nich vyhledávat a orientovat se v nich, vyjmenuje jednotky hustoty a dokáže je převést mezi sebou, pomocí vztahu vypočítá jednoduché příklady na výpočet hustoty tělesa a jeho hmotnosti
- změří určený časový interval pomocí stopek, náramkových hodinek apod.
- na jednoduchých pokusech vysvětlí změnu objemu kapalného, pevného i plynného tělesa při změně teploty, vysvětlí co to je bimetalový pásek
- popíše teploměr, zná jednotku i značku teploty, orientuje se v druzích teploměrů i jejich použití, vysvětlí zásady měření teploty, popíše termograf a orientuje se ve čtení grafu, umí ho i vytvořit
- nakreslí schematické značky jednotlivých součástí el. obvodu, nakreslí schéma el. obvodu, umí ho sestavit, používá pojmy el. proud, el. napětí, rozděluje látky na vodiče a nevodiče el. proudu,

elektrický proud

Environmentální
výchova:
3.8.5.2
3.8.5.3

Matematika:
nestandardní
aplikační úlohy
a problémy

Pokus
skupinová činnost

<p>vyjmenuje jednotky a značky napětí a proudu</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje el. spotřebiče, které vyrábějí teplo, vysvětlí termín zkrat, princip tavné pojistky, jističe • na jednoduchých pokusech vysvětlí pojem magnetické pole v okolí vodiče s el. proudem a příčinné souvislosti mezi el. proudem a magnetickým polem, určí magnetické póly cívky s pomocí magnetky, vyjmenuje rozdíly mezi magnetickým polem vytvořeným tyčovým magnetem a cívky s proudem • vysvětlí princip elektromagnetu a jeho využití v praxi • rozlišuje pojmy rozvětvený a nerozvětvený el. obvod • dokáže nakreslit schémata rozvětveného i nerozvětveného el. obvodu, sestaví je pomocí pomůcek ve školních stavebnicích, osvojí si závěr pokusů o velikosti el. proudu v jednotlivých částech obou obvodů 	<p>tepelné spotřebiče</p> <p>magnetické pole elektrického proudu</p> <p>elektrický obvod</p>	<p>Environmentální výchova: 3.8.5.2 3.8.5.3</p>	<p><u>Matematika:</u> číslo a proměnná geometrie v rovině a prostoru</p>	<p>Pokus</p> <p>Pokus</p> <p>Skupinová činnost laboratorní práce</p>
--	--	---	---	--

<ul style="list-style-type: none">zná základní pravidla pro používání el. spotřebičů a pro práci s el. proudem, zná výstražnou značku pro nebezpečí el. proudu a ví jak se má v její blízkosti chovat	základní pravidla bezpečnosti	Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.1 3.8.1.8	<u>Přírodopis:</u> biologie člověka	
---	-------------------------------	--	--	--

Dodatek ŠVP č. 10

5.1 Žákovské projekty ve školním roce 2013/2014

V souladu s kurikulárními dokumenty školy jsou každoročně stanoveny žákovské projekty, které jsou dodatkem ŠVP. Klíčové projekty školního roku 2013/2014 jsou uvedeny v následující tabulce:

předmět/y	název projektu	garant
PRIMA		
VOB	Tradice a zvyky v zemích Evropské unie	PhDr. Tereza Hniličková
VOB	Má obec	PhDr. Tereza Hniličková
VOB	Významné osobnosti ČR a EU	PhDr. Tereza Hniličková
PŘE	Ze života včel (zpracování prezentací)	Mgr. Jarmila Ichová
D, VV, ICT, TV	Antika	Mgr. Jarmila Smiešková, Mgr. Kamil Dřevíkovský, Mgr. Pavel Kavřík
SEKUNDA		
VOB	Volby	Mgr. Miroslava Rosenfelderová
VOB	Státy EU	Mgr. Miroslava Rosenfelderová
PŘE, CHE	Voda	Mgr. Miroslava Rosenfelderová , Mgr. Miroslava Sekyrková
D, VV, ICT, TV	Středověk, středověká společnost, Gotika	Mgr. Jarmila Smiešková, Mgr. Kamil Dřevíkovský, Mgr. Pavel Kavřík
TERCIE		
ANJ	Tvorba třídního časopisu v angličtině	Mgr. Kateřina Mylerová
VOB	Založení firmy a její reklama	PhDr. Tereza Hniličková
VOB	Osobnostní a sociální výchova - kurz	Mgr. Tereza Hniličková Mgr. Alena Opekarová
ZEM	Myšlení v evropských a globálních souvislostech	Mgr. Jana Vančurová
FYZ	Veletrh fyzikálních pokusů	Mgr. Iveta Nagyová
D, VV, ICT, TV	Středověk, středověká společnost, Gotika	Mgr. Jarmila Smiešková, Mgr. Kamil Dřevíkovský, Mgr. Pavel Kavřík
ČVZ	Zdravá výživa (trh zdravých potravin)	Mgr. Miroslava Sekyrková
KVARTA		
NĚJ	Evropa: Co nás spojuje?	Mgr. Zdena Kupková
FYZ	Model Sluneční soustavy	Mgr. Iveta Nagyová
PŘE	Ekologické katastrofy (soutěž ke Dni Země)	Mgr. Jarmila Ichová, Mgr. Miroslava Sekyrková
1.A, 1.B, KVINTA		
PŘE	Geologicko-mineralogický kurz	Mgr. Jarmila Ichová
DĚJ, VÝT	Gotika	Mgr. Jarmila Smiešková, Mgr. Kamil Dřevíkovský, Mgr. Pavel Kavřík
IVT, VÝT	Fotografická výstava (Škola jinak)	Mgr. Pavel Kavřík
SEXTA, 2.A, 2.B		
OSZ	Sociologická sonda na téma vybrané žáky	Mgr. Alena Opekarová
IVT	Videoprojekce školních filmů	Mgr. Miroslav Habrovanský, PaedDr. Ing. Eva Blažková

3.A, 3.B, S E P T I M A		
SVS	Založení obchodní společnosti	Mgr. Alena Opekarová
NĚJ	Multikultura	Mgr. Miroslava Rosenfelderová
SCM	Svět okolo nás ve statistice	RNDr. Ing. Jana Kalová
SD	Fragmenty historie Českých Budějovic (vč. žákovských dokumentárních filmů)	Mgr. Kamil Dřevíkovský
ScBi	Biomy	Mgr. Jarmila Ichová

Doplněk k ŠVP pro nižší stupeň osmiletého gymnázia

Doplněk k ŠVP pro čtyřleté gymnázium a vyšší stupeň osmiletého gymnázia

Dodatek ŠVP č.11

5.1 Žákovské projekty v roce 2014/2015

V souladu s kurikulárními dokumenty školy jsou každoročně stanoveny žákovské projekty, které jsou dodatkem ŠVP. Klíčové projekty školního roku 2014/2015 jsou uvedeny v následující tabulce:

předmět/y	název projektu	garant
PRIMA		
VOB	Tradice a zvyky v zemích Evropské unie	Mgr. Lucie Fenclová
VOB	Má obec	Mgr. Lucie Fenclová
VOB	Významné osobnosti ČR a EU	Mgr. Lucie Fenclová
PŘE	Ze života včel (zpracování prezentací)	Mgr. Jarmila Ichová
D, VV, ICT, TV	Antika	Mgr. Jarmila Smiešková, Mgr. Kamil Dřevíkovský, Mgr. Pavel Kavřík
SEKUNDA		
VOB	Volby	Mgr. Lucie Fenclová
VOB	Státy EU	Mgr. Lucie Fenclová
PŘE, CHE	Voda	Mgr. Lucie Fenclová Mgr. Jarmila Ichová
D, VV, ICT, TV	Středověk, středověká společnost, Gotika	Mgr. Jarmila Smiešková, Mgr. Kamil Dřevíkovský, Mgr. Pavel Kavřík
TERCIE		
ANJ	Tvorba třídního časopisu v angličtině	Mgr. Jana Bodláková
VOB	Založení firmy a její reklama	Mgr. Lucie Fenclová
VOB	Osobnostní a sociální výchova - kurz	Mgr. Lucie Fenclová Mgr. Alena Opekarová
ZEM	Myšlení v evropských a globálních souvislostech	Mgr. Markéta Holá
FYZ	Veletrh fyzikálních pokusů	Mgr. Iveta Nagyová
D, VV, ICT, TV	Středověk, středověká společnost, Gotika	Mgr. Jarmila Smiešková, Mgr. Kamil Dřevíkovský, Mgr. Pavel Kavřík
ČVZ	Zdravá výživa (trh zdravých potravin)	Mgr. Jana Polanská
KVARTA		
NĚJ	Evropa: Co nás spojuje?	Mgr. Miloslava Rosenfelderová
FYZ	Model Sluneční soustavy	Mgr. Iveta Nagyová
PŘE	Ekologické katastrofy (soutěž ke Dni Země)	Mgr. Jarmila Ichová
1.A, 1.B, KVINTA		
PŘE	Geologicko-mineralogický kurz	Mgr. Jarmila Ichová
DĚJ, VÝT	Gotika	Mgr. Jarmila Smiešková, Mgr. Kamil Dřevíkovský, Mgr. Pavel Kavřík
IVT, VÝT	Fotografická výstava	Mgr. Miroslava Habrovanský
SEXTA, 2.A, 2.B		
OSZ	Sociologická sonda na téma vybrané žáky	Mgr. Lucie Fenclová
IVT	Videoprojekce školních filmů	Mgr. Miroslav Habrovanský

3.A, 3.B, S E P T I M A		
SVS	Založení obchodní společnosti	Mgr. Alena Opekarová
NĚJ	Multikultura	Mgr. Miroslava Rosenfelderová
SCM	Svět okolo nás ve statistice	RNDr. Ing. Jana Kalová
SD	Fragmenty historie Českých Budějovic (vč. žákovských dokumentárních filmů)	Mgr. Kamil Dřevíkovský
ScBi	Biomy	Mgr. Jarmila Ichová

Doplněk k ŠVP pro nižší stupeň osmiletého gymnázia

Doplněk k ŠVP pro čtyřleté gymnázium a vyšší stupeň osmiletého gymnázia

Dodatek ŠVP č.12

5.1 Žákovské projekty ve školním roce 2015/2016

V souladu s kurikulárními dokumenty školy jsou každoročně stanoveny žákovské projekty, které jsou dodatkem ŠVP. Klíčové projekty školního roku 2015/2016 jsou uvedeny v následující tabulce:

předmět/y	název projektu	garant
PRIMA		
VOB	Tradice a zvyky v zemích Evropské unie	Mgr. Lucie Beňadiková
VOB	Má obec	Mgr. Lucie Beňadiková
VOB	Významné osobnosti ČR a EU	Mgr. Lucie Beňadiková
PŘE	Ze života včel (zpracování prezentací)	Mgr. Lucie Beňadiková
D, VV, ICT, TV	Antika	Mgr. Jarmila Smiešková, Mgr. Kamil Dřevíkovský, Mgr. Pavel Kavřík
SEKUNDA		
VOB	Volby	Mgr. Lucie Beňadiková
VOB	Státy EU	Mgr. Lucie Beňadiková
PŘE, CHE	Voda	Mgr. Jarmila Ichová
D, VV, ICT, TV	Středověk, středověká společnost, Gotika	Mgr. Jarmila Smiešková, Mgr. Kamil Dřevíkovský, Mgr. Pavel Kavřík
TERCIE		
VOB	Založení firmy a její reklama	Mgr. Lucie Beňadiková
VOB	Osobnostní a sociální výchova - kurz	Mgr. Lucie Beňadiková Mgr. Alena Opekarová
ZEM	Myšlení v evropských a globálních souvislostech	Mgr. Markéta Holá
FYZ	Veletrh fyzikálních pokusů	Mgr. Iveta Nagyová
D, VV, ICT, TV	Středověk, středověká společnost, Gotika	Mgr. Jarmila Smiešková, Mgr. Kamil Dřevíkovský, Mgr. Pavel Kavřík
ČVZ	Zdravá výživa (trh zdravých potravin)	Mgr. Jarmila Ichová
KVARTA		
NĚJ	Evropa: Co nás spojuje?	Mgr. Miloslava Rosenfelderová
FYZ	Model Sluneční soustavy	Mgr. Iveta Nagyová
PŘE	Ekologické katastrofy (soutěž ke Dni Země)	Mgr. Jarmila Ichová
1.A, 1.B, KVINTA		
PŘE	Geologicko-mineralogický kurz	Mgr. Jarmila Ichová
DĚJ, VÝT	Gotika	Mgr. Jarmila Smiešková, Mgr. Kamil Dřevíkovský, Mgr. Pavel Kavřík
IVT, VÝT	Fotografická výstava	Mgr. Jarmila Smiešková
SEXTA, 2.A, 2.B		
OSZ	Sociologická sonda na téma vybrané žáky	Mgr. Lucie Beňadiková
IVT	Videoprojekce školních filmů	Mgr. Pavel Kavřík

3.A, 3.B, S E P T I M A		
SVS	Založení obchodní společnosti	Mgr. Alena Opekarová
NĚJ	Multikultura	Mgr. Miroslava Rosenfelderová
SCM	Svět okolo nás ve statistice	RNDr. Ing. Jana Kalová
SD	Fragmenty historie Českých Budějovic (vč. žákovských dokumentárních filmů)	Mgr. Kamil Dřevíkovský
ScBi	Biomy	Mgr. Jarmila Ichová

Doplněk k ŠVP pro nižší stupeň osmiletého gymnázia

Doplněk k ŠVP pro čtyřleté gymnázium a vyšší stupeň osmiletého gymnázia

Dodatek ŠVP č. 13

1. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ).

Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. v platném znění.

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními vycházíme z faktu, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

Závazný rámec pro obsahové a organizační zabezpečení gymnaziálního vzdělávání všech žáků vymezuje RVP G, který je východiskem pro tvorbu ŠVP. Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech žáků dané školy. ŠVP Gymnázia, České Budějovice, Jírovcova 8 „Příмка“ je plně v souladu s RVP G.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP (plán pedagogické podpory) a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

PLPP a IVP zpracovává škola. Vzhledem k souladu ŠVP a RVP G budou individuální potřeby žáky řešeny v PLPP, případně na doporučení ŠPZ v IVP.

PLPP (případně následně IVP) bude vypracován na základě spolupráce s rodiči (zákonými zástupci žáka), školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště. V případě potřeby budeme spolupracovat s odborníky z jiných resortů (zejména při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů).

2. Vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To

platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných. Výuka žáků probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Škola využívá pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je věnována pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků vychází způsob jejich vzdělávání důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka.

PLPP a IVP je zpracováván ve spolupráci s třídním učitelem, s rodiči (zákonnými zástupci žáka), školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště. V případě potřeby budeme spolupracovat s odborníky z jiných resortů (zejména při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů).

UČEBNÍ PLÁN – upraveno na základě změny RVP

ŠKOLNÍ KURIKULUM

A) POVINNÉ PŘEDMĚTY V PRIMĚ - KVARTĚ (1. - 4. ROČNÍKU NIŽŠÍHO STUPNĚ OSMILETÉHO GYMNÁZIA)

PŘEDMĚT	Zkratka předmětu	prima	sekunda	tercie	kvarta	CELKEM	Přídělná disponibilní dotace	Poznámka
Český jazyk a literatura	ČJL	5	4	4	4	17,0	2	
Anglický jazyk	ANJ	5	4	3	3	15,0	3	
Další cizí jazyk - francouzský jazyk	FRJ	-	2	3	3	8,0	2	
Další cizí jazyk - německý jazyk	NĚJ	-	2	3	3	8,0	2	
Další cizí jazyk – španělský jazyk	FRJ	-	2	3	3	8,0	2	
Informační a komunikační technologie	ICT	1	-	-	-	1,0	0	
Dějepis	DĚJ	2	2	2	2	8,0	2	
Výchova k občanství	VOB	1,5	1	1	1,5	5,0		
Fyzika	FYZ	1,5	2	2	1,5	7,0	4	
Chemie	CHE	-	2	2	1	5,0		
Přírodopis a environmentální výchova	PŘE	2	2	-	2	6,0		
Zeměpis	ZEM	2	2	1	2	7,0		
Hudební výchova	HUD	1	1	1	1	4,0	0	
Výtvarná výchova	VÝT	2	1	1	2	6,0		
Člověk a výchova ke zdraví	ČVZ	-	-	3	-	3,0	1	
Tělesná výchova	TĚL	2	2	2	2	8,0		
Využití digitálních technologií	DIG	-	1	0,5	-	4,0	1	
Svět práce a ekonomie	SPE	-	-	0,5	-			
Práce s laboratorní technikou	LAB	-	-	1	1			
POVINNÉ PŘEDMĚTY CELKEM		30	30	31	30	113,0	17	

B) VOLITELNÉ PŘEDMĚTY V PRIMĚ - KVARTĚ (1. - 4. ROČNÍKU NIŽŠÍHO STUPNĚ OSMILETÉHO GYMNÁZIA)

PŘEDMĚT	Zkratka předmětu	prima	sekunda	tercie	kvarta	CELKEM	Přídělná disponibilní dotace	Poznámka
Cvičení z českého jazyka	CVC	-	-	-	1	1,0	1	
Cvičení z matematiky	CVM							
Informatika a výpočetní technika	IVT							
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY CELKEM		-	-	-	1	1,0	1	
CELKOVÝ POČET VYUČOVACÍCH HODIN		30	30	31	31	122,0	18	

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Informační a komunikační technologie se stávají běžnou a nezbytnou součástí každodenního života člověka, jedním z důsledků je i neustále se zvyšující úroveň základní informační gramotnosti. Důraz je kladen především na vyhledávání informací, jejich zpracování v odpovídající podobě a následnou publikaci v tištěné nebo elektronické formě. Dovednosti získané ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie je třeba chápat jako základ pro efektivnější zvládnutí učiva v dalších vzdělávacích oblastech.

Samostatný vyučovací předmět **Informační a komunikační technologie** je v ŠVP zařazen pouze v prvním ročníku nižšího stupně osmiletého gymnázia:

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU INFORMAČNÍ a KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH:

Ročník	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Týdenní počet vyučovacích hodin	1	-	-	-

Navazující povinný vyučovací předmět **Využití digitálních technologií**, který je jedním ze dvou školou vybraných tematických okruhů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, je vyučován ve druhém i třetím ročníku. Závazný tematický okruh Svět práce je realizován v tercii ve vyučovacím předmětu **Svět práce a ekonomie**, který je rovněž realizován s maximálním využitím prostředků ICT. Podrobnější informace jsou uvedeny na str. 310.

Rozšiřující vědomosti a dovednosti mohou žáci získat ve volitelném předmětu **Informatika a výpočetní technika**, který je vyučován ve čtvrtém ročníku s dotací 1 vyučovací hodiny týdně (viz str. 347).

Výuka předmětu Informační a komunikační technologie probíhá v počítačové a multimediální učebně. Třída se dělí na skupiny tvořené polovinou, příp. třetinou žáků; toto organizační opatření umožňuje samostatnou práci žáků a individuální přístup učitele; při projektové práci žáci obvykle pracují v několika menších pracovních skupinách.

Cílem vyučovacího předmětu je nejen získání potřebných informačně-technologických znalostí a dovedností, které žáci aplikují v dalších oblastech vzdělávání, ale i správných hygienických návyků při práci s počítačem.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení:

Učitel

- seznamuje žáky s moderními informačními a komunikačními technologiemi a vede je k jejich efektivnímu využívání
- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem
- využívá vhodné motivační postupy (vč. historie probíraného tématu)
- rozvíjí schopnost samostatné práce žáků
- vysvětluje žákům odbornou terminologii vzdělávacího oboru, vyžaduje její přesné užívání

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- navozuje problémové situace a postupnými kroky vede žáky k odhalení správného řešení (např. při tvorbě programů, vyhledávání informací na internetu, tvorbě a úpravě fotografií atp.)
- učí žáky na modelových příkladech algoritmy řešení standardních problémů
- oceňuje originální řešení problémů, rozvíjí tvořivost a logické myšlení žáků

Kompetence komunikativní:

Učitel

- vede žáky k pojmenování problému, vyjádření vlastního názoru k probíranému učivu nebo projednávané problematice, vyvolává diskusi a snaží se o zapojení všech žáků
- komunikuje s žáky verbálně i neverbálně pomocí online komunikace
- motivuje žáky k využívání prostředků ICT při prezentaci výsledků vlastní nebo týmové práce
- sleduje a rozvíjí komunikativní dovednosti žáků při skupinové práci
- vede žáky ke kritickému čtení, hodnocení a ověřování informací z různých zdrojů

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- podporuje vzájemnou spolupráci a skupinovou práci žáků
- vede žáky k sebehodnocení a odpovědnosti za výsledky vlastní či týmové práce
- organizuje počáteční fázi skupinové práce žáků: rozděluje žáky do skupin, ve kterých budou spolupracovat při řešení úkolů, učí je definovat svou roli a vymezit okruh své činnosti

Kompetence občanské:

Učitel

- seznamuje žáky s nejdůležitějšími událostmi z historie matematiky, vede je k úctě k dříve vytvořeným hodnotám a objeveným poznatkům
- vede žáky k týmové spolupráci, rozvíjí dovednosti směřující k vysvětlení příp. rozdílných stanovisek
- učí žáky chápat důležitost a smysl zavedených pravidel a norem chování a dodržovat je
- rozvíjí sebedůvěru a vědomí vlastních možností žáka

Kompetence občanské:

Učitel

- vede žáky k respektování autorských práv a zákonů o duševním vlastnictví, upozorňuje na problémy spojené s jejich porušením
- důsledně vyžaduje dodržování provozního řádu počítačové a multimediální učebny
- upozorňuje žáky na rizika autodestruktivních závislostí (patologické hráčství, závislost na práci s počítačem), vede je k racionálnímu využívání informačních zdrojů

Kompetence pracovní:

Učitel

- důsledně vyžaduje dodržování zásad bezpečnosti práce s výpočetní technikou, upozorňuje na nebezpečí hrozící při jejich porušení, vede žáky k uplatňování zásad bezpečné práce i v osobním životě
- ve výuce akcentuje aplikační rovinu vyučovacího předmětu, vytváří předpoklady pro bezproblémové využití ICT v dalších vzdělávacích aktivitách
- seznamuje žáky s využitím informačních a komunikačních technologií v jednotlivých oborech lidské činnosti a jejich významem pro profesní uplatnění žáka

Průřezová témata realizovaná ve vyučovacím předmětu

Ve vzdělávacím obsahu vyučovacího předmětu Informační a komunikační technologie jsou integrovány vybrané tematické okruhy průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova** (viz kódová označení v tabulkách).

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie		Vzdělávací obor: Informační a komunikační technologie		Ročník: prima
Rozpracované školní výstupy Žák:	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s WWW prohlížečem, využívá výhod moderních prohlížečů vyhledává na internetu informace a ověřuje jejich věrohodnost z více zdrojů: vyhledávače Google.com, Seznam.cz vysvětlí princip činnosti internetu a základních síťových topologií zdroje internetu používá v souladu se zákony o duševním vlastnictví, rozlišuje mezi pojmy shareware, freeware, trial, copyright, multilicence, public domain využívá komunikační prostředky: email, diskusní fóra, chaty 	<p>internet</p> <p>textový editor</p> <p>tabulkový editor</p> <p>HW počítače</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.6, 3.8.1.7, 3.8.1.11.</p> <p>Mediální výchova: 3.8.6.1</p>	<p><u>Výtvarná výchova:</u> uplatňování subjektivity</p>	<p>Skupinová výuka s individuální přístupem k žákovi</p>

<ul style="list-style-type: none">• pomocí textového editoru vytváří základní typy dokumentů: dopis, formulář, tabulku, vzorce, novinový článek• používá i složitější funkce textového editoru: styly, sloupce, kontrolu pravopisu• pomocí tabulkového editoru vytváří tabulky a grafy, filtruje a řadí data• pro výpočty používá vzorce a funkce• při tvorbě dokumentů uplatňuje základní typografická a estetická pravidla• vyjmenuje HW složení počítače, vysvětlí význam jednotlivých komponent				
--	--	--	--	--

INFORMAČNÍ a KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

INFORMAČNÍ a KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Informační a komunikační technologie se stávají běžnou a nezbytnou součástí každodenního života člověka, jedním z důsledků je i neustále se zvyšující úroveň základní informační gramotnosti. Důraz je kladen především na vyhledávání informací, jejich zpracování v odpovídající podobě a následnou publikaci v tištěné nebo elektronické formě. Dovednosti získané ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie je třeba chápat jako základ pro efektivnější zvládnutí učiva v dalších vzdělávacích oblastech.

Samostatný vyučovací předmět **Informační a komunikační technologie** je v ŠVP zařazen pouze v prvním ročníku nižšího stupně osmiletého gymnázia:

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU INFORMAČNÍ a KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH:

Ročník	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Týdenní počet vyučovacích hodin	1	-	-	-

Navazující povinný vyučovací předmět **Využití digitálních technologií**, který je jedním ze dvou školou vybraných tematických okruhů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, je vyučován ve druhém i třetím ročníku. Závazný tematický okruh Svět práce je realizován v tercii ve vyučovacím předmětu **Svět práce a ekonomie**, který je rovněž realizován s maximálním využitím prostředků ICT. Podrobnější informace jsou uvedeny na str. 310.

Rozšiřující vědomosti a dovednosti mohou žáci získat ve volitelném předmětu **Informatika a výpočetní technika**, který je vyučován ve čtvrtém ročníku s dotací 1 vyučovacích hodiny týdně (viz str. 347).

Výuka předmětu Informační a komunikační technologie probíhá v počítačové a multimediální učebně. Třída se dělí na skupiny tvořené polovinou, příp. třetinou žáků; toto organizační opatření umožňuje samostatnou práci žáků a individuální přístup učitele; při projektové práci žáci obvykle pracují v několika menších pracovních skupinách.

Cílem vyučovacího předmětu je nejen získání potřebných informačně-technologických znalostí a dovedností, které žáci aplikují v dalších oblastech vzdělávání, ale i správných hygienických návyků při práci s počítačem.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení:

Učitel

- seznamuje žáky s moderními informačními a komunikačními technologiemi a vede je k jejich efektivnímu využívání
- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem
- využívá vhodné motivační postupy (vč. historie probíraného tématu)
- rozvíjí schopnost samostatné práce žáků
- vysvětluje žákům odbornou terminologii vzdělávacího oboru, vyžaduje její přesné užívání

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- navozuje problémové situace a postupnými kroky vede žáky k odhalení správného řešení (např. při tvorbě programů, vyhledávání informací na internetu, tvorbě a úpravě fotografií atp.)
- učí žáky na modelových příkladech algoritmy řešení standardních problémů
- oceňuje originální řešení problémů, rozvíjí tvořivost a logické myšlení žáků

Kompetence komunikativní:

Učitel

- vede žáky k pojmenování problému, vyjádření vlastního názoru k probíranému učivu nebo projednávané problematice, vyvolává diskusi a snaží se o zapojení všech žáků
- komunikuje s žáky verbálně i neverbálně pomocí online komunikace
- motivuje žáky k využívání prostředků ICT při prezentaci výsledků vlastní nebo týmové práce
- sleduje a rozvíjí komunikativní dovednosti žáků při skupinové práci
- vede žáky ke kritickému čtení, hodnocení a ověřování informací z různých zdrojů

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- podporuje vzájemnou spolupráci a skupinovou práci žáků

- vede žáky k sebehodnocení a odpovědnosti za výsledky vlastní či týmové práce
- organizuje počáteční fázi skupinové práce žáků: rozděluje žáky do skupin, ve kterých budou spolupracovat při řešení úkolů, učí je definovat svou roli a vymezit okruh své činnosti

Kompetence občanské:

Učitel

- seznamuje žáky s nejvýznamnějšími událostmi z historie matematiky, vede je k úctě k dříve vytvořeným hodnotám a objeveným poznatkům
- vede žáky týmové spolupráci, rozvíjí dovednosti směřující k vysvětlení příp. rozdílných stanovisek
- učí žáky chápat důležitost a smysl zavedených pravidel a norem chování a dodržovat je
- rozvíjí sebedůvěru a vědomí vlastních možností žáka

Kompetence občanské:

Učitel

- vede žáky k respektování autorských práv a zákonů o duševním vlastnictví, upozorňuje na problémy spojené s jejich porušením
- důsledně vyžaduje dodržování provozního řádu počítačové a multimediální učebny
- upozorňuje žáky na rizika autodestruktivních závislostí (patologické hráčství, závislost na práci s počítačem), vede je k racionálnímu využívání informačních zdrojů

Kompetence pracovní:

Učitel

- důsledně vyžaduje dodržování zásad bezpečnosti práce s výpočetní technikou, upozorňuje na nebezpečí hrozící při jejich porušení, vede žáky k uplatňování zásad bezpečné práce i v osobním životě
- ve výuce akcentuje aplikační rovinu vyučovacího předmětu, vytváří předpoklady pro bezproblémové využití ICT v dalších vzdělávacích aktivitách
- seznamuje žáky s využitím informačních a komunikačních technologií v jednotlivých oborech lidské činnosti a jejich významem pro profesní uplatnění žáka

Průřezová témata realizovaná ve vyučovacím předmětu

Ve vzdělávacím obsahu vyučovacího předmětu Informační a komunikační technologie jsou integrovány vybrané tematické okruhy průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova** (viz kódová označení v tabulkách).

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie		Vzdělávací obor: Informační a komunikační technologie		Ročník: prima	
Rozpracované školní výstupy		Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák:					
<ul style="list-style-type: none"> stavba a vybavení počítačů, periferní zařízení počítačů operační systém správa souborů textový editor: základní seznámení, popis prostředí, vytvoření a uložení dokumentu, nápověda, formátování písma, odstavce, styly, odrážky a číslování, záhlaví a zápatí, vkládání obrázků, kreslení, kontrola pravopisu, export do pdf pomocí textového editoru vytváří základní typy dokumentů při tvorbě dokumentů uplatňuje základní typografická a estetická pravidla 		<p>HW a SW počítače</p> <p>textový editor</p> <p>tabulkový editor</p> <p>internet</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.6, 3.8.1.7, 3.8.1.11.</p> <p>Mediální výchova: 3.8.6.1</p>	<p><u>Výtvarná výchova:</u> uplatňování subjektivity</p>	<p>Skupinová výuka s individuálním přístupem k žákovi</p>

<ul style="list-style-type: none">• pracuje s WWW prohlížečem, využívá výhod moderních prohlížečů• vyhledává na internetu informace a ověřuje jejich věrohodnost z více zdrojů: používá různé vyhledávače• vysvětlí princip činnosti internetu• zdroje internetu používá v souladu se zákony o duševním vlastnictví, rozlišuje mezi pojmy shareware, freeware, trial• využívá komunikační prostředky• pomocí tabulkového editoru vkládá data, vytváří jednoduché tabulky a grafy, řadí data• pro výpočty používá vzorce a vybrané funkce.• vyjmenuje HW složení počítače, vysvětlí význam jednotlivých komponent				
---	--	--	--	--

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Samostatný vyučovací předmět **Využití digitálních technologií** je jedním ze dvou školou zvolených tematických okruhů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce (vedle povinné součásti uvedené vzdělávací oblasti realizované v předmětu Svět práce a ekonomie).

Realizuje očekávané výstupy tematického okruhu Využití digitálních technologií, je vyučován v sekundě a tercii nižšího stupně osmiletého gymnázia: Obsahovým zaměřením navazuje na samostatný předmět **Informatika a komunikační technologie** vyučovaný v primě s časovou dotací 1 vyučovací hodina týdně. V kvartě mohou zájemci pokračovat ve vzdělávání v dané oblasti v hodinách volitelného předmětu **Informatika a výpočetní technika** s dotací 1 hodiny týdně.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH:

Ročník	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Týdenní počet vyučovacích hodin	-	1	0,5 ^{*)}	-

^{*)} hodinová dotace je v tercii čerpána v 1. pololetí v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně (příp. 2 vyučovacích hodin 1x za dva týdny), v 2. pololetí je vyučován předmět Svět práce a ekonomie

Výuka probíhá v počítačové a multimediální učebně. Třída se dělí na skupiny tvořené polovinou, příp. třetinou žáků; toto organizační opatření umožňuje samostatnou práci žáků a individuální přístup učitele; při projektové práci žáci obvykle pracují v několika menších pracovních skupinách.

Realizace předmětu vychází z předpokladu, že žák zvládá základy práce na počítači, což mu umožní zpracovávat samostatně projekty popř. ročníkové práce. Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky, preferuje aktivní činnost a myšlenkovou spoluúčasť žáků. Cílem vyučovacího předmětu je praktické zvládnutí práce s digitálním fotoaparátem, kamerou, zpracování získaného materiálu v příslušných editorech a následná prezentace v projektech a na webových stránkách.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Vzhledem k obdobnému charakteru vzdělávacího obsahu jsou výchovné a vzdělávací strategie předmětů **Informační a komunikační technologie, Využití digitálních technologií i Informatika a výpočetní technika** téměř shodné. Základní (společný) popis je uveden na str. 103-105, následující řádky základní text doplňují a konkretizují.

Kompetence k učení:

Učitel

- zadáváním konkrétních úkolů vede žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, k využívání různého SW pro zpracování získaných dat
- motivuje žáky ke spolupráci s ostatními, ale i k využívání nápovědy (help) u jednotlivých programů apod.
- rozvíjí schopnost samostatné práce žáků, učí žáky pořizovat si poznámky, které jim pomáhají při praktické činnosti s technikou
- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem
- vysvětluje žákům odbornou terminologii vzdělávacího oboru, vyžaduje její přesné užívání

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- zadává úlohy a projekty, vede žáky k tvořivému přístupu při jejich řešení
- vystupuje v roli konzultanta – motivuje žáky k samostatnému praktickému provedení zadaných úkolů
- navozuje problémové situace a postupnými kroky vede žáky k odhalení správného řešení (např. při tvorbě programů, vyhledávání informací na internetu, tvorbě a úpravě fotografií atp.)
- oceňuje originální řešení problémů, rozvíjí tvořivost a logické myšlení žáků

Kompetence komunikativní:

Učitel

- učí žáky využívat pro komunikaci na dálku vhodné technologie: odevzdávají řešení úkolů prostřednictvím elektronické pošty, volí vhodnou kompresi dat, při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)
- vede žáky k ohleduplnosti a taktu při vzájemné komunikaci, učí je respektovat, že každý člověk je různě chápavý a zručný
- motivuje žáky k využívání prostředků ICT při prezentaci výsledků vlastní nebo týmové práce
- vede žáky ke kritickému čtení, hodnocení a ověřování informací z různých zdrojů

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- při projektové výuce učí žáky spolupracovat, navzájem si pomáhat, pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, dodržovat časový harmonogram apod.
- umožňuje žákům podílet se na hodnocení prací, učí je hodnotit svoji práci i práci ostatních
- podporuje vzájemnou spolupráci a skupinovou práci žáků
- vede žáky k sebehodnocení a odpovědnosti za výsledky vlastní či týmové práce

Kompetence občanské:

Učitel

- seznamuje žáky s vazbami využívání prostředků ICT na legislativu a obecné morální zákony, vyžaduje dodržování stanovených norem chování, vede žáky k respektování autorských práv a zákonů o duševním vlastnictví, upozorňuje na problémy spojené s jejich porušením
- rozvíjí kritické myšlení žáků, vede je k posuzování obsahu sdělení, k porovnávání a hodnocení informací získaných z různých zdrojů
- vyžaduje dodržování provozního řádu počítačové a multimediální učebny
- upozorňuje žáky na rizika závislosti (patologické hráčství, závislost na práci s počítačem), vede je k racionálnímu využívání informačních zdrojů

Kompetence pracovní:

Učitel

- důsledně vyžaduje dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- seznamuje žáky s využitím informačních a komunikačních technologií v jednotlivých oborech lidské činnosti a jejich významem pro profesní uplatnění žáka

Průřezová témata realizovaná ve vyučovacím předmětu

Ve vzdělávacím obsahu vyučovacího předmětu Využití digitálních technologií jsou integrovány vybrané tematické okruhy průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova** a **Mediální výchova** (viz kódová označení v tabulkách).

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce		Vzdělávací obor: Využití digitálních technologií		Ročník: sekunda
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> pracuje s digitálním fotoaparátem a kamerou, na základě podmínek nastaví základní parametry k dosažení lepších výsledků zpracuje digitální fotografie v bitmapovém grafickém editoru, upraví nedostatky vzniklé při foto- grafování pomocí bitmapového grafického editoru vytváří fotoalba, indexy pomocí vektorového grafického editoru vytváří plakáty, vizitky, pozvánky, přání a další grafické dokumenty, při jejich vytváření používá importované digitální fotografie, text a ostatní grafické prvky při tvorbě dokumentů uplatňuje základní typografická a estetická pravidla 	<p>digitální fotografie a video</p> <p>bitmapový grafický editor</p> <p>vektorový grafický editor</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.5, 3.8.1.9</p> <p>Mediální výchova: 3.8.6.5, 3.8.6.9</p>	<p><u>Výtvarná výchova:</u> uplatňování subjektivity</p>	<p>skupinová výuka s individuálním přístupem k žákovi</p>

<ul style="list-style-type: none">• Vytváří pohyblivá schémata mechanismů pomocí bloků a vhodně zadaných vazeb 2D skic.• Zvládá zásady správného skicování. Správně kótuje skici.• Vytvoří jednoduchý model				
---	--	--	--	--

5.11.1.SVĚT PRÁCE A EKONOMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah samostatného vyučovacího předmětu **Svět práce a ekonomika** je odvozen z jediného závazného tematického okruhu vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Tento tematický okruh je zaměřen na trh práce, volbu profesní orientace, možnosti vzdělávání, zaměstnání a podnikání.

Specifikem v ŠVP je těsné propojení tematického okruhu Svět práce s očekávanými výstupy vzdělávacího oboru **Výchova k občanství** (tematické okruhy Člověk jako jedinec - osobní rozvoj, Stát a hospodářství, Stát a právo - vlastnictví, pracovní poměr), které rozvíjí a konkretizuje. Cílem vyučovacího předmětu je seznámit žáky se současným trhem práce, umožnit orientaci v nabídce vzdělávání, pracovních činnostech jednotlivých profesí, ukázat jim různé způsoby uplatnění v profesním životě a uvést charakteristiky „světů práce“: komerční, nezisková, státní sféra, výzkum apod.

Prostředkem k dosažení uvedených cílů vzdělávání je maximální využití ICT při získávání a zpracování informací (konkrétní aplikace dovedností osvojených ve vyučovacích předmětech **Informační a komunikační technologie** a **Využití digitálních technologií**).

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU SVĚT PRÁCE a EKONOMIE V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH:

Ročník	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Týdenní počet vyučovacích hodin	-	-	0,5	-

Hodinová dotace je čerpána v 2. pololetí v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně (příp. 2 vyučovacích hodin 1x za dva týdny), v 1. pololetí je vyučován předmět Využití digitálních technologií. Toto organizační opatření zajišťuje obsahovou koordinaci s vyučovacím předmětem Výchova k občanství.

Výuka probíhá podle převažujících činností v kmenové učebně nebo v počítačové učebně. Při převaze aktivit podporovaných prostředky ICT se třída se dělí na skupiny tvořené polovinou, příp. třetinou žáků.

4. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacích předmětu

Při využívání prostředků ICT vyučující uplatňuje výchovné a vzdělávací strategie zvolené pro vyučovací předměty **Informační a komunikační technologie** (str.103) a **Využití digitálních technologií** (str.305). Následující výchovné a vzdělávací strategie citovaný text doplňují a rozšiřují:

Kompetence k učení:

Učitel

- prohlubuje dovednost žáků samostatně získávat informace v určené oblasti (alespoň jedna varianta navíc, alespoň dva informační kanály), provádět logickou analýzu daných alternativ (varianty, faktory, váhy ...) a intuitivní syntézu

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- rozvíjí tvořivý přístup žáků k řešení zadaných praktických úloh (např. vytvoření reklamy na určitý výrobek, procvičení pravidel osobního prodeje prostřednictvím scénky atp.)

Kompetence komunikativní:

Učitel

- využívá modelové situace k diskusi (např. plánování konkrétní podnikatelské činnosti - diskuse o rozhodnutích, která musí podnikatel před začátkem podnikání učinit; o nákladech na podnikání, podnětech, které vedou lidi k podnikatelské činnosti, atp.)

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- vede žáky k úvahám o sociálních a personálních aspektech manažerských rozhodnutí (např. přijímání nových zaměstnanců)
- učí žáky prezentovat vlastní osobu při vstupu na trh práce (např. simulace průběhu přijímacího pohovoru prostřednictvím scénky)
- diskutuje s žáky o jejich budoucí profesní kariéře

Kompetence občanské:

Učitel

- seznamuje žáky s vazbami na legislativu a zákony

Kompetence pracovní:

Učitel

- vytváří modelové situace vycházející z reálných situací ve světě práce, motivuje žáky k jejich řešení („hledání zaměstnání ve zvolené profesi“, hodnocení inzertních nabídek zaměstnání, vyplnění žádosti o zaměstnání, posouzení reálných možností uplatnění v dalším vzdělávání a na trhu práce)

5. Průřezová témata realizovaná ve vyučovacím předmětu

Ve vzdělávacím obsahu vyučovacím předmětu Svět práce a ekonomie jsou integrovány vybrané tematické okruhy průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova** a **Mediální výchova** (viz kódová označení v tabulkách).

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce		Vzdělávací obor: Svět práce a ekonomie		Ročník: tercie
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • žák vysvětlí význam slova úspěch, provede sebehodnocení a koriguje s hodnocením své osoby provedeným druhými lidmi, přichází s návrhy, jak rozvíjet svoje schopnosti a zájmy • žák rozpozná základní požadavky na povolání a seznámí se s jeho důležitými znaky, vyjmenuje konkrétní profese nabízené v ČR • žák se orientuje v problematice peněz a cen, řeší příklady orientované k odpovědné správě osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situace • vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi, na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede 	<p>profesní orientace (volba povolání, sebehodnocení, první zaměstnání)</p> <p>finanční gramotnost - - základy finanční matematiky</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova, tematické okruhy: 3.8.1.1, 3.8.1.2, 3.8.1.8</p> <p>Mediální výchova, tematické okruhy: 3.8.6.1, 3.8.6.2, 3.8.6.6</p>	<p><u>Výchova k občanství:</u> člověk ve společnosti</p>	<p>práce ve skupinách</p> <p>Exkurze: Úřad práce</p>

<p>příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení</p> <ul style="list-style-type: none">• žáci skupinově plánují konkrétní podnikatelskou činnost, diskutují o rozhodnutích, která musí podnikatel před začátkem podnikání učinit. Seznámí se se základními formami podnikání.• žák vysvětlí problém nedostatku, srovnává hospodářské systémy, objasní termíny koloběh ekonomiky, růst a pokles výkonnosti ekonomiky, hodnota peněz, dopady inflace• žák rozliší, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané• žák vysvětlí význam daní• žák vysvětlí úlohu centrální banky v ekonomice, pracuje s termínem úrok a jeho ekonomickým významem a zjišťuje, jak centrální banka ovlivňuje ekonomiku.	základy podnikání			
	základy národního hospodářství			

5.11.2. INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

4. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Informatika a výpočetní technika je součástí vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie.. Předmět je zařazen jako nepovinný v 9. ročníku s časovou dotací jedna hodina týdně. Navazuje na učivo povinného vyučovacího předmětu **Využití digitálních technologií**, který je probírán v tercii. Učivo se rozšiřuje z běžné uživatelské úrovně porozumění zásadám ovládnání a věcným souvislostem jednotlivých skupin aplikačního programového vybavení a k vhodnému uplatňování jejich nástrojů, metod a vazeb k efektivnímu řešení úloh, stejně tak jako k porozumění základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a k jeho uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích a vede k uplatňování algoritmického způsobu myšlení při řešení problémových úloh.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH:

Ročník	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Týdenní počet vyučovacích hodin	-	-	-	1

Výuka probíhá v počítačové a multimediální učebně. Třída se dělí na skupiny, což umožňuje samostatnou práci žáků a individuální přístup učitele.

Obsahově je předmět zaměřen na odborné zvládnutí speciálních funkcí digitálního fotoaparátu a digitální kamery, zpracování získaného materiálu a profesionální tvorbu www stránek. Ve variantě B je předmět zaměřen zejména na využívání komunikačních a dorozumívacích prostředků (email, skype, facebook), vytváření dokumentů, videí a prezentací dle typografických pravidel a na využívání online materiálů pro studium (multi-oborovost, učení v souvislostech). K tomu jsou využívány různé typy online kurzů dle aktuální nabídky.

5. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Vzhledem k obdobnému charakteru vzdělávacího obsahu jsou výchovné a vzdělávací strategie předmětů **Informační a komunikační technologie, Využití digitálních technologií i Informatika a výpočetní technika** téměř shodné. Základní (společný) popis je uveden na str. 103-105, následující řádky základní text doplňují a konkretizují.

Kompetence k učení:

Učitel

- zadáváním konkrétních úkolů vede žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, k využívání různého SW pro zpracování získaných dat
- rozvíjí schopnost samostatné práce žáků, učí žáky pořizovat si poznámky, které jim pomáhají při praktické činnosti s technikou
- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem
- vysvětluje žákům odbornou terminologii vzdělávacího oboru, vyžaduje její přesné užívání

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- zadává úlohy a projekty, vede žáky k tvořivému přístupu při jejich řešení
- navozuje problémové situace a postupnými kroky vede žáky k odhalení správného řešení (např. při tvorbě programů, vyhledávání informací na internetu, tvorbě a úpravě fotografií atp.), oceňuje originální řešení problémů, rozvíjí tvořivost a logické myšlení žáků

Kompetence komunikativní:

Učitel

- učí žáky využívat pro komunikaci na dálku vhodné technologie: odevzdávají řešení úkolů prostřednictvím elektronické pošty, volí vhodnou kompresi dat, při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)
- vede žáky k ohleduplnosti a taktu při vzájemné komunikaci, učí je respektovat, že každý člověk je různě chápavý a zručný
- motivuje žáky k využívání prostředků ICT při prezentaci výsledků vlastní nebo týmové práce

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- podporuje vzájemnou spolupráci a skupinovou práci žáků
- vede žáky k sebehodnocení a odpovědnosti za výsledky vlastní či týmové práce

Kompetence občanské:

Učitel

- seznamuje žáky s vazbami využívání prostředků ICT na legislativu a obecné morální zákony, vyžaduje dodržování stanovených norem chování, vede žáky k respektování autorských práv a zákonů o duševním vlastnictví, upozorňuje na problémy spojené s jejich porušením
- vyžaduje dodržování provozního řádu počítačové a multimediální učebny

Kompetence pracovní:

Učitel

- důsledně vyžaduje dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- seznamuje žáky s využitím informačních a komunikačních technologií v jednotlivých oborech lidské činnosti a jejich významem pro profesní uplatnění žáka

6. Průřezová témata realizovaná ve vyučovacím předmětu

Ve vzdělávacím obsahu vyučovacího předmětu Informatika a výpočetní technika jsou integrovány vybrané tematické okruhy průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova** a **Mediální výchova** (viz kódová označení v tabulkách).

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie		Vzdělávací obor: Informatika a výpočetní technika (varianta A)		Ročník: kvarta
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • dokáže popsat obecné vlastnosti algoritmu. • zadaný problém rozloží na dílčí kroky a na základě tohoto rozkladu sestaví jednoduchý algoritmus ve slovním vyjádření • slovně zapsaný algoritmus převede na jeho grafickou reprezentaci • graficky zapsaný algoritmus převede do výukového programovacího jazyka • ve výukovém programovacím jazyce aktivně používá základní programové konstrukce (příkaz, větvení, cykly) • na základě znalostí výukového programovacího jazyka samostatně vytvoří jednoduchou aplikaci 	Algoritmizace úloh			

<ul style="list-style-type: none">• vytvoří multimediální webovou prezentaci na zadané téma, při její tvorbě používá HTML kód, CSS styly a základy algoritmizace.	WWW prezentace	Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.6, 3.8.1.7, 3.8.1.8, 3.8.1.11	<u>Výtvarná výchova:</u> uplatňování subjektivity	Projektová výuka, práce ve skupinách
---	----------------	--	--	--

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie		Vzdělávací obor: Informatika a výpočetní technika (varianta B)		Ročník: kvarta
Rozpracované školní výstupy	Školní učivo rozpracované v tématech	Konkretizovaná průřezová témata	Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledává na internetu informace a ověřuje jejich věrohodnost z více zdrojů zdroje internetu používá v souladu se zákony o duševním vlastnictví, rozlišuje mezi pojmy shareware, freeware, trial, copyright, multilicence, public domain používá pokročilé funkce textového editoru využívá pokročilé funkce tabulkového procesoru (např. na nejrůznější druhy výpočtů) při tvorbě dokumentů respektuje estetická a typografická pravidla pracuje s bitmapovou grafikou 	<p>internet</p> <p>textový procesor</p> <p>tabulkový procesor</p> <p>prezentace (WWW, powerpoint)</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: 3.8.1.6, 3.8.1.7, 3.8.1.11.</p> <p>Mediální výchova: 3.8.6.1</p>	<p><u>Výtvarná výchova:</u> uplatňování subjektivity</p> <p>Dle aktuální nabídky řeší online problematiku z oblastí fyziky, chemie, biologie, matematiky.</p> <p>Při vyhledávání materiálů aktivně využívá anglický jazyk</p>	

<p>(upraví fotografie, vytvoří obrázek)</p> <ul style="list-style-type: none">• využívá online zdrojů pro vyhledávání odborných informací, získané znalosti si ověří z různých zdrojů a otestuje• vytvoří multimediální prezentaci na zadané téma, při její tvorbě používá HTML kód, CSS styly nebo prezentační nástroje (PowerPoint, Prezi).• Ve výuce se využívá metoda CLIL				
--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

Dodatek ŠVP č. 13

Žákovské projekty ve školním roce 2016/2017

V souladu s kurikulárními dokumenty školy jsou každoročně stanoveny žákovské projekty, které jsou dodatkem ŠVP. Klíčové projekty školního roku 2016/2017 jsou uvedeny v následující tabulce:

předmět/y	název projektu	garant
PRIMA		
VOB	Tradice a zvyky v zemích Evropské unie	Mgr. Lucie Beňadiková
VOB	Má obec	Mgr. Lucie Beňadiková
VOB	Významné osobnosti ČR a EU	Mgr. Lucie Beňadiková
PŘE	Ze života včel (zpracování prezentací)	Mgr. Lucie Beňadiková
D, VV, ICT, TV	Antika	Mgr. Jarmila Smiešková, Mgr. Kamil Dřevíkovský, Mgr. Pavel Kavřík
SEKUNDA		
VOB	Volby	Mgr. Lucie Beňadiková
VOB	Státy EU	Mgr. Lucie Beňadiková
PŘE, CHE	Voda	Mgr. Jarmila Ichová
D, VV, ICT, TV	Středověk, středověká společnost, Gotika	Mgr. Jarmila Smiešková, Mgr. Kamil Dřevíkovský, Mgr. Pavel Kavřík
TERCIE		
VOB	Založení firmy a její reklama	Mgr. Lucie Beňadiková
VOB	Osobnostní a sociální výchova - kurz	Mgr. Lucie Beňadiková Mgr. Alena Opekarová
ZEM	Myšlení v evropských a globálních souvislostech	Mgr. Markéta Holá
FYZ	Veletrh fyzikálních pokusů	Mgr. Iveta Nagyová
D, VV, ICT, TV	Středověk, středověká společnost, Gotika	Mgr. Jarmila Smiešková, Mgr. Kamil Dřevíkovský, Mgr. Pavel Kavřík
ČVZ	Zdravá výživa (trh zdravých potravin)	Mgr. Jarmila Ichová
KVARTA		
NĚJ	Evropa: Co nás spojuje?	Mgr. Miloslava Rosenfelderová
FYZ	Model Sluneční soustavy	Mgr. Iveta Nagyová
PŘE	Ekologické katastrofy (soutěž ke Dni Země)	Mgr. Jarmila Ichová
1.A, 1.B, KVINTA		
PŘE	Geologicko-mineralogický kurz	Mgr. Jarmila Ichová
DĚJ, VÝT	Gotika	Mgr. Jarmila Smiešková, Mgr. Kamil Dřevíkovský, Mgr. Pavel Kavřík
IVT, VÝT	Fotografická výstava	Dr. rer. nat. Michal KOčer
SEXTA, 2.A, 2.B		
OSZ	Sociologická sonda na téma vybrané žáky	Mgr. Lucie Beňadiková

3.A, 3.B, SEPTIMA		
SVS	Založení obchodní společnosti	Mgr. Alena Opekarová
NĚJ	Multikultura	Mgr. Miroslava Rosenfelderová
SCM	Svět okolo nás ve statistice	Mgr. Radek Trča
SD	Fragmenty historie Českých Budějovic	Mgr. Kamil Dřevíkovský
ScBi	Biomy	Mgr. Jarmila Ichová

Doplněk k ŠVP pro nižší stupeň osmiletého gymnázia

Doplněk k ŠVP pro čtyřleté gymnázium a vyšší stupeň osmiletého gymnázia

Dodatek ŠVP č. 13

6.1 Žákovské projekty ve školním roce 2017/2018

V souladu s kurikulárními dokumenty školy jsou každoročně stanoveny žákovské projekty, které jsou dodatkem ŠVP. Klíčové projekty školního roku 2017/2018 jsou uvedeny v následující tabulce:

předmět/y	název projektu	garant
PRIMA		
VOB	Tradice a zvyky v zemích Evropské unie	PhDr. Jaroslav Psík
VOB	Má obec	PhDr. Jaroslav Psík
VOB	Významné osobnosti ČR a EU	PhDr. Jaroslav Psík
PŘE	Ze života včel (zpracování prezentací)	Mgr. Jarmila Ichová
D, VV, ICT, TV	Antika/Gotika	Mgr. Jarmila Smiešková, Mgr. Kamil Dřevíkovský, Mgr. Pavel Kavřík
SEKUNDA		
VOB	Volby	PhDr. Jaroslav Psík
VOB	Státy EU	PhDr. Jaroslav Psík
PŘE, CHE	Voda	Mgr. Jarmila Ichová
D, VV, ICT, TV	Středověk, středověká společnost, Gotika	Mgr. Jarmila Smiešková, Mgr. Kamil Dřevíkovský, Mgr. Pavel Kavřík
TERCIE		
VOB	Založení firmy a její reklama	PhDr. Jaroslav Psík
VOB	Osobnostní a sociální výchova - kurz	PhDr. Tereza Hniličková Mgr. et Mgr. Nikola Brandová Mgr. Alena Opekarová
ZEM	Myšlení v evropských a globálních souvislostech	Mgr. Štěpán Klučka
FYZ	Veletrh fyzikálních pokusů	Mgr. Iveta Nagyová
D, VV, ICT, TV	Středověk, středověká společnost, Gotika	Mgr. Jarmila Smiešková, Mgr. Kamil Dřevíkovský, Mgr. Pavel Kavřík
ČVZ	Zdravá výživa (trh zdravých potravin)	Mgr. Jarmila Ichová, Mgr. Martin Kostka Ph.D.
KVARTA		
PŘE	Ekologické katastrofy (soutěž ke Dni Země)	Mgr. Jarmila Ichová
1.A, 1.B, KVINTA		
PŘE	Geologicko-mineralogický kurz	Mgr. Jarmila Ichová
DĚJ, VÝT	Gotika	Mgr. Jarmila Smiešková, Mgr. Kamil Dřevíkovský, Mgr. Pavel Kavřík
IVT, VÝT	Fotografická výstava	Dr. rer. nat. Michal Kočer
SEXTA, 2.A, 2.B		
OSZ	Sociologická sonda na téma vybrané žáky	PhDr. Jaroslav Psík

3.A, 3.B, S E P T I M A		
SVS	Založení obchodní společnosti	Mgr. Alena Opekarová
NĚJ	Multikultura	Mgr. Miroslava Rosenfelderová
SCM	Svět okolo nás ve statistice	Mgr. Radek Trča
SD	Fragmenty historie Českých Budějovic	Mgr. Kamil Dřevíkovský

Doplněk k ŠVP pro nižší stupeň osmiletého gymnázia

Doplněk k ŠVP pro čtyřleté gymnázium a vyšší stupeň osmiletého gymnázia